

ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ

ΕΙΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΚΒΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ: ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΔΑΔΙΝΗΣ

ΕΠΟΠΤΗΣ: ΤΑΣΣΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΗΜΕΡΑ	4
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ – ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ – ΟΡΟΙ	6
Άρθρο 1 Ποιο είναι το αντικείμενο του Κ.Β.Σ.:	9
Όσα αφορούν την αλλαγή ονομασίας του Κώδικα:.....	9
Τι τροποποιητικές και προσθετικές αλλαγές έχει υποστεί στις Διατάξεις του ο Κ.Β.Σ.	10
ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΘΡΟΥ 2.....	11
Πως ξεχωρίζουμε τον επιτηδευματία;	11
Η εξαρτώμενη εργασία και ο Επιτηδευματίας.....	12
Χαρακτηριστικά της εξαρτημένης εργασίας.....	12
Οι διακρίσεις των Επιτηδευματιών σε πρόσωπα	13
Οι Διατάξεις ΚΒΣ και το Εισόδημα.....	13
Οι Διατάξεις του ΚΒΣ και οι ΑΔΕΙΕΣ	14
Πότε θεωρείται μόνιμη και πότε όχι εγκατάσταση στην Ελλάδα αλλοδαπών επιχειρήσεων	15
Μορφές εγκαταστάσεων.....	15
Τι είναι η μόνιμος εγκατάσταση:	16
Πότε δεν θεωρείται ότι υπάρχει μόνιμη εγκατάσταση:.....	16
Συμμετοχή αλλοδαπής επιχειρησης σε ημεδαπή ΕΠΕ.....	18
Άρθρο 2	18
Και ποιοι είναι υπόχρεοι σε τήρηση βιβλίων και στοιχείων.	18
Και μόνο οι επιτηδευματίες είναι υπόχρεοι σε τήρηση βιβλίων και στοιχείων;	19
Άλλα πρόσωπα που είναι υπόχρεα σε τήρηση του Κ.Β.Σ.; ..	20
Ποια πρόσωπα δεν είναι υπόχρεα στην τήρηση Κ.Β.Σ.;.....	21
Ποια πρόσωπα απαλλάσσονται από την τήρηση του Κ.Β.Σ.;21	

Σε ποιες περιπώσεις οι διατάξεις του Κ.Β.Σ. δεν εφαρμόζονται;	22
Υπάρχουν απαλλασσόμενοι με βάση το ύψος των Ακαθαρίστων Εσόδων;	22
Πώς γίνεται η τήρηση των βιβλίων και στοιχείων του κώδικα;	23
Συνοπτικά Συμπεράσματα και Επισημάνσεις που προκύπτουν από το ΑΡΘΡΟ 2	23
ΑΡΘΡΟ 10 ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΒΙΒΛΙΑ	25
ΜΕΡΟΣ 2 ΑΡΘΡΟ 13 (Α) ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	181
2.1.1. Ειδικά στοιχεία πώλησης αεροπορικών εισιτηρίων όπως η απόδειξη πώλησης το πιστωτικό τιμολόγιο και η εκκαθάριση.....	181
2.2.1 Σε τι υποχρεώνονται οι εκμεταλλευτές τουριστικών λεωφορείων.	182
2.3.1 Ποια στοιχεία υπάρχουν γύρω από το ΔΕΛΤΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ.	183
2.3.6 Σε ένα δελτίο κίνησης τι αναγράφεται	188
2.3.7 Σε ποιες περιπώσεις δεν απαιτείται η έκδοση του δελτίου κίνησης	189
2.3.9 Παραδείγματα δελτίου κίνησης και δελτίου κίνησης για πολλαπλές διαδρομές.	190
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	192

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα ειδικά βιβλία του ΚΦΒΣ, είναι μια ειδική κατηγορία βιβλίων πέρα από τα γνωστά Α, Β, Γ κατηγορίας. Τα ειδικά βιβλία έχουν καθιερωθεί για να τηρούνται σε συγκεκριμένες καταστάσεις και τηρούνται είτε, παράλληλα με τα γνωστά Α, Β, Γ, κατηγορίας, είτε ξεχωριστά σε περίπτωση που υπάρχει απαλλαγή (για Α, Β, Γ κατ.).

Τα ειδικά βιβλία αν και βάση του ΚΦΒΣ είναι και ονομάζονται πρόσθετα βιβλία, είναι σημαντικά γιατί αποτελούν τη βάση για πολλά βασικά και ειδικά στοιχεία μιας επιχείρησης.

Η σημασία τους ξεκινάει και από την ίδρυση – σύσταση, ενός νομικού προσώπου (επιχείρησης) όπου και μέσα στην εργασία αυτή θα δούμε και για τα ΕΠΕ (Εξοδα Πρώτης Εγκατάστασης) για τις Αγορές και πρώτες συναλλαγές που είναι απαραίτητα για την ίδρυση – σύσταση μιας επιχείρησης. Τα υποκαταστήματα παίζουν επίσης σημαντικό ρόλο σε μια επιχείρηση αφού γίνει η σύσταση της και υπάρχουν στη συνέχεια όταν λοιπόν γίνεται η ίδρυση μιας επιχείρησης, σημαντικά στοιχεία αποτελούν και η έναρξη εργασιών της επιχείρησης, όλα αυτά καταχωρούνται σε βιβλία που θεωρούνται στο όνομα του Ιδρυτή της επιχείρησης, από τον προϊστάμενο της ΔΟΥ της κατοικίας ή της έδρας του.

Το σημαντικό σημείο της εργασίας αυτής είναι ποιός τηρεί τα βιβλία και σε ποιες περιπτώσεις. Ο επιτηδευματίας τηρεί τα βιβλία και είναι ένα πρόσωπο με ιδιαίτερη σημασία, λόγω της ιδιότητας που έχει. Κατά τον ΚΦΒΣ ο επιτηδευματίας

είναι =ένα= πρόσωπο= που= ασκεί= στην= Ελλάδα= επιχειρηματική δραστηριότητα, δηλαδή ιδρύει και λειτουργεί μια επιχείρηση με σκοπό το κέρδος. Ετοι λοιπόν ο επιτηδευματίας κατά τον ΚΦΒΣ είναι ένα πρόσωπο που έχει σαν ιδιότητα την ίδρυση και κατοχή μιας επιχείρησης που του αποδίδει κέρδη και έτοι λοιπόν έχει και την υποχρέωση βάση λοιπόν αυτής της ιδιότητας και στην τήρηση συγκεκριμένων βιβλίων κατά τον ΚΦΒΣ, όπως Α, Β, Γ κατηγορίας.

Τα ειδικά βιβλία του ΚΦΒΣ (ή αλλιώς πρόσθετα βιβλία του Άρθρου 10) είναι δύσκολο και πολυσύνθετο να τα κατανοήσει κανείς λόγου των περιπτώσεων και των καταστάσεων που έχουν καθώς συνδέονται και με άλλα Άρθρα, για να κατανοήσει κάποιος τα ειδικά βιβλία πρέπει να μελετά προσεκτικά την κάθε περίπτωση που βλέπει.

Ο επιτηδευματίας λοιπόν είναι μια σημαντική έννοια και πολύ λεπτή και ταυτόχρονα καθοριστική για τον καθορισμό των βιβλίων. Εάν κάποιο πρόσωπο κατά τον ΚΦΒΣ θεωρηθεί ότι πληρούν οι πράξεις του τις προϋποθέσεις για τον χαρακτηρισμό ως επιτηδευματία, λαμβάνει και την ιδιότητα του επιτηδευματία και την υποχρέωση για τήρηση βιβλίων κατά των ΚΦΒΣ. Ένα πρόσωπο που δεν χαρακτηρίζεται επιτηδευματίας δεν έχει την ιδιότητα του και δεν έχει και τις υποχρεώσεις τήρησης βιβλίων κατά των ΚΦΒΣ και γενικώς δεν θεωρείται επιτηδευματίας.

Ο επιτηδευματίας λοιπόν σε πρώτη φάση τηρεί πρόσθετα βιβλία για τα έξοδα πρώτης εγκατάστασης και για τις αγορές – συναλλαγές που είναι απαραίτητα για την ίδρυση – σύσταση της επιχείρησης.

Σε μια επιχείρηση όταν γίνεται ποσοτική παραλαβή εμπορευσιμών αγαθών που δεν συνοδεύονται με στοιχείο

διακίνησης – που προβλέπεται από τον ΚΦΒΣ – ή δεν εκδίδεται άμεσα τιμολόγιο για την αγορά τους, τότε τηρείται ένα ειδικό βιβλίο που ονομάζεται βιβλίο ποσοτικής παραλαβής, στο οποίο καταχωρούνται η χρονολογία παραλαβής και άλλα στοιχεία.

Ο επιτηδευματίας επίσης που τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας και πραγματοποιεί παραγωγικές επενδύσεις και διενεργεί αφορολογήτες εκπτώσεις ή αποθεματικά πρέπει να τηρεί το ειδικό βιβλίο που ονομάζεται βιβλίο επενδύσεων. Το ίδιο κάνουν και οι επιτηδευματίες Α και Β κατηγόριας με την διαφορά ότι τηρούν το βιβλίο αυτό σύμφωνα με συγκεκριμένο αναπτυξιακό νόμο.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΗΜΕΡΑ

Σήμερα εκτός του επιτηδευματία, συναντάμε και τον εκμεταλλευτή. Ο εκμεταλλευτής σαν πρόσωπο, διαφέρει από τον επιτηδευματία, δεν έχει την ίδια δραστηριότητα με τον επιτηδευματία, τον συναντάμε στις έννοιες των ξενοδοχείων, ξενώνων, οίκων ευγηρίας, κάμπινγκ, γενικώς τηρεί τα βιβλία του Άρθρου 10 τα πρόσθετα (ειδικά για αυτήν την εργασία). Ο εκμεταλλευτής γενικώς εκμεταλλεύεται ένα χώρο ή κτίριο και ενδέχεται να μην τηρεί βιβλία Α, Β, Γ κατηγορίας λόγω απαλλαγής ή μη πλήρωσης προϋποθέσεων ή και γιατί δεν έχει την ιδιότητα του επιτηδευματία. Ο εκμεταλλευτής μπορεί να είναι ένα μεμονωμένο πρόσωπο, μπορεί και όμως ταυτόχρονα να είναι και επιτηδευματίας. Βασικά ένα πρόσωπο που είναι όλα όσα είναι η έννοια του επιτηδευματία μπορεί και να έχει στην κατοχή του για εκμετάλλευση χώρους ή κτίσματα, πρώτα είναι επιτηδευματίας και μετά εκμεταλλευτής γενικώς δηλαδή

μπορεί να είναι επιτηδευματίας – εκμεταλλευτής απλώς ένας εκμεταλλευτής χώρου ή κτιρίου με άλλα λόγια και σε σχέση με τα πρόσθετα βιβλία (ειδικά). Ο επιτηδευματίας – εκμεταλλευτής εκτός από τα βιβλία Α, Β και Γ κατηγορίας τηρεί και τα ειδικά βιβλία που προβλέπει ο κώδικας για την εκμετάλλευση ανάλογα με την περίπτωση αυτό ισχύει ανεξάρτητα της ποιας κατηγορίας βιβλίων τηρεί ακόμη και αν υπάρχει απαλλαγή λόγω του ότι πληρεί τις προϋποθέσεις για απαλλαγή, το πρόσωπο που είναι απλώς εκμεταλλευτής τηρεί απευθείας τα πρόσθετα βιβλία, παρόλα αυτά εάν έχει αναπτυχθεί σε όσα περιλαμβάνει η έννοια του επιτηδευματία αποκτά την ιδιότητα και τις υποχρεώσεις του επιτηδευματία.

Μέσα από αυτήν την εργασία θα γίνει προσπάθεια για ανάλυση ενός αριθμού από περιπτώσεις καθώς και μερικών ακόμη περιπτώσεων και παραγόντων και τέλος ο ΚΦΒΣ (κώδικας φορολογικών βιβλίων και στοιχείων) θα γίνει και μια μικρή αναφορά και στα ειδικά στοιχεία, γιατί τα βιβλία και στοιχεία είναι μια αλληλένδετη έννοια, αλλά και γιατί γίνονται συχνά αναφορές μέσα από το άρθρο 10, των πρόσθετων βιβλίων. Μετά την εισαγωγή ακολουθούν μερικές αναφορές για το αντικείμενο του ΚΦΒΣ, το Άρθρο 10, και η αναφορά στα ειδικά στοιχεία, στην εργασία αυτή θα δίνονται παραδειγματα των προσθέτων βιβλίων καθώς και ένα παράδειγμα για ειδικά στοιχεία μέσα από την αναφορά τους.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ - ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ - ΟΡΟΙ

A.N. = Αναγκαστικός Νόμος

A.E. = Ανώνυμη Εταιρεία

A.E.I. = Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

A.Λ.Π. = Απόδειξη Λιανικής Πώλησης

A.Π.Υ. = Απόδειξη Παροχής Υπηρεσιών

A.Π.Π = Απόδειξη Ποσοτικής Παραλαβής

A.Y.O = Απόφαση Υπουργού Οικονομικών

A.Φ.Μ. = Αριθμός Φορολογικού Μητρώου

A.Κ. = Αστικός Κώδικας

B.Λ. = Βλέπε

Γ.Σ. = Γενική Σημείωση

Γ.Λ.Κ. = Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Γ.Λ.Σ. = Γενικό Λογιστικό Σχέδιο

Γνωμ. = Γνωμοδότηση

Δ.Α. = Δελτίο αποστολής

Δ.Φ.Ν. = Δελτίο Φορολογικής Νομοθεσίας

Δ.Ο.Υ. = Δημόσια οικονομική Υπηρεσία

Δ.Ε.Α = Διοικητικό Εφετείο Αθηνών

Δ.Σ. = Διοικητικό Συμβούλιο

ΕΓΓ. = Έγγραφο

Ε.Γ.Κ. = Εγκύκλιος

ΕΘΕΚ = ΕΘΝΙΚΟ Ελεγκτικό Κέντρο

ΕΛ.ΤΑ = Ελληνικά Ταχυδρομεία

E.N. = Εμπορικός Νόμος

E.B.E.A. = ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

ΑΘΗΝΩΝ

E.I.X. = Επιβατηγό Ιδιωτικής Χρήσης

Ε.Α.Β. = Επιτροπή Λογιστικών Βιβλίων

Ε.Μ.Ε. = Ενιαίο Μηχανογραφικό Εντυπο

Ε.Π.Ε. = Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης

Ε.Ε. = ετερόρρυθμη Εταιρεία

Ε.Ε. - Ευρωπαϊκή Ένωση

Ε.Ο.Κ. = Ευρωπαϊκή Οικονομική κοινότητα

Η/Μ = Ηλεκτρομαγνητικά μέσα

Η/Υ = Ηλεκτρονικός Υπολογιστής

Ι.Μ.Ε. = Ιδιότυπη Μεταφορική Εταιρεία

Ι.Χ. = Ιδιωτικής Χρήσης αυτοκίνητο

Ι.Κ.Α. = Ιδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Κ.Ε.Π.Υ.Ο = Κέντρο Πληροφορικής Υπουργείου Οικονομικών

Κ.Β.Σ = Κώδικας Φορολογικών βιβλίων και στοιχείων (επίσημη ονομασία)

Κ.Φ.Β.Σ. = Κώδικας φορολογικών βιβλίων και στοιχείων (επίσημη ονομασία)

Κ/Ξ = Κοινοπραξία

Κ.Π.Δ. = Κώδικας Πολιτική Δικονομίας

Κ.Φ.Δ. = Κώδικας Φορολογικής Δικονομίας

Κ.Φ.Σ = Κώδικας Φορολογικών Στοιχείων

Λ = Λογαριασμός

Ν.Δ. = Νομοθετικό διάταγμα

Ν.Π. = Νομικά πρόσωπα

Ν.Π.Δ.Δ. = Νομικά Πρόσωπα δημοσίου δικαίου

Ν.Π. μη ΚΧ = Νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Ν.Σ.Κ. = Νομικό συμβούλιο του κράτους

Ο.Ε. = Ομόρρυθμη Εταιρία

Ο.Ε.Ε.Ε. = Οργανισμό ελέγχου ενίσχυσης Ελαιολάδου

Ο.Τ.Α. = Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Ο.Τ.Ε. = Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος

Παρ. = Παράγραφος

Π.Ε.Κ. = Περιφερειακό Ελεγκτικό κέντρο

Περ. = Περίπτωση

Πιστ. υπ = Πιστωτικό υπόλοιπο

ΠΟΛ = Πολυγραφημένη διαταγή της Διοίκησης

Π.Δ. = Προεδρικό Διάταγμα

ΣΤΕ = Συμβούλιο της Επικρατείας

Σ.Δ = Συναλλαγματικές διαφορές

Σχετ.= Σχετικό

ΣΟΛ = Σώμα Ορκωτών Λογιστών

Τ.Α.Ε. = Ταμείο Εμπόρων

Τ.Ε.Β.Ε = Ταμείο Επαγγελματιών Βιοτεχνών Ελλάδος

Τ.Ε.Ι. = Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

Τ.Ε.Κ. = Τεχνολογικό Ελεγκτικό κέντρο

Τ.Π.Υ. = Τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών

Τ.Π. = Τιμολόγιο πώλησης

Τ-Δ.Α. = Τιμολόγιο-Δελτίο αποστολής

Υ.Π.Ε.Δ.Α. = Υπηρεσία ελέγχου διακίνησης αγαθών

Φ.Τ.Μ. = Φορολογική Ταμειακή μηχανή

Φ.Π.Α. = φόρος προστιθέμενης αξίας

Φ.Δ.Χ. = φορτηγό δημοσίας χρήσης

Φ.Ε. = Φορολογική επιθεώρηση

Φ.Ε. = Φορολογία εισοδήματος

Φ.Ε.Κ. = φύλλο εφημερίδας της κυβερνήσεως

ΥΠ.ΟΙΚ.= Υπουργείο Οικονομικών

Αυτοί οι όροι έχουν μεταφερθεί αυτούσια από την πηγή τους με σκοπό να χρησιμοποιηθούν ως λεξιλόγιο και πηγή για πληροφορίες είτε για πληροφορίες που έχουμε καθημερινά πληροφορίες είτε για πληροφορίες που έχουμε καθημερινά ή

για πληροφορίες που έχουμε καθημερινά και δεν έχουμε πλήρη ή ελλιπή γνώση γι' αυτές.

Εποι αυτοί οι όροι μεταφέρθηκαν από την βιβλιογραφία για να μας βοηθήσουν και παρέχοντας πληροφορίες και λεξιλόγιο και στην καλύτερη δημιουργία και κατανόηση αυτής της εργασίας αλλά και καλύτερη γνώση για το λεξιλόγιο που έχει στοιχεία για τον Κ.Β.Σ.

Άρθρο 1

Ποιο είναι το αντικείμενο του Κ.Β.Σ.:

Το αντικείμενο του Κ.Β.Σ. είναι να ορίζει, ποια είναι τα δικαιώματα αλλά και ποιες οι υποχρεώσεις των επιτηδευματιών, θα κάνουμε αναφορά στους επιτηδευματίες παρακάτω όσον αφορά την τήρηση βιβλίων εγγραφή των στοιχείων και την περάτωση φορολογικών υποχρεώσεων.

Ωσα αφορούν την αλλαγή ονομασίας του Κώδικα:

Πιο παλιά ο Κ.Β.Σ. (Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων) αναφερόντων σαν Κ.Φ.Σ (Κώδικας Φορολογικών Στοιχείων) κατόπιν έκδοσης Π.Δ. (Προεδρικού διατάγματος) πήρε την τωρινή του ονομασία. Αν και δεν δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα σε αυτήν την αλλαγή, το Π.Δ. τροποποίησε έτσι την ονομασία λόγου του ότι πριν έλεγε μόνο για στοιχεία, δεν γινόταν πουθενά αν αφορά για βιβλία, περισσότερο έχει να κάνει με μετονομασία, πιο ορθολογική και με μια λέξη κλειδί.

Σημειωτέον το Π.Δ. που άλλαξε την ονομασία του Κ.Β.Σ. εκδόθηκε με πρόταση του πρωθυπουργού και του υπουργού

οικονομικών - όπως - ισχύει - και - για - κάθε - Π.Δ. - άρθρο - 9 - Ν. 1989/1991 (ΦΕΚ 192Α). Είναι η εξουσιοδότηση για πάσης φύσεως αλλαγές των διατάξεων στα βιβλία και στοιχεία. Έτσι λοιπόν εκδόθηκε το προεδρικό διάταγμα που δίνει στον Κ.Β.Σ. την τωρινή του ονομασία.

Τι τροποποιητικές και προσθετικές αλλαγές έχει υποστεί στις Διατάξεις του ο Κ.Β.Σ.

Όπως αναφέραμε για να υποστούν αλλαγές οι διατάξεις του Κ.Β.Σ. πρέπει να γίνει Π.Δ. και πριν να γίνει εξουσιοδοτική διάταξη έκδοσης Π.Δ. Άρθρο Ν 1989/1991 (ΦΕΚ 192Α). Και ο ΚΒΣ με έκδοση ΠΔ δημιουργήθηκε συγκεκριμένα το ΠΔ αυτό έχει την ονομασία ΠΔ 186/1992 κατόπιν ακολούθησαν και άλλα ΠΔ που είχαν ως σκοπό την ολοκλήρωση του ΚΒΣ.

Ακολουθεί ο κατάλογος των νομοθετημάτων που δημιουργήθηκαν για να ολοκληρώσουν τον Κ.Β.Σ.

1. Ν. 2065/1992 άρθρα 55 παρ.3 και 64 παρ. 11, 12 ΦΕΚ Α' 113
2. Ν. 2093/1992 άρθρο 24 παρ.3 (ΦΕΚ Α' 181)
3. Ν.2120/1993 άρθρο 8 (ΦΕΚ Α' 24)
4. Ν.2166/1993 άρθρο 21 (ΦΕΚ Α' 37)
5. Ν.2214/1994 άρθρα 43 και 44 (ΦΕΚ Α' 75)
6. Ν. 2386/1996 άρθρο 20 παρ.13 (ΦΕΚ Α' 43)
7. Ν. 2390/1996 άρθρο 4 παρ. 27 (ΦΕΚ Α' 54)
8. ΠΔ 134/1996 άρθρα 1-22 (ΦΕΚ Α' 105)
9. Ν 2459/1997 άρθρο 19α (ΦΕΚ Α' 17)
- 10.Ν. 2515/1997 άρθρο 24 παρ. 1 (ΦΕΚ Α 154)

11.Ν. 2523/1997-άρθρα 5,9,24-παρ.4-και 38-παρ.-6 (ΦΕΚ-

Α 179)

12.Ν 2556/1997, άρθρο 2 παρ. 6 (ΦΕΚ Α' 270)

13.Ν. 2579/1998 άρθρο 15 (ΦΕΚ Α' 31)

14.Ν. 2648/22.10.98 άρθρα 32, 35 (ΦΕΚ 1238)

15.Ν. 2753/17.11.99 άρθρα 9-12 (ΦΕΚ 1249)

16.Ν 2873/28.12.2000 άρθρο 7 (ΦΕΚ Α 285)

17.Ν 2948/19.10.2001 άρθρα 17,21 (ΦΕΚ Α 242)

18.Ν 2954/2.11.2001 άρθρο 10 (ΦΕΚ Α 255)

Επίσης το άρθρο 38 του ΚΒΣ παρέχει εξουσιοδότηση στον υπουργό οικονομικών στις αποφάσεις του να έχουν τυπική ισχύ νόμου.

ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΘΡΟΥ 2

Πως ξεχωρίζουμε τον επιτηδευματία;

Ο ΚΒΣ για να λάβει υπόψιν ένα πρόσωπο, σαν επιτηδευματία εξετάζει αν γληρεί, αθροιστικά συγκεκριμένες υποχρεώσεις αλλά και τα στοιχεία - έννοιες που απαρτίζουν την παράγραφο 1 του άρθρου 2 του ΚΒΣ.

1) Το πρόσωπο αυτό πρέπει να είναι Έλληνας ή Εένος, Μεμονωμένο πρόσωπο ή μορφή Εταιρίας ή τέλος Στοιχεία του Αστικού Κώδικα.

2) Η δραστηριότητα αυτού του προσώπου γίνεται επί Ελληνικού εδάφους

3) Ο σκοπός του Προσώπου είναι η απόκτηση εισοδήματος από επιχείρηση μορφής εμπορική, βιοτεχνική, βιομηχανική ή γεωργική ή από ελεύθερο επάγγελμα ή γενικώς

από·οποιαδήποτε·άλλης·μορφής·επιχείρηση··Επίσης·οι·εταιρίες·
που είναι Αστικές, ανεξάρτητος αποσκοπής κέρδους ή μη
κέρδους, υπάγονται στην έννοια επιτηδευματίας , δηλαδή
θεωρούνται επιτηδευματίες.

Η εξαρτώμενη εργασία και ο Επιτηδευματίας

Η εξαρτώμενη εργασία, είναι μια έννοια για την οποία ένα πρόσωπο δεν μπορεί να χαρακτηριστεί επιτηδευματίας. Στις επισημάνσεις του άρθρου 2, είχαμε αναφέρει: οι αποκλειστικές νοοσοκόμες, οι ξεναγοί και οι φορτοεκφορτωτές θεωρούνται ότι προσφέρουν εξαρτημένη εργασία είναι (και ίσως η λέξη – κλειδί) υπάλληλοι. Όχι δεν θεωρούνται αυτά τα πρόσωπα επιτηδευματίες.

Χαρακτηριστικά της εξαρτημένης εργασίας

Η εξαρτημένη εργασία ξεχωρίζει, από το ότι ο εργαζόμενος πρέπει να εκτελεί τα καθήκοντα του, σύμφωνα με οδηγίες-καθοδήγηση και υπό την εποπτεία του εργοδότη, ο οποίος προσδιορίζει τον τόπο, τον τρόπο, το χρόνο, την έκταση της εργασίας, τα νόμιμα και πρέποντα μέσα και όλα αυτά με μορφή δεσμευτική για τον μισθωτό, που είναι υποχρεωμένος να υπακούσει στις εντολές και οδηγίες του εργοδότη.

Η εξαρτημένη εργασία λοιπόν είναι σε αντιδιαστολή με τον επιτηδευματία γιατί η μία έννοια μιλάει για εκτέλεση καθηκόντων, με οδηγίες κάτω από έλεγχο υποδεσμευτικό τρόπο, ενώ ο επιτηδευματίας για αυτόν προέχει η επίτευξη ενός ορισμένου αποτελέσματος κατά τρόπο ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ ΜΕ ΙΔΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ—ΜΕΣΑ—και—ανθρώπινο—δυναμικό.—Ενώ—η—
εξαρτημένη εργασία έχει προκαθορισμένα μέσα και όρια.

Οι διακρίσεις των Επιτηδευματιών σε πρόσωπα

Έχουμε ξαναφέρει τις διακρίσεις των επιτηδευματιών σε πρόσωπα. Τώρα όμως θα μπορούμε σε πιο πολλές λεπτομέρειες.

Είναι τα φυσικά πρόσωπα, Νομικά πρόσωπα, Αφανείς συμμετοχικές εταιρίες, Κοινωνίες Αστικού Δικαίου, Αστικές Εταιρίες και οι κοινοπραξίες:

1. Φυσικό πρόσωπο είναι ο κάθε άνθρωπος πλέον ικανός για λήψη δικαιωμάτων και υποχρεώσεων γενικώς δηλαδή είναι ικανός
2. Νομικά πρόσωπα είναι οι μορφές εταιριών, οι εμπορικές εταιρίες οι ομόρρυθμες εταιρίες (ΟΕ) οι ετερόρυθμες εταιρίες (ΕΕ), οι εταιρίες περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ), και οι ετερόρυθμες κατά συμμετοχή, οι εταιρίες δημόσιες, δημοτικές, κοινωνικές και οι συνεταιρικές εταιρίες.
3. Αφανείς συμμετοχικές εταιρίες
4. Κοινωνίες Αστικού Δικαίου
5. Κοινοπραξίες

Οι Διατάξεις ΚΒΣ και το Εισόδημα

Όταν λοιπόν ένα πρόσωπο τηρεί αθροιστικά τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί επιτηδευματίας και πάνω απ' όλα αποσκοπεί στην απόκτηση εισοδήματος. Εδώ έχουν

εφαρμογής οι διατάξεις του ΚΒΣ = Θ = ΚΒΣ = θεσπίζει κανόνες, ότι πέραν της απόκτησης εισοδήματος πρέπει να ακολουθήσει η εμφάνιση του. Έτσι το εισόδημα μπορεί να εμφανιστεί και αν ελεγχθεί καθώς και ο κάθε επιχειρηματίας. Ο έλεγχος γίνεται πάνω στην τήρηση των φορολογικών βιβλίων και στοιχείων γενικά.

Όμως ο έλεγχος δεν εμφανίζει μόνο την φορολογητέα ύλη των επιτηδευματιών, εμφανίζει όλη την οικονομική εικόνα αλλά και οικονομική πορεία της επιχείρησης.

Μιλάμε για τον τρόπο παρακολούθησης της παραγωγής των αγαθών της διακίνησης της τιμολόγησης, της απογραφής, της αποτίμησης, την τήρηση των οικονομικών καταστάσεων εμφάνιση των πράξεων στα βιβλία, την εμφάνιση ορθού οικονομικού αποτελέσματος και την διαφάνεια.

Οι Διατάξεις του ΚΒΣ και οι ΑΔΕΙΕΣ

Σχετικά με την άδεια στις διατάξεις του ΚΒΣ ή σε άλλο φορολογικό νόμο δεν υπάρχει προϋπόθεση για την τήρηση και θεώρηση βιβλίων και στοιχείων ή απόκτηση της προβλεπόμενη άδειας από άλλες προϋπηρεσίες. Όμως ανεξαρτήτως του ότι η φύση και η προέλευση του εισοδήματος δεν επηρεάζει το φορολογικό δικαίωμα του δημοσίου. Επίσης το φορολογικό δικαίωμα του δημοσίου γίνεται και επί των κερδών που πραγματοποιούνται από πρόσωπα στα οποία απαγορεύονται η άσκηση επαγγέλματος ή είναι το ασυμβίβαστο προς την ιδιότητα τους (π.χ. με τους πολιτικούς έχουμε δει πολλές φορές το ασυμβίβαστο)

Αξίζει να τονίσουμε ότι η τήρηση των βιβλίων και στοιχείων γίνεται με κανόνες αυστηρού δικαίου, ειδικού και δημόσιου συμφέροντος και ισχύει για πρόσωπα ανεξαρτήτος τύπου νομικά ή φυσικά ακόμη και εάν η επιχειρηματική δραστηριότητα είναι παράνομη από άποψη του ότι χρειάζεται ειδική άδεια. Φυσικά τα προαναφερθέντα ισχύουν επί ίσους όρους ως προς τα πρόσωπα γιατί έτσι θα καταλήξουμε σε άδικη φορολογία μεταξύ των επιτηδευματιών.

Πότε θεωρείται μόνιμη και πότε όχι εγκατάσταση στην Ελλάδα αλλοδαπών επιχειρήσεων

Όταν θέλουν άνθρωποι που είναι ξένοι να φτιάξουν επιχειρήσεις στην Ελλάδα αυτό είναι εγκατάσταση. Ο Κ.Β.Σ. λοιπόν εφαρμόζει τις διατάξεις του σε όλη την ελληνική επικράτεια (επί ελληνικού εδάφους) και για όλα τα πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα ή ελεύθερο επάγγελμα και ανεξαρτήτως για Έλληνες ή Ξένους, έτσι λοιπόν οι ξένες επιχειρήσεις έχουν τις ίδιες υποχρεώσεις με τις ελληνικές επιχειρήσεις και εφόσον έχουν πραγματική εγκατάσταση στην Ελλάδα και δεν αρκεί η πλασματική εγκατάστασή τους.

Μορφές εγκαταστάσεων

1. Μόνιμη εγκατάσταση
2. Πραγματική εγκατάσταση
3. Πλασματική εγκατάσταση
4. Μη μόνιμη εγκατάσταση

Το πότε λοιπόν ένα αλλοδαπό πρόσωπο, αποκτά επαγγελματική εγκατάσταση στη χώρα μας και ως εκ τουτού, συμπεριλαμβάνεται στις υποχρεώσεις του ΚΒΣ έχει να κάνει, με τα πραγματικά γεγονότα σε συνδυασμό με τις διήμερες διατάξεις αποφυγής της διπλής φορολογίας και εφόσον έχει υπογράψει τέτοιες η χώρα μας με το κράτος, που έχει έδρα του το αλλοδαπό πρόσωπο. Ο όρος έδρα στις διημερίς συμβάσεις νοείται η έδρα της πραγματικής διεύθυνσης και ελέγχου των εργασιών και όχι η νομική - καταστατική (εντελώς τυπική) έδρα.

Έχουν γίνει λοιπόν συμβάσεις, σε μια προσπάθεια να γίνει αποφυγή της διπλής φορολογίας εισοδήματος και έχουν καταρτιστεί από τον ΟΟΣΑ. Ένα παράδειγμα είναι τα παρακάτω:

Τι είναι η μόνιμος εγκατάσταση:

1. Έδρα διοίκησης
2. Υποκατάστημα
3. Γραφείο
4. Εργοστάσιο
5. Εργαστήριο
6. Ορυχείο, λατομείο ή άλλο τόπο εξόρυξης φυσ.πόρων
7. Τόπο οικοδόμησης ή κατασκευής ή συνεργείο συναρμολόγησης διάρκειας άνω 12 μηνών.

Πότε δεν θεωρείται ότι υπάρχει μόνιμη εγκατάσταση:

Για να καταλάβουμε αυτήν την έννοια πρέπει να δούμε τα παρακάτω:

1. Όταν -έχουμε- εγκαταστάσεις -με- σκοπό -μονάχα- την αποθήκευση, έκθεση και παράδοση εμπορευμάτων που ανήκουν στην επιχείρηση
2. Τα εμπορεύματα που ανήκουν στην επιχείρηση εναποτίθενται μόνο προς το σκοπό εναποθήκευσης και για να γίνει έκθεση ή παράδοση.
  3. Όλα τα εμπορεύματα που ανήκουν στην επιχείρηση πρέπει να διατηρούνται μόνον προς το σκοπό επεξεργασίας υπό άλλη επιχείρηση.
  4. Αν υπάρχει σταθερά επαγγελματική εγκατάσταση χρησιμοποιείται μόνο για το σκοπό αγοράς εμπορευμάτων ή συγκέντρωση πληροφοριών για την επιχείρηση.
  5. Σε μια σταθερά επαγγελματική εγκατάσταση χρησιμοποιείται για την επιχείρηση μόνο προς το σκοπό διαφήμιση παροχής πληροφοριών επιστημονικών ερευνών και γενικές όποιον ενεργειών έχουν χαρακτήρα επιβοηθητικό.

Με άλλα λόγια κυρίως για εμπορικές επιχειρήσεις για εμπόρους και ελεύθερους επαγγελματίες με σκοπό την εμπορία, όλοι αυτοί τα προϊόντα τους, τα παραλαμβάνουν από εγκαταστάσεις αποθήκες. Αυτές λοιπόν οι εγκαταστάσεις που έχουν αποθηκευμένα εμπορεύματα που ανήκουν σε επιχειρήσεις εμπορικές κυρίως και παραλαμβάνουν αυτά τα εμπορεύματα, τα οποία με τη σειρά τους τα έχει φέρει στην χώρα μας Εισαγωγέας μεγάλος - μικρός δεν έχει σημασία. Γενικώς λοιπόν εγκαταστάσεις που έχουν σκοπό αποθήκευσης των εμπορευμάτων κατόπιν εισαγωγής και διακίνηση στις οικίες επιχειρήσεις, ΔΕΝ ΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ μονίμου εγκαταστάσεις.

Συμμετοχή αλλοδαπής επιχείρησης σε ημεδαπή ΕΠΕ

Όταν υπάρχει περίπτωση συμμετοχής αλλοδαπής επιχείρησης σε ημεδαπή δεν καθίσταται η αλλοδαπή επιπτηδευματίας καθώς δεν θεωρείται ότι ασκεί δραστηριότητα στην Ελλάδα κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 και αυτό γιατί δεν έχει την υποχρέωση να υποβάλει δήλωση φορολογίας του εισοδήματος όσον αφορά τα κέρδη για την συμμετοχή της στην ΕΠΕ. Τα κέρδη λοιπόν αυτά φορολογούνται στο όνομα του Ημεδαπού νομικού προσώπου και έτσι τελειώνει η φορολογική της υποχρέωση και εν συνεχείᾳ δεν αποκτάει την ιδιότητα του επιπτηδευματία για την συμμετοχή της στην Ημεδαπή ΕΠΕ και δεν θεωρεί βιβλία και στοιχεία και γενικώς δεν έχει υποχρέωση εφαρμογής των διατάξεων ΚΒΣ δεν υπόκειται στις διατάξεις του, ούτε φέρει καμία υποχρέωση.

Άρθρο 2

Kai ποιοι είναι υπόχρεοι σε τήρηση βιβλίων και στοιχείων

Υπόχρεος σε τήρηση βιβλίων και στοιχείων είναι, ο κάθε Έλληνας ή Ένος, Μεμονωμένο πρόσωπο ή Μορφή Εταιρίας και ότι έχει να κάνει με τον Αστικό Κώδικα και όλα αυτά επί Ελληνικού Εδάφους. Και όλα τα προαναφερθέν αποβλέπουν στην δημιουργία και απόκτηση εισοδήματος όσον αφορά την δραστηριότητα να μιλάμε από εμπορική, βιομηχανική, βιοτεχνική, γεωργική επιχείρηση, συμπεριλαμβάνεται και το

-ελεύθερο-επάγγελμα-καθώς-και=οποιαδήποτε-άλλης-μορφής επιχείρηση, καθώς και μη εξαιρουμένου με αποσκοπή στο κέρδος ή όχι Εταιρείες.

Όλα αυτά λοιπόν συναίνούν στον όρο του επιτηδευματία που έχουμε αναφέρει ότι έχει υποχρεώσει να κάνει όλες τις ενέργειες, γύρω από τα βιβλία και τον Κώδικα και αναφέρομε σε ενέργειες όπως: Τήρηση, έκδοση, παρέχει στοιχεία, ζητάει στοιχεία λαμβάνει στοιχεία υποβάλει στοιχεία, τα διαφυλάσσει σε βιβλία όλα αυτά τα στοιχεία της καταστάσεως καθώς και ότι άλλα έχουν σχέση με την τήρηση βιβλίων και την έκδοση στοιχείων.

Και μόνο οι επιτηδευματίες είναι υπόχρεοι σε τήρηση βιβλίων και στοιχείων;

Όταν συναντάμε τον όρο κοινοπραξία επιτηδευματιών και τα προηγούμενα να που αναφέραμε έχουν ισχύ και εφαρμογή και εδώ καθώς η κοινοπραξία επιτηδευματιών σαν όρος μπορούμε να την λάβουμε υπόψην και σαν επιτηδευματίας και οι διατάξεις του κώδικα ισχύουν εδώ όταν υπάρχει συγκεκριμένη επαγγελματική διεύθυνση, ξεκαθαρίζεται ποια είναι η συγκεκριμένη πράξη και όλα αυτά υπάρχουν σε έγγραφη συμφωνία που έχει κατατεθεί στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ) πριν από την έναρξη των εργασιών (εννοώ ότι εδώ θέλει κάποιος να ανοίξει μια επιχείρηση εγγεγράφεται στην αρμόδια ΔΟΥ της περιοχής του και αναλόγως παίρνει άδεια λειτουργίας και έχει μητρώο σ' αυτήν). Σε όλα αυτά όσον αφορά τα μέλη αν θα είναι μεμονωμένα πρόσωπα (φυσικά) ή άλλες εταιρίες (νομικά) και ανάλογα το

καθένα = αν = θα = ασκεί = δική = του = επιχειρηση = ή = ελεύθερο
επάγγελμα ή ακόμη και συναντάμε μέλη ομόρρυθμης εταιρίας
(Ο.Ε) ή και μορφή ετερόρρυθμης εταιρίας (Ε.Ε.)

Για να γίνει η συγκεκριμένη δεν χρειάζεται να είναι
απαραίτητο για την κοινοπραξία.

Δεν χρειάζεται να υπάρχουν αποκλειστικότητες εκτός της
χώρας της πώλησης αγαθών ή προβολή και προώθηση
ελληνικής παραγωγής και ανεξαρτήτου τρόπου, καθώς και για
τις μεταφορές ισχύει το ίδιο δεν χρειάζεται να υπάρχει κάποια
αποκλειστικότητα στον τρόπο μεταφοράς και το μέσο και
μιλώντας για μέσα εννοούμε τα πλοία και καράβια και το ίδιο
ισχύει για τις λεωφορειακές γραμμές καθώς και περιηγητικά
πλοία και τα ρυμουλκά.

Άλλα πρόσωπα που είναι υπόχρεα σε τήρηση του Κ.Β.Σ.;

Άλλα πρόσωπα που είναι υπόχρεα σε τήρηση Κ.Β.Σ.,
είναι το δημόσιο, καθώς και σε κάθε άλλο νομικό και μη
επιτηδευματίας ακολουθούν οι επιτροπές και οι ενώσεις
προσώπων όσον αφορά τον μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα
καθώς οι ξένες αποστολές αλλά και οι (Δ.Ο) Διεθνείς
Οργανισμοί υποχρεούνται: MONO στην έκδοση υποβολή και
διαφύλαξη των στοιχείων που ορίζονται ρητά από τον Κώδικα
αυτόν. Με εξαίρεση το δημόσιο τα προαναφερθέντα πρόσωπα
και σε συγκεκριμένες πράξεις όπως οι παραδόσεις αγαθών ή
παροχές υπηρεσιών υπάγονται φυσικά στον ΦΠΑ (φόρο
προστιθέμενης αξίας) λαμβάνοντας υπόψην ως επιτηδευματίες
κατά μόνο για τις συγκεκριμένες δραστηριότητες και υπάγονται
στις υποχρεώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

Ποια πρόσωπα δεν είναι υπόχρεα στην τήρηση Κ.Β.Σ.;

Πρόσωπα που δεν είναι υπόχρεα, στην τήρηση του Κ.Β.Σ. και με μόνη εξαίρεση το δελτίο αποστολής της παραγράφου 2 του άρθρου 11 είναι οι αγρότες καθώς και οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις σύμφωνα με τα άρθρα 33 και 34 του νόμου 1642/1986 και γενικώς απλά δεν έχουν ενταχθεί στο κανονικό καθεστώς του νόμου, τα συγκεκριμένα προαναφερθέντα πρόσωπα: Αγρότες και οι Εκμεταλλευτές αγροτικών περιοχών.

Ποια πρόσωπα απαλλάσσονται από την τήρηση του Κ.Β.Σ.;

Για να εντοπίσουμε σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία ποια πρόσωπα απαλλάσσονται από τον Κ.Β.Σ. θα πάρουμε ως μέγεθος, τα ακαθάριστα έσοδα (ή αλλιώς ΤΣΙΡΟΣ) και σύμφωνα με την προηγούμενη ετήσια διαχειριστική περίοδο και μιλάμε για μέχρι επτά χιλιάδες πεντακόσια (7.500) ευρώ να προέρχονται από πώληση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών εφόσον σ' αυτήν την περίπτωση τα ακαθάριστα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών δεν ξεπερνούν τις τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000 €) ή μέχρι τις τρεις χιλιάδες ευρώ από παροχή υπηρεσιών καθώς και τα φυσικά πρόσωπα που εκμεταλλεύονται φορτηγά πλοία του Ν.27/75 (ΦΕΚ Α' 77) ιων οποίων η συνολική χωρητικότητα δεν υπερβαίνει τους πεντακόσιους (500) τόνους.

Σε ποιες περιπτώσεις οι διατάξεις του Κ.Β.Σ. δεν εφαρμόζονται;

Οι διατάξεις του Κ.Β.Σ. δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση των ελευθέρων επαγγελματιών και επιτηδευματιών που έχουν πραγματοποιήσει ακαθάριστα έσοδα προερχόμενα από χονδρικές πωλήσεις σε μέγεθος μέχρι το ποσοστό τουλάχιστον εξήντα τις εκατό (60%) αλλιώτικα όσον αφορά σε εξαγωγές ανεξάρτητος όμως από ποσοστό αυτή τη φορά, καθώς και όσους επιτηδευματίες που υποχρεούνται στην τήρηση πρόσθετων βιβλίων της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του παρόντος Κώδικα.

Υπάρχουν απαλλασσόμενοι με βάση το ύψος των Ακαθαρίστων Εσόδων;

Με αυτήν την βάση από την τήρηση βιβλίων απαλλάσσονται οι πράκτορες κρατικών λαχείων και τυχερών παιχνιδιών όπως π.χ. ΠΡΟ-ΠΟ, ΛΟΤΤΟ και τα σχετικά μόνο σε αυτήν τη δραστηριότητα και με επιφύλαξη στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 4 και τις περιπτώσεις ιβ' της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του παρόντος κώδικα καθώς και οι εφημεριδοπώλες (υποπράκτορες εφημερίδων και περιοδικών).

Επίσης ένα κριτήριο για την θεώρηση απαλλασσόμενου υπό την τήρηση βιβλίων είναι τα φυσικά πρόσωπα που πολύ απλά δεν θεωρείται ότι ασκούν δραστηριότητα πάνω στην οποία να έχει εφαρμογή ο φόρος προστιθέμενης αξίας με άλλα λόγια δεν υπάγεται η δραστηριότητα στον ΦΠΑ, έτσι δεν θεωρείται ότι ασκούν δραστηριότητα που απαιτεί τήρηση βιβλίων και έκδοση

στοιχείων. Όμως υπάρχει και η προϋπόθεση = αυτά τα πρόσωπα να μην έχουν την ιδιότητα του επιτηδευματία και αυτή η ιδιότητα να προέρχεται από άλλη αιτία.

Πώς γίνεται η τήρηση των βιβλίων και στοιχείων του κώδικα;

Η τήρηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα και στο ελληνικό νόμισμα (ευρώ και ενιαίο πλέον) φυσικά προϋποθέτεται να έχει επιτραπεί η τήρηση αυτών κατ' άλλον τρόπον. Τα βιβλία πρέπει να τηρούνται στα ελληνικά αλλά επιτρέπεται και να διατυπώνονται σε ξένη και ως επακόλουθο και το ξένο νόμισμα στο οποίο γίνεται η συναλλαγή π.χ. με Αμερική που έχει δολλάριο και γενικώς χώρα που δεν τηρεί ευρώ για νόμισμα.

Συνοπτικά Συμπεράσματα και Επισημάνσεις που προκύπτουν από το ΑΡΘΡΟ 2

1. Ο ΚΒΣ εφαρμόζεται στην ελληνική επικράτεια (ή αλλιώς επί ελληνικού εδάφους)
2. Τα υποκαταστήματα των ελληνικών επιχειρήσεων στην αλλοδαπή (ξένη χώρα) έχουν τις υποχρεώσεις της χώρας εγκατάστασης τους.
3. όσον αφορά τα πλοία ισχύει το ίδιο λαμβάνεται υπόψη και ο τόπος εγκατάστασης τους.
4. Οι αλλοδαπές επιχειρήσεις που ασκούν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα στην Ελλάδα (μιλάμε για πραγματική εγκατάσταση) έχουν τις υποχρεώσεις των ελληνικών επιχειρήσεων. Ακριβώς όπως αν πάνε στην

αλλοδαπή συμπατριώτες μας έχουν τις υποχρεώσεις στον τόπο εγκατάστασης.

5. Κοινωνίες Αστικού Δικαίου με επαγγελματική συνεκμετάλλευση του κοινού πράγματος, είναι μια από τις περιπτώσεις για το πως κάποιος μπορεί να χαρακτηριστεί επιτηδευματίας και αυτοί θεωρούνται επιτηδευματίες.
6. Οι περιστασιακά απασχολούμενοι που λαμβάνουν από την απασχόληση τους μικροποσά (επήσια κάτω των 3000 €) και δεν θεωρούνται από άλλη αιτία επιτηδευματίες, δεν θεωρούνται γενικώς και επιτηδευματίες.
7. Η κοινοπραξία στερείται νομικής προσωπικότητας είναι μια ιδιότυπη ένωση επιτηδευματιών για την πραγματοποίηση συγκεκριμένου στόχου και γενικώς σαν όρος θεωρείται επιτηδευματίας.
8. Τα πρόσωπα που έχουν μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα τηρούν βλ. όταν πουλάνε αγαθά ή όταν κάνουν παροχή υπηρεσιών και αυτές οι πράξεις πάνω στις οποίες υπάγονται ή έχει εφαρμογή στον ΦΠΑ.
9. Όταν συναντάμε και ακούμε για Αστικές Εταιρίες και είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα πρέπει να γνωρίζουμε ότι υπάγονται σε όλες τις υποχρεώσεις του επιτηδευματία.
10. Οι αγρότες που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς του ΦΠΑ δεν υποχρεούνται να τηρούν βιβλία, υποχρεούνται μόνο σε έκδοση ΔΑ Δελτίο Αποστολής.
11. Οι ομάδες παραγώγων πρέπει να έχουν νομική προσωπικότητα και να τηρούν βιβλία και στοιχεία.

ΑΡΘΡΟ 10**ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΒΙΒΛΙΑ**

1. Τι γίνεται στην περίπτωση που γίνεται διακίνηση εμπορευσιμών αγαθών, τα οποία όμως δεν υπάρχει στοιχείο διακίνησης που να τα συνοδεύει και επίσης εναλλακτικά αν δεν υπάρχει στοιχείο διακίνησης και υπάρχει η περίπτωση όπου το τιμολόγιο για την αγορά των εμπορεύσιμων αγαθών; Τι βιβλίο πρέπει να τηρείται λοιπόν για αυτές τις δύο περιπτώσεις;

1.1. Για αγορά εμπορεύσιμων αγαθών, ενώ δεν συνοδεύονται με στοιχείο διακίνησης;

1.2. Για αγορά εμπορεύσιμων αγαθών, ενώ δεν συνοδεύονται με στοιχείο διακίνησης;

1.3. Η απάντηση είναι η εξής: Πρόκειται για ποσοτική παραλαβή εμπορεύσιμων αγαθών και όταν δεν συνοδεύονται με στοιχείο διακίνησης ή το τιμολόγιο αγοράς των εμπορεύσιμων αγαθών δεν έχει εκδοθεί άμεσα.

Προχωρούμε λοιπόν στην εξής ενέργεια: Τηρούμε βιβλίο για την ποσοτική παραλαβή.

Το βιβλίο ποσοτικής παραλαβής τι στοιχεία εμπεριέχει;

Αυτό το βιβλίο περιέχει τις καταχωρήσεις που αφορούν την ποσοτική παραλαβή εμπορεύσιμων αγαθών και για να γίνω πιο συγκεκριμένος:

1.3.1 Η χρονολογία παραλαβής, το ονοματεπώνυμο ή εναλλακτικά η επωνυμία του αποστολέα καθώς και το επάγγελμα του και η διεύθυνση του ενώ όσον αφορά για τα εμπορεύσιμα αγαθά θα δούμε το είδος του αγαθού, την ποσότητά τους και τον σκοπό για την διακίνηση τους.

1.3.2. Επιπλέον στοιχεία για το βιβλίο της ποσοτικής παραλαβής είναι και το ότι τηρείται και από τους επισκευαστές

ηλεκτρικών και των ηλεκτρονικών συσκευών. Για όταν έχουν παραλάβει στην επαγγελματική τους στέγη (μέσα στην επιχείρηση) τα αγαθά τα οποία είναι ανταλλακτικά προοριζόμενα για επισκευή των ηλεκτρικών/ηλεκτρονικών ειδών, τα οποία όπως έχουμε δει πιο πριν δεν συνοδεύονται από στοιχείο διακίνησης.

Το βιβλίο ποσοτικής παραλαβής τηρείται σε κύριο κατάστημα όμως εάν υπάρχει και υποκατάστημα, τηρείται και εκεί αν γίνεται η ίδια διαδικασία.

1.4. Το βιβλίο ποσοτικής παραλαβής και η τήρηση του όμως δεν είναι απόλυτη, σε περίπτωση που μπορεί να τηρηθεί κάπι άλλο αντί αυτού ή και να αντικαταστεί η απάντηση σε αυτή την ερώτηση είναι η εξής:

Το βιβλίο ποσοτικής παραλαβής μπορεί να αντικαταστεί με θεωρημένο διπλότυπο δελτίο ποσοτικής παραλαβής που εκδίδεται για κάθε παραλαβή και περιέχει τα δεδομένα του βιβλίου αυτού. Το δελτίο αυτό μπορεί να εκδοθεί επειδή αυτός που παραλαμβάνει τα αγαθά, είναι επιτηδευματίας και τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας και έχει λοιπόν την δυνατότητα, αντί για την τήρηση του βιβλίου ποσοτικής παραλαβής, αν κάνει την ανάλογη εγγράφη με λογιστικό ισότιμο κατά την παραλαβή των αγαθών.

2. Τι βιβλίο πρέπει να τηρείται στην περίπτωση που έχουμε αγορές και λοιπές συναλλαγές που είναι αναγκαίες για τη σύσταση του νομικού προσώπου ή την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης;

2.2. Τα έξοδα, οι αγορές και οι λοιπές συναλλαγές της παραγράφου 2 αποτελούν τα γνωστά έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης. Αυτά τα στοιχεία λοιπόν πρέπει να καταχωρούνται σε βιβλία που πρέπει να θεωρούνται στο όνομα

τους ιδρυτή της επιχείρησης και αυτήν την θεώρηση την κάνει ο προϊστάμενος της ΔΥΟ που είναι υπεύθυνη για την κατοικία ή την έδρα και μεριμνεί για την υπό σύσταση επιχείρηση, δηλαδή παίζει ρόλο που κατοικεί ο ιδρυτής της επιχείρησης που έχει έδρα, κατοικία, διαμονή ή εγκατάσταση του, που στην αντίθετη περίπτωση δεν είναι η Ελλάδα, γίνεται το εξής: Αν ο ιδρυτής της επιχείρησης είναι εκτός Ελλάδας, η θεώρηση του βιβλίου για τα έξοδα της ιδρυσης και πρώτης εγκατάστασης από τον προϊστάμενο της ΔΟΥ γίνεται στο όνομα του εκπροσώπου του ιδρυτή που έχει οριστεί για την Ελλάδα.

3. Τι βιβλία πρέπει να τηρεί ένας επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας βιβλίων;

3.1. Όπως είδαμε και στην παράγραφο 1 του κεφαλαίου για τα πρόσθετα βιβλία ένας επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας βιβλίων έχει κάποιες ιδιαιτερότητες που θα αναλύσουμε παρακάτω:

3.2. Στην περίπτωση λοιπόν που ένας επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας και πραγματοποιεί: παραγωγικές επενδύσεις και αφορολόγητες εκπώσεις ή αποθεματικά επενδύσεων τι πρόσθετα βιβλία και ποιες παραπάνω ενέργειες πρέπει να πραγματοποιεί:

3.3.1 Πρέπει λοιπόν να τηρεί βιβλίο επενδύσεων στο οποίο τα στοιχεία μηρούνται με τρόπο εξωλογιστικό και με τρόπο που ορίζει αναπτυξιακός νόμος:

3.3.2 Ο λογαριασμός για το κάθε είδος παγίου στοιχείου ο οποίος χρεώνεται με τη συνολική αξία κτήσης του και πιστώνεται κάθε φορά με την αφορολόγητη έκπτωση ή με την αξία πώλησης του.

3.3.3. Αυτός ο λογαριασμός (συγκεντρωτικός) θα χρεώνεται με την έκπτωση η οποία έχει αναγνωριστεί για κάθε

χρόνο για την αξία των νέων επενδύσεων που πραγματοποιούνται και θα πιστώνεται με το συνολικό ποσό της έκπτωσης που έχει χαρακτηριστεί αφορολόγητη.

3.3.4 Πρέπει να γίνεται η τήρηση των στοιχείων στα λογιστικά βιβλία με χωριστούς αναλυτικούς λογαριασμούς, όπως ορίζει ο προαναφερθέν αναπτυξιακός νόμος, για τις εκπτώσεις που έχουν χαρακτηριστεί αφορολόγητες ή για τα τηρούμενα αποθεματικά του επιτηδευματία.

3.3.5 Επίσης πρέπει και να γίνεται και η καταχώρηση στο βιβλίο απογραφών με τρόπο αναλυτικό και ξεχωριστό και κατά όπως ορίζει ο αναπτυξιακός νόμος που αφορά τα ανάλογα για τις επενδύσεις, τις εκπτώσεις και τα αποθεματικά του επιτηδευματία.

4. Τι βιβλία πρόσθετα πρέπει να τηρεί ένας επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας και πραγματοποιεί επενδύσεις που υπάγονται στον αναπτυξιακό νόμο.

4.1. Στην προηγούμενη παράγραφο είδαμε τι πρόσθετα βιβλία πρέπει να τηρεί ένας επιτηδευματίας τρίτης κατηγορίας βιβλίων, έτσι ευλόγως προκύπτει το ερώτημα για το αν κάνουν επενδύσεις οι επιτηδευματίες πρώτης ή της δεύτερης κατηγορίας βιβλίων και κατά συνέπεια τα πρόσθετα τους βιβλία.

4.2. Ο επιτηδευματίας αυτής της παραγράφου λοιπόν κάνει επενδύσεις και έτσι λοιπόν πρέπει να τηρεί το πρόσθετο βιβλίο επενδύσεων και κατά τον τρόπο που ορίζει ο αναπτυξιακός νόμος.

4.2.1 Ο λογαριασμός επενδύσεων που ο όποιος θα χρεώνεται κατά χρονολογική σειρά με τις δαπάνες για την απόκτηση των περιουσιακών στοιχείων τα οποία αποτελούν

παραγωγικές = επενδύσεις και θα πιστώνεται με την αξία πώλησης ή της επιστροφής των εκάστοτε περιουσιακών στοιχείων.

4.2.2. Ο λογαριασμός του αφορολόγητου αποθεματικού ο οποίος πιστώνεται με το ποσό της αφορολόγητης έκπιωσης του αποθεματικού.

4.2.3. Ο χωριστός λογαριασμός για κάθε είδος παγίου περιουσιακού στοιχείου ο οποίος χρεώνεται με τις δαπάνες απόκτησης αυτού και πιστώνεται με την αφορολόγητη έκπιωση που σχηματίζεται κάθε φορά ή με την αξία πώλησης που έχει κάθε φορά.

3.3.5 Τι στοιχεία περιλαμβάνει ένα βιβλίο επενδύσεων,

3.3.5.1 Μερικά από τα στοιχεία που περιλαμβάνει ένα βιβλίο επενδύσεων είναι τα εξής:

1) Ο λογαριασμός επενδύσεων 2) Ο λογαριασμός αφορολογήτου αποθεματικού 3) Ο χωριστός λογαριασμός για κάθε είδος παγίου στοιχείου.

4. Ο Επιτηδευματίας της παραγράφου 1-3 ανεξαρτήτως κατηγορίας βιβλίων και πρόσθετων βιβλίων υπάρχει περίπτωση να μην τηρεί βιβλία, λόγου κάποιας απαλλαγής από την τήρηση βιβλίων;

4.1. Υπάρχει η δυνατότητα να μην τηρεί βιβλία λόγο κάποιας απαλλαγής λόγω ιδιαιτερότητας ειδικού λόγου, όμως ανεξάρτητα εάν τηρεί, βασικά και πρόσθετα βιβλία ή δεν τα τηρεί υπάρχει μια κατηγορία περιπτώσεων που και αυτές απαιτούν την τήρηση προσθέτων βιβλίων.

4.2.1. Ο επιτηδευματίας που είναι εκμεταλλευτής οίκου ευγηρίας ξενοδοχείου, ξενώνα, επιπλωμένων διαμερισμάτων και γενικώς οίκον και ο εκμεταλλευτής κάμπινγκ, τι είδους πρόσθετα βιβλία πρέπει να τηρούν;

4.2.2. Τα πρόσωπα της παραγράφου 4.2.1. έχουν την υποχρέωση να τηρούν ένα συγκεκριμένο πρόσθετο βιβλίο που ονομάζεται βιβλίο κίνησης πελατών (τα γνωρίζουμε ως τα βιβλία πόρτας)

4.2.3. Τι περιλαμβάνει ένα βιβλίο κίνησης πελατών; Σε αυτό το βιβλίο, καταχωρούνται το ονοματεπώνυμο του πελάτη, το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία εκείνου που κατά εντολή του οποίου διαμένει ο πελάτης (ένοικος) την ημερομηνία άφιξης και αναχώρησης του και τον αριθμό του δωματίου.

Επίσης ο εκμεταλλευτής κάμπινγκ καταχωρεί τον αριθμό των ατόμων που συνοδεύουν κάθε πελάτη καθώς και το είδος του κατασκηνωτικού και μεταφορικού μέσου. Σε περίπτωση παροχής υπηρεσιών σε πακέτο καταχωρεί και τις περιλαμβανόμενες στο πακέτο υπηρεσίες και αγαθά.

4.2.4 Τι πρόσθετα βλ. πρέπει να τηρούν τα πρόσωπα τις παραγράφου 4.1 στην περίπτωση που είναι: εκμεταλλευτής παιδικού σταθμού, εκπαιδευτηρίου, σχολής, φροντιστηρίου εργαστηρίου ελευθέρων σπουδών και κάθε άλλης φύσης επιχείρηση ή οργανισμού με χαρακτήρα διδακτικό ή επαγγελματικής κατάρτισης;

4.2.5 Τα πρόσωπα της παραγράφου 4.1. και 4.2.4 έχουν την υποχρέωση να τηρούν μητρώο μαθητών στο οποίο θα καταχωρεί το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση των μαθητών που φοιτούν τη χρονολογία έναρξης της φοίτησης, το ποσό που συμφωνείται χωριστά των διδάκτρων, τροφείων, των μεταφορικών και των λοιπών δικαιωμάτων και την χρονολογία της διακοπής της φοίτησης.

4.3.5 Τι πρόσθετα βιβλία πρέπει να τηρούν τα πρόσωπα της παραγράφου 4.1. όταν είναι: εκμεταλλευτές κλινικής ή θεραπευτηρίου;

4.3.6 Τα πρόσωπα της παραγράφου 4.1 και 4.3.5 πρέπει να τηρούν το βιβλίο εισόδου και εξόδου ασθενών στο οποίο καταχωρούνται η χρονολογία εισόδου του ασθενή, το ονοματεπώνυμο του η διεύθυνση του καθώς και η χρονολογία της εξόδου του ασθενούς.

4.3.7 Επίσης πρέπει να τηρείται βιβλίο ασθενών με ιδιαίτερη μερίδα για κάθε ασθενή, στην οποία καταχωρείται μαζί με τα δεδομένα του βιβλίου εισόδου και εξόδου ασθενών η κατηγορία της θέσης της νοσηλείας του το είδος των παρεχομένων υπηρεσιών νοσηλείας και τον αύξοντα αριθμό της απόδειξης παροχής υπηρεσιών. Όταν υπάρχει περίπτωση αλλαγής της κατηγορίας θέσης καταχωρείται και η χρονολογία αυτής και η κατηγορία της νέας θέσης.

4.3.8 Επίσης πρέπει και να τηρείται διπλότυπο βιβλίο μεριδολογίου γιατρών φυσικών προσώπων με ιδιαίτερη μερίδα για κάθε γιατρό, με την αναγραφή της διεύθυνσης του και της αρμοδίας ΔΟΥ στην οποία καταχωρεί το ονοματεπώνυμο του και τη διεύθυνση του ασθενή, που δέχεται την ειδική ιατρική περιθαλψη από το γιατρό, την χρονολογία παροχής της περιθαλψης και την κατηγορία της θέσης νοσηλείας του ασθενή.

Στην περίπτωση που ένας ασθενής έχει ανάγκη την περιθαλψη περισσότερους του ενός γιατρού, όλα τα δεδομένα που προκύπτουν καταχωρούνται στις μερίδες όλων των γιατρών. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται και από όλα τα νοσοκομεία κλινικές και εξωτερικά ιατρεία αυτών, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή με την οποία λειπουργούν και την τυχόν απαλλαγή τους από το φόρο εισοδήματος, εφόσον παρέχεται σ' αυτά περιθαλψη από γιατρούς στους οποίους καταβάλλεται αμοιβή μη έμμισθης υπηρεσίας.

4.3.9 Τι πρόσθετα βιβλία πρέπει να τηρεί ένα φυσικό πρόσωπο που είναι εκμεταλλευτής διαγνωστικού κέντρου;

4.3.10 Το συγκεκριμένο πρόσωπο της παραγράφου 4.3.9 πρέπει βιβλίο επίσκεψης ασθενών.

4.3.11 Τι στοιχεία περιέχει το βιβλίο επίσκεψης ασθενών; Αυτό το βιβλίο περιέχει τις καταχωρήσεις για κάθε ασθενή όπως το ονοματεπώνυμο του, το επάγγελμα του την διεύθυνση του την χρονολογία της επίσκεψης του και όταν γίνει η έκδοση της απόδειξης παροχής υπηρεσιών θα καταχωρηθεί ο αύξων αριθμός της.

4.3.12 Τι πρόσθετα βιβλία πρέπει να τηρεί ο εκμεταλλευτής κέντρου αισθητικής ή γυμναστηρίου;

4.3.13 Το συγκεκριμένο πρόσωπο της παραγράφου 4.3.12 πρέπει να τηρεί βιβλίο πελατών.

4.3.14 Τι στοιχεία περιέχει το βιβλίο πελατών για ένα κέντρο αισθητικής ή γυμναστηρίου;

Το βιβλίο πελατών έχει σαν στοιχεία υπό την μορφή καταχωρήσεων και για κάθε πελάτη: Το ονοματεπώνυμο του πελάτη, το επάγγελμα του πελάτη, την διεύθυνση του, τη χρονολογία της επίσκεψης του και όταν εκδοθεί η απόδειξη παροχής υπηρεσιών ο αριθμός της. Στην περίπτωση που γίνεται διαρκής παροχή υπηρεσιών, καταχωρούνται: Το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση, το ποσό της συμφωνίας, τη χρονολογία έναρξης και διακοπής της παροχής της υπηρεσίας.

4.3.15 Τι πρόσθετα βιβλία πρέπει να τηρούν τα παρακάτω πρόσωπα που θα δούμε;

4.4.1 Ο εκπαιδευτής οδηγών αυτοκινήτων.

4.5.1 Ο εκμεταλλευτής εκκοκκιστηρίου βαμβακιού

4.6.1 Ο εκμεταλλευτής ψυκτικών χώρων και χώρων αποθήκευσης αγαθών για λογαριασμό τρίτων

4.7.1. Ο εκμεταλλευτής χώρου στάθμευσης αυτοκίνητων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων.

4.8.1 Ο επιτηδευματίας που διατηρεί επιχειρηση πώληση μεταχειρισμένων αυτοκίνητων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων για δικό του λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων και έχοντας σαν ιδιότητα τη διατήρηση συνεργείου επισκευής και συντήρησης οχημάτων.

4.9.1 Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

4.10.1 Ο πράκτορας κρατικών Λαχείων

4.11.1 Ο επιτηδευματίας που διατηρεί συνεργείο επισκευής και συντήρησης οχημάτων θαλάσσης

4.12.1 Ο φυσιοθεραπευτής

4.13.1 Ο κατασκευαστής προκατασκευασμένων οικιών ή άλλων προκατασκευασμένων κτισμάτων

4.14.1 Ο εκμεταλλευτής χώρου στάθμευσης σκαφών θαλάσσης ή φύλαξης σκαφών θαλάσσης.

4.15.1 Ο εκμεταλλευτής αυτοκινούμενων μηχανημάτων έργων. Τώρα θα δούμε τα βιβλία ονομαστικά και θα προχωρήσουμε στην ανάλυση των στοιχείων που εμπεριέχουν το κάθε ένα ξεχωριστά.

4.4.2-4.15.9 Απαντήσεις

4.4.2 Τηρείται για κάθε εκπαιδευτικό αυτοκίνητο, βιβλίο εκπαιδευόμενων οδηγών στο οποίο καταχωρούνται τα στοιχεία του εκπαιδευόμενου. Το ονοματεπώνυμο του η διεύθυνση του, το ποσό της αμοιβής που έχει συμφωνηθεί, την χρονολογία και την ώρα έναρξης και λήξης κάθε μαθήματος. Επίσης υπάρχει και η υποχρέωση να είναι παρόν στην εξέταση των υποψηφίων οδηγών τέλος το βιβλίο τηρείται στο αυτοκίνητο κατά την διάρκεια του μαθήματος ή της εξέτασης.

4.5.2 Τηρείται βιβλίο πρέσας στο οποίο γίνεται καταχώρηση για τον αύξοντα αριθμό κάθε δέματος εκοκκιζόμενου βαμβακιού το βάρος του και τα στοιχεία του δικαιούχου.

4.6.2 1) εκδίδεται διπλότυπο δελτίο εισαγωγής στο ψυγείο ή τίτλο αποθήκευσης στο οποίο αναγράφει το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και την διεύθυνση του αποθέτη, το είδος την ποσότητα τον τρόπο και τα σημεία συσκευασίας των αγαθών που αποθηκεύονται. Και όταν γίνεται η εξαγωγή εκδίδεται δελτίο αποστολής σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 11 του κώδικα αυτού

2) Τηρείται διπλότυπο βιβλίο αποθήκευσης σε μερίδες κατά αποθέτη με αναγραφή της διεύθυνσης του και της αρμόδιας ΔΟΥ. Σε κάθε μερίδα καταχωρείται τα δεδομένα του δελτίου εισαγωγής και αποστολής καθώς και τον αριθμό του παραστατικού εσόδων.

4.7.2 Τηρείται βιβλίο στάθμευσης στο οποίο καταχωρείται για κάθε όχημα την χρονολογία και την ώρα της εισόδου και της εξόδου καθώς και ο αριθμός κυκλοφορίας. Στην περίπτωση μηνιαίας ή διαρκούς μίσθωσης καταχωρείται ο αριθμός κυκλοφορικής ή χρονολογία έναρξης και λήξης της μίσθωσης και το ποσό που έχει συμφωνηθεί.

4.8.2 Πρέπει να τηρείται βιβλίο εισερχόμενων στο οποίο και καταχωρούνται για κάθε όχημα την χρονολογία εισόδου και εξόδου, το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και τη ν διεύθυνση του κατόχου καθώς και τον αριθμό κυκλοφορίας του οχήματος και εφόσον δεν υπάρχει αυτός ο αριθμός το είδος του οχήματος. Υπάρχει όμως και η εξαίρεση του εκμεταλλευτή πλυντηρίου αυτοκίνητων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων δεν αναγράφει το ονοματεπώνυμο και τη ν διεύθυνση του κατόχου.

4.9.2 Τηρούνται βιβλία ασφαλιστηρίων συμβολαίων, ακύρωσης ασφαλιστηρίων συμβολαίων, ασφαλιστικών κινδύνων (ζημιών) και ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

4.10.2 Τηρείται βιβλίο διάθεσης λαχείων στο οποίο καταχωρούνται πριν από την έναρξη πώλησης των λαχείων κάθε κλήρωσης, τους αριθμούς των λαχείων που προορίζονται να πωληθούν λιανικώς από τον ίδιο.

4.11.2 Τηρείται βιβλίο εισερχομένων στο οποίο καταχωρείται για κάθε σκάφος η χρονολογία εισόδου και εξόδου, το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και την διεύθυνση του κατόχου καθώς και τον αριθμό νηολόγηση του σκάφους και εφόσον δεν υπάρχει τέτοιος αριθμός το όνομα του σκάφους

4.12.2 Τηρείται βιβλίο πελατών στο οποίο καταχωρούνται το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του πελάτη, το είδος της υπηρεσίας που του παρέχεται την χρονολογία της επίσκεψης και όταν εκδοθεί η απόδειξη παροχής υπηρεσιών τον αριθμό της. Στην περίπτωση διαρκούς παροχής υπηρεσιών. Τότε καταχωρούνται η ημερομηνία έναρξης και λήξης.

4.13.2 Εδώ τηρείται βιβλίο παραγγελιών στο οποίο για την κάθε παραγγελιά καταχωρούνται, το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία ή την διεύθυνση του πελάτη, καθώς το είδος και η αξία της παραγγελίας τον αριθμό τιμολογίου ή της απόδειξης λιανικής πώλησης κατά περίπτωση.

4.14.2 Τηρείται βιβλίο στάθμευσης στο οποίο καταχωρούνται για κάθε σκάφος η ημερομηνία εισόδου και εξόδου του ΑΦΜ του κατόχου του τον αριθμό νηολόγησης του σκάφους και όταν δεν υπάρχει τέτοιος αριθμός, το όνομα του σκάφους. Όταν υπάρχει μηνιαία ή διαρκής μίσθωση καταχωρείται ο αριθμός νηολόγησης του σκάφους ή

χρονολογία, ή έναρξη, και η λήξη, της μίσθωσης, και το ποσό που συμφωνείται.

4.15.2 Τηρείται για κάθε μηχάνημα, βιβλίο έργων, στο οποίο καταχωρείται το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και την διεύθυνση του εργοδότη, την διεύθυνση ή την θέση του έργου, το είδος του έργου και το ποσό της αμοιβής που συμφωνείται και η χρονολογία έναρξης ή λήξης του έργου.

5. Τα βιβλία που τηρούνται υποχρεωτικά με βάση τις διατάξεις άλλων νόμων αναπληρώνονται τα πρόσθετα βιβλία του άρθρου 10 εφόσον τηρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του και είναι θεωρημένα από την αρμόδια ΔΥΟ.

6. Σχετική Διάταξη Άρθρο 64 II Ν. 2065/92

Ο γιατρός έχει την υποχρέωση στο Ιατρείο του να τηρεί βιβλίο επίσκεψης ασθενών θεωρημένο από την αρμόδια φορολογική αρχή στο οποίο καταχωρούνται χωριστά για κάθε ασθενή το ονοματεπώνυμο του ή χρονολογία της επίσκεψης του και η διεύθυνση του. Το βιβλίο αυτό ενημερώνεται με την είσοδο του ασθενούς στον εξεταστικό χώρο. Για την τήρηση του έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ΚΒΣ, Αντί του βιβλίου επίσκεψης ασθενών τα παραπάνω στοιχεία γίνεται να περιλαμβάνονται στο τηρούμενο βιβλίο εσόδων – εξόδων.

7. Παρατηρήσεις και επισημάνσεις σχετικά με το Άρθρο 10 για τα πρόσθετα βιβλία.

7.1. Οι διατάξεις του άρθρου 10 αναφέρονται γενικά στην υποχρέωση τήρησης προσθέτων βιβλίων και πιο συγκεκριμένα:

7.1.1 Π.Χ για το βιβλίο ποσοτικής παραλαβής εμπορεύσιμων αγαθών καθορίζεται γενική υποχρέωση τήρησης βιβλίου ποσοτικής παραλαβής ή δελτίο ποσοτικής παραλαβής, όταν τα εμπορεύσιμα αγαθά παραλαμβάνονται ασυνόδευτα και εφόσον δεν εκδίδεται άμεσα τιμολόγιο αγοράς.

7.1.2. Μένοντας στο βιβλίο ποσοτικής παραλαβής πρέπει και να τονίσουμε και την υποχρέωση, τήρησης βιβλίου ποσοτικής παραλαβής, για τους επισκευαστές ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών.

7.2. Τα όσα έχουμε προαναφέρει για το βιβλίο εξόδων πρώτης εγκατάστασης καθορίζουν τις υποχρεώσεις του ιδρυτή επιχείρησης για την τήρηση προσωρινών βιβλίων

7.3 Τα στοιχεία για το βιβλίο επενδύσεων για τους επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας αλλά και για τους επιτηδευματίες πρώτης και δεύτερης κατηγορίας βιβλίων που πραγματοποιούν παραγωγικές επενδύσεις αφορολόγητες εκπώσεις και δημιουργίες αποθεματικών, όλα αυτά τα στοιχεία καθορίζουν την υποχρέωση για την τήρηση του βιβλίου επενδύσεων και αυτή η υποχρέωση δημιουργείται από τις:

7.3.1 1) Παραγωγικές επενδύσεις 2) Αφορολόγητες εκπώσεις 3) δημιουργία αποθεματικών.

7.4.1 Οι επιτηδευματίες εκμεταλλευτές οίκου ευηνηρίας, παιδικών σταθμών, κλινικής ή θεραπευτηρίου, διαγνωστικού κέντρου, κέντρου αισθητικής, εκπαιδευτές οδηγών, εκκοκκιστηρίου βαμβακιού, ψυκτικών χώρων και αποθήκευσης, χώρων στάθμευσης, πώλησης οχημάτων χώρων στάθμευσης οχημάτων στεριάς - θαλάσσης, ασφαλιστικής επιχείρησης και γενικώς παραγράφων που έχουμε προαναφέρει καθορίζουν την υποχρέωση των πρόσθετων - κλαδικών βιβλίων για τις προαναφερθέν ομοειδές επιχειρήσεις.

7.5 Με το άρθρο 64 II του Ν. 2065/92 καθιερώθηκε από 1/9192 η υποχρέωση τήρησης βιβλίου επίσκεψης ασθενών από τους γιατρούς όλων των ειδικοτήτων εκτός των κτηνιάτρων και των οδοντιάτρων.

7.6. — Με — την — ΑΥΘ — ΠΟΛ — 1.127/96 — ορίστηκαν — οι —
προϋποθέσεις της τήρησης βιβλίου παράδοσης φαρμάκων από —
τα φαρμακεία σε ασφαλισμένους.

7.7. Στο άρθρο 10 εντάσσουμε και άλλα πρόσθετα βιβλία
τα ορίζουν αποφάσεις ή ειδικές διατάξεις όπως:

7.7.1. Το ειδικό βιβλίο φορολογικού αντιπροσώπου, το
οποίο και το συναντάει όποιος εξετάσει το άρθρο 12.

7.7.2 Το ειδικό βιβλίο μεταπωλητή μεταχειρισμένων και
αυτό το συναντάει κανείς στο άρθρο 12.

7.7.3 Το βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης για τους
διαμεταφορείς που είναι και στο άρθρο 10.

7.7.4 Το βιβλίο φορολογικής αποθήκης (άρθρο 10)

7.7.5 Το ημερολόγιο διαφημίσεων ΜΜΕ (άρθρο 10)

7.8 Όλα τα βιβλία που είναι πρόσθετα είναι και
θεωρημένα

7.9 Το πρόσωπο που δεν τηρεί ή δεν διαφυλάσσει τα
πρόσθετα - κλαδικά βιβλία, καθώς και το βιβλίο επίσκεψης
ασθενών που τα τηρούν οι γιατροί, σε αυτήν την περίπτωση τα
βιβλία χαρακτηρίζονται ως ανακριβή.

7.10 Πέραν της τήρησης των βιβλίων είναι σημαντική και
η ενημέρωση τους συγκεκριμένα ο χρόνος ενημέρωσης πρέπει
να είναι σύντομος και άμεσος, δηλαδή να γίνεται γρήγορα,
ειδικά στα βιβλία εισόδου ή καταχώρησης πελατών.

7.11 Η ενημέρωση των βιβλίων είναι τόσο σημαντική που
επηρεάζει και την εκτύπωση των πρόσθετων βιβλίων άμα
τηρούνται με τρόπο μηχανογραφικό, η εκτύπωση δεν
επιτρέπεται να γίνεται σε χρόνο μεταγενέστερο από το χρόνο
ενημέρωσης, δηλαδή η εκτύπωση να μην γίνεται πιο πριν από
την ενημέρωση όπως ορίζει το άρθρο 10, με την εξαίρεση τα
βιβλία που ενημερώνονται με βάση παραστατικών που

εκδίδονται, όπως - είναι - το - βιβλίο - αποθήκευσης, - το - βιβλίο - της προσωρινής εναπόθεσης και τα βιβλία που τηρούν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

7.12 Όλοι οι επιτηδευματίες που τηρούν πρόσθετα - κλαδικά βιβλία εκδίδουν για την αμοιβή που δικαιούνται απόδειξη παροχής υπηρεσιών σε επιτηδευματίες και ιδιώτες.

7.13 Στην περίπτωση που γίνει έκδοση αντί ΑΠΥ γίνει ΤΟΥ προς επιτηδευματίες δεν επισύρει πρόστιμο με τη διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του Ν. 2523/97 που ορίζει ότι δεν επιβάλλεται πρόστιμο εάν για συγκεκριμένη συναλλαγή έχει εκδοθεί μη προσήκον φορολογικό στοιχειό εφόσον το εκδοθέν περιλαμβάνει τουλάχιστον τα δεδομένα του προβλεπόμενου, έχει εκδοθεί στον οριζόμενο χρόνο και φέρει θεώρηση σε περίπτωση που απαιτείται.

7.14 Σε κάθε φορά που γίνεται η μη καταχώρηση ή ανακριβής καταχώρηση στα πρόσθετα βιβλία θεωρείται αυτοτελής παράβαση περισσότερα στοιχεία υπάρχουν στον Κώδικα φορολογικών κυρώσεων.

7.15 Όλοι όσοι τηρούν τα πρόσθετα κλαδικά βιβλία του άρθρου 10 πρέπει να εκδίδουν αθεώρητα στοιχεία αξίας δηλαδή ουσιαστικά για την πλειοψηφία απόδειξης παροχής υπηρεσιών με την υποχρέωση καταχώρησης εντός της επόμενης μέρας από την έκδοση του αθεώρητου στοιχείου αξίας στο πρόσθετο βιβλίο του αριθμού του εκδοθέντος στοιχείου και της αξίας αυτού.

7.16 Για τα τουριστικά λεωφορεία δεν καθορίζεται πρόσθετο βιβλίο αλλά έχει καθιερωθεί δελτίο κίνησης από τις διατάξεις του άρθρου 13^α δηλαδή αποτελεί ειδικό στοιχείο και κατατάσσεται σε αυτήν την κατηγορία.

**8. Πίνακες = Προσθέτων = Βιβλίων = και = Υπόχρεων = τήρησης
και οι ΧΡΟΝΟΙ Ενημέρωσης τους.**

**1. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ – ΥΠΟΧΡΕΩΝ ΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΧΡΟΝΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΟΥΣ**

ΒΙΒΛΙΟ Άρθρο 10 ΚΒΣ	ΥΠΟΧΡΕΟΙ	ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ (Άρθρο 17 § 10)
1. Ποσοτικής παραλαβής (§1)	Όλοι οι επιπλέοντες όταν παραλαμβάνουν εμπορεύσιμα αγαθά χωρίς συνοδευτικό φορολογικό στοιχείο. Επίσης από 1/1/1995 και οι επισκευαστές ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών	Με την παραλαβή των αγαθών
2. Εξόδων πρώτης εγκατάστασης (§ 2)	Ο ιδρυτής επιχείρησης ή νομικού προσώπου	Δεν ορίζεται. Άρα στο χρόνο ενημέρωσης των βασικών βιβλίων, δηλαδή στις 15 του επομένου μηνός.
3. Επενδύσεων (§3,4) - Για Γ' κατηγορίας - Για Α, Β κατηγορίας	Όποιος πραγματοποιεί παραγωγικές επενδύσεις και διενεργεί αφορολόγητες εκπώσεις ή αποθεματικά	
4. Κίνησης Πελατών (πόρτας) (§ 5α)	Οι εκμεταλλευτές ξενοδοχείων, ξενώνων, επιπλωμένων διαμερισμάτων και οικείων. Οι εκμεταλλευτές κάμπινγκ. Οι εκμεταλλευτές οίκων ευηγρίας	Με την είσοδο του πελάτη
5. Μητρώο Μαθητών (§ 5β)	Οι εκμεταλλευτές παιδικών σταθμών, φροντιστηρίων, σχολών, εργαστηρίων ελευθέρων σπουδών και κάθε επιχείρησης με χαρακτήρα διδακτικής ή επαγγελματικής κατάρτισης	Με την εγγραφή του μαθητή.
6. Επίσκεψης Ασθενών (§ 5β)	Οι εκμεταλλευτές διαγνωστικών κέντρων	Μόλις τελειώσει η εξέταση και πριν από την αποχώρηση του ασθενή
7 α. Εισόδου και εξόδου ασθενών Β. Ασθενών Γ. Μεριδολόγιο Ιατρών (§ 5γ)	Οι εκμεταλλευτές κλινικών ή θεραπευτηρίων	- Με την είσοδο και έξοδο του ασθενή - Εντός της επόμενης από της εισόδου της παροχής υπηρεσιών κλπ § Εντός της επόμενης της περίθαλψης του ασθενή
8. Αποθήκευσης (§ 5η)	Οι εκμεταλλευτές αποθηκών και ψυγείων αποθήκευσης αγαθών	Εντός της μεθεπόμενης της εισαγωγής και εξαγωγής
9. Στάθμευσης (§ 5θ)	Οι εκμεταλλευτές χώρων σταθμεύσεως αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων	Με την είσοδο και έξοδο του οχήματος.
10. Εισερχομένων οχημάτων (§ 5ι)	- Οι εκμεταλλευτές συνεργειών επισκευής και συντήρησης αυτ/των, μοτοσυκλετών, μοτοποδηλάτων, εκσκαφέων, γεωργικών και λουπών αυτοκινούμενων μηχ/των - Οι πωλητές μετ/χνων αυτ/των, μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων - Οι εκμεταλλευτές πλυντηρίων αυτοκινήτων, μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων	Με την είσοδο και έξοδο του οχήματος.
11. Εκπαιδευομένων οδηγών (§ 5τη)	Οι εκπαιδευτές οδηγών αυτοκινήτων για κάθε αυτοκίνητο	Όταν αρχίζει και τελειώνει το μάθημα ή η εξέταση
12. α Ασφαλιστηρίων συμβολαίων	Ασφαλιστικές επιχειρήσεις	Εντός 5 ημερών από τη σύνταξη του συμβολαιού

•Β. Ακύρωσης ασφαλιστρών συμβολαιών Γ. Ασφαλιστικών κινδύνων (ζημιών) Δ. Αντασφαλιστρίων συμβολαιών (§ 5ια)		(ΠΟΔ., 176/7.7) - Σε 5 μέρες από τη σύνταξη της πράξης - Σε 5 μέρες από τη σύνταξη της πράξης - Σε 5 μέρες από τη σύνταξη της πράξης
13. Πελατών (§ 5ε)	Οι εκμεταλλεύσεις κέντρων αισθητικής και γυμναστρηών	Μόλις αρχίσει η παροχή υπηρεσιών
14. Πρέσσας (§ 5ζ)	Οι εκμεταλλευτές εικοκοιστηρίου βάμβακος	Με τη δεματιοποίηση
15. Διάθεσης λαχείων (§ 5ιβ)	Ο πράκτορας κρατικών λαχείων	Με την παραλαβή των λαχείων κάθε κλήρωσης
16. Βιβλίο εισερχομένων σκαφών θαλάσσης (§ 5ιγ)	Οι εκμεταλλευτές συνεργείων επισκευής και συντήρησης σκαφών θαλάσσης (από 1/1/95)	Με την είσοδο και έξοδο του σκάφους
17. Βιβλίο πελατών (§ 5ιδ)	Οι φυσιοθεραπευτές (από 1/1/1995)	Με την έναρξη της παροχής υπηρεσίας
18. Βιβλίο παραγγελών (§ 5ιε)	Οι κατασκευαστές προκατασκευασμένων οικιών (από 1/1/1995) ή κτισμάτων (από 1/8/96)	Με τη λήψη της παραγγελίας
19. Βιβλίο στάθμευσης (§ 5ιστ)	Οι εκμεταλλευτές χώρου στάθμευσης σκαφών θαλάσσης (από 1/1/1995) ή φύλαξης σκαφών θαλάσσης (από 1/8/96)	Με την είσοδο και έξοδο του σκάφους
20. Βιβλίο έργων αυτοκινούμενων μηχανημάτων (§ 5ιζ)	Οι εκμεταλλευτές αυτοκινούμενων μηχανημάτων έργων (από 1/8/96)	Με την έναρξη του έργου και επί αριαίας αμοιβής με την έναρξη και λήξη της εργασίας.
21. Βιβλίο επίσκεψης ασθενών. Άρθρο 64 § 11 Ν. 2065/92	Οι γιατροί όλων των ειδικοτήτων (από 1/9/1992) εκτός κτηνίατροι, οδοντίατροι	Με την είσοδο του ασθενούς
22. Βιβλίο ενδοκοινοτικών διακινήσεων και εργασιών (ΦΑΣΟΝ) ΑΥΟ ΠΟΔ. 1229/97	Οι έκοντες ενδοκοινοτικές εργασίες πραγματογνωμοσύνης συναρμολόγησης, ΦΑΣΟΝ κλπ ή μετακινούν αγαθά για επισκευή ή προσωρινή εξαγωγή για εργασίες παροχής υπηρεσιών σε χώρες Ε.Ε. (ΕΟΚ)	Βλέπε θέμα 114 άρθρου 12
23. Βιβλίο παράδοσης φαρμάκων στους ασφαλισμένους	Τα φαρμακεία	Βλέπε θέμα 145 άρθρου 10
24. Ειδικό Βιβλίο Φορολογικού αντιπροσώπου ΑΥΟ ΠΟΔ. 1281/93	Φορολογικός αντιπρόσωπος	Βλέπε θέματα 303-313 άρθρου 12
25. Ειδικό βιβλίο μεταπλητού μεταχειρισμένων	Υποκείμενος ειδικού καθεστώτος	Βλέπε θέμα 314 άρθρου 12
26. Βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης	Διαμεταφορείς	Βλέπε θέμα 91 άρθρου 10
27. Βιβλίο φορολογικής αποθήκης	Ειδικό καθεστώς αναστολής ΦΠΑ	Βλέπε θέμα 153 άρθρου 10
28. Ημερολόγιο διαφημίσεων ΜΜΕ	Επιχειρήσεις τηλεόρασης, ραδιοφωνου, εφημερίδων, περιοδικών	Βλέπε θέματα 154-156 άρθρου 10.

Σημείωση: Όταν τα πρόσθετα βιβλία τηρούνται μηχανογραφικά ο χρόνος εκτύπωσης είναι ίδιος με το χρόνο εντημέρωσης δεν παρέχεται δηλαδή ευκέρεια μετεγενέστερης εκτύπωσης όπως συμβαίνει με τα λογιστικά βιβλία, εκτός από τα πρόσθετα βιβλία τα οποία εντημερώνονται από παραστατικά στοιχεία και αυτά είναι τα βιβλίο αποθήκευσης τα βιβλία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και το βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης των διαμεταφορέων.

9. Τα θέματα του Άρθρου 10.

9.1-22^α. Η έκδοση αθεώρητων στοιχείων αξίας από αυτούς που τηρούν πρόσθετα βιβλία της παραγράφου 5 του Άρθρου 10 του ΚΦΒΣ (Τα πρόσθετα κλαδικά βιβλία) και αναγραφή του αριθμού και της αξίας των εκδιδομένων στοιχείων.

Από 1/4/2000 (ΑΥΟ ΠΟΛ. 1071/25.2.2000 θέμα 20 του Άρθρου 19) οι επιτηδευματίες που τηρούν πρόσθετα βιβλία της παραγράφου 5 του Άρθρου 10 εκδίδουν αθεώρητα στοιχεία αξίας (ΑΠΥ, Τ.Π, ΑΛΠ). Στην ρύθμιση αυτοί δεν συμπεριλαμβάνονται οι γιατροί που τηρούν βιβλίο επίσκεψης ασθενών βάση Άρθρου 64 11 του Ν. 2065/92 (θέμα 135) οι διαμεταφορείς που τηρούν το βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης βάσει της ΑΥΟ 1100/95 (θέματα 91-100) και λοιποί επιτηδευματίες που τηρούν ειδικά βιβλία με υπουργικές αποφάσεις (θέμα 145 άρθρου 10 και 114) του άρθρου 121 και εξακολουθούν να εκδίδουν θεωρημένα στοιχεία αξίας.

Η έκδοση αθεώρητων στοιχείων καταλαμβάνει μόνο τις συναλλαγές που καταχωρούνται στο πρόσθετο βιβλίο (ΑΥΟ ΠΟΛ. 1213/19.7.00) Δηλαδή ένας καθηγητής σε φροντιστήριο ξένων γλωσσών που παραδίδει μαθήματα και σε σπίτια μαθητών και δεν τηρεί για τα μαθήματα αυτά μητρώο μαθητών εκδίδει για τις συναλλαγές αυτές θεωρημένες ΑΠΥ ενώ για τα μαθήματα που παραδίδει στην επαγγελματική του εγκατάσταση τηρεί το μητρώο μαθητών και θα εκδίδει αθεώρητες ΑΠΥ.

Σε αυτά τα στοιχεία παίζει επίσης ρόλο και ο αύξων αριθμός (α/α) για το πρόσθετο βιβλίο και η αναγραφή του. μέσα στην επόμενη μέρα από την έκδοση του αθεωρήτου

στοιχείου αξίας στο πρόσθετο βιβλίο αναγράφεται ο κ/α και η αξία αυτού

Σε περιπτώσεις που από τις διατάξεις υπάρχει υποχρέωση άμεσης αναγραφής του εκδοθέντος στοιχείου αξίας π.χ. βιβλία ασθενών, κλινικών βιβλίο επίσκεψης ασθενών, διαγνωστικών κέντρων, βιβλίο πελατών και τα κέντρα αισθητικής έχει δοθεί η δυνατότητα με την εγκύκλιο ΠΟΔ. 1137/00 ο αριθμός της ΑΠΥ να γράφεται εντός της επόμενης ημέρας έκδοσης μαζί με την αξία. Η αξία του εκδοθέντος στοιχείου αξίας δεν αναγράφεται όταν η αμοιβή δεν υπάγεται στο ΦΠΑ όπως τα: φροντιστήρια και κλινικές και στο πρόσθετο βιβλίο αναγράφεται μόνο ο α/α της ΑΠΥ.

9.2-9.3 Τα βιβλίο ποσοτικής παραλαβής.

9.2.1 Τηρείται μόνο για παραλαβές εμπορεύσιμων αγαθών που δεν συνοδεύονται με στοιχείο διακίνησης. Δεν τηρείται για παραλαβές μη εμπορεύσιμων αγαθών έστω και αν παραλαμβάνονται ασυνόδευτα σε μηχανογραφική τήρηση.

9.2.2 Αντί θεωρημένου βιβλίου ποσοτικής παραλαβής μπορεί να τηρείται θεωρημένο δελτίο ποσοτικής παραλαβής. Ειδικά για τους επιτηδευματίες οι οποίοι έχουν τις προϋποθέσεις μη θεώρησης των στοιχείων σύμφωνα με τις ΑΥΟ 1105/99 και 1671/2000 όταν εκδίδουν Δελτίο ποσοτικής παραλαβής το εκδίδουν αθεώρητο 9.2.3. Στην περίπτωση που εκδοθεί άμεσα τιμολόγιο για την αγορά των αγαθών με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 12 από πρόσωπα που αρνούνται την έκδοση τιμολογίου ή δεν έχουν υποχρέωση να εκδώσουν τότε δεν τηρείται το βιβλίο ή δελτίο ποσοτικής παραλαβής.

Το ίδιο βιβλίο ή δελτίο τηρείται και στο υποκατάστημα εάν συντρέχει περίπτωση.

9:2:4=Στην=περίπτωση=που=τηρούνται=λογιστικά=βιβλία
 αντί του βιβλίου ποσοτικής παραλαβής μπορεί να ενεργείται
 ανάλογη εγγραφή με λογιστικό ισότιμο κατά την παραλαβή των
 αγαθών στην οποία θα αναγράφεται η ποσότητα το είδος των
 αγαθών και ο αποστολέας. Η ενημέρωση των βιβλίων
 διενεργείται άμεσα με την παραλαβή των αγαθών και πρέπει να
 γίνει άμεσα και η εκτύπωση (σε μηχανογραφική τήρηση) του
 ημερολογίου στο οποίο έγινε η εγγραφή με το λογιστικό Ισότιμο
 εγγ. 1022331/158/2.4.1998. Η πρακτική εφαρμογή της
 διάταξης για εγγραφή με λογιστικό ισότιμο σε παραλαβή
 ασυνοδευτών εμπορεύσιμων αγαθών είναι εξαιρετικά δύσκολη
 γι' αυτό πρέπει οι επιχειρήσεις να έχουν θεωρήσει δελτίο
 ποσοτικής παραλαβής για την αντιμετώπιση τέτοιων
 περιπτώσεων.

Αν τα δεδομένα που είναι απαραίτητα καταχωρηθούν στο
 βιβλίο ποσοτικής παραλαβής καταχωρηθούν σε άλλα
 θεωρημένα βιβλία δεν οδηγούν σε απόρριψη των βιβλίων (ΣτΕ
 3293/78).

Η μη τήρηση του βιβλίου ποσοτικής παραλαβής όταν
 παραλαμβάνονται αγαθά χωρίς τιμολόγιο (ΑΠΟ 1/7/92 χωρίς
 συνοδευτικό στοιχείο) καθιστά αδύνατο τον έλεγχο της
 διακίνησης των αγαθών (ΣΤΕ 3214/80). Το βιβλίο
 ενημερώνεται ότι το δελτίο εκδίδεται αμέσως με την παραλαβή
 των ασυνοδευτών (χωρίς στοιχείο διακίνησης) εμπορεύσιμων
 αγαθών αν δεν εκδοθεί αμέσως τιμολόγιο για την αγορά τους.

Αυτοί που δεν υποχρεούνται σε τήρηση βιβλίου ή
 δελτίου ποσοτικής παραλαβής είναι: κάθε είδους επισκευαστές
 (με εξαίρεση τους επισκευαστές ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών
 συσκευών) για τα παραλαμβανόμενα αγαθά από ιδιώτες προς
 επισκευή, τα ελαιοτριβεία για τον ελαιοκάρπο που

παραλαμβάνουν—από—παραγώγους—για—έκθλιψη—(όταν αποθηκεύουν λάδι με αμοιβή έχουν υποχρέωση βιβλίου αποθηκεύσεως) οι αλευρόμυλοι που παραλαμβάνουν αγαθά για κατεργασία (άλεση) από αγρότες γιατί για όλες αυτές τις περιπτώσεις δεν λαμβάνονται υπόψην σαν παραλαβή εμπορεύσιμων αγαθών.

Η ερμηνευτική εγκύκλιος του ΚΒΣ αναφέρει ότι έχουν την υποχρέωση για τήρηση βιβλίου ποσοτικής παραλαβής οι επιτηδευματίες που παραλαμβάνουν εμπορεύσιμα αγαθά από άλλο επιτηδευματία για κατεργασία εφόσον δεν συνοδεύονται με δελτίο αποστολής. Έχει γίνει δεκτό από δικαστηριακή και διοικητική νομολογία η εμφάνιση και η εκτύπωση φωτογραφιών αποτελεί παραγωγή κατόπιν παραγγελία τρίτων και έτσι τα φίλμς που παραλαμβάνονται για εμφάνιση αποτελούν πρώτη ύλη τρίτου για κατεργασία. Συνεπώς πρέπει αν τηρείται βιβλίο ή δελτίο ποσοτικής παραλαβής για τα φίλμς αυτά που παραλαμβάνονται από επιτηδευματίες για εμφάνιση και δεν συνοδεύονται με δελτίο αποστολής (1.2. εγκ. ΚΒΣ).

Η ερμηνευτική εγκύκλιος του ΚΒΣ ορίζει ακόμη ότι τα ελαιοτριβεία έχουν υποχρέωση τήρησης βιβλίου ή δελτίου ποσοτικής παραλαβής όταν αναλαμβάνουν την φύλαξη ελαιόλαδου χωρίς αμοιβή είτε αυτό ανήκει σε εμπόρους, είτε σε παραγωγούς. Η ερμηνεία που γενικότερα δίνεται ότι υπάρχει υποχρέωση για την τήρηση του βιβλίου ποσοτικής παραλαβής και στην περίπτωση παραλαβής αγαθών (χωρίς συνοδευτικά στοιχεία) για φύλαξη αν και υπάρχει η πεποίθηση ότι είναι οριακή και αμφισβίτισμη παρόλα αυτά αν παραλαμβάνονται αγαθά ασυνόδευτα για φύλαξη ίδια με εκείνα που εμπορεύεται η επιχείρηση είναι υποχρεωτικά η τήρηση των βιβλίων για λόγους ελεγκτικών επαληθεύσεων.

Όλες αυτές οι διατάξεις πρέπει να εφαρμόζονται και στην περίπτωση που παραλαμβάνονται αγροτικά προϊόντα (ασυνόδευτα – χωρίς Δ.Α) προς πώληση για λογαριασμό αγροτών αντίθετα όταν αγοράζονται αγροτικά προϊόντα τα οποία παραδίδονται στις εγκαταστάσεις του αγοραστή από τους αγρότες χωρίς Δ.Α τότε εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 12 για έκδοση απόδειξης ποσοτικής παραλαβής αφού η διάταξη αυτή ρυθμίζει ειδικότερα το ίδιο θέμα και τελικώς υπερισχύει (θέμα 288 άρθρο 12).

Το βιβλίο ή δελτίο ποσοτικής παραλαβής δεν τηρείται για την παραλαβή μεταχειρισμένων αυτοκίνητων από ιδιώτες με σκοπό την πώληση εάν τηρείται ήδη βιβλίο εισερχομένων, με άλλα λόγια μεταξύ αυτών των δύο βιβλίων αν τηρείται το ένα δεν χρειάζεται να τηρηθεί το άλλο.

Δεν υπάρχει υποχρέωση για τήρηση βιβλίου ή έκδοσης δελτίου ποσοτικής παραλαβής όταν παραλαμβάνονται αγαθά χωρίς δελτίο αποστολής λόγω απαλλαγής των διακινήσεων αυτών από το δελτίο αποστολής π.χ. παραλαβή από διαφημιστικές επιχειρήσεις αφισών, φειγ βολάν μοκετών κλπ (σχ. Εγγ 1125746/1034/11.1.1993. Πρέπει να σημειωθεί ότι η διευκρίνιση αυτή είναι χωρίς ουσιαστικό ενδιαφέρον αφού δεν έχει χορηγηθεί έγκριση για διακίνηση εμπορευσίμων αγαθών χωρίς δελτίο αποστολής (θέμα 16 άρθρου 11) και η πιο πάνω περίπτωση αναφέρεται σε παραλαβή μη εμπορεύσιμων αγαθών για τα οποία δεν προκύπτει εκ του νόμου υποχρέωση τήρησης βιβλίου ποσοτικής παραλαβής.

9.3-23^a Παραλαβή αγαθών από αγρότες κατά εντολή και για λογαριασμό τρίτων – τριγωνικό δελτίο ποσοτικής παραλαβής.

9:3:1 Στην πράξη κάποιες βιοτεχνίες ή εργαστήρια παραγωγής αγροτικών προϊόντων τα οποία είναι εγκατεστημένα σε αγροτικές περιοχές συμφωνούν με μεγαλύτερες επιχειρήσεις σε αγροτικές περιοχές συμφωνούν με μεγαλύτερες επιχειρήσεις του ίδιου αντικειμένου να παράγουν ή να πραγματοποιούν εργασίες κατά εντολή τους, με παραλαβή των πρώτων υλών απευθείας από τους αγρότες.

Παραδείγματα αποτελούν: παραλαβή σταφυλιών για παραγωγή κρασιών ντομάτες για παραγωγή τοματοπολτού, συγκέντρωση βαμβακιού από διαμεσολαβητές για λογαριασμό εκοκιστηρίου κλπ.

Στις περιπτώσεις αυτές εφόσον τα αγροτικά προϊόντα μεταφέρονται από τους αγρότες στις τοπικές βιοτεχνίες κατ' εντολή του αγοραστή πρέπει αν εκδίδεται Δελτίο αποστολής (τριγωνικό) με παραλήπτη την τοπική βιοτεχνία κατ' εντολή και για λογαριασμό του αγοραστή και παραδίδοντας το πρωτότυπο στην βιοτεχνία και αντίτυπο ή φωτοαντίγραφο στον αγοραστή.

Στην περίπτωση όμως που οι αγρότες παραδίδουν τα αγαθά χωρίς Δελτίο Αποστολής (κακώς όμως έτσι), τότε οι παραλαμβανόντες πρέπει αν εκδίδουν δελτίο ποσοτικής παραλαβής στο οποίο θα αναγράφουν εκτός των άλλων τα στοιχεία του αγρότη καθώς και τα στοιχεία αυτού κατ' εντολή του οποίου παραλαμβάνονται τα αγαθά προς επεξεργασία ή περαιτέρω προώθηση.

Το δελτίο αυτό πρέπει να εκδίδεται σε ένα επιπλέον αντίτυπο για να παραδίδεται στον εντολέα αλλιώς θα αποστέλλεται φωτοαντίγραφο με σφραγίδα και υπογραφή από τον παραλαμβάνοντας ούτως ώστε να λάβει γνώση της παραλαβής και να εκδώσει ανάλογα τιμολόγια αγοράς.

Παράδειγμα: -Έμπορος-κρασιού-κάτοικος-Αθηνών- δίνει εντολή σε οινοποιείο της Νεμέας να παραλαμβάνει σταφύλια από τους αγρότες που του έχει υποδείξει και να παράγει κρασί για λογαριασμό του ΦΑΣΟΝ* Εργασία με συγκεκριμένες οδηγίες επί αμοιβή πολύ συνηθισμένο φαινόμενο συνεργασίας εμπόρων με βιοτεχνίες.

Τα στοιχεία που πρέπει να εκδοθούν είναι τα εξής:

1) Εάν οι αγρότες εκδίδουν Δ.Α. αναγράφουν σ' αυτό ότι παραλήπτης είναι το οινοποιείο Νεμέας κατ' εντολή και για λογαριασμό του Αθηναίου εμπόρου κρασιών.

2) Εάν το οινοποιείο παραλαμβάνει με δικά του μεταφορικά μέσα τα σταφύλια από τους αγρότες, τότε εκδίδει δικό του δελτίο αποστολής με σχετική ένδειξη ότι η παραλαβή πραγματοποιείται για λογαριασμό τρίτου

3) Εάν οι αγρότες παραδίδουν τα προϊόντα του στο οινοποιείο χωρίς να παραδίδουν Δ.Α τότε το οινοποιείο πρέπει να εκδίδει δελτίο ποσοτικής παραλαβής (τριγωνικό), το πρώτο αντίτυπο παραδίδει στον αγρότη, το δεύτερο ή φωτοαντίγραφο στον εντολέα του. με βάση Δ.Π.Π του οινοποιείου ο έμπορος των Αθηνών εκδίδει και αποστέλλει τα τιμολόγια αγοράς στους αγρότες.

4) Στην συνέχεια βέβαια το οινοποιείο θα εκδώσει εκκαθάριση ή τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών για το κρασί που θα παράγει και θα αποστέλλει στο εντολέα του με Δ.Α.

9.4-23β Μη τήρηση βιβλίου ή δελτίου ποσοτικής παραλαβής από τους εκμεταλλευτές αποθηκευτικών χώρων.

Οι εκμεταλλευτές αποθηκευτικών χώρων ακόμα και όταν παραλάμβαναν αγαθά προς αποθήκευση χωρίς συνοδευτικό φορολογικό στοιχείο (Δ.Α) εκδίδουν δελτίο εισαγωγής όπως ορίζεται στις ειδικότερες διατάξεις του άρθρου 10 και παρέλκει

η έκδοση = δελτίου – ποσοτικής – παραλαβής – το οποίο = εκδίδεται κατά γενικές διατάξεις του άρθρου 10 από τους λοιπούς επιτηδευματίες (σχετ. και το Έγγ A5823/40/18/5/88 με το σκεπτικό ότι παρέλκει του ΔΠΠ αφού όλα τα δεδομένα αυτού αναγράφονται στο δελτίο εισαγωγής.

9.5-23γ Επιτρέπεται η τήρηση βιβλίου ή δελτίου ποσοτικής παραλαβής σε αποθηκευτικούς χώρους.

Όταν στον αποθηκευτικό χώρο παραλαμβάνονται αγαθά τα οποία δεν συνοδεύονται με προβλεπόμενο στοιχείο διακίνησης, πρέπει να τηρείται στον αποθηκευτικό χώρο βιβλίο ή δελτίο ποσοτικής παραλαβής. Σημειώνεται ότι η τήρηση αυτή δεν προσδίδει στον αποθηκευτικό χώρο την έννοια του υποκαταστήματος.

9.6-23δ Κοινή έκθλιψη ελαιόκαρπου – τρόπος τήρησης βιβλίου ποσοτικής παραλαβής και χρόνος έκδοσης ΑΠΥ από ελαιοτριβεία.

9.6.1 Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ΚΒΣ ορίζουν ότι επί ποσοτικής παραλαβής εμπορεύσιμων αγαθών που δεν συνοδεύονται με στοιχείο διακίνησης που προβλέπεται από τον κώδικα αυτό η δεν εκδίδεται άμεσα τιμολόγιο για την αγορά τους τηρείται βιβλίο ποσοτικής παραλαβής στο οποίο καταχωρούνται η χρονολογία της παραλαβής το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία, το επάγγελμα και η διεύθυνση του αποστολέα το είδος και η ποσότητα των αγαθών και ο σκοπός της παραλαβής.

9.6.2 Με την παρ. 10.1.2 περιπτ. Β της ερμηνευτικής εγκυκλίου του κώδικα (αρ.εγκ. 3/92) διευκρινίζεται ότι οι επιχειρήσεις ελαιοτριβείων για την φύλαξη ποσοτήτων ελαιόλαδου που είτε ανήκει σε παραγωγούς είτε ανήκει σε εμπόρους εφόσον δεν λαμβάνονται αμοιβές για την φύλαξη

—αυτή—την—καταχωρούν—σε—βιβλίο—ποσοτικής— παραλαβής—
σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη.

9.6.3 Το ελαιοτριβείο που δεν εκθλιβεί τον ελαιόκαρπο χωριστά για κάθε παραγωγό αλλά από κοινού για όλους μαζί (κοινή άλεση σε παρήδες) και αποθηκεύει το παραγόμενο ελαιόλαδο σε κοινή δεξαμενή χωρίς να γνωρίζει σε ποιον δικαιούχο ανήκει το ελαιόλαδο που προέρχεται από την κοινή έκθλιψη μπορεί να ενημερώνει το βιβλίο ποσοτικής παραλαβής με κάθε ζύγιση μόνο με την ποσότητα του παραγόμενου ελαιόλαδου όπως αυτή προκύπτει από την ταινία της αυτόματης ζυγιστικής μηχανής ή άλλης πλάστιγγας.

Με την εκκαθάριση γίνεται πλέον γνωστή η ποσότητα που ανήκει στον κάθε δικαιούχο, τότε θα πρέπει να γίνεται νέα καταχώρηση στο βιβλίο ποσοτικής παραλαβής με όλα τα δεδομένα (ο δικαιούχος και η ποσότητα ή να εκδίδεται ΔΠΠ συνενωμένο ή όχι με την ΑΠΥ).

9.6.4 Στις ανωτέρω περιπτώσεις κοινής (ομαδικής) έκθλιψης του ελαιόκαρπου λαμβάνεται υπόψην ότι σε αρκετές περιπτώσεις παραγωγών πρόκειται για επαναλαμβανόμενη παράδοση ελαιόκαρπου και κατ' επέκταση επαναλαμβανομένη έκθλιψη, ενόψει και των ιδιαιτεροτήτων της συγκεκριμένης διαδικασίας, οι ΑΠΥ συνενωμένες ή μη με το ΔΠΠ ΔΑ προς τους παραγώγους (κοινής έκθλιψης) για τις δικαιούμενες αμοιβές του ελαιοτριβείου (σε είδος ή σε χρήμα) μπορεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ.2 του ΚΒΣ να εκδίδονται το αργότερο μέχρι τη δέκατη (10^η) ημέρα του επόμενου της έκθλιψης μήνα και με ημερομηνία την τελευταία ημέρα του μήνα που αφορά. Επίσης είναι αυτονόητο ότι μέχρι την έκδοση των ΑΠΥ – ΔΠΠ δεν θα έχουν πωληθεί ποσότητες ελαιόλαδου.

9.7.24 βιβλίο - ποσοτικής - παραλαβής - για τους επισκευαστές ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών

9.7.1 Με το άρθρο 43 του Ν. 2214/94 προστέθηκαν και άλλες πληροφορίες στην παρ. 1 του άρθρου 10 του ΚΒΣ και υποχρεώνονται από 1/1/1995 σε τήρηση θεωρημένου βιβλίου ποσοτικής παραλαβής οι επισκευαστές ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών.

9.7.2 Αντί βιβλίου υπάρχει δυνατότητα να τηρείται θεωρημένο δελτίο ποσοτικής παραλαβής.

9.7.3 Τηρείται μόνο για τις συσκευές που παραλαμβάνονται προς επισκευή στο εργαστήριο και όχι γι' αυτές που επισκευάζονται κατ' οίκον ή σε εγκαταστάσεις τρίτων.

9.7.4 Όταν οι συσκευές συνοδεύονται από Δελτίο Αποστολής δεν υπάρχει υποχρέωση ενημέρωσης του βιβλίου ή έκδοσης δελτίου ποσοτικής παραλαβής.

9.7.5 Ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές για την εφαρμογή της διάταξης αυτής θεωρούνται κυρίως τα ψυγεία, πλυντήρια, σκούπες, μίξερ, σίδερα, ηλεκτρικά καλοριφέρ, στερεοφωνικά, ραδιοκασετόφωνα, τηλεοράσεις, βίντεο, ηλεκτρονικοί υπολογιστές κλπ. Επίσης συμπεριλαμβάνονται και οι ηλεκτρονικές λογιστικές μηχανές.

9.7.6 Την υποχρέωση αυτή την έχουν γενικά όσοι επισκευάζουν ηλεκτρικές ή ηλεκτρονικές συσκευές ανεξάρτητα αν είναι το κύριο αντικείμενο εργασιών τους ή όχι. Εποι ο επιτηδευματίας που εμπορεύεται ηλεκτρικές συσκευές και παράλληλα ασχολείται και με την επισκευή ηλεκτρικών συσκευών έχει την υποχρέωση της τήρησης του βιβλίου ποσοτικής παραλαβής για τις συσκευές που παραλαμβάνει προς επισκευή.

9.7.7 Τρόπος -τήρησης:-Στο -βιβλίο = αυτό= καταχωρούνται τα δεδομένα που ορίζονται από το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 10 του ΚΒΣ

1) η χρονολογία παραλαβής 2) το ονοματεπώνυμο ή επωνυμία του αποστολέα 3) Το επάγγελμα και η διεύθυνση του 4) το είδος που στέλνεται 5) η ποσότητα του και 6) ο σκοπός της παραλαβής (επισκευή)

9.7.8 Αν δεν γίνει η επισκευή γιατί η αποκατάσταση της βλάβης δεν καθίσταται δυνατή από τον πελάτη τότε σημειώνεται το γεγονός αυτό στις παρατηρήσεις του βιβλίου και είναι απαραίτητο να υπογράψει παραπλεύρως ο πελάτης.

9.7.9 Με την έναρξη της εφαρμογής της διάταξης (1/1/1995) οι επισκευαστές αυτοί είχαν υποχρέωση για λόγους ελεγκτικών επαληθεύσεων να καταχωρήσουν στο βιβλίο τις επισκευές που βρίσκονται στο κατάστημα τους.

I. Υπόδειγμα βιβλίου ποσοτικής παραλαβής ηλεκτρονικών –
ηλεκτρικών συσκευών στο θ. 24

α/α	Χρονολογία παραλαβής	Στοιχεία αποστολέα			Παραλαμβανόμενες επισκευές		
		Ονοματεπώνυμο	Επάγγελμα	Διεύθυνση	Ποσό	Είδος	Σκοπός παραλαβής
1	2/1/2001	Κ.Αλεξίου	Ιδιώτης	Βείκου 15 Γαλάται	1	Ψυγείο ΙΖΟΛΑ	Επισκευή
2	2/1/2001	Χρ.Γκούντρας	Ιδιώτης	Ανθέων 20 Γαλάται	1	Τηλεόραση Grundic	Επισκευή
3	5/1/2001	ΑΕ Ηλεκτρική	Ηλ.είδη	Ηροδότου 5 Γαλάται	1	Ηλ. Υπολογιστής	Επισκευή
4	5/1/2001	ΑΕ Ηλεκτρική	Ηλ. είδη	Ηροδότου 5 Γαλάται	1	Εκτυπωτής	Επισκευή

10-25 Παγία στοιχεία ατομικής επιχείρησης απ' αυτά της προσωπικής περιουσίας του επιτηδευματία.

Στην πράξη κατά την έναρξη εργασιών ατομικών επιχειρήσεων συνηθίζεται οι επιτηδευματίες να μεταφέρουν από το σπίτι τους προσωπικά περιουσιακά στοιχεία για τη λειτουργία του καταστήματος ή του γραφείου π.χ. γραφεία, καρέκλες καναπέδες, Η/Υ, γραφομηχανές κλπ και έτσι δημιουργείται το ερώτημα πως όλα αυτά θα φανούν σε έναν έλεγχο. Σκόπιμο κρίνεται σ' αυτές τις περιππώσεις να εκδίδεται δελτίο ποσοτικής παραλαβής κατά την τοποθέτηση τους στην επιχείρηση ή αν μεταφέρονται με φορτηγά αυτοκίνητα από το σπίτι στην επιχείρηση να εκδίδεται Δελτίο Αποστολής. Στα στοιχεία που τελικώς εκδίδονται πρέπει να αναγράφεται το είδος και η ποσότητα των πάγιων αυτών αγαθών και το πραγματικό γεγονός π.χ. προσωπικά περιουσιακά στοιχεία που διατίθενται για λειτουργία της επιχείρησης.

Επίσης υπάρχει η δυνατότητα αντί να εκδοθεί δελτίο ποσοτικής παραλαβής αφού δεν προβλέπεται υποχρεωτικά η έκδοση του για παραλαβή πάγιων στοιχείων, να πραγματοποιηθεί αναλυτική καταχώρησης στα τηρούμενα βιβλία π.χ. στο τέλος του βιβλίου εσόδων – εξόδων με περιγραφή του είδους και της ποσότητας, χωρίς βεβαίως αξία και με την σημείωση ότι πρόκειται για πάγια που προέρχονται από την προσωπική περιουσία.

1) Φαγητά ή ποτά που προσκομίζονται σε γάμους ή άλλες εκδηλώσεις από τους γονείς ή το γαμπρό.

Αναλυτικά στα θέματα του άρθρου 13^α περί ειδικών στοιχείων.

12. Βιβλία πρώτης εγκατάστασης ιδρυτή

12.1. Θεωρούνται στο όνομα του ιδρυτή ή του νομίμου εκπροσώπου από την ΔΟΥ της κατοικίας του αν ο ιδρυτής είναι φυσικό πρόσωπο ή την ΔΟΥ της έδρας αν είναι νομικό πρόσωπο ή εν πάσῃ περιπτώσει στην ΔΟΥ της φορολογίας εισοδήματος εφόσον πρόκειται για ιδρυτή επιτηδευμάτια.

Εάν πρόκειται για υπό ίδρυση Ανώνυμη Εταιρία στις περιοχές Αθηνών Πειραιά και Θεσσαλονίκης αρμόδια ΔΟΥ για την θεώρηση είναι η αντίστοιχη ΔΟΥ Ανώνυμων Εταιρειών και όχι η κατοικία ή η έδρα του Ιδρυτή.

12.2 Ρητή αναφορά για την υπό σύσταση επιχείρηση πρέπει να γίνει από τον ιδρυτή στην δήλωση έναρξης και από την ΔΥΟ στην πράξη θεώρησης των βιβλίων.

12.3 Εάν άλλαξε κατά το στάδιο της ίδρυσης η μορφή της υπόστασης επιχείρησης πρέπει να υποβληθεί δήλωση μεταβολής

12.4 Με το πέρας των εργασιών της ίδρυσης υποβάλλεται στην ΔΟΥ δήλωση διακοπής εργασιών της ίδρυσης και ταυτόχρονη δήλωση έναρξης εργασιών της επιχείρησης. Σε περίπτωση, που κατά την έναρξη της επιχείρησης ορίζεται έδρα χορικής αρμοδιότητας άλλης ΔΟΥ από αυτή που ήταν αρμόδια για τις εργασίες του ιδρυτή, τότε υποβάλλεται πρώτα η δήλωση διακοπής εργασιών της ίδρυσης και ταυτόχρονα υποβάλλεται στη νέα ΔΟΥ δήλωση έναρξης εργασιών της επιχείρησης. Στη δήλωση αυτή σημειώνεται ότι η επιχείρηση προέρχεται από ίδρυση. Επίσης δηλώνεται και η ΔΥΟ που ήταν αρμόδια για τις εργασίες της ίδρυσης.

12.5. Ο ΑΦΜ που αποδίδεται στην υπό ίδρυση επιχείρηση εν αλλάζει ούτε με την υποβολή της δήλωσης έναρξης εργασιών ούτε με οποιαδήποτε άλλη μεταβολή,

δηλαδή - συνεχίζει - ο - ΑΦΜ - που - δόθηκε - στον - ιδρυτή - και = με = τη λειτουργία της.

12.6 Στα βιβλία του ιδρυτή καταχωρούνται έξοδα πρώτης εγκατάστασης, αγορές αγαθών και από τις λοιπές συναλλαγές μόνο όποιες είναι αναγκαίες για τη σύσταση του νομικού προσώπου ή την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης. Μπορεί ο ιδρυτής να διενεργήσει αγορές εμπορευσίμων και παγίων αγαθών σε καμία περίπτωση όμως δεν μπορεί να διενεργεί πωλήσεις.

12.7 Τα δεδομένα των προσωρινών βιβλίων μεταφέρονται (αναλυτικά ή συγκεντρωτικά) στα οριστικά βιβλία αμέσως μετά τη σύσταση του νομικού προσώπου ή την έναρξη λειτουργίας της ατομικής επιχείρησης χωρίς να απαιτείται έκδοση φορολογικού στοιχείου.

12.8 Η κατηγορία των προσωρινών βιβλίων δεν ορίζεται άρα ο ιδρυτής μπορεί να θεωρήσει βιβλίο αγορών ή εσόδων – εξόδων ή Γ' κατηγορίας ή μόνο ημερολόγιο και γενικό καθολικό. Εάν τηρηθούν βιβλία Γ' κατηγορίας πρέπει να τηρηθούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 του ΚΒΣ και το ΓΛΣ. Πρέπει να σημειωθεί ότι πρακτικά δεν πρέπει να θεωρείται βιβλίο αγορών δεδομένου ότι ο ιδρυτής πραγματοποιεί έξοδα και δεν εξυπηρετεί σε τίποτα η τήρηση του. πάντοτε όμως τα βιβλία που θα θεωρηθούν θα θεωρηθούν ως βιβλία πρώτης εγκατάστασης.

13. Η Εισπραξη επιδοτήσεων από ιδρυτή και η έκδοση τιμολογίου.

13.1 Ο ιδρυτής δεν επιτρέπεται να πραγματοποιεί πωλήσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών άρα κατά κανόνα δεν εκδίδει τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών.

Δεν απαγορεύεται όμως να εκδίδει τιμολόγιο της παρ. 3 του άρθρου 12 για είσπραξη επιδοτήσεων που αφορούν κατασκευαζόμενο έργο ή γενικά τα έξοδα πρώτης εγκατάστασης της υπό ίδρυση επιχείρησης.

14. Χρονική διάρκεια περαιώσης εργασιών ιδρυτή.

Επισημαίνεται ότι με τις διατάξεις της παρ. 4 του Άρθρου 4 της ΑΥΟ 1027411/842/ΔΜ/23.2.98 σχετικά με τον ΑΦΜ τίθεται για πρώτη φορά χρονικός περιορισμός των εργασιών της ιδρυσης που πρέπει να έχει τελειώσει το αργότερο μέχρι της 31 Δεκεμβρίου του άλλου έτους της δήλωσης ιδρυσης. Η διάρκεια αυτή μπορεί να παραταθεί ακόμη ένα εξάμηνο με αιτιολογημένη απόφαση του προϊσταμένου της αρμοδίας ΔΥΟ.

Παράδειγμα: Υποβάλλεται δήλωση έναρξης εργασιών υπό ιδρυση επιχείρησης 30 Μαΐου 1998. οι εργασίες της ιδρυσης πρέπει να έχουν τελειώσει το αργότερο μέχρι 31/12/1999. με απόφαση του προϊσταμένου της ΔΥΟ μπορεί να παρασταθεί η διάρκεια της ιδρυσης μέχρι ένα εξάμηνο μέχρι 30/6/2000.

Η διαχειριστική περίοδος του ιδρυτή δεν μπορεί να είναι υπερδωδεκάμηνη γιατί οι διατάξεις του άρθρου 26 αναφέρονται αφενός σε επιτηδευματίες, αφετέρου σε τρίτης κατηγορίας βιβλία που και αν ακόμα τηρεί δεν τηρούνται πλήρως άρα ακολουθεί διαχειριστική περίοδο όπως το βιβλίο εσόδων – εξόδων.

15. Παράβαση των διατάξεων του ΚΒΣ υπό ιδρυτή ανώνυμης εταιρίας – καταλογισμός προστίμου.

Με την 970/9.1.1990 γνωμοδότηση της Νομικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομικών έγινε δεκτό ότι ευθύνεται η ανώνυμη εταιρία για παραβάσεις του ΚΦΣ που έγιναν από τον ιδρυτή της και επομένως οι κυρώσεις θα επιβληθούν σε βάρος, με την προϋπόθεση όμως ότι κατά το

χρόνο == επιβολής των κυρώσεων == έχει συσταθεί (Εγκ.

1003550/56 ΠΟΛ 1073/3.4.1990).

16. Πράξεις κατά το Ιδρυτικό στάδιο ΑΕ – Ιδρυτές.

Σύμφωνα με το άρθρο 7δ του Ν. 2190/20 «Περί ΑΕ» όπως ισχύει ορίζεται ότι τα «πρόσωπα που έχουν ενεργήσει στο όνομα υπό ίδρυση εταιρίας ευθύνονται για τις πράξεις αυτές απεριόριστα και σε ολόκληρο. Ευθύνεται όμως μόνη η εταιρία για τις πράξεις που έγιναν ρητά στο όνομα της κατά το Ιδρυτικό στάδιο εάν μέσα σε τρεις μήνες από την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας ανέλαβε τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές τις πράξεις.

17. Η έννοια εξόδων πρώτης εγκατάστασης.

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 42^ε του Ν. 2190/20 ορίζεται ότι έξοδα εγκατάστασης (πολυετούς απόσβεση) είναι οι υποκείμενες σε τμηματική απόσβεση δαπάνες, οι οποίες πραγματοποιούνται για την ίδρυση και οργάνωση της εταιρίας, την απόκτηση των διαρκών μέσων εκμετάλλευσης και την επέκταση ή την αναδιοργάνωση της.

17.1 που καταχωρούνται τα έξοδα πρώτης εγκατάστασης στην περίπτωση μετατροπής ή συγχώνευσης εταιριών.

Έξοδα πρώτης εγκατάστασης αγορές και λοιπές συναλλαγές αναγκαίες για τη σύσταση του νομικού προσώπου καταχωρούνται σε βιβλία που θεωρούνται στο όνομα του Ιδρυτή (άρθρο 10 ΚΒΣ). Ανάλογες διατάξεις ισχυαν και στους προηγούμενους κώδικες.

Σχετικά με το θέμα αυτό έχει γίνει δεκτό με την Εγκ. Ε 16455 ΠΟΛ.264 16.8.1969 ότι «Παρέχεται η ευχέρεια οσάκις η ΑΕ ή ΕΠΕ προέρχεται από μετατροπή ή συγχώνευση διαφορετικών εταιριών όπως καταχωρεί τα έξοδα πρώτης εγκατάστασης και τις αγορές που γίνονται μέχρι τη σύσταση

της σε διακεκριμένους λογαριασμούς των ήδη τηρουμένων βιβλίων υπό τις μετατρεπόμενες ή μιας από των συγχωνευμένων εταιριών. Τελικά όλες οι προαναφερθέν εγγραφές θα μεταφερθούν στα βιβλία της νέας ΑΕ ή ΕΠΕ.

Τα προσωρινά βιβλία της υπό ίδρυσης επιχείρησης δεν είναι απαραίτητο να τηρηθούν με την διπλογραφική μέθοδο ακόμα και αν στο μέλλον ιδρυθεί νομικό πρόσωπο προερχόμενο από μετατροπή ή συγχώνευση άλλων νομικών προσώπων ή και επιχειρήσεων είναι δυνατό όχι όμως και εκ του νόμου υποχρεωτικό τα παραπάνω έξοδα πρώτης εγκαταστάσεως κλπ να καταχωρούνται σε ειδικές στήλες ή σε διακεκριμένους λογαριασμούς των βιβλίων ενός των μετατρεπομένων ή συγχωνευμένων νομικών προσώπων ή επιχειρήσεων.

18. Ιδρυτής επιτηδευματίας. Καταχώρηση εξόδων πρώτης εγκατάστασης στα τηρούμενα από αυτὸν βιβλία.

Το ίδιο (με προηγούμενως) ισχύει και όταν ο ιδρυτής είναι επιτηδευματίας (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) δηλαδή μπορεί να μην τηρήσει προσωρινά βιβλία πρώτης εγκατάστασης αλλά να καταχωρεί τα έξοδα αυτά στα δικά του βιβλία σε διακεκριμένες στήλες ή σε ιδιαίτερους λογαριασμούς ανάλογα με την κατηγορία των τηρουμένων βιβλίων.

19. Βιβλίο επενδύσεων.

19.1 Το βιβλίο αυτό αν και για πρώτη φορά (Από 1/7/92) αναφέρεται στις διατάξεις του ΚΒΣ παρόλα αυτά δεν πρόκειται για νέο βιβλίο δεδομένου ότι προβλεπόταν από αποφάσεις που είχαν εκδοθεί με βάση τις διατάξεις φορολογίας εισοδήματος, για την έκπιση από τα καθαρά κέρδη των δαπανών για νέες παραγωγικές επενδύσεις. Βέβαια είναι φανερό ότι πλέον η μη τήρηση του ή πλημμελής τήρηση του

Θα επιφέρει και τις κυρώσεις του ΚΒΣ για την επιχειρήση που θέλει να τύχει των ευεργετημάτων περί παραγωγικών επενδύσεων. Για τους επιτηδευματίες που ήδη έχουν θεωρήσει και τηρούν τέτοιο βιβλίο δεν είναι απαραίτητο να θεωρήσουν άλλο βιβλίο αλλά θα συνεχίσουν την τήρηση του ίδιου βιβλίου σύμφωνα με τις νέες διατάξεις οι οποίες όπως θα φανεί από την ισχύουσα απόφαση που δίνεται δεν διαφέρουν. Τα βιβλία αυτά τηρούνται εξωλογιστικά, είτε χειρόγραφα, είτε μηχανογραφικά.

20º Ο χρόνος ενημέρωσης τους δεν ορίζεται ρητά από τις διατάξεις του κώδικα. Ο χρόνος όμως αυτός δεν μπορεί να υπερβαίνει την προθεσμία υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Α και Β κατηγορίας και την προθεσμία κλεισίματος του ισολογισμού, για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας.

21. Τρόπος τήρησης του λογαριασμού παραγωγικών επενδύσεων.

Τηρείται για κάθε είδος πάγιου περιουσιακού στοιχείου. Δόθηκε όμως η δυνατότητα με την Ερμ. Εγκ του ΚΒΣ για τα έπιπλα και σκεύη και τον λοιπό εξοπλισμό να τηρείται κατά ομοειδείς κατηγορίες πάγιων (π.χ. εξοπλισμός ξενοδοχείων σε: λευκά είδη, πιάτα, πιρούνια, μαχαίρια, ποτήρια κλπ).

Όσον αφορά τα λοιπά πάγια (μηχανήματα κλπ) μπορούν αν παρακολουθούνται κατά ομοειδείς κατηγορίες εφόσον γι' αυτά τηρούνται ξεχωριστές μερίδες στο μητρώο πάγιων στο οποίο παρακολουθούνται για κάθε πάγιο χωριστά και η ενεργούμενη αφορολόγητη έκπτωση.

Αποφ. Υπ.ΕΘ.Ο και οικ. 1025990 ΠΟΛ 1060/91 (ΦΕΚ 191/Β/29.3.91)

Καθορισμός δικαιολογητικών και στοιχείων που είναι απαραίτητα για τον έλεγχο της επένδυσης κλπ για την έκπτωση

από τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων των δαπανών για νέες παραγωγικές επενδύσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 12 και 13 του Ν. 1892/1990

Έχοντας υπόψην τις διατάξεις της παρ.4 του άρθρου 13 του Ν. 1892/1990 «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» αποφασίζουμε:

1. Ορίζουμε όπως η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 1892/1990 απαλλαγή από την φορολογία εισοδήματος των επιχειρήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 2 αυτού του νόμου για τις δαπάνες που πραγματοποιούν για νέες παραγωγικές επενδύσεις στην χώρα μας από 1 Ιουλίου 1990 μέχρι 31/12/2004 (άρθρο 32 Ν. 2093/92) αναγνωρίζεται από τον προϊστάμενο της ΔΥΟ μετά από έλεγχο των τηρουμένων από τις ανωτέρω επιχειρήσεις βιβλίων που προβλέπονται από τον κώδικα φορολογικών Στοιχείων και εφόσον υφίστανται οι προϋποθέσεις του άρθρου 13 του Ν.1892/1990 και προσκομίζονται τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία.

2. Ως αποδεικτικά στοιχεία των νέων παραγωγικών επενδύσεων ορίζονται τα εξής:

2.1. Για την αγορά καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού:

2.1.1. Αντίγραφο του σχετικού τιμολογίου αγοράς. Προκειμένου για εισαγωγή καινούργιων μηχανημάτων από το εξωτερικό, επικυρωμένο αντίγραφο του τιμολογίου αγοράς τους. Η επικύρωση αυτή θα γίνεται από τη μεσολαβήσασα κατά την εισαγωγή τράπεζα ή υποκατάστημα της.

2.1.2 Βεβαίωση του ημεδαπού ή αλλοδαπού καταστήματος που προμήθευσε τα μηχανήματα στην οποία να βεβαιώνεται ότι αυτά είναι καινούργια κατά το χρόνο της αγοράς τους.

2.2. Για τα κάθε είδους κτίσματα αντίγραφα της ιδίας οικοδομικής άδειας που πρέπει να έχει επικυρωθεί νομικά καθώς και βεβαίωση του αρμοδίου Πολεοδομικού Γραφείου ή νομομηχανικού, από την οποία να προκύπτει ότι ολοκληρώθηκε το έργο για το οποίο είχε δοθεί η άδεια καθώς και ο χρόνος ολοκλήρωσης του.

2.3. Για τα λοιπά πάγια περιουσιακά στοιχεία η αγορά αυτών αποδεικνύεται με τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στις πιο πάνω περιπτώσεις.

2.4 Για κάθε άλλη δαπάνη που αποτελεί παραγωγική επένδυση για τις επιχειρήσεις που υπάγονται στον Ν. 1892/1990 ως αποδεικτικά στοιχεία θα λαμβάνονται τα στοιχεία που προβλέπονται από τον ΚΦΣ.

2.5. Προκειμένου για επενδύσεις που πραγματοποιούνται από τις υπαγόμενες στον Ν. 1892/1996 επιχειρήσεις με σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης του Ν. 1665/1986

2.5.1 Επικυρωμένο αντίγραφο της συναφθείσης χρηματοδοτικής μίσθωσης μετά των συνημμένων σε αυτή παραρτημάτων.

2.5.2 Πιστοποιητικό κατάθεσης του πρωτοδικείου στο οποίο έχει καταχωρηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 του Ν. 1665/1986 η καταρτισθείσα σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

2.5.3 Επικυρωμένο από την εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης αντίγραφο του τιμολογίου πωλήσεως αυτού από τον οποίο είχε αγοράσει το εκμισθωθέν προς τον επενδυτή κινητό αντικείμενο και βεβαίωση του πωλητή στην οποία να βεβαιώνεται ότι το κινητό αντικείμενο ήταν καινούργιο κατά το χρόνο της πώλησης.

3. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 του Ν.

1892/1990 εφόσον τηρούν βιβλία και στοιχεία τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. και πραγματοποιούν από 1 Ιουλίου 1990 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2004 (άρθρο 32 Ν. 2093/92 νέες παραγωγικές επενδύσεις στη χώρα για τις οποίες δικαιούνται των απαλλαγών που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 12 του ιδίου νόμου υποχρεούνται:

3.1. Να καταχωρούν στο βιβλίο απογραφών αναλυτικά και ξεχωριστά τις νέες παραγωγικές επενδύσεις από τα λοιπά πάγια στοιχεία της ίδιας κατηγορίας

3.2 Να τηρούν στα λογιστικά τους βιβλία ξεχωριστό λογαριασμό αποθεματικού με τον τίτλο «Αφορολόγητο αποθεματικό επενδύσεων του Ν. 1892/1990 σε πίστωση του οποίου μεταφέρεται με χρέωση του λογαριασμού «κέρδη χρήσης» ποσό που αποτελεί μέρος της δαπάνης για παραγωγικές επενδύσεις ίσο με αυτό που αναγνωρίζεται κατά περίπτωση για έκπτωση από τα υποκείμενα σε φόρο εισοδήματος καθαρά κέρδη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 1892/1990

3.3. Να τηρήσουν ξεχωριστό θεωρημένο βιβλίο επενδύσεων. Η θεώρηση καινούργιου βιβλίου επενδύσεων δεν είναι απαραίτητη, εφόσον η επιχείρηση έχει ήδη θεωρήσει βιβλίο επενδύσεων κατ' εφαρμογή διατάξεων προηγουμένων αναπτυξιακών νόμων.

Στο βιβλίο αυτό θα τηρούνται εξωλογιστικά οι κάτωθι λογαριασμοί:

3.3.1 Ξεχωριστός λογαριασμός για κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο των παραγωγικών επενδύσεων ο οποίος θα χρεώνεται με την συνολική αξία κτήσης του και θα πιστώνεται με την ενεργούμενη κάθε φορά αφορολόγητη

έκπιωση που υπολογίζει η επιχείρηση στα κέρδη των βιβλίων και τις δηλούμενες λογιστικές διαφορές ή με την αξία της τυχόν πώλησης του.

Με τον ίδιο τρόπο θα καταχωρείται και κάθε άλλη δαπάνη που αποτελεί παραγωγική επένδυση, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 1892/1990. Ειδικότερα οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν παραγωγικές επενδύσεις βάσει χρηματοδοτικών μισθώσεων του Ν.1665/1986 θα αναγράφουν στον τίτλο του ιδιαιτέρου για κάθε μίσθωση λογαριασμό την ένδειξη “Leasing” και στην συνέχεια το είδος της μίσθωσης. Ο εξωλογιστικά τηρούμενος αυτός τρόπος λογαριασμός χρεώνεται με την αξία της μίσθωσης που αναγράφεται στο τιμολόγιο πωλήσεως που έχει εκδώσει ο προμηθευτής προς την εταιρία Leasing και πιστώνεται με την ενεργούμενη κάθε φορά αφορολόγητη έκπιωση που υπολογίζει η επιχείρηση στα κέρδη των βιβλίων και τις δηλούμενες λογιστικές διαφορές ή με την ανωτέρω αξία σε περίπτωση που η επιχείρηση μετά τη λήξη της χρηματοδοτικής μίσθωσης διαρκείας μέχρι 10 ετών δεν αποκτά την κυριότητα της μίσθωσης.

3.3.2 Συγκεντρωτικός λογαριασμός ο οποίος θα χρεώνεται με την αναγνωριζομένη για έκπιωση κάθε χρόνο αξία των πραγματοποιουμένων νέων επενδύσεων και θα πιστώνεται με τα ποσά της αφορολόγητης έκπιωσης που υπολογίζει κάθε φορά η επιχείρηση τόσο στα κέρδη του ισολογισμού της όσο και στις δηλούμενες λογιστικές διαφορές.

4..Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 του Ν. 1892/1990 οι οποίες πραγματοποιούν από 1 Ιουλίου 1990 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2004 (άρθρου 32 Ν. 2093/92) νέες παραγωγικές επενδύσεις στη χώρα για τις οποίες δικαιούνται να τύχουν των απαλλαγών που προβλέπονται από τις διατάξεις

του άρθρου 12 του ίδιου νόμου, εφόσον τηρούν βιβλία και στοιχεία σε θεωρημένο βιβλίο επενδύσεων τους ακολούθους λογαριασμούς:

4.1. Διακεκριμένο λογαριασμό με τον τίτλο «Επενδύσεις Ν. 1892/1990» στην χρέωση του οποίου θα καταχωρούνται κατά χρονολογική σειρά οι δαπάνες απόκτησης των περιουσιακών στοιχείων που υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 1892/1990 καθώς επίσης και η αξία των μισθώσεων η οποία αναγράφεται στο τιμολόγιο πωλήσεως που έχει εκδώσει ο προμηθευτής προς την εταιρία Leasing και σε πίστωση θα καταχωρείται η αξία πώλησης ή επιστροφής των ανωτέρω περιουσιακών στοιχείων καθώς επίσης και η αξία της μισθώσεως σε περίπτωση που η επιχείρηση μετά τη λήξη της χρηματοδοτικής σύμβασης διάρκειας μικρότερης των δέκα ετών δεν αποκτά την κυριότητα αυτού.

4.2. Ιδιαίτερο λογαριασμό αποθεματικού με τον τίτλο «Αφορολόγητο αποθεματικό επενδύσεων Ν. 1892/1990» σε πίστωση του οποίου θα μεταφέρεται το ποσό της αφορολόγητης έκπτωσης που πραγματοποιεί κάθε χρόνο η επιχείρηση από τα καθαρά της κέρδη.

4.3. Ιδιαίτερο λογαριασμό για κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο ο οποίος θα χρεώνεται με τις δαπάνες απόκτησης του περιουσιακού στοιχείου και θα πιστώνεται με τη σχηματιζόμενη κάθε φορά αφορολόγητη έκπτωση και με την αξία της τυχόν πώλησης του.

Κατά τον ίδιο τρόπο θα παρακολουθείται καὶ ἄλλη δαπάνη που αποτελεί νέα παραγωγική επένδυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1892/1990. Αν πρόκειται για μίσθωση του Ν. 1665/1986 θα αναγράφεται επί του τιμολογίου πωλήσεως που έχει εκδώσει ο προμηθευτής προς την Εταιρία Leasing και

Θα πιστώνεται με την σχηματιζόμενη κάθε φορά αφορολόγητη έκπιωση. Επίσης σε περίπτωση που η χρηματοδοτική μίσθωση είχε διάρκεια μέχρι 10 χρόνια και με την λήξη αυτής η επιχείρηση δεν αποκτά την κυριότητα του μισθίου ο ανωτέρω λογαριασμός πιστώνεται με την αξία του μισθίου που αναφέρεται στην υπογραφείσα σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης ή στο συνημμένο σε αυτή παράρτημα.

5. Τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στις επενδύσεις οι οποίες υπάγονται στις διατάξεις του Ν. 1892/1990 πρέπει να φυλάσσονται από τις ανωτέρω επιχειρήσεις σε ιδιαίτερο φάκελο.

6. Οι αναφερόμενες στο άρθρο 2 του Ν. 1892/1990 επιχειρήσεις οι οποίες επιλέγουν για τις πραγματοποιούμενες επενδύσεις το καθεστώς των αφορολόγητων εκπτώσεων του πιο πάνω νόμου υποχρεώνονται να συνυποβάλλουν κάθε χρόνο με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος και έντυπη σε τριπλούν δήλωση στην οποία θα αναγράφονται περιληπτικά οι δαπάνες κατ' είδος και αξία που έγιναν μέσα στην διαχειριστική χρήση για την πραγματοποίηση της επένδυσης το ποσό της αφορολόγητης έκπιωσης που διενήργησε η επιχείρηση μέσα στην χρήση καθώς και τα καθαρά κέρδη επί των οποίων υπολογίστηκε αυτή.

7. Για να δικαιούται η επιχείρηση να σχηματίζει αφορολόγητη έκπιωση από τα κέρδη υποχρεούται όπως εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης εντός της οποίας ολοκληρώθηκε η επένδυση να υποβάλει αίτηση στην αρμόδια για την φορολογική ΔΟΥ που θα ζητά τον έλεγχο της πραγματοποιηθείσα παραγωγικής επένδυσης.

Η αίτηση θα συνοδεύεται με μια κατάσταση στην οποία θα αναγράφονται αναλυτικά όλες οι δαπάνες που αποτελούν

την παραγωγική επένδυση που έγινε (αρ. τιμολογίου, προμηθευτής είδος δαπάνης και αξία).

8. Μετά την υποβολή των πιο πάνω αιτήσεων και το αργότερο μέχρι το τέλος της διαχειριστικής χρήσης μέσα στην οποία υποβλήθηκαν αυτές οι Δημόσιες Οικ. Υπηρεσίες υποχρεούνται όπως προβούν σε έλεγχο των επενδύσεων που έγιναν και που έχουν καταχωρηθεί στα βιβλία της επιχείρησης προκειμένου να διαπιστωθεί αν για τις δαπάνες αυτές συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμοις και η παρούσα απόφαση για την αναγνώριση αυτών ως παραγωγικών επενδύσεων του Ν. 1892/1990.

9. Από την έναρξη ισχύος της παρούσης κοινής απόφασης των υπουργών εθνικής οικονομίας και οικονομικών καταργείται και η Ε 1558/2278 /ΠΟΔ 235/30.11.82 (ΦΕΚ 43 Τεύχος ΑΠΣ).

20. Οι κυρώσεις όταν δεν τηρείται το βιβλίο επενδύσεων. Η μη τήρηση του βιβλίου επενδύσεων αποτελεί παράβαση των διατάξεων του ΚΒΣ και επισύρει ένα γενικό πρόστιμο ακόμη και εάν τα δεδομένα αυτού προκύπτουν από άλλα θεωρημένα βιβλία αφού δεν έχει γίνει δεκτός εναλλακτικός τρόπος τήρησης του. επίσης σημειώνεται ότι υπάρχει η δυνατότητα όταν τα δεδομένα αυτού προκύπτουν από άλλα βιβλία να εξεταστεί η εφαρμογή των διατάξεων της περ. ζ' της παρ. 5 του άρθρου 5 του Ν. 2523/27 για μη επιβολή προστίμου λόγω παραδρομής ή συγγνωστής πλάνης. Περισσότερα στον κώδικα φορολογικών κυρώσεων που αναφέρει ειδικά για αυτής της φύσης θέματα.

Ανεξαρτήτως των προαναφερόμενων περί προστίμου ή μη η τήρηση του βιβλίου επενδύσεων αποτελεί κατά ρητή διατύπωση των διατάξεων προϋπόθεση αναγνώρισης του

ειδικού αφορολογήτου αποθεματικού γιατί μέσω αυτού παρακολουθείται το αποθεματικό αλλά και οι επενδύσεις που πραγματοποιούνται για την κάλυψη του. άρα όταν δεν τηρείται το βιβλίο αυτό δεν αναγνωρίζεται το ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό του άρθρου 22 του Ν.1882/89 (σχετ. και Εγγ. 1103561/735/14.12.99).

Βιβλίο πελατών ξενοδοχείου – Ξενώνα & Βιβλίο πελατών

Κάμπινγκ (Άρθρο 10 § 5^ο)

α/α	Ονοματεπώνυμο πελάτη	Ημερομηνία		Αριθμός δωματίου	Παρατηρήσεις	ΑΠΥ
		Αφίξης	Αναχώρησης			
1	Κορρές Νικόλαος	4/8/01	15/8/01	302	Με πρωινό	Αριθμός Αξια
2	Τουριστική ΑΕ κατ' εντολή του Γκιώνης Γιώργος	4/8/01	7/8/01	305	Με πρωινό γεύμα	
3	Τουριστική ΑΕ κατ' εντολή του Αναστασίου Γιάννης	4/8/01	7/8/01	306	Με πρωινό γεύμα	
4	Αντωνίου Δημήτρης	5/8/01	6/8/01	204	Με πρωινό	

1. Ο αριθμός και η αξία των αθεώρητων ΑΠΥ, όπως ορίζεται στην ΑΥΟ ΠΟΛ. 1071/25.2.2000 αναγράφονται εντός της επόμενης της έκδοσης. Επιτρέπεται στα μηχανογραφικώς τηρούμενα βιβλία ή χειρόγραφη αναγραφή τους (Εγκ.ΠΟΛ. 1137/7.4.2000)

α/α	Ονομ/μο πελάτη	Αριθμός ατόμων	Ημερομηνία		Και/κου	Μεταφορικό	Παρατηρήσεις	ΑΠΥ
			Αφίξης	Αναχώρησης				
1	Κορρές Βασίλης	4	3/8/01	6/8/01	Μεγάλη σκηνή	Αυτοκίνητο	Με γεύμα	Αριθμός Αξια
2	Λεονταρίτης Παναγιώτης	2	4/8/01	8/8/01	Μικρή σκηνή	Μοτοσυκλέτα	-	
3	Κόνστας Γιώργος	3	4/8/01	9/8/01	Τροχόσπιτο	-	-	
4	Cook Thomas	4	4/8/01	7/8/01	Τροχοσκηνή	Αυτοκίνητο	Με πρωινό	

1. Ο αριθμός και η αξία των αθεώρητων ΑΠΥ, όπως ορίζεται στην ΑΥΟ ΠΟΛ. 1071/25.2.2000 αναγράφονται εντός της επόμενης της έκδοσης. Επιτρέπεται, στα μηχανογραφικώς τηρούμενα βιβλία ή χειρόγραφη αναγραφή τους (Εγκ. ΠΟΛ. 1137/7.4.2000)

21. Η έννοια είδους κατασκηνωτικού μέσου και μεταφορικού μέσου για τους εκμεταλλευτές κάμπινγκ.

Ο εκμεταλλευτής του κάμπινγκ πρέπει να περιγράψει στο βιβλίο και το είδος του κατασκηνωτικού μέσου των πελατών, ανάλογα με την διαφοροποίηση της τιμής (μεγάλη σκηνή, μικρή σκηνή, τροχόσπιτο, τροχόσκηνη κλπ) καθώς και το είδος του μεταφορικού μέσου (αυτοκίνητο, φορτηγό, μοτοσικλέτα κλπ).

22. Οι παιδικές κατασκηνώσεις και η μη τήρηση βιβλίου πόρτας

22.1 Η ΠΕΠΚ (Πανελλήνια Ένωση Παιδικών Κατασκηνώσεων) έχει θέση το ερώτημα για το αν υπάρχει η υποχρέωση για την τήρηση του βιβλίου πόρτας. Το Υπ.Οικ. με το έγγραφο 10707715/498/1.7.1994 αναφέρει ότι: από τις διατάξεις του Άρθρου 10 παρ. 5 περ. Α του ΠΔ 186/1992 (ΚΒΣ) ότι γι' αυτόν τον τομέα (για τις ΠΕΠΚ) δεν υπάρχει η υποχρέωση για την τήρηση του βιβλίου πόρτας με την προϋπόθεση ότι οι κατασκηνώσεις αυτές δεν λειτουργούν σαν κάμπινγκ.

23. Κάμπινγκ Αμοιβή εφάπαξ ανεξαρτήτως αριθμού ατόμων. Οι τρόποι ενημέρωσης βιβλίου πελατών (πόρτας).

Όταν η αμοιβή καθορίζεται εφάπαξ, στην αρχή της σαιζόν ανεξαρτήτως των ατόμων, των διανυκτερευσέων της παροχής ρεύματος κλπ η ενημέρωση του βιβλίου πελατών (πόρτας) γίνεται με το κλείσιμο της συμφωνίας και όχι πέραν από τον χρόνο έναρξης της παροχής υπηρεσίας. Στο βιβλίο αυτό αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του πελάτη, το είδος του κατασκηνωτικού και μεταφορικού μέσου, συμφωνούμενο ποσό και η χρονολογία έναρξης και διακοπής της παροχής υπηρεσίας.

Επίσης είναι απαραίτητο στις περιπτώσεις αυτές για την απόδειξη της συναλλαγής να υφίσταται σχετικό συμφωνητικό και σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοιο συμφωνητικό θα πρέπει να υπογράψει ο πελάτης στο βιβλίο πόρτας με την καταχώρηση της σχετικής εγγραφής.

24. Επιπλωμένα διαμερίσματα. Πότε υπάρχει υποχρέωση τήρησης βιβλίου πόρτας και πότε δεν υπάρχει.

24.1 Κατά την κρατούσα στην Νομική επιστήμη άποψη, ξενοδόχος θεωρείται αυτός που κατ' επάγγελμα παρέχει κατάλυμα σε πελάτες, στους οποίους εκτός από την παραχώρηση των δωματίων, αναλαμβάνει και τις φροντίδες περιποίησης τους, δηλαδή την παροχή σ' αυτούς και ορισμένων υπηρεσιών στις οποίες περιλαμβάνεται η καθαριότητα του δωματίου των κοινοχρήστων χώρων η παροχή λευκών ειδών η επιμέλεια της τακτοποίησης των κρεβατιών. Οι παραπάνω λοιπόν επιχειρήσεις ή ιδιώτες που κατ' επάγγελμα νοικιάζουν επιπλωμένα δωμάτια σε πελάτες και αναλαμβάνουν ταυτόχρονα και την συστηματική παροχή υπηρεσιών περιποίησης τους θεωρούνται ξενοδοχειακές μονάδες, ανεξάρτητα από το αν αυτές είναι εφοδιασμένες με νόμιμη άδεια λειτουργίας από τον ΕΟΤ ή αν είναι γραμμένες στο ξενοδοχειακό Επιμελητήριο ή αν οι τιμές τους υπόκεινται ή όχι σε έλεγχο από την αρμόδια υπηρεσία.

Το εισόδημα που αποκτάται στις παραπάνω περιπτώσεις είναι εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις (Δ Πηγής) και οι εκμισθωτές των δωματίων έχουν υποχρέωση να τηρούν βιβλίο πελατών (πόρτας) και έκδοσης θεωρημένων ΑΠΥ.

Αντίθετα αν οι παραπάνω επιχειρήσεις ή ιδιώτες ενοικιάζουν επιπλωμένα δωμάτια χωρίς να παρέχουν στους πελάτες τους και τις απαραίτητες υπηρεσίες του ξενοδοχείου,

το εισόδημα που αποκτούν προέρχεται αποκλειστικά από την μίσθωση οικοδομών (Α' πηγή) και δεν έχουν υποχρέωση τήρησης βιβλίων και στοιχείων.

Και να σημειωθεί ότι σε περίπτωση που επιχειρήσεις ή ιδιώτες ενοικιάζουν επιπλωμένα δωμάτια ή διαμερίσματα χωρίς να παρέχουν υπηρεσίες έχουν υποχρέωση ανεξάρτητα από το χρόνο που διαρκεί η μίσθωση τους να καταθέτουν στην ΔΟΥ φορολογίας τους προς θεώρηση τα μισθωτήρια μέσα σε 30 ημέρες από την σύνταξη τους.

25. Βιβλίο πόρτας ξενοδοχείου, ξενώνα, κάμπινγκ, κλπ, πελάτης τουριστικά γραφεία.

Στις περιπτώσεις που τα ξενοδοχεία συνεργάζονται με τουριστικά γραφεία τα οποία καταβάλουν την αμοιβή και κατ' εντολή τους παραμένουν στα δωμάτια δικοί τους πελάτες, τότε στο βιβλίο πόρτας πρέπει να αναγράφεται εκτός από το ονοματεπώνυμο η επωνυμία του πελάτη και το ονοματεπώνυμο του προσώπου που κατ' εντολή του παραμένει στο ξενοδοχείο γιατί το βιβλίο πελατών τηρείται και κατά τις αστυνομικές διατάξεις με τις οποίες είναι απαραίτητο να φαίνονται τα ονόματα των πελατών που παραμένουν στο ξενοδοχείο.

Η αναγραφή του ονοματεπωνύμου ή της επωνυμίας του τουριστικού γραφείου ή της επιχείρησης και το ονοματεπώνυμο του ενοίκου κατ' εντολή του οοίου διανέμει (ο ένοικος) στο ξενοδοχείο κλπ προβλέπεται από 1/4/1998 ρητά από τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 10 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του Ν. 2579/98.

Με την εγκ. 10595668/395 ΠΟΛ. 1163/23.4.1993 γίνεται δεκτό ότι: Στις περιπτώσεις άφιξης ομάδων πελατών (γκρουπ) για λογαριασμό τουριστικών γραφείων, πρακτορείων κλπ επειδή παρουσιάζονται δυσχέρειες για την άμεση καταχώρηση

στο βιβλίο πόρτας του ονοματεπώνυμου όλων των ατόμων της ομάδας. (γκρουπ) λόγω του μεγάλου αριθμού πάλι μπορεί να καταχωρείται στο βιβλίο αυτό μόνο το όνομα ή η επωνυμία του τουριστικού γραφείου ή του πρακτορείου, ο συνολικός αριθμός των ατόμων της ομάδας και οι αριθμοί των δωματίων στα οποία θα μείνουν τα άτομα της ομάδας με παράλληλη διατήρηση της ονομαστικής κατάστασης πελατών του τουριστικού γραφείου ή του πρακτορείου που συνοδεύει την ομάδα η οποία θα επιδεικνύεται σε κάθε φορολογικό έλεγχο.

26. Υπηρεσίες και προσφορά φαγητού «πακέτο» σε πελάτες ξενοδοχείων κλπ

Όταν εξυπηρετούνται οι πελάτες του ξενοδοχείου στους διαφόρους κλάδους (εστιατόρια, μπαρ κλπ) και εφόσον προσφέρονται υπηρεσίες «πακέτο» δεν εκδίδονται ιδιαίτερες αποδείξεις από τον κάθε κλάδο αλλά ολόκληρο το ποσό του «πακέτου» γράφεται στην τελική απόδειξη που θα εκδοθεί και για τον ύπνο.

Από τη διοικητική πρακτική αυτό γίνεται δεκτό με την προϋπόθεση όμως στο βιβλίο πόρτας να έχει σημειωθεί ότι ο πελάτης πληρώνει μόνο για ύπνο ή ύπνο και πρωινό ή ύπνο πρωινό και γεύμα κλπ, ούτως ώστε στους προληπτικούς ελέγχους να αποδεικνύεται ότι οι πελάτες, οι οποίοι π.χ. τρώνε στο εστιατόριο και δεν έχουν απόδειξη στο τραπέζι είναι πελάτες που πληρώνουν «πακέτο». Τα πράγματα μπορούν να γίνουν με αυτό το τρόπο όμως με άλλον δεν γίνεται γιατί όταν η τιμή είναι κλεισμένη για το σύνολο των υπηρεσιών τότε η αμοιβή καταβάλλεται ολόκληρη, είτε ο πελάτης κάνει χρήση του δικαιώματος «του πρωινού» ή «του γεύματος» είτε όχι.

Με ρητή πλέον διάταξη (της παρ. 5α του άρθρου 10 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 του Ν. 2579/98) από

1/4/1998_οι_εκμεταλλευτές)_-ξενοδοχείων,-ξενώνων,-κάμπινγκ-
κλπ στις περιπτώσεις παροχής υπηρεσιών «πακέτο» προς τους
πελάτες (είτε αυτοί διαμένουν κατ' εντολή τρίτου είτε όχι)
υποχρεώνονται να αναγραφούν στο βιβλίο πόρτας και τις
περιλαμβανόμενες υπηρεσίες και αγαθά που παρέχονται (π.χ.
με πρωινό και δείπνο, χρήση εγκαταστάσεων κλπ).

Σε περίπτωση που οι περιλαμβανόμενες στο «πακέτο»
υπηρεσίες και αγαθά προκύπτουν διακεκριμένα από
καταρτιθείσα σύμβαση η οποία έχει κατατεθεί στην αρμόδια
ΔΟΥ γίνεται δεκτό με την Εγκ.ΠΟΛ. 1093/20.3.1998 αντί των
παραπάνω στοιχείων, στην σήλη «παρατηρήσεις» ή σε άλλη
σήλη του βιβλίου κίνησης πελατών (πόρτας) να καταχωρείται ο
αριθμός πρωτοκόλλου και η ημερομηνία κατάθεσης της
σύμβασης στην ΔΟΥ με την υποχρέωση να επιδεικνύεται σε
κάθε φορολογικό έλεγχο και να διαφυλάσσεται σύμφωνα με τις
διατάξεις του άρθρου 21 του ΚΒΣ

27. Συμβάσεις ξενοδοχειακών επιχειρήσεων με το σύστημα
“ALL INCLUSIVE”.

Στην ξενοδοχειακή αγορά παρουσιάστηκε ένα νέο προϊόν
παροχή, υπηρεσιών με την ονομασία “ALL INCLUSIVE”. Με το
σύστημα αυτό συνάπτονται συμβάσεις μεταξύ ξενοδοχειακών
επιχειρήσεων και τουριστικών πρακτορείων με τις οποίες
προβλέπεται ότι έναντι μιας καθορισμένης συνολικής αμοιβής
ανά πελάτη θα παρέχονται από τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις
προς τους πελάτες των τουριστικών πρακτορείων, εκτός από τις
υπηρεσίες καταλύματος και τροφές, απεριόριστη ή μερική
χρήση αλκοολούχων και μη ποτών καθώς και απεριόριστη
χρήση των εγκαταστάσεων και παγίων αγαθών που τυχόν
διαθέτουν οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, όπως θαλάσσια
ποδήλατα, γουΐντσερφ, γήπεδα τέννις, γκολφ κλπ. Με την

εγκύκλιο_1082905/4665.ΠΟΛ.1224/4.8.1997_έγιναν δεκτά τα εξής:

«Επειδή Πολλές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις έχουν συνάψει συμβάσεις «ALL INCLUSIVE» για την χρήση 1997 και πιθανώς να συνάψουν και σε επόμενα έτη, επειδή η απεριόριστη χρήση τόσο των καταναλώσεων αλκοολούχων ποτών όσο και των εγκαταστάσεων που διαθέτουν οι ίδιες οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις στους πελάτες των πρακτορείων είναι εύκολο να υπολογιστεί, ώστε να είναι δυνατός ο προσδιορισμός της φορολογητέας αξίας κατά υπηρεσία και κατά συντελεστή ΦΠΑ και προκειμένου να διευκολυνθούν οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις ως προς τον υπολογισμό και την απόδοση του ΦΠΑ γίνεται δεκτό όπως ένα ποσοστό 20% επί των ακαθαρίστων εσόδων που προκύπτουν από τις συμβάσεις «ALL INCLUSIVE» να υπάγεται σε συντελεστή ΦΠΑ (και το υπόλοιπο 80% σε 8%).

Στις περιπτώσεις αυτές όπου προσφέρονται υπηρεσίες και αγαθά σε προκαθορισμένη τιμή ανεξάρτητα από την έκταση χρησιμοποίησης των παρερχομένων υπηρεσιών ή την ποσότητα κατανάλωσης φαγητών ή ποτών αλκοολούχων ή μη κλπ (σύστημα ALL INCLUSIVE) μπορεί να εκδίδεται από τα ξενοδοχεία προς τα συμβαλλόμενα πρακτορεία Απόδειξη Παροχής Υπηρεσιών με το συνολικό τίμημα του συγκεκριμένου «ΠΑΚΕΤΟΥ» κατά συντελεστή ΦΠΑ όπως αυτός καθορίζεται ανωτέρω και με σαφή αναφορά στην υπογραφείσα σύμβαση.

Τα παραπάνω εφαρμόζονται με την προϋπόθεση ότι στο βιβλίο πελατών (πόρτας) θα αναγράφεται με την καταχώρηση των πελατών και διακεκριμένη αναλυτική σημείωση του συγκεκριμένου πακέτου και της σχετικής σύμβασης για λόγους διασφάλισης των ελεγκτικών επαληθεύσεων, έτσι ώστε σε σχετικό έλεγχο να είναι φανερό όταν εξυπηρετούνται οι ένοικοι

του ξενοδοχείου στα διάφορα τμήματα και δεν-έχουν-εκδοθεί γι' αυτούς φορολογικά στοιχεία ότι πρόκειται για πελάτες που πληρώνουν στο σύνολο (πακέτο). Η αναγραφή τους προβλέπεται και από τις διατάξεις του άρθρου 10. Και να τονιστεί ότι στην περίπτωση που στο συνολικό πακέτο προσφοράς αγαθών και υπηρεσιών "ALL INCLUSIVE" περιλαμβάνονται κα υπηρεσίες κέντρων διασκέδασης και λουπών συναφών καταστημάτων, τα οποία λειτουργούν στο ξενοδοχείο ως τμήματα αυτού, τότε τα τμήματα αυτά (καταστήματα) δεν υποχρεούνται σε έκδοση εισιτηρίων εισόδου, όπως έχει γίνει δεκτό με την εγκύκλιο 1088860/627/ΠΟΔ.1188/29.7.1994.

28. Μη νόμιμη τήρηση βιβλίου πόρτας στα ξενοδοχεία.

Η μη αναγραφή στο βιβλίο πόρτας του αριθμού του δωματίου συνιστά ουσιώδη ανεπάρκεια των βιβλίων η οποία άπτεται του σκέλους των εσόδων και καθιστά ανέφικτη την εξαγωγή των καθαρών κερδών και στην συνέχεια την επαλήθευση της ακρίβειας του συνόλου των εγγράφων στα βιβλία της επιχείρησης (ΣΤΕ 3501/90).

Η περίπτωση αυτή αφορά μη αναγραφή του αριθμού των δωματίων για όλους τους πελάτες στο υποκατάστημα και αναγραφής αυτών στα βιβλία του κεντρικού.

29. Η ενημέρωση του βιβλίου κίνησης πελατών (πόρτας) με τρόπο μηχανογραφικό.

Ο χρόνος εκτύπωσης του βιβλίου κίνησης πελατών (πόρτας) όταν αυτό τηρείται μηχανογραφικά, σύμφωνα με την πάγια διοικητική θέση, αλλά και από το συνδυασμό των διατάξεων των Άρθρων 17 και 24 είναι άμεσος. Δηλαδή στην περίπτωση αυτή η πληκτρολόγηση και η εκτύπωση του βιβλίου κίνησης πελατών γίνεται άμεσα με την άφιξη του πελάτη.

Η καταχώρηση μεταβολών κατά την διάρκεια της διανομής (αλλαγή δωματίου κλπ), καθώς και της ημερομηνίας αναχώρησης με μηχανογραφική τήρηση του βιβλίου κίνησης πελατών, μπορεί να γίνεται, είτε με νέα καταχώρηση με βάση και της παλιάς (αρχικής) καταχώρησης, είτε με καταχώρηση σε ειδικό χώρο (Στήλη κλπ) του βιβλίου αυτού (Εγκ. 1059568/395 ΠΟΛ. 1163/23.4.1993).

30. Η μίσθωση δωματίων από οικογένειες και η ενημέρωση του βιβλίου κίνησης πελατών σε αυτήν την περίπτωση.

Σε τέτοια περίπτωση στο βιβλίο κίνησης πελατών (πόρτας) ως πελάτης θα καταχωρείται το όνομα του προσώπου με το οποίο συμβάλλεται ο επιτηδευματίας και οι αριθμοί των αντίστοιχων δωματίων ου μισθώνει χωρίς να υπάρχει υποχρέωση αναγραφής και των ονομάτων των υπολοίπων προσώπων της οικογένειας που συνοδεύουν τον αντισυμβαλλόμενο (πελάτη). Η απόδειξη παροχής υπηρεσιών θα εκδίδεται στο όνομα του αντισυμβαλλόμενου (πελάτη) οποίος και καταχωρήθηκε στο βιβλίο κίνησης πελατών (πόρτας). Εγκ. 1059568/395 ΠΟΛ. 1163/23.4.1993.

Να σημειωθεί επίσης ότι αν δεν αναγραφεί ο αριθμός των ατόμων της οικογένειας δεν είναι παράβαση αφού αυτό δεν προκύπτει από τις διατάξεις, εξάλλου και η διαταγή αυτή αναφέρει ότι δεν είναι υποχρεωτικό, επίσης όμως άμα διαφοροποιείται το μίσθωμα ανάλογα με τον αριθμό των ατόμων της οικογένειας τα παραπάνω στοιχεία είναι υποχρεωτικά.

31. Χρονομεριστική μίσθωση ξενοδοχείων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 1652/1986 (ΦΕΚ 167/30.10.1986) με τη σύμβαση

χρονομεριστικής μίσθωσης ο εκμισθωτής αναλαμβάνει την υποχρέωση να παραχωρεί κατ' έτος στον μισθωτή κατά την διάρκεια της σύμβασης, τη χρήση του καταλύματος και να παρέχει σ' αυτόν συναφείς υπηρεσίες για καθορισμένο από τη σύμβαση χρονικό διάστημα και ο μισθωτής να καταβάλει το μίσθωμα που συμφωνήθηκε.

Στις συμβάσεις χρονομεριστικών μισθώσεων οι οποίες είναι πολυετής (5-60) χρόνια το ποσό της αμοιβής πρέπει να κατανέμεται ανάλογα με το χρόνο μίσθωσης και σε κάθε διαχειριστική περίοδο να εκδίδεται θεωρημένη διπλότυπη απόδειξη παροχής υπηρεσιών ανεξάρτητα αν ο μισθωτής είναι Έλληνας ή ξένος.

Δηλαδή αν ένα ταξιδιωτικό γραφείο μισθώσει σε ένα ξενοδοχείο για 20 χρόνια, 50 δωμάτια κατά το μήνα Αύγουστο κάθε χρόνου και καταβάλει το ποσό των 20 εκατομμυρίων, ο εκμεταλλευτής του ξενοδοχείου σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΒΣ κάθε πρώτη Αυγούστου πρέπει να καταχωρεί στο βιβλίο πελατών την επωνυμία του ταξιδιωτικού γραφείου με αναλυτική καταχώρηση των πελατών και τους αριθμούς των δωματίων. Το αργότερο στις 31/8 πρέπει αν εκδοθεί θεωρημένη απόδειξη παροχής υπηρεσιών με ποσό αμοιβής 1 εκατομμύριο (20 εκ. δια 20 χρόνια).

Στον ίδιο χρόνο με την έκδοση του στοιχείου θεωρείται ότι αποκτάται το εισόδημα και οφείλεται ο ΦΠΑ (εγκ. Ε 10976/5 ΠΟΛ. 243/1988).

32. Ολική μίσθωση ξενοδοχείου χωρίς προσφορά υπηρεσιών.

Στην περίπτωση αυτή, αφού δεν παρέχονται υπηρεσίες και εισπράττεται μίσθωμα για το ακίνητο και τον εξοπλισμό του, έχουμε εισόδημα από ενοίκια (Α' πηγή) και ως εκ τούτου

εκδίδονται αποδειξεις ενοικίου και όχι τιμολόγια παροχής υπηρεσιών. Η περίπτωση της ολικής μίσθωσης ξενοδοχείου μαζί με τον εξοπλισμό του δεν υπάγεται στο ΦΠΑ (Εγκ. 10 Π 4336/3162 107.1987 και Κ664/288 ΠΟΛ. 166/18.4.1988.

Ο υπόχρεος για την τήρηση βιβλίου κίνησης πελατών (πόρτας) στην περίπτωση εκμίσθωσης ξενοδοχείου δωματίων κλπ σε άλλο επιτηδευματία είναι εκείνος που έχει την υποχρέωση περιποίησης των πελατών δηλαδή την παροχή σ' αυτούς υπηρεσιών ξενοδοχείου.

**Μητρώο Μαθητών
(Άρθρο 10 § 5β)**

α/α	Όνοματεπώνυμο και Δ/νση του μαθητή	Χρονολογία Έναρξης φοίτησης	Διδάκτρων	Τροφείων	Μεταφορικών κλπ	Σύνολο	Δικαιώμα Εγγραφής	Μεταβολές ποσών διδάκτρων	Χρονολογία διακοπής πας φοίτησης	ΑΙΤΥ Αριθμός
1	Βασιλείου Πάρις Αρκαδίας 5 Πεύκη	8/9/01	€ 60	-	-	€ 60	€ 10	Από 1/1 Μεταφορικά € 15	30/6/02	
2	Κωνσταντίνου Κώστας Αχαΐας 12 Μαρούσι	8/9/01	€ 60	-	€ 15	€ 75	€ 10	Από 1/12 Διδάκτρα € 75	30/6/02	
3	Κουτακής Γιάννης Δημοκρατίας 114 Πεύκη	8/9/01	€ 80	€ 35	€ 15	€ 130	€ 10		31/1/02	

1. Με την εγκ. ΠΟΛ. 1137/7.4.2000 έγινε δεκτό ότι μπορεί να αναγράφεται εντός της επόμενης από την έκδοση μόνο ο αριθμός της αθεώρητης ΑΙΤΥ (ΑΥΟ ΠΟΛ. 1071/2000) και όχι και η αξία της όταν αυτή δεν υπάγεται σε ΦΠΑ. Ο αριθμός της απόδειξης μπορεί να αναγράφεται χειρόγραφα και σε μηχανογραφικώς τυπούμενο βιβλίο.
2. Η περίοδος που αφορά το συμφωνούμενο ποσό μπορεί να είναι μήνας ή δύμηνο ή και ετήσια.

33. Τρόποι ενημέρωσης Μητρώου μαθητών όταν τα διδάκτρα συμφωνούνται με την ώρα.

Με την παρ. 10.5.2.1 ερμ. Εγκ. ΚΒΣ 3/92 ορίζεται ότι στην περίπτωση που τα διδάκτρα, συμφωνούνται και εισπράπονται για κάθε ώρα διδασκαλίας, στο μητρώο μαθητών μπορεί να καταχωρείται για κάθε μαθητή το ονοματεπώνυμο

και η διεύθυνση του, το ποσό της ωριαίας αμοιβής και η χρονολογία έναρξης και λήξης κάθε μαθήματος. Το μητρώο ενημερώνεται όταν αρχίζει και τελειώνει το μάθημα.

Για λόγους πρακτικούς σκόπιμο θεωρούμε να γίνεται υπολογισμός των ωρών επί της αμοιβής και να καταχωρείται το μηνιαίο συμφωνηθέν ποσό για αποφυγή της συνεχούς και επαναλαμβανόμενης ενημέρωσης του μητρώου.

34. Ο χρόνος ενημέρωσης του μητρώου μαθητών – Μεταβολές στα διδακτρά κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους.

Η καταχώρηση των εγγράφων στο μητρώο μαθητών γίνεται αμέσως με την εγγραφή του μαθητή (πιερ. γ' παρ. 9 αρθ.17) με εξαίρεση βέβαια τη χρονολογία διακοπής της φοίτησης.

Ο χρόνος εγγραφής είναι θέμα πραγματικό δεν μπορεί όμως να είναι μεταγενέστερος του χρόνου έναρξης της φοίτησης του μαθητή.

Επίσης αν και δεν έχει ξεκαθαριστεί, ο τρόπος είναι καλό να αναγράφεται όχι μόνο το συμφωνημένο ποσό με την έναρξη των μαθημάτων αλλά και οποιαδήποτε μεταβολή στο ποσό αυτό, ιδιαίτερα βέβαια στα φροντιστήρια μέσης εκπαίδευσης, όπου ως γνωστόν, οι μαθητές αλλάζουν συχνά τα μαθήματα που παρακολουθούν, διακόπποντας ή προσθέτοντας νέα ή πιθανόν να αλλάζουν και τη δέσμη των μαθημάτων, λόγω αλλαγής κλάδου κατεύθυνσης για τις πανελλήνιες εξετάσεις εισαγωγής στα ΑΕΙ ή ΤΕΙ.

35. Ποια χρονολογία αναγράφεται στο μητρώο μαθητών η χρονολογία εγγραφής ή η έναρξη της φοίτησης;

Είναι γνωστό ότι οι μαθητές εγγράφονται στα φροντιστήρια νωρίτερα από την ημερομηνία έναρξης της

φοίτησης.-Επίσης-με-την-ημερομηνία-εγγραφής-καταβάλουν
(στις περισσότερες περιπτώσεις) και το δικαίωμα εγγραφής.

Αυτόματα δημιουργείται το ερώτημα εάν είναι δυνατόν να εκδοθεί ΑΠΥ για το δικαίωμα εγγραφής χωρίς ο μαθητής αν είναι καταχωρημένος στο μητρώο μαθητών αφού οι διατάξεις αναφέρουν ότι αναγράφεται εκτός των άλλων η χρονολογία έναρξης της φοίτησης και όχι η χρονολογία εγγραφής. Το μητρώο μαθητών ενημερώνεται με την εγγραφή του μαθητή (Άρθρο 17). Στο μητρώο μαθητών αναγράφεται η χρονολογία έναρξης της φοίτησης και δεν προβλέπεται να αναγράφεται η ημερομηνία εγγραφής. Μερικές φορές όμως υπάρχουν αμφισβητήσεις γι' αυτό και είναι καλό το μητρώο μαθητών να ενημερώνεται με την εγγραφή του μαθητή αναγράφοντας όμως τη χρονολογία έναρξης της φοίτησης (οι διατάξεις απαιτούν αυτήν συγκεκριμένα). Από την ημερομηνία έναρξης της φοίτησης και πέρα όπου πλέον γίνεται και παροχή υπηρεσιών (υπηρεσίες εκπαίδευσης) υπάρχει το δικαίωμα είσπραξης διδάκτρων, ακόμη και η ημερομηνία εγγραφής παίζει ρόλο, όπως πρέπει να σημειώνεται σε ιδιαίτερη σήλη ή στις παρατηρήσεις, η αναγραφή της όμως είναι προαιρετική και σε περίπτωση που δεν αναγράφεται οι διατάξεις δεν καταλογούν παράβαση.

Με το δικαίωμα είσπραξης διδάκτρων όπως είναι λογικό καταλήγουμε και στην έκδοση ΑΠΥ με το δικαίωμα εγγραφής θα πρέπει αν ενημερωθεί το μητρώο μαθητών και φυσικά στην χρονολογία έναρξης θα αναγράφει η ημερομηνία έναρξης της φοίτησης.

Η συμπλήρωση και μόνο των δελτίων εγγραφής με τα ατομικά στοιχεία των μαθητών που συνηθίζεται να συμπληρώνονται στα φροντιστήρια δεν μπορεί να θεωρηθεί

— ακριβής = και = εγγραφή = του = μαθητή, — μέχρι = τη = ν = ημερομηνία =
 έναρξης της φοίτησης και φυσικά ξέροντας ότι οι διατάξεις
 απαιτούν αναγραφή στο μητρώο μαθητών μόνο της
 ημερομηνίας έναρξης της φοίτησης και όχι και της
 ημερομηνίας της εγγραφής αυτό γίνεται γιατί σύμφωνα με τις
 διατάξεις είναι καλύτερο εκλεκτικά αλλά και το ότι
 εξυπηρετείται καλύτερα και το συμφέρον του Δημοσίου και οι
 αρχές διοίκησης να μην ασχολούνται με το θέμα της ΣΔΟΕ ή οι
 ΔΟΥ κατά το διάστημα εγγραφών των μαθητών, δηλαδή πριν
 από την έναρξη του σχολικού έτους.

36. Οι τρόποι καταχώρησης στο μητρώο μαθητών όταν τα
 δίδακτρα καταβάλλονται από τράπεζες ή από γενικών πρόσωπα
 νομικά ή από τρίτα πρόσωπα.

Σε μια τέτοια περίπτωση, στην πράξη βλέπουμε ότι τα
 δίδακτρα φοίτησης κάποιων μαθητών να καταβάλλονται από
 νομικά πρόσωπα κερδοσκοπικού χαρακτήρα (π.χ. τράπεζες,
 ασφαλιστικές επιχειρήσεις, μεγάλες εταιρείες) από μη
 κερδοσκοπικού χαρακτήρα πρόσωπα (π.χ. ιδρύματα και
 ορφανοτροφεία κλπ) από συλλόγους προστασίας ανηλίκων ή
 ακόμα και από τρίτα φυσικά πρόσωπα και έτσι δημιουργείται η
 ερώτηση για το πώς να γίνει η εγγραφή στο μητρώο μαθητών
 και πως θα γίνει η έκδοση της ΑΠΥ.

Ετσι λοιπόν γίνεται το εξής: στο μητρώο μαθητών θα
 αναγράφονται τα στοιχεία του μαθητή και συγχρόνως τα
 στοιχεία εκείνου με το οποίο έχει γίνει η συμφωνία να
 καταβάλει τα δίδακτρα. Τα στοιχεία του τρίτου αναγράφονται
 στο χώρο που γράφονται τα στοιχεία του μαθητή ή σε
 οποιαδήποτε ιδανικό χώρο του μητρώου.

Η ΑΠΥ μπορεί να εκδίδεται στο όνομα αυτού που
 καταβάλει τα δίδακτρα αφού ουσιαστικά και τυπικά αυτός είναι

ο=πελάτης=(Άρθρο 13)-με-απαραίτητ=όμως-αναγραφή-και=των στοιχείων του μαθητή.

Παράδειγμα: πελάτης: Ιδρυμα προστασίας ανηλίκων, οδός Αγάπης 40 Αθήνα για τον μαθητή Ευτυχίδη Κώστα. Εάν ο πελάτης είναι επιτηδευματίας αναγράφεται και ο ΑΦΜ του.

37. Η αναγραφή του αριθμού της ΑΠΥ στο μητρώο μαθητών.

Από τις διατάξεις του άρθρου 10 δεν υπάρχει υποχρέωση αναγραφής του αριθμού της ΑΠΥ στο μητρώο μαθητών. Με την ΑΥΟ 1071/25.4.2000 όμως καθιερώθηκε η έκδοση αθεώρητων ΑΠΥ με την προϋπόθεση ότι κάθε χρόνο θα γίνεται η δήλωση αυτού του γεγονότος στην ΔΥΟ (πρώτο εικοσαήμερο διαχωριστικού έτους) και με την υποχρέωση αναγραφής του αριθμού της ΑΠΥ εντός της επόμενης από την έκδοση της. Η αναγραφή της αξίας της ΑΠΥ δεν απαιτείται όπως έγινε δεκτό με την Εγκ. ΠΟΛ. 1137/7.4.2000 όταν η πράξη αυτή δεν υπάγεται σε ΦΠΑ (π.χ. φροντιστήρια εκπαίδευση).

38. Το μητρώο μαθητών και τα στοιχεία που δεν απαιτείται να αναγράφονται.

38.1 Στο μητρώο μαθητών δεν απαιτείται να αναγράφεται η τάξη φοίτησης και τα παρακολουθούμενα μαθήματα. Τα στοιχεία που αναγράφονται στο μητρώο μαθητών ορίζονται ρητά στο άρθρο 10 και σ' αυτά δεν συμπεριλαμβάνεται η αναγραφή της τάξης που φοιτά ο μαθητής ή του αριθμού των παρακολουθουμένων μαθημάτων ή της δέσμης κατεύθυνσης (για τα φροντιστήρια) που ακολουθεί ο μαθητής. Άρα δεν υπάρχει τέτοια φορολογική υποχρέωση και πλέον οποιαδήποτε αναγραφή γίνεται προαιρετικά για οργανωτικούς λόγους μόνο.

39. Η συμφωνία του ποσού διδάκτρων και ο χρόνος καταχώρησης. Στο μητρώο μαθητών, εκτός των άλλων

αναγράφεται και το συμφωνηθέν ποσό διδάκτρων. Έχει συμβεί το γεγονός στα φροντιστήρια να «κάνει» εγγραφή ο μαθητής και να μην συμφωνείται το ακριβές ποσό των διδάκτρων λόγω καθυστερημένης εμφάνισης των γονέων ή μη οριστικής δήλωσης για το ποια μαθήματα θα παρακολουθήσει τελικά ο μαθητής).

Μπορεί να πούμε βασικά το ποσό που έχει συμφωνηθεί για τα δίδακτρα να αναγράφεται κατά τη χρονολογία έναρξης της φοίτησης και όχι με την εγγραφή του μαθητή. Χρόνος που ενημερώνεται κατά τα άλλα το μητρώο μαθητών. Για αποφυγή προβλημάτων και βασικώς ότι οι μαθητές δεν είναι πάρα πολλοί θεωρούμε σκόπιμο αν αναγράφεται το πιθανό ποσό των διδάκτρων και να ενημερώνεται η στήλη μεταβολές με το οριστικά συμφωνηθέν ποσό.

40. Μητρώο Μαθητών. Ο τρόπος εγγραφής μαθητών όταν είναι αδέλφια και η ΑΠΥ.

Όταν δύο αδέλφια παρακολουθούν το ίδιο φροντιστήριο τίθεται το εξής ερώτημα: Εάν είναι δυνατόν να αναγραφεί ένα ποσό για τα δύο αδέλφια. Εάν μπορεί να εκδοθεί μια ενιαία απόδειξη.

Στις περιπτώσεις αυτές ακόμη και αν στην πράξη συμφωνείται ένα ενιαίο ποσό για τα δύο αδέλφια, πρέπει να καταχωρούνται στο μητρώο μαθητών διακεκριμένα με χωριστή αναγραφή του ποσού διδάκτρων που αναλογεί στον καθένα κατανέμοντας αναλογικά την οποιαδήποτε έκπτωση που ως συνήθως χορηγείται.

Επίσης πρέπει να εκδίδονται χωριστές ΑΠΥ για τον κάθε μαθητή και όχι μια ΑΠΥ και για τα δύο αδέλφια, για λόγους καθαρά ελεγκτικούς επαληθεύσεως (ΑΠΥ-Μητρώου μαθητών) και επίσης για να είναι δυνατός ο διακεκριμένος υπολογισμός

των διδάκτρων τους κάθε παιδιού για τη χορήγηση εκπτώσεων στους γονείς από την φορολογία εισοδήματος. Πάντως ακόμη και στην περίπτωση που γίνει η έκδοση ενιαίων ΑΠΥ για τα αδέλφια αυτή η πράξη δεν πρέπει να θεωρηθεί παράβαση όχι μόνο για λόγους διοικησης, αλλά και γιατί οι διατάξεις δεν είναι σαφής πάνω σε αυτό το θέμα, αφού η ΑΠΥ εκδίδεται σε κάθε πελάτη (Άρθρο 13) και είναι λάθος να θεωρηθεί ότι πελάτης για το σχολείο είναι το ανήλικο παιδί και όχι ο γονέας του (προς αποφυγήν παρεξηγήσεων ως προς ότι αναγράφεται στο μητρώο μαθητών, σημειώνεται και ότι ρητά με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ΚΒΣ ορίζεται ότι αναγράφεται το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του μαθητή).

41. Η δοκιμαστική παρακολούθηση μαθημάτων σε σχολείο ή φροντιστήριο. Στην πράξη συνηθίζεται κάποιοι μαθητές πριν την εγγραφή τους στο φροντιστήριο ιδιαίτερα όταν έχουν ήδη αρχίσει τα μαθήματα να παρακολουθούν κάποια μαθήματα δοκιμαστικά (ολιγοήμερα) και υπάρχει το ερώτημα για το ΑΝ και ΠΩΣ εμφανίζονται αυτά τα στοιχεία στο μητρώο μαθητών.

41.1 Το μητρώο μαθητών ενημερώνεται με την εγγραφή του μαθητή (Άρθρο 17) και αυστηρά τυπικά θα γινόταν να θεωρηθεί ότι δεν υπάρχει υποχρέωση ενημέρωσης του μητρώου μαθητών με τους μαθητές που δεν έχουν εγγραφεί στο φροντιστήριο και παρακολουθούν δοκιμαστικά όμως κάπι τέτοιο δεν μπορεί εύκολα να αποδειχθεί.

41.2 Σε αυτήν την περίπτωση προτείνεται να καταχωρείται ο μαθητής στο μητρώο μαθητών κανονικά και στην σήλη συμφωνηθέν ποσό να αναγράφεται η ένδειξη «δοκιμαστική παρακολούθηση». Μετά την οριστική απόφαση του μαθητή, εφόσον παραμένει στην σήλη μεταβολή να

αναγράφεται – η – ημερομηνία – ουσιαστικής – εγγραφής – και – το συμφωνηθέν ποσό. Εφόσον αποχωρήσει να σημειώνεται η ημερομηνία διακοπής και σχετική παρατήρηση π.χ. Δεν αναγράφει ή δεν πραγματοποίησε εγγραφή.

42. Η Επαγγελματική επιμόρφωση στις εγκαταστάσεις του πελάτη. Το μητρώο μαθητών τηρείται μόνο στις περιπτώσεις που η επαγγελματική εκπαίδευση παρέχεται στις εγκαταστάσεις της σχολής. Στην περίπτωση που η επιμόρφωση παρέχεται στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων – πελατών, καθώς και στα σπίτια των μαθητών δεν υπάρχει υποχρέωση τήρησης του μητρώου μαθητών.

43. Μητρώο μαθητών Εκπαίδευση μαθητών στην κατοικία του επιτηδευματία ή των μαθητών ή σε εγκαταστάσεις τρίτων. Όταν παρέχεται συστηματική εκπαίδευση σε μαθητές έστω και στην κατοικία του επιτηδευματία – καθηγητή δημιουργώντας στο χώρο αυτό φροντιστήριο τότε θεωρείται ως έδρα επιχειρησης (ή υποκατάστημα) και πρέπει να ενημερώνεται το μητρώο μαθητών.

Αντίθετα όταν η εκπαίδευση παρέχεται σε εγκαταστάσεις τρίτων (κατοικία μαθητών, ξενοδοχεία, επαγγελματικές εγκαταστάσεις των εκπαιδευομένων – μαθήματα σε προσωπικό επιχειρήσεων) δεν υπάρχει υποχρέωση τήρησης μητρώου μαθητών.

Πρέπει να σημειωθεί ότι όπως έχει γίνει πάγια δεκτό η τήρηση του μητρώου μαθητών ισχύει μόνο για τις περιπτώσεις που η παρεχόμενη εκπαίδευση λαμβάνει χώρα σε εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων που παρέχουν την εκπαίδευση.

44. Επιμόρφωση στελεχών επιχειρήσεων – Ποιο όνομα πρέπει να γραφτεί στο μητρώο.

—Στην περίπτωση κατά την οποία = μια = εταιρεία = στέλνει = το προσωπικό της για επαγγελματική επιμόρφωση, σε διάφορες σχολές και καταβάλει τα δίδακτρα, στο ερώτημα λοιπόν ποιο όνομα πρέπει να καταχωρηθεί στο μητρώο μαθητών. Πελάτης για τη σχολή είναι η Εταιρεία και κατά εντολή της παρακολουθούν τα μαθήματα οι δικοί της υπάλληλοι. Άρα στην περίπτωση αυτή πρέπει να γράφεται το ονοματεπώνυμο του μαθητή αλλά δίπλα σ' αυτό και η επωνυμία της εταιρίας που καταβάλει τα δίδακτρα.

45. Προσφορά γνώσεων ψυχαγωγικού χαρακτήρα σε Η/Υ. Βιβλίο μαθητών και ο ΦΠΑ.

Η παράγραφος 3 της εγκυκλίου ΦΠΑ/ΠΟΛ. 1165/30.7.1999 διευκρινίζεται ότι «η παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης σχετικά με τους Η/Υ που απευθύνεται σε παιδιά προσχολικής πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που έχουν ως σκοπό την απόκτηση γνώσεων ψυχαγωγικού χαρακτήρα και οι οποίες πολλές φορές παρέχονται στα πλαίσια εξυπηρέτησης αναγκών του συγχρόνου ανθρώπου δεν περιλαμβάνονται στις απαλλακτικές διατάξεις του άρθρου 22 περ. κώδικα (ν. 2859/2000) και αυτό επειδή οι υπηρεσίες αυτές δεν συγκεντρώνουν τα προβλεπόμενα στοιχειά για να χαρακτηριστούν ως υπηρεσίες εκπαίδευσης κατά την έννοια των εν λόγω διατάξεων».

Παρόλα αυτά εάν οι υπηρεσίες αυτές θεωρηθούν ως εκπαίδευση ψυχαγωγικού χαρακτήρα, πρέπει αν τηρείται μητρώο μαθητών κατά τις διατάξεις του ΚΒΣ και να γίνεται έκδοση ΑΠΥ με ΦΠΑ 18% και δεδομένου ότι κατά τη Διοίκηση δεν απαλλάσσονται οι υπηρεσίες αυτές από το ΦΠΑ.

46. Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης Μεταφορέων.

Με την: Β2/497.1/2649/9.5.1994 (ΦΕΚ 374Β) - Απόφαση

του Υπουργού Μεταφορών και επικοινωνιών καθορίστηκαν τα σχετικά με την ίδρυση λειτουργία και έλεγχο των Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης Μεταφορέων (ΣΕΚΑΜ) και ζητήθηκε από τις ΔΥΟ με την Εγκ. ΠΟΛ. 1258/15.11.94 η θεώρηση των «καταστάσεων υποψηφίων οδικών μεταφορέων» και η παραλαβή του ενός αντιτύπου των καταστάσεων αυτών όπως προβλέπεται στην παρ. 6 του κεφαλαίου Β' της απόφασης αυτής). Το αντίτυπο της κατάστασης τίθεται στο φάκελο του επιτηδευματία που έχει την σχολή αυτή.

Η θεώρηση και η παραλαβή των καταστάσεων αυτών κρίθηκε απαραίτητη λόγω ότι τα στοιχεία που αναφέρονται σ' αυτές προσφέρονται για ελεγκτικές επαληθεύσεις και από αυτά μπορούν να βγουν χρήσιμα συμπεράσματα.

Επιπλέον όσο αφορά τις φορολογικές υποχρεώσεις για την τήρηση βιβλίων και στοιχείων των σχολών αυτών αναφέρεται τα εξής:

46.1 Οι εκμεταλλευτές Εκπαιδευτηρίων κάθε μορφής, άρα και οι σχολές επαγγελματικής κατάρτισης μεταφορέων υποχρεώνονται σε τήρηση βιβλίου Εσόδων-Εξόδων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 4 του ΚΒΣ εκτός αν λειτουργούν με την μορφή ΑΕ ή ΕΠΕ οπότε θα τηρούνται βιβλία Γ' κατηγορίας.

46.2 Επί πλέον σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. Β' της παρ. 5 του άρθρου 10 του ΚΒΣ, οι σχολές αυτές υποχρεούνται σε τήρηση μητρώου μαθητών στο οποίο καταχωρούν το ονοματεπώνυμο τη διεύθυνση των μαθητών που φοιτούν, τη χρονολογία έναρξης της φοίτησης, το ποσό που συμφωνείται, χωριστά των διδάκτρων, των μεταφορικών και των λοιπών δικαιωμάτων και τη χρονολογία διακοπής της φοίτησης.

Το μητρώο-μαθητών που υποχρεούνται να τηρούν=οι σχολές αυτές με βάση τις διατάξεις της προαναφερόμενης απόφασης του Υπουργού Μεταφορών μπορεί να αναπληρώσει το πιο πάνω πρόσθετο βιβλίο σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του Άρθρου 10 του ΚΒΣ εφόσον τηρείται θεωρημένο από την αρμόδια ΔΟΥ και αναγράφονται σ' αυτό και τα οριζόμενα από τις διατάξεις του ΚΒΣ.

46.3 Οι σχολές αυτές υποχρεούνται και σε έκδοση θεωρημένων ΑΠΥ μη παιζοντας ρόλο αν ο καταρτιζόμενος οδηγός είναι επιτηδευματίας ή ιδιώτης. Στην απόδειξη αυτή αναγράφουν, σύμφωνα με τα οριζόμενα της παρ. 2 του άρθρου 13 του ΚΒΣ, το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του πελάτη, το ποσό της αμοιβής αριθμητικός όταν η απόδειξη εκδίδεται από Η/Υ ή αριθμητικός και ολογράφως όταν η απόδειξη εκδίδεται από Η/Υ ή αριθμητικώς και ολογράφως όταν εκδίδεται χειρόγραφα. Στην περίπτωση που ο πελάτης (μαθητής) έχει την ιδιότητα του επιτηδευματία και παρακολουθεί μαθήματα για την επαγγελματική του εξυπηρέτηση στην απόδειξη αναγράφεται επί πλέον το επάγγελμα και ο αριθμός φορολογικού μητρώου, σε αυτές τις περιπτώσεις υποβάλλονται συγκεντρωτικές καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 20 του Κ.Β.Σ.

47. Παρακολούθηση μαθητών στο κεντρικό και στο υποκατάστημα.

Επειδή μερικές φορές τα κτίρια στα οποία στεγάζονται οι σχολές και ιδιαίτερα τα φροντιστήρια δεν φτάνουν για τον αριθμό των μαθητών νοικιάζονται και άλλα κτίρια κοντά στο κεντρικό. Τα οποία και θεωρούνται και είναι υποκαταστήματα έτσι λοιπόν έχουν την υποχρέωση τήρησης ιδιαίτερου Μητρώου Μαθητών. Κάποιοι μαθητές όμως στις περιπτώσεις αυτές άλλες

μέρες παρακολουθούν - μαθήματα - στο - ένα - κτίριο - και - άλλες - στο - άλλο. Στη ν περίπτωση αυτοί που οι ίδιοι μαθητές παρακολουθούν μαθήματα στο κεντρικό και στο υποκατάστημα, πρέπει να καταχωρούνται και στα δύο μητρώα μαθητών. Αυτό που μπορεί να γίνει σε αυτήν την περίπτωση είναι ότι μπορεί να ζητηθεί από την ΔΥΟ «η κατά διάφορο τρόπο τήρηση» του μητρώου μαθητών του υποκαταστήματος ζητώντας σύμφωνα με την παρ.6 του Άρθρου 9 μόνο την αναγραφή του ονοματεπωνύμου και της δ/νσης των μαθητών στο υποκατάστημα και όλα τα άλλα στοιχεία συν τις μεταβολές, να αναγράφονται μόνο στο μητρώο του κεντρικού ή ακόμη να ζητηθεί η μη τήρηση του εφόσον, οι ίδιοι μαθητές παρακολουθούν και στο κεντρικό και στο υποκατάστημα.

48. Σχολές μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Εδώ γίνεται το εξής: σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 2 και της περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 10 του ΚΒΣ τα εκπαιδευτικά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (με εξαίρεση τις αστικές εταιρίες - Άρθρο 2) δεν έχουν υποχρέωση τήρησης θεωρημένου μητρώου μαθητών γιατί δεν κάνουν πράξεις που υπάγονται στο ΦΠΑ. Επίσης δεν έχουν υποχρέωση να εκδίδουν θεωρημένες ΑΠΥ αλλά αποδείξεις που προβλέπονται από τον οργανισμό τους.

49. Βιβλίο ασθενών – Είδος υπηρεσιών.

Αναγράφεται και το είδος των παρεχομένων υπηρεσιών δηλαδή εξετάσεις χειρουργικές επεμβάσεις, ειδική ιατρική περιθαλψη κλπ. Δεν αναγράφονται πλέον τα χορηγούμενα φάρμακα.

50. Δεν επιτρέπεται τήρηση ξεχωριστού βιβλίου ασθενών για τους ασθενείς ασφαλισμένους του ΙΚΑ.

Το βιβλίο ασθενών δεν μπορεί να τηρηθεί ξεχωριστά για τους ασθενείς ασφαλισμένους του ΙΚΑ και ξεχωριστά για τους λουπούς ασθενείς αφού από τις διατάξεις του Κώδικα δεν υπάρχει η δυνατότητα της διάσπασης των βιβλίων και τήρησης αυτών σε σειρές με ή χωρίς έγκριση του Προϊσταμένου της ΔΥΟ (Σχετ. Έγγρ. 1069268/478/12.10.98).

51. ΒΙΒΛΙΟ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΞΟΔΟΥ ΑΣΘΕΝΩΝ (Αρθρ. 10 § 5γ')

Α/Α	Χρονολογία		Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση ασθενή	Παρατηρήσεις
	Εισόδου	Εξόδου		
1	2/5/01	10/5/01	Α.Αντωνίου Βασ. Σοφίας 120 Αθήνα	Παθολογική κλινική δωμ.204

52. ΒΙΒΛΙΟ ΑΣΘΕΝΩΝ (Αρθρ. 10 § 5γ')

Αριθμός μερίδας: 15

Ασθενής: Α. Αντωνίου, Β. Σοφίας 20, Αθήνα

Χρον. εισόδου: 2/5/01, Εξόδου 10/5/01

Θέση: Β, Δωμάτιο 204

Αλλαγή θέσης: Α, Ημερομηνία 4-5-01 Δωμάτιο: 305

Χρονολογία	Είδος παρεχομένων υπηρεσιών	Αριθμός και αξία ΑΠΥ	Παρατηρήσεις
4/5/01	Ακτινογραφία στομάκου	5/5-5-01	
5/5/01	Εγχειρηση στομάκου	€ 25	

1. Ο αριθμός και η αξία των αθεώρητων ΑΠΥ, όπως ορίζεται στην ΑΥΟ ΠΟΛ. 1071/25.2.2000 αναγράφονται εντός της επόμενης της έκδοσης. Επιτρέπεται, στα μηχανογραφικώς τηρούμενα βιβλία η χειρόγραφη αναγραφής τους (Εγκ. ΠΟΛ. 1137/7.4.2000).

53. ΒΙΒΛΙΟ ΜΕΡΙΔΟΛΟΓΙΟΥ ΓΙΑΤΡΩΝ (Άρθ. 10 § 5γ')

(Φυσικών Προσώπων)

Γιατρός: Γ.Χρήστου, Νάξου 12, Γαλάτσι ΔΟΥ Γαλατσίου

Χρονολογία	Όνοματεπώνυμο ασθενή	Διεύθυνση	Θέση	Παρατηρήσεις
5/5/01	Α.Αντωνίου	Β.Σοφίας 120 Αθήνα	A-B	

54. Μεριδολόγιο γιατρών.

54.01 Το μεριδολόγιο γιατρών είναι διπλότυπο και τηρείται σε μερίδες (ή καρτέλες) από τις κλινικές ή θεραπευτήρια για κάθε γιατρό εξωτερικό συνεργάτη.

54.02 Τηρείται και για τους εσωτερικούς γιατρούς που λαμβάνουν ειδική αμοιβή από τον ασθενή, εκτός από την αμοιβή εμμισθου υπηρεσίας.

54.03 Δεν απαιτείται ενημέρωση του για τους γιατρούς που παρέχουν έμμισθη υπηρεσία ή συμμετέχουν στα κέρδη του νοσοκομείου ή κλινικής εφόσον δεν λαμβάνουν ιδιαίτερη αμοιβή από τον ασθενή (Εγκ. 40/77 και 10.53 εγκ. ΚΒΣ).

54.04 Δεν απαιτείται πλέον να αναγράφεται στο μεριδολόγιο η αμοιβή που λαμβάνει ο γιατρός από τον ασθενή γιατί αυτή δεν είναι πάντοτε γνωστή στο νοσοκομείο.

54.05. Αναγράφεται ο γιατρός φυσικό πρόσωπο που προσφέρει τις υπηρεσίες ακόμα και σε περίπτωση εταιρίας.

54.06 Τηρείται από όλα τα νοσοκομεία κλινικές ή θεραπευτήρια είτε είναι δημόσια, είτε είναι ιδιωτικά.

54.07 Το ένα αντίτυπο υποβάλλεται στη ΔΥΟ για έλεγχο των βιβλίων και στοιχείων των γιατρών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 20.

55. Τήρηση του μεριδολογίου = γιατρών = για = παροχή υπηρεσιών από εταιρίες.

Στην περίπτωση που παρέχονται ιατρικές υπηρεσίες από εταιρείες γιατρών στο μεριδολόγιο αναγράφονται τα στοιχεία του γιατρού φυσικού προσώπου που παρέχει την υπηρεσία με αναγραφή παραπλεύρως και στων στοιχείων της εταιρίας για λογαριασμό της οποίας ενεργεί ο γιατρός ως φυσικό πρόσωπο (Σχετ. Εγγρ. 1174547/534/22.8.1994).

56. Κλινικές ή θεραπευτήρια μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις της παρ. 3 του Άρθρου 2 και της περ. γ' της παρ. 5 του άρθρου 10 του Κώδικα οι κλινικές νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα δεν έχουν υποχρέωση τήρησης βιβλίου εισόδου και εξόδου ασθενών και βιβλίου ασθενών, γιατί η υγεία δεν υπάγεται στο ΦΠΑ. Επίσης δεν έχουν υποχρέωση να εκδίδουν θεωρημένες ΑΠΥ αλλά αποδείξεις που προβλέπονται από τον οργανισμό τους. Αντίθετα έχουν υποχρέωση τήρησης θεωρημένου μεριδολογίου ιατρών γι' αυτό ρητά αναφέρεται στην παρ. 5 του Άρθρου 10.

57. Μηχανογραφική τήρηση βιβλίου ασθενών.

Στην περίπτωση λοιπόν που πρέπει να γίνει και μηχανογραφική τήρηση βιβλίου ασθενών, πρέπει να γίνει το εξής: έχει γίνει δεκτό από την διοίκηση ότι για την μηχανογραφική τήρηση των πρόσθετων βιβλίων και άλλων δεδομένων, που πρέπει να συμπληρωθούν μετά την αρχική εγγραφή μπορούν να συμπληρώνονται και χειρόγραφα ή να γίνεται συμπληρωματική εγγραφή (μηχανογραφικά), η οποία περιλαμβάνει όλα τα δεδομένα με αναγραφή και τον αύξοντα αριθμό της αρχικής καταχώρησης. Έτσι το βιβλίο ασθενών με

μηχανογραφική τίτλοση μπορεί να ενημερώνεται με την χρονολογία εξόδου χειρόγραφα στην τελευταία εγγραφή του ασθενή την επόμενη της εξόδου του ή μπορεί να γίνει μέσα στην ίδια προθεσμία για δεύτερη φορά συνολική εκτύπωση της κίνησης του ασθενή στο θεωρημένο βιβλίο ασθενών για δεύτερη φορά (σχετ. Εγγ. 1142769/8.1.1999).

58. Βιβλίο επίσκεψης ασθενών (Διαγνωστικών κέντρων)

58.1 Ο εκμεταλλευτής διαγνωστικού κέντρου τηρεί βιβλίο επίσκεψης ασθενών στο οποίο καταχωρεί και τη διεύθυνση του την χρονολογία της επίσκεψης και όταν εκδοθεί η ΑΙΤΥ τον αριθμό που θα έχει κύτη.

58.2 Παράδειγμα βιβλίου επίσκεψης ασθενών διαγνωστικών κέντρων

Υπόδειγμα βιβλίου επίσκεψης ασθενών διαγνωστικών κέντρων

Χρονολογία επίσκεψης	Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση	Επάγγελμα Ασθενή	Αριθμός και αξία ΑΙΤΥ	Παρατηρήσεις (Ασφαλιστικός φορέας κλπ)
6/7/2001	Γ.Γεωργίου Λ.Παπάγου 21 Ζωγράφου	Ιδιωτικός Υπάλληλος		IKA

58.3 Διαγνωστικό – κέντρο – για – την – εφαρμογή – της –
υποχρέωσης αυτής θεωρείται η επιχείρηση που διαθέτει
ανάλογο μηχανολογικό εξοπλισμό ενεργεί διαφόρων ειδών
εξετάσεις και παρέχει πολλαπλές διαγνωστικές υπηρεσίες
διαφόρων Ιατρικών ειδικοτήτων. Εξαιρούνται τα απλά
μικροβιολογικά και ακτινολογικά Ιατρεία στην έννοια του
διαγνωστικού κέντρου.

58.4 Στην περίπτωση ασθενών ασφαλισμένων σε
ασφαλιστικό φορέα στο βιβλίο επίσκεψης ασθενών αναγράφεται
και ο ασφαλιστικός φορέας πελάτη.

58.5 Όταν οι κλινικές και τα θεραπευτήρια έχουν και
διαγνωστικό τμήμα για τους εξωτερικούς ασθενείς (όσοι δεν
έχουν εισαχθεί στο θεραπευτήριο ή την κλινική) πρέπει να
τηρούν υποχρεωτικά βιβλίο επίσκεψης ασθενών. Για τους
εσωτερικούς ασθενείς (όσους έχουν εισαχθεί και νοσηλεύονται
στην κλινική ή το θεραπευτήριο) έχουν εφαρμογή οι διατάξεις
του Άρθρου 10.

58.6 Δεν υπάρχει υποχρέωση ενημέρωσης του βιβλίου
αυτού για τα δείγματα αίματος και ούρων όταν
παραλαμβάνονται για ανάλυση από άλλα κέντρα ή από
γιατρούς μικροβιολόγους (Εγγ. 1102918/615/21.11.1997).

59. Διαγνωστικό κέντρο. Συμβουλές δίαιτας

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του Άρθρου 10 του
ΚΒΣ άλλα και από την Διοίκηση όταν παρέχονται συμβουλές
δίαιτας – διατροφής για λόγους που έχουν να κάνουν με την
αισθητική του σώματος υπάρχει η υποχρέωση τήρησης βιβλίου
πελατών.

Όταν όμως παρέχονται συμβουλές διαίτης – διατροφής
από διατροφολόγους (θεωρείται παραϊατρικό επάγγελμα) σε
ασθενείς για λόγους ιατρικούς – υγείας θεωρείται παραϊατρικό

επάγγελμα = και = δεν = υπάρχει = υποχρέωση = τήρησης = βιβλίου πελατών (Σχετ. Εγγ. 1033684/281/5.5.2000).

60. Μηχανογραφική τήρηση του βιβλίου επίσκεψης ασθενών των διαγνωστικών κέντρων. Τρόποι ενημέρωσης.

Στο βιβλίο επίσκεψης ασθενών των διαγνωστικών κέντρων αναγράφεται εκτός των άλλων και ο αριθμός της ΑΠΥ. Όταν το βιβλίο τηρείται μηχανογραφικά δημιουργείται η απορία για το πώς θα γίνει η ενημέρωση του. αναφέρεται επίσης ότι η ενημέρωση και η εκτύπωση του βιβλίου αυτού γίνεται μόλις τελειώσει η εξέταση και πριν από την αποχώρηση του ασθενή (Άρθρο 17).

Όταν η ΑΠΥ εκδίδεται μετά την εκτύπωση των στοιχείων του ασθενή στο βιβλίο και τελικά είναι αδύνατη η εκτύπωση του αριθμού της στην ίδια σειρά και προκειμένου να αντιμετωπισθεί η αδυναμία η εγγ. 1071313/534/8.7.1996 δίνει τις εξής δυνατότητες:

60.1 Να γίνεται η εκτύπωση σε άλλη σειρά της ΑΠΥ με τρόπο όμως που να είναι δυνατός ο έλεγχος. Δηλαδή κατά την εκτύπωση του αριθμού της απόδειξης θα πρέπει αν εκτυπώνονται εκ νέου το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα, η διεύθυνση και η χρονολογία της επίσκεψης του ασθενή.

60.2 Η αλλιώς να αναγράφεται χειρόγραφα ο αριθμός και η ημερομηνία της ΑΠΥ στο βιβλίο αυτό που τηρείται μηχανογραφικά. Πάντος για μηχανογραφική τήρηση δεν υπάρχουν πολλές δυνατότητες ή επιλογές και συχνά παρουσιάζονται δυσκολίες.

61. ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΛΑΤΩΝ κέντρων αισθητικής γυμναστηρίων

ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΛΑΤΩΝ (Άρθρο 10 § 5 ε')**(Κέντρων αισθητικής, γυμναστηρίων)**

Χρονολογία επίσκεψης	Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση του πελάτη	Είδος παρεχόμενης υπηρεσίας	Αριθμός και αξία ΑΠΥ	Συμπληρώνονται επί διαρκούς παροχής υπηρεσίας		
				Διάρκεια παροχής υπηρεσίας		
				Συμφωνούμενο ποσό €	Έναρξη	Λήξη
10/7/2001	I.Ιωαννίδου Δημοκρίτου 5 Αθήνα	Καθαρισμός προσώπου	15/10.7.1996 € 30			
-	I.Γεωργιάδης Κηφισίας 40 Αθήνα	Αδυνάτισμα		300	11.7.2001	30.8.2001

1. Ο αριθμός και η αξία των αθεώρητων ΑΠΥ, όπως ορίζεται την ΑΥΟ ΠΟΛ. 1071/25.2.2000, αναγράφονται εντός της επόμενης της έκδοσης. Επιτρέπεται, στα μηχανογραφικώς προύμενα βιβλία η χειρόγραφη αναγραφή τους (Εγκ.ΠΟΛ.1137/7.4.2000).

Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής ως κέντρα αισθητικής θεωρούνται εκείνες οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με τον καλλωπισμό και γενικά με την περιποίηση του σώματος είτε με τη χρήση τεχνικών ή ιατρικών μέσων είτε όχι (π.χ. κέντρα αδυνατισμάτος, μεταβολισμού, καλλωπισμού, παροχής συμβουλών διαίτης, αδυνατίσματος και παρακολούθησης βάρους, κέντρου, εμφύτευσης μαλλιών κλπ).

Στην έννοια του γυμναστηρίου περιλαμβάνονται μόνο εκείνα που έχουν να κάνουν με την γυμναστική, τον καλλωπισμό και γενικά με την περιποίηση του σώματος (απλή γυμναστική, αερόμπικ, Body Building κλπ) και όχι με την άθληση ή την εκμάθηση συγκεκριμένου αθλήματος, οπότε, εμπίπτει στην έννοια της σχολής για την οποία τηρείται μητρώο μαθητών με βάση τις διατάξεις της παρ. 5 του Άρθρου 10.

61.01 ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΠΟ
ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΟΥΣ

Οι διαιτολόγοι που παρέχουν συμβουλές δίαιτας διατροφής για λόγους που έχουν αν κάνουν με την αισθητική του σώματος ή προύν βιβλίο πελατών όπως και τα κέντρα αισθητικής. Εάν παρέχουν συμβουλές αποκλειστικά σε ασθενείς για ιατρικούς λόγους και λειτουργούν ως παραϊατρικό επάγγελμα τότε δεν έχουν την παραπάνω υποχρέωση (σχετ. Έγγρ. 1054748/438/20.6.1995). Επίσης οι διαιτολόγοι λειτουργούν κατά κανόνα όπως τα κέντρα αισθητικής και δεν περιορίζονται αποκλειστικά σε συμβουλές αλλά ουσιαστικά έχουν τους πελάτες τους υπό την άμεση εποπτεία παρακολούθησης και εφαρμογής της μεθόδου δίαιτας τους.

62. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΩΝ ΓΗΠΕΔΩΝ Η ΓΕΝΙΚΑ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ (μπάσκετ, βόλεϋ, τένις κλπ).

Οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης αθλητικών εγκαταστάσεων (γηπέδων) που παραχωρούν προς χρήση σε πελάτες - αθλητές ή γυμναζόμενους οι οποίοι δημιουργούν ομάδες και αγωνίζονται μεταξύ τους. Η χρήση του γηπέδου πληρώνεται από τον επικεφαλή της παρέας (ομάδας) και η αμοιβή καθορίζεται ανάλογα με το χρόνο χρήσης του γηπέδου.

Εφόσον στο χώρο αυτό δεν παρέχονται άλλες υπηρεσίες εκμάθησης του αθλήματος, ούτε υπάρχουν όργανα γυμναστικής που να δίνουν στο χώρο την έννοια του γυμναστηρίου, δεν δημιουργείται υποχρέωση τήρησης βιβλίου πελατών (ως γυμναστήριο) ή μητρώου μαθητών (ως εκπαιδευτήριο) (σχετ. Έγγ. 1113783/785/14.11.1997).

Για το ποσό της αμοιβής πρέπει αν εκδίδεται απόδειξη παροχής υπηρεσιών από φορολογική ταμειακή μηχανή ηλεκτρονικό υπολογιστή εφόσον στο γήπεδο υπάρχει χώρος γραφείου ή χώρος εποπτείας, διοίκησης και ελέγχου των

προσφερομένων — υπηρεσιών — διαφορετικά — και — με — την προϋπόθεση ότι στο χώρο δεν υπάρχει τέτοια εγκατάσταση μπορεί αν εκδοθούν χειρόγραφες ΑΠΥ ως υπηρεσίες προσφερομένες εκτός έδρας με εξαίρεση όμως η τελευταία περίπτωση (μη χρήσης φ.τ.μ.) πρέπει να δίνεται προσοχή ή να ζητείται η άποψη της αρμόδιας ΔΥΟ εφόσον παρουσιαστούν λεπτομερώς, τα πραγματικά περιστατικά, άμα υπάρχει περίπτωση στην οποία οι εγκαταστάσεις παραχωρούνται για αγώνες σε συλλόγους σωματεία κλπ τότε εκδίδεται τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών.

62.01 ΧΩΡΟΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΑΘΛΗΜΑΤΩΝ (CAMPS)

Αθλητικές εταιρείες δημιουργούν χώρους εκμάθησης αθλημάτων για παιδιά (ποδόσφαιρο, μπάσκετ κλπ). Τα γυμναστήρια αυτά λειτουργούν συνήθως τους καλοκαιρινούς μήνες. Οι μαθητές – αθλητές γυμνάζονται κάτω από τις οδηγίες ειδικών γυμναστών – προπονητών για να μάθουν το άθλημα ή για την βελτίωση των αθλητικών τους επιδόσεων για χρόνο που κυμαίνεται από 15 έως 20 ημέρες. Στους χώρους αυτούς πρέπει να τηρείται βιβλίο πελατών γυμναστηρίων και για την αμοιβή εφόσον αυτή συμφωνείται για κάθε περίοδο πρέπει στέλος της περιόδου να εκδίδεται ΑΠΥ.

Ένας τέτοιος χώρος θεωρείται υποκατάστημα μπορεί όμως να ζητηθεί η έγκριση για μη τήρηση βιβλίων υποκαταστήματος από την ΔΟΥ.

63. ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΜΕΝΩΝ ΟΔΗΓΩΝ

ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΜΕΝΩΝ ΟΔΗΓΩΝ**(Άρθρο 10 § 5 στ')**

a/a	Χρονολογία	Έναρξη	Λήξη	Ονοματεπώνυμο	Διεύθυνση	Ποσό συμφωνούμενης αμοιβής	Παραπρήσεις	ΑΙΠΥ Αρ. & Αξία
1	10/9/01	09.30	10.30	Κων.Αντωνίου	Αγ.Τριάδος 15 Αθήνα	€ 10		
2	10/9/01	11.00	12.00	Γιώτα Ψαρρή	Μακεδονίας 1, Αθήνα	€ 15	Παράσταση	
3	10/9/01	13.00	14.00	Κυρ.Γκουντρας	Σπάρτης 5, Γαλάται	€ 10		
4	10/9/01	17.00	19.00	Πάρις Αργυρίου	Νίκαις 5, Ψυχικό	€ 14		

1. Ο αριθμός και η αξία των αθεώρητων ΑΙΠΥ, όπως ορίζεται στην ΑΥΟ ΠΟΛ. 1071/25.2.2000 αναγράφονται εντός της επόμενης της έκδοσης. Επιτρέπεται στα μηχανογραφικά τηρούμενα βιβλία η χειρόγραφη αναγραφή τους (εγκ.ΠΟΛ. 1137/7.4.2000).

63.01 Τηρούνται τόσα βιβλία όσα και τα αυτοκίνητα του κατόχου της σχολής. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος ή της εξέτασης υποχρεωτικά πρέπει να είναι ενημερωμένο και να βρίσκεται μέσα στο αυτοκίνητο. Ενημερώνεται με το ονοματεπώνυμο και την διεύθυνση κάθε εκπαιδευόμενου το ποσό της αμοιβής τη χρονολογία και την έναρξη και την λήξη του κάθε μαθήματος. Επίσης ενημερώνεται και για την παρουσία του δασκάλου για την εξέταση του υποψηφίου οδηγού. Το βιβλίο ενημερώνεται αμέσως με την έναρξη και λήξη κάθε μαθήματος ή εξέτασης, όμως το βιβλίο δεν τηρείται για τα μαθήματα οδηγών μοτοσικλετών.

63.02 ΤΗΡΗΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΜΑΘΗΤΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΟΔΗΓΩΝ

Οι σχολές εκπαιδευτών οδηγών αυτοκίνητων πρέπει να τηρούν μητρώο μαθητών για τη θεωρητική εκπαίδευση που

παρεχουν στους υποψηφίους οδηγούς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10. το βιβλίο αυτό τηρείται στο μέρος που γίνεται η εκπαίδευση.

63.03 Τρόπος ενημέρωσης βιβλίου του θέματος 63.02

Το βιβλίο αυτό ενημερώνεται με την εγγραφή του μαθητή και όχι πέραν από την έναρξη της φοίτησης με την ημερομηνία έναρξης της φοίτησης το ονοματεπώνυμο η διεύθυνση του μαθητή, το ποσό της συμφωνίας και η ημερομηνία διακοπής της φοίτησης.

Στην περίπτωση όμως που η αμοιβή συμφωνείται ανά ώρα θεωρητικής εκπαίδευσης και δεν είναι προκαθορισμένη η χρονική περίοδος των μαθημάτων το μητρώο μαθητών πρέπει να ενημερώνεται κάθε φορά πριν από την έναρξη του μαθήματος με την ημερομηνία. Το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση του μαθητή, την ώρα έναρξης και λήξης του μαθήματος και το ποσό της συμφωνίας ανά ώρα.

Η διεύθυνση και η συμφωνημένη αμοιβή ανά ώρα μπορεί να αναγράφεται μόνο κατά την πρώτη καταχώρηση του υποψηφίου οδηγού στο μητρώο μαθητών και στην περίπτωση αλλαγής των δεδομένων αυτών, κατά την διάρκεια της φοίτησης θα αναγράφονται τα νέα δεδομένα.

64. ΑΠΟΘΗΚΑΡΙΟΙ – ΨΥΓΕΙΑ

64.1 Βιβλίο αποθήκευσης

64.1.1 Τηρείται από τους εκμεταλλευτές ψυκτικών χώρων και χώρων αποθήκευσης αγαθών τρίτων.

64.1.2 Είναι διπλότυπο βιβλίο και τηρείται σε μερίδες κατά αποθέτη.

64.1.3 Το ένα αντίτυπο του βιβλίου αυτού υποβάλλεται στην αρμόδια ΔΟΥ και αυτό για να γίνει μηχανογραφική διασταύρωση και έλεγχος των στοιχείων των αποθετών.

64.1.4 Η παρ.1 του άρθρου 19 ορίζει ότι είναι θεωρημένο όπως όλα τα πρόσθετα βιβλία.

64.1.5 Ενημερώνεται μέσα στην μεθεπόμενη μέρα από την εισαγωγή και εξαγωγή των αγαθών σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 17.

64.1.6 Δεν υπάρχει υποχρέωση παρακολούθησης των ιδίων αγαθών του εκμεταλλευτή του ψυγείου ή της αποθήκης γιατί ρήμα στη διάταξη αναφέρεται ότι τηρείται για τα αγαθά τρίτων.

Όμως αν και τα πράγματα εδώ είναι συγκεκριμένα η Εγκ. του ΚΒΣ 10.5.8 αναφέρει ότι αν υπάρξει περίπτωση που ο εκμεταλλευτής του ψυγείου τοποθετεί σ' αυτό και δικά του αγαθά έχει την υποχρέωση να τα παρακολουθεί χωριστά, όμως κάτι τέτοιο δεν εμφανίζεται στις διατάξεις αλλά μπορεί αν γίνει για το διαχωρισμό των αγαθών και για λόγους ελέγχου.

64.1.7 Μέχρι τις 16/11/1999 υπήρχε η υποχρέωση για την εκτύπωση βιβλίο αποθήκευσης και μαζί στα γρήγορα από 17/11/1999 σύμφωνα με τις νέες διατάξεις της παρ. 6 του Άρθρου 24 του ΚΒΣ και με βάση ότι η ενημέρωση τους πραγματοποιείται από τα παραστατικά που εκδίδονται (δελτία εισαγωγής κατά την εισαγωγή και δελτία αποστολής κατά την εξαγωγή) μπορεί αν εκτυπώνεται μέχρι το τέλος του επομένου μήνα με την προϋπόθεση ότι όταν ζητηθούν θα είναι δυνατή η εκτύπωση του σε αθεώρητο χαρτί μέχρι την προθεσμία που έπρεπε να είναι ενημερωμένο (στοιχεία του άρθρου 24).

64.1.8 Ενημερώνεται με τα δεδομένα των δελτίων εισαγωγής και αποστολής καθώς και τον αριθμό τη απόδειξης παροχής υπηρεσιών που εκδίδεται προς ιδιώτες και επαγγελματίες σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 13.

65.-Αναγραφή-του-είδους=στο=βιβλίο=αποθήκευσης=για= παραλαμβανόμενα αγαθά από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι εκμεταλλευτές αποθηκών ψυγείων κλπ που τηρούν πρόσθετο βιβλίο αποθήκευσης του άρθρου 10 παρ. 5 περ. η έχουν την υποχρέωση εκτός των άλλων να γράφουν τα είδη αναλυτικά. Με την Εγκ. ΠΟΛ. 1306/5.12.1995 έγινε δεκτό ότι οι επιχειρήσεις αυτές για τα παραλαμβανόμενα αγαθά από χώρες της Ε.Ε. μπορούν σύμφωνα με σχετικές διατάξεις της ΑΥΟ ΠΟΛ. 1100/4.4.1995 να αναγράφουν το είδος κατά γενική κατηγορία με τις προϋποθέσεις που τίθενται στην απόφαση αυτή (αναγραφή των στοιχείων του εισαγωγέα, παραλαβή και φύλαξη των παραστατικών που εξειδικεύουν τα είδη), η εφαρμογή αυτής της εγκυκλίου και των διατάξεων της μπορούν να εφαρμοστούν αναλογικά.

66. Δελτίο εισαγωγής ή τίτλος αποθήκευσης.

Εκδίδονται πλέον (από 1/7/1992) αθεώρητα αφού από τις διατάξεις του άρθρου 19 δεν ορίζεται η θεώρηση τους και αναγράφονται σ' αυτά το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία, το επάγγελμα και η διεύθυνση του αποθέτη, το είδος, η ποσότητα, οι τρόπος και τα σημεία συσκευασίας των αγαθών που αποθηκεύονται. Δεν απαιτείται από τις διατάξεις να γράφεται ο ΑΦΜ του αποθέτη στο δελτίο εισαγωγής.

Ο χρόνος έκδοσής τους δεν ορίζεται ρητά από τις διατάξεις αφού αναφέρεται αόριστα ότι ο «εκμεταλλευτής... εκδίδει δελτίο εισαγωγής στο ψυγείο». Αντίθετα στα δελτία αποστολής αναφέρεται ρητά «κατά την εξαγωγή εκδίδει», πλην όμως και με τις προηγούμενες διατάξεις όπου και εκεί αναφερόταν αόριστα η Διοίκηση το είχε ερμηνεύσει με την Εγκ. 40/1977 ότι εκδίδεται κατά την εισαγωγή άμεσα.

63. Επαναλαμβανόμενες παραλαβές στο αποθηκευτικό χώρο, το Δελτίο εισαγωγής και ο χρόνος έκδοσης.

Το ερώτημα εδώ είναι αν μπορεί ο εκμεταλλευτής αποθηκευτικού χώρου στην περίπτωση επαναλαμβανόμενων παραλαβών να εκδώσει ένα συγκεντρωτικό δελτίο εισαγωγής στο τέλος της ημέρας. Το Υπουργείο Οικονομικών με την Εγγ. 1022681/149/19.3.1997 έδωσε την απάντηση ότι το Δελτίο Εισαγωγής πρέπει να εκδίδεται σε κάθε παραλαβή αγαθών με το τέλος της εκφόρτωσης και ότι ΔΕΝ επιτρέπεται η έκδοση συγκεντρωτικού δελτίου εισαγωγής.

64. Εκμετάλλευση αποθηκευτικού χώρου και πώληση αγαθών για λογαριασμό τρίτων.

Ο εκμεταλλευτής αποθηκευτικού χώρου ο οποίος εκτός της δραστηριότητας αυτής παραλαμβάνει αγαθά τρίτων με σκοπό την πώληση για λογαριασμό του αποστολέα δεν παρέχει υπηρεσίες αποθήκευσης για τα αγαθά αυτά αφού ο σκοπός της αποστολής είναι η πώληση και έτσι δεν έχει την υποχρέωση γι' αυτά να τηρεί βιβλίο αποθήκευσης. Επίσης είναι καλό για λόγους διευκόλυνσης των ελεγκτικών επαληθεύσεων, εάν τα πωλούμενα αγαθά για λογαριασμό τρίτου να αποθηκεύονται στον ίδιο χώρο με τα αγαθά των τρίτων που φυλάσσονται με αμοιβή να ενημερώνεται το βιβλίο αποθήκευσης αι με τα αγαθά αυτά.

Επίσης σε περίπτωση που δεν ενημερωθεί το βιβλίο και με αυτά τα αγαθά δεν μπορεί αυτό να θεωρηθεί παράβαση, όμως πρέπει να αποδεικνύεται για τα αγαθά αυτά, ότι ο σκοπός τους είναι η πώληση για λογαριασμό τρίτου (σχετ. εγγρ. 1044936/426/30.5.2000).

Επίσης μπορεί να προκύψει υποχρέωση για τα αγαθά αυτά να τηρηθεί βιβλίο αποθήκης εφόσον τα έσοδα του

εκμεταλλευτή από τις πωλήσεις αγαθών του, ξεπεράσουν το όριο τήρησης βιβλίου αποθήκης. Επίσης στην περίπτωση που (προαιρετικά ή υποχρεωτικά) τηρείται το βιβλίο αποθήκευσης για τα αγαθά των τρίτων αυτό δεν μπορεί να υποκαταστήσει κατά τη Διοίκηση την τήρηση του βιβλίου αποθήκης. Επειδή το βιβλίο αποθήκευσης τηρείται μόνο ανά τρίτο σε αντίθεση με το βιβλίο αποθήκης το οποίο τηρείται ανά είδος και ανά τρίτο. Ούτε όμως το βιβλίο αποθήκης μπορεί αν υποκαταστήσει το βιβλίο αποθήκευσης αφού το βιβλίο αποθήκευσης τηρείται διπλότυπο και ενημερώνεται εντός της μεθεπόμενης από την εισαγωγή και εξαγωγή των αγαθών.

65. Διακίνηση αγαθών από Ευρωπαϊκή Ένωση κατευθείαν σε τρίτο ή και αποθηκεύτη κατ' εντολή του Έλληνα αγοραστή (αποθέτη ως προς τον αποθηκάριο) – Ενδοκοινοτικές αποκτήσεις. Όταν δικαιούνται αγαθά από επιχείρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς Έλληνα επιτηδευματία – αγοραστή, ο οποίος έχει δώσει εντολή να παραδοθούν για λογαριασμό του απευθείας σε άλλη ελληνική επιχείρηση με αντικείμενο την αποθήκευση αγαθών τρίτων, μπορούν να συνοδευτούν με το στοιχείο του αλλοδαπού προμηθευτή (π.χ. τιμολόγιο κλπ) εφόσον προκύπτει το είδος και η ποσότητα των αγαθών καθώς και τα στοιχεία του τελικού παραλήπτη – τρίτου (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία, επάγγελμα και διεύθυνση).

Ειδικά για τις επιχειρήσεις αποθήκευσης αγαθών τρίτων οι οποίες τηρούν βιβλίο αποθήκευσης και εκδίδουν (αθεώρητο) δελτίο εισαγωγής αντίτυπο του οποίου παραδίδουν στον αντισυμβαλλόμενο κατά τα όσο ορίζει ειδικά το Άρθρο 10 παρέλκει η έκδοση δελτίου ποσοτικής παραλαβής (Εγκ. 1063168/395 ΠΟΛ. 1185/26.6.1998).

66. Τίτλοι αποθήκευσης Γενικών Αποθηκών.

Οι τίτλοι αποθηκεύσεως που έχει εκδώσει η ΠΑΕΡΑ (Προνομιούχο) (ΑΕ) Ανώνυμη Εταιρία Γενικών Αποθηκών και το τηρούμενο από αυτή σύστημα παρακολουθήσεως των αγαθών που έχουν αποθηκευτεί στις αποθήκες της σε μερίδες κατ' αποθήκευση αναπληρώνουν τα δελτία εισαγωγής και εξαγωγής ως και το βιβλίο αποθηκεύσεως Εγκ. 40/1977.

Με εξαίρεση τα δελτία εξαγωγής που αυτά έχουν αλλάξει και εκδίδονται δελτία αποστολής (από 9/10/87) αυτή η εγκύκλιος εξακολουθεί να ισχύει και η έκδοση των δελτίων αποστολής δεν είναι υποχρεωτική, εκτός αν δεν γίνεται διακίνηση αγαθών (σχετ. 1058 Εγκ.ΚΒΣ).

67. Μεταφορά των αγαθών με μεταφορικά μέσα ΙΧ ή ΔΧ με φροντίδα και ευθύνη των ψυγείων ή αποθηκών απευθείας στους αποθέτες πελάτες τους. Πρόκειται για μια απλή περίπτωση και το μόνο που έχει να γίνει είναι το εξής: να εκδοθεί κατά την εξαγωγή των αγαθών δελτίο αποστολής το οποίο και θα συνοδεύσει τα αγαθά μέχρι τον προορισμό τους (εγκαταστάσεις πελατών αποθετών) Στα ΔΑ των αποθηκευτών πρέπει να αναγράφεται «Δεν επιτρέπεται μεταφορά με ΦΙΧ του αποθηκευτή των αγαθών».

68. Αποστολή των αγαθών με μεταφορικά μέσα ΙΧ ή ΔΧ με φροντίδα και ευθύνη των ψυγείων ή αποθηκών σε τρίτους (πελάτες των αποθετών κατ' εντολή και για λογαριασμό των αποθετών.

Η περίπτωση αυτή είναι λίγο ιδιαίτερη γι' αυτό και έχει αναλογική εφαρμογή τα περιεχόμενα της Εγκυκλίου Σ 384/17/ΠΟΛ. 31/30.1.1987 δηλαδή να εκδοθεί κατά την εξαγωγή δελτίο αποστολής από τον εκμεταλλευτή ψυγείου ή της αποθήκης στο όνομα του παραλήπτη τρίτου και θα γίνεται σ' αυτό σαφής αναφορά ότι η αποστολή γίνεται κατά εντολή και

για λογαριασμό του αποθέτη πελάτη με αναγραφή όλων των στοιχείων του. Το πρωτότυπο θα συνοδεύει τα αγαθά και θα παραδοθεί στον παραλήπτη τρίτο, ενώ ένα αντίτυπο του ΔΑ αυτού θα αποστέλλεται στον αποθέτη. Το επιπλέον αυτό αντίτυπο θα αναγράφει επάνω του εκτός των άλλων και την ένδειξη «ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ» καθώς και την ένδειξη του προορισμού του (π.χ. για τον εντολέα – αποθέτη κλπ).

Με βάση το αντίτυπο αυτό ο αποθέτης θα εκδίδει προς τον τρίτο, πελάτη του, τιμολόγιο πώλησης (και όχι μόνο τιμολόγιο αλλά και ΔΑ) αμέσως ή το αργότερο σε ένα μήνα από την ημέρα έκδοσης του ΔΑ του εκμεταλλευτή του ψυγείου – αποθήκης).

Στο τιμολόγιο πώλησης αυτό θα αναγράφεται και ο αριθμός του αντίστοιχου δελτίου αποστολής με το οποίο έγινε η διακίνηση των αγαθών από το ψυγείο – αποθήκη στον παραλήπτη τρίτο (πελάτη του αποθέτη). Επίσης πρέπει να τονιστεί ότι κατά την πρώτη εφαρμογή του όσων ορίζονται πιο πάνω και προς διευκόλυνση των συναλλαγών επιτράπηκε μέχρι 31/12/1987, εφόσον οι εκμεταλλευτές ψυγείων ή αποθηκών δεν είχαν προβλέψει επιπλέον αντίτυπο στα ΔΑ που θα προορίζονται για τον εντολέα αποθέτη να αποστέλλουν σ' αυτόν επικυρωμένο φωτοαντίγραφο από το στέλεχος του ΔΑ (Ερμ. Εγκ. N 1731/87 ΠΟΛ 311/87). Η δυνατότητα αποστολής φωτοαντιγράφου επιτρέπεται με την 11.9.4 της Ερμ. Εγκ. 3/24.11.92 του ΚΒΣ επίσης είναι και πιο σωστό οι επιτηδευματίες να χρησιμοποιούν ΔΑ με επιπλέον αντίτυπο και να αποφεύγουν την αποστολή φωτοτυπιών (Άρθρο 11 και 16).

69. Εκτύπωση τιμολογίων από εγκαταστάσεις τρίτων (αποθήκες) που συνδέονται ON LINE με το κεντρικό.

Η αποθήκευση αγαθών σε επαγγελματικές εγκαταστάσεις τρίτων γίνεται όλο και πιο πολύ τα τελευταία χρόνια, επίσης η διακίνηση αγαθών κατ' εντολή και για λογαριασμό τρίτου.

Έτσι λοιπόν έχει γίνει αίτημα, να εκτυπώνονται στους αποθηκευτικούς χώρους των τρίτων, τα τιμολόγια του πωλητή και με την προϋπόθεση ότι θα υπάρχει ON LINE σύνδεση μεταξύ του αποθηκευτικού χώρου του τρίτου και της έδρας του πωλήτη απ' όπου και θα δίνεται η εντολή τιμολόγησης.

Γι' αυτό λοιπόν το αίτημα με το Εγγρ. 11136091779/19.12.1997 δίνεται η εξής απάντηση:

«Θα γίνεται η εκτύπωση τιμολογίων και μόνο τιμολογίων από εγκαταστάσεις τρίτων, έπειτα από εντολή που διαβιβάζεται ON LINE, από την έδρα της εταιρίας ή το υποκατάστημα στην εγκατάσταση του τρίτου. Επίσης λαμβάνεται υπόψιν ότι αυτή η εγκατάσταση τρίτου δεν μπορεί να έχει την ιδιότητα του υποκαταστήματος με τις εξής προϋποθέσεις:

69.1 Οι δραστηριότητες δοσοληψίας γίνονται από το κεντρικό και η εντολή της εκτύπωσης δίνεται αποκλειστικά από το κεντρικό με ON LINE σύνδεση και στο εγχειρίδιο οδηγιών χρήσης του λογισμικού να γίνεται περιγραφή του τρόπου εκτύπωσης των τιμολογίων.

69.2 Τα τιμολόγια θα εκτυπώνονται από ιδιαίτερη σειρά και τα στελέχη τους θα μεταφέρονται μέσα στο χρόνο ενημέρωσης των βιβλίων στο κεντρικό.

69.3 Θα γίνεται σχετική γνωστοποίηση για τον τρόπο έκδοσης των τιμολογίων στον αρμόδιο προϊστάμενο ΔΟΥ της έδρας της Εταιρίας.

70. Μεταβιβαση κυριότητας υποθηκευμένων αγαθών, τα οποία εξακολουθούν να παραμένουν στο χώρο αποθήκευσης.

Στην περίπτωση του θέματος 70-ο εκμεταλλευτής του χώρου μόλις λάβει γνώση της μεταβιβασης, θα εκδώσει ΔΑ στο οποίο θα αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία τόσο του νέου όσο και του παλιού αποθέτη και θα γίνεται σαφής αναφορά ότι αυτά μεταβιβάστηκαν χωρίς να απομακρυνθούν από το ψυγείο ή την αποθήκη. Επίσης θα εκδίδεται και Δελτίο Εισαγωγής στο όνομα του νέου αποθέτη και θα γίνονται οι πρέπουσες εγγραφές στις μερίδες και των δύο αυτών αποθετών. Για να γίνεται εύκολος συσχετισμός και για διευκόλυνση του ελέγχου γίνεται στο δελτίο εισαγωγής να αναγράφεται ο αριθμός του ΔΑ και σε αυτό το ΔΑ ο αριθμός του αντίστοιχου δελτίου εισαγωγής. Από αυτό το ΔΑ που θα εκδοθεί το πρωτότυπο του θα δίνεται στον νέο αποθέτη, ενώ στον παλιό αποθέτη θα δίνεται ένα αντίτυπο αυτού, το οποίο θα είναι επιπλέον των δυο προβλεπόμενων από τις διατάξεις του ΚΒΣ και θα φέρει την ένδειξη «Δεν αποτελεί συνοδευτικό μεταφοράς» όσο και την ένδειξη του προορισμού του (π.χ. για τον αρχικό αποθέτη κλπ). Και φυσικά ο αρχικός αποθέτης θα εκδώσει προς το νέο αποθέτη για την πώληση που μεσολάβησε τιμολόγιο (και όχι τιμολόγιο – ΔΑ) στο οποίο θα αναγράφεται και ο αριθμός του αντίστοιχου ΔΑ του ψυγείου ή αποθήκης.

71. Υποχρεώσεις αποθηκευτή επί παροχής υπηρεσιών στον αποθέτη.

Π.χ. επιχείρηση που αποθηκεύει εισαγόμενα καινούργια αυτοκίνητα η οποία προσφέρει στον εισαγωγέα (αποθέτη) και υπηρεσίες προετοιμασίας αυτών (αποκέρωση-πλύσιμο-τεχνικός έλεγχος) δεν έχει υποχρέωση νέας καταχώρησης στο τηρούμενο βιβλίο αποθήκευσης όταν τα αυτοκίνητα πωλούνται από τον εισαγωγέα και μέχρι την παράδοση τους, στον αγοραστή εφόσον δεν αλλάζει ο αποθέτης. Δηλαδή αποθέτης και

καταβάλλων την αμοιβή και για το διάστημα αυτό παραμένει ο εισαγωγέας (σχετ. Εγγρ. 1244974/1977/22.1.1999).

72. Εξαγωγή των αγαθών από το ψυγείο ή αποθήκη και παράδοση αυτών στην «ράμπα» του ψυγείου ή της αποθήκης.

72.1 Στην περίπτωση αυτή εφόσον τα αγαθά παραδίδονται στον αποθέτη θα εκδοθεί με την εξαγωγή δελτίο αποστολής στο όνομα του αποθέτη. Το δελτίο αποστολής αυτό μπορεί να συνοδεύσει, τα αγαθά είτε αυτά μεταφέρονται με μεταφορικά μέσα ιδιωτικής χρήσης των παραληπτών, είτε με δημόσιας χρήσης μέχρι τις εγκαταστάσεις των παραληπτών αποθετών. Εάν τα παραλαμβανόμενα στην «ράμπα» των ψυγείων ή αποθηκών πρόκειται να διακινηθούν σε άλλο μέρος εκτός των εγκαταστάσεων του αποθέτη, η σχετική διακίνηση δεν μπορεί να καλυφθεί με το δελτίο αποστολής ή άλλο συνοδευτικό στοιχείο (συγκεντρωτικό δελτίο αποστολής ή τιμολόγιο δελτίο αποστολής).

Εδώ για να μην αντιμετωπίσουν προβλήματα τα φορολογικά όργανα με τους εκμεταλλευτές ψυγείων ή αποθηκών διευκρινίστηκε ότι εφόσον στο δελτίο αποστολής υπάρχει σχετική ένδειξη ότι η παράδοση των αγαθών έγινε στην «ράμπα» και υπάρχει υπογραφή του παραλαβόντος, ο εκμεταλλευτής του ψυγείου ή της αποθήκης που εξέδωσε το δελτίο αποστολής δεν μπορεί να φέρει ευθύνη αν τα αγαθά διακινηθούν από τον παραλήπτη σε άλλο μέρος από αυτό που αναγράφεται στο δελτίο αποστολής ως μέρος προορισμού ή διαπιστωθούν καθ' όδον διαφορές στις ποσότητες.

72.2 Επίσης στις πιο πάνω περιπτώσεις, εφόσον τα αγαθά παραδίδονται στη «ράμπα» όχι όμως στον αποθέτη, αλλά σε τρίτο πελάτη του αποθέτη και η μεταφορά γίνεται με μεταφορικά μέσα ιδιωτικής χρήσης του τρίτου παραλήπτη ή με

μεταφορικά μέσα δημοσίας χρήσης με φροντίδα του τρίτου ισχύουν τα αναφερόμενα στην προηγούμενη περίπτωση (72.1) με τη διαφορά όμως ότι το δελτίο αποστολής του ψυγείου ή της αποθήκης θα εκδοθεί όπως ορίζει η ερμ. Εγκ. N 1731/87-ΠΟΔ. 311/87.

73. Βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης αγαθών για τους διαμεταφορείς, που διακινούν αγαθά από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) προς την Ελλάδα. Τα Στοιχεία διακίνησης.

Με την κατάργηση των τελωνειακών ελέγχων, στα εσωτερικά σύνορα της ΕΕ ο κλάδος των διαμεταφορέων επεκτάθηκε και στην προσωρινή εναπόθεση και αποθήκευση των αγαθών.

Όταν ο διαμεταφορέας πραγματοποιεί μόνο την διακίνηση των αγαθών από την Ε.Ε. κατ' ευθείαν στον παραλήγοντα στην Ελλάδα δεν έχει υποχρέωση να τηρεί βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης ή αποθήκευσης, όπως είναι φυσικό. Όταν αναλαμβάνει την αποθήκευση των αγαθών δηλαδή γίνεται και αποθηκάριος κατ' επάγγελμα, έχει όλες τις υποχρεώσεις για βιβλίο αποθήκευσης κλπ.

Όταν μεταφέρει τα αγαθά στις εγκαταστάσεις του όπου τα εναποθέτει για λίγες μέρες μέχρι να οργανωθεί η εσωτερική τους μεταφορά ή να τακτοποιηθούν τα οικονομικά και συναλλαγματικά θέματα, μέσω της διαμεσολαβούσας τράπεζας δηλαδή να καταβληθεί το τίμημα των αγαθών ή μέρος αυτού ανάλογα με την εντολή του αποστολέα, τότε ο διαμεταφορέας πρέπει να τηρεί βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης.

Για τα αγαθά που τηρείται βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης δεν τηρείται βιβλίο αποθήκευσης. Όταν όμως κάποια αγαθά που κατ' αρχήν τίθενται σε προσωρινή

εναπόθεση, στην συνέχεια με εντολή του κύριου αυτών αποθηκεύονται τότε εάν δεν τηρείται το βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης σε μερίδες πρέπει να ανοιχτεί μερίδα κατ' αποθέτη για να καλύππονται και οι υποχρεώσεις που δίνονται από τις διατάξεις της παρ. 5 του Αρθρου 10 του ΚΒΣ για τον κατ' επάγγελμα αποθηκάριο.

Η προσωρινή εναπόθεση θεωρείται τμήμα της όλης διαδικασίας της μεταφοράς και κατά κανόνα γι' αυτήν δεν λαμβάνεται ιδιαίτερη αμοιβή αντίθετα για την αποθήκευση λαμβάνεται αμοιβή ανάλογα με το χρόνο φύλαξης σε συνδυασμό με τον όγκο, βάρος και τα λοιπά στοιχεία των φυλασσόμενων αγαθών. Το βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης καθιερώθηκε ουσιαστικά για έλεγχο του αριθμού των «εισαγωγών» του κάθε Έλληνα επιπρεπεματία από την Ε.Ε καθώς και να διαπιστώνεται από τον έλεγχο στους χώρους των διαμεταφορέων ποια αγαθά βρίσκονται σε προσωρινή εναπόθεση και ποια σε αποθήκευση.

Γενικώς για όλο αυτό το θέμα έχει βγει ανάλογη απόφαση και το κείμενο της έχει ως εξής: ΑΥΟ 1041614/324 ΠΟΛ. 1100/4.4.1995

73.1 Από 1 Ιουνίου 1995 καθιερώνεται υποχρέωση τήρησης θεωρημένου διπλοτύπου βιβλίου προσωρινής εναπόθεσης αγαθών από τις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν μεταφορές αγαθών (μεταφορικές, διαμεταφορικές κλπ) από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τη χώρα μας και τα εναποθέτουν σε χώρους που ανήκουν σ' αυτές ή εκμεταλλεύονται από αυτές.

73.2 Στο βιβλίο αυτό καταχωρούνται με την άφιξη του μεταφορικού μέσου και όχι αργότερα από το πέρας της εκφόρτωσης:

73.2.1 Η ημερομηνία αφίξης = ή εκφόρτιωσης = κατά περίπτωση.

73.2.2 Τα στοιχεία του μεταφορικού μέσου.

73.2.3 Το ονοματεπώνυμο η επωνυμία του παραλήπτη (εισαγωγέα) και μέσα σε 5 ημέρες όχι όμως αργότερα από την έναρξη της διακίνησης της διεύθυνση, τον ΑΦΜ και την αρμόδια ΔΥΟ.

73.2.4 Τα στοιχεία του αλλοδαπού – αποστολέα όπως προκύπτουν από οποιοδήποτε στοιχείο ή έγγραφο.

73.2.5 Ο τρόπος και τα σημεία συσκευασίας των αγαθών.

73.2.6 Το είδος και η ποσότητα των αγαθών αναλυτικά. Επιτρέπεται η κατά γενικά κατηγορία περιγραφή των ειδών, εφόσον, εντός πέντε ημερών και όχι αργότερα από την έναρξη της διακίνησης μπορούν να δειχθούν οποιαδήποτε συνοδευτικά στοιχεία ή έγγραφα από τα οποία προκύπτει η ανάλυση των ειδών αυτών. Στην περίπτωση αυτή αντίγραφα των συνοδευτικών στοιχείων ή εγγράφων φυλάσσονται από τον υπόχρεο σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 21 του ΚΒΣ.

73.2.7 Ο αριθμός και ημερομηνία του παραστατικού εσόδου. Επίσης το βιβλίο αυτό μπορεί να τηρείται και σε μερίδες κατά παραλήπτη (εισαγωγέα).

73.3 Σε κάθε περίπτωση αποστολής των προσωρινά εναποτεθέντων αγαθών εκδίδονται δελτία αποστολής κατά τις διατάξεις που ορίζουν τα εξής:

73.3.1 Επί αποστολής στις εγκαταστάσεις του παραλήπτη (εισαγωγέα) στα εκδιδόμενα δελτία αποστολής αντί της αναλυτικής περιγραφής του είδους και της ποσότητας των αγαθών μπορεί να αναγράφεται το είδος και η ποσότητα της συσκευασίας καθώς και ο αριθμός και η ημερομηνία του

συνοδευτικού στοιχείου του αλλοδαπού αποστολέα, εφόσον τα παραστατικά αυτά ή αντίγραφα αυτών συνοδεύουν τα διακινούμενα αγαθά και προκύπτει η ανάλυση του είδους και της ποσότητας.

Όταν υπάρχει τμηματική αποστολή μπορεί να γίνει η ίδια διαδικασία της παραγράφου αυτής εφόσον στα δελτία αποστολής σημειώνεται σχετική ένδειξη και οι αύξοντες αριθμοί των δελτίων αποστολής που έχουν εκδοθεί για τις προηγούμενες τμηματικές αποστολές της ίδιας ποσότητας.

73.3.2 Στην περίπτωση αποστολής σε οποιονδήποτε τρίτο κατ' εντολή και για λογαριασμό του παραλήπτη – εισαγωγέα εκδίδεται Δελτίο αποστολής με ανάλυση των ειδών και των ποσοτήτων και γενικώς όσων αναφέρονται και ορίζονται στην εγκύλιο Σ.384/17/ΠΟΛ.31/30.1.87.

73.4 Οι αριθμοί και οι ημερομηνίες των δελτίων αποστολής που εκδίδονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, καταχωρούνται ανάλογα στο βιβλίο ή στην αντίστοιχη μερίδα του παραλήπτη (εισαγωγέα) εντός της μεθεπόμενης από την έκδοση τους.

73.5 Για τη διακίνηση εντός της Ελληνικής Επικράτειας αγαθών που έχουν αποσταλεί λόγω πώλησης από επιχείρηση εγκατεστημένη σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα οποία θα παραδοθούν τελικά κατ' εντολή και για λογαριασμό του πελάτη (αρχικού εισαγωγέα) σε τρίτο πρόσωπο εντός της Ελλάδας συνοδευτικά στοιχεία αποτελούν διαζευκτικά:

73.5.1 Το δελτίο αποστολής του αρχικού εισαγωγέα προς τον τελικό παραλήπτη, το οποίο εκδίδεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 11 του ΚΒΣ και καλύπτει τη διακίνηση από το σημείο εισόδου στη χώρα μας μέχρι το σημείο παράδοσης.

73.5.2 Το δελτίο αποστολής της μεταφορικής ή διαμεταφορικής επιχείρησης το οποίο εκδίδεται κατ' εντολή και για λογαριασμό του αρχικού «εισαγωγέα» σύμφωνα με τα οριζόμενα τις εγκ. Σ 384/17/ΠΟΛ. 31/30.1.87 (άρθρο 11)

73.5.3 Το συνοδευτικό στοιχείο του αλλοδαπού προμηθευτή (π.χ. τιμολόγιο κλπ), εφόσον προκύπτει το είδος και η ποσότητα των αγαθών, καθώς και τα στοιχεία του τελικού παραλήπτη – τρίτου (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία επάγγελμα και διεύθυνση).

Στην⁷ τελευταία αυτή περίπτωση ο παραλήπτης τρίτος κατά την παραλαβή των αγαθών εκδίδει δελτίο ποσοτικής παραλαβής σύμφωνα με όσα ορίζουν οι διατάξεις του άρθρου 10 (παρ. 1) του ΚΒΣ, αντίτυπο του οποίου θα αποστέλλεται στον προμηθευτή (αρχικό εισαγωγέα).

Με βάση το δελτίο αποστολής των περιπτώσεων 73.5.1 και 73.5.2 καθώς και το εκδιδόμενο δελτίο ποσοτικής παραλαβής της περίπτωσης 73.5.3 εκδίδεται τιμολόγιο (σκέτο όχι και ΔΑ) από τον αρχικό εισαγωγέα στον πελάτη του (παραλήπτη – τρίτο) σε έναν μήνα από την έκδοση των προαναφερθέντων στοιχείων (δελτίων αποστολής ή ποσοτικής παραλαβής) (άρθρο 11).

73.6 Ο υπόχρεος στην τήρηση διπλοτύπου βιβλίου προσωρινής εναπόθεσης αγαθών υποβάλει το ένα αντίτυπο του βιβλίου ή των μεριδων των παραληπών κατά περίπτωση ή αντί αυτών διπλότυπη κατάσταση στην οποία αναγράφονται με αλφαριθμητική σειρά οι παραλήπτες (εισαγωγείς) και ο αριθμός των εισαγωγέων στην αρμόδια ΔΥΟ σύμφωνα με όσα ορίζονται από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 20 του ΚΒΣ.

— Και σαν έντυπο υποβολής μπορεί αν χρησιμοποιείται ανάλογα τροποποιούμενο το έντυπο υποβολής μερίδων του βιβλίου αποθήκευσης με κωδ.αριθμό N. 301.

74. ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΕΝΑΠΟΘΕΣΗΣ ΜΕ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΤΡΟΠΟ.

Το βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης αγαθών μπορεί να τηρείται είτε με χειρόγραφο τρόπο, είτε με μηχανογραφικό τρόπο. Όταν τηρείται μηχανογραφικά όπως έγινε δεκτό με την Εγκ.ΠΟΛ. 1010/12.1.2000 δεδομένου ότι οι διαμεταφορείς ασκούν τη δραστηριότητά τους με παρόμοιες συνθήκες με τους εκμεταλλευτές αποθηκευτικών χώρων, μπορεί αυτό αν εκτυπώνεται σύμφωνα με τις νέες διατάξεις της παρ. 6 του Άρθρου 24 μέχρι το τέλος του επόμενο μήνα με την προϋπόθεση ότι σε κάθε ζήτηση εκ του ελέγχου θα είναι δυνατή η εκτύπωση του σε αθεώρητο χαρτί. Το βιβλίο αυτό μπορεί να τηρηθεί με κάθετη (ημερολογιακή – χρονολογική) μορφή ή σε μερίδες κατά παραλήπτη (εισαγωγέα).

Στην περίπτωση που το βιβλίο τηρείται μηχανογραφικά με το ένα ή τον άλλο τρόπο κάθε νέα εγγραφή μετά την αρχική (όπως αναγραφή των αριθμών και ημερομηνιών των δελτίων αποστολής, του αριθμού και της ημερομηνίας του παραστατικού εσόδου κλπ) για την ίδια παρτίδα εμπορευμάτων γίνεται είτε με νέα καταχώρηση με βάση και την παλιά αρχικής εγγραφής (ημερ. Αφιξης αυτ/του ή ο αριθμός μερίδας εφόσον τηρείται) είτε με συμπληρωματική καταχώρηση σε ειδικό χώρο (στήλη).

Στην περίπτωση τήρησης των πιο πάνω βιβλίων σε μερίδες κατά παραλήπτη (εισαγωγέα) μπορεί να προστίθενται χειρόγραφα οι αριθμοί και οι ημερομηνίες των δελτίων

αποστολής, καθώς και ο αριθμός και η ημερομηνία του παραστατικού εσόδου.

Τα παραπάνω που εφαρμόζονται αναλογικά έχουν γίνει δεκτά από τη Διοίκηση και για άλλα πρόσθετα βιβλία που τηρούνται μηχανογραφικά (εγκ. ΠΟΛ. 1306/5.12.1995).

75. Η Έκταση εφαρμογής της υποχρέωσης για τήρηση βιβλίου προσωρινής εναπόθεσης.

Η υποχρέωση αυτή περιλαμβάνει όλες τις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν μεταφορές αγαθών (μεταφορικές), διαμεταφορικές κλπ εφόσον εναποθέτουν τα αγαθά που διακινούν, προσωρινά σε εγκαταστάσεις (αποθήκες), γήπεδα ψυγεία κλπ) που ανήκουν σε αυτές ή εκμεταλλεύονται από αυτές. Επίσης όμως για να υπάρχει η υποχρέωση αυτή πρέπει να ξέρουμε ότι το μεταφορικό μέσο που χρησιμοποιείται δεν παιζει ρόλο είτε είναι χερσαίο εναέριο, θαλάσσιο για την μεταφορά αγαθών από τις χώρες της Ε.Ε παίζει ρόλο μόνο η πράξη της προσωρινής εναπόθεσης (Εγκ. 1135670/1350 ΠΟΛ. 1306/5.12.1995).

76. Οι εξαιρέσεις από την υποχρέωση τήρησης βιβλίου προσωρινής εναπόθεσης αγαθών.

Έχουν δοθεί με την Εγκ. ΠΟΛ. 1306/5.12.1995 και εξαιρούνται οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί δημοσίου χαρακτήρα όπως: ΟΣΕ, ΟΛΠ κλπ καθώς και η Ολυμπιακή Αεροπορία.

77. Πότε και Πως καταχωρούνται στο βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης τα στοιχεία του παραλήπτη όταν αυτά δεν είναι γνωστά στο διαμεταφορέα. Σύμφωνα με την παρ. 2 της ΑΥΟ ΠΟΛ. 1100/96 καταχωρείται με την άφιξη του μεταφορικού μέσου και όχι αργότερη από το πέρας της εκφόρτωσης το ονοματεπώνυμο ή επωνυμία του παραλήπτη (εισαγωγέα) και

εντός των 5 ημερών όχι όμως αργότερα από την έναρξη της διακίνησης ή δ/νση ο ΑΦΜ και η αρμόδια ΔΟΥ.

Στις περιπτώσεις που δεν γίνεται να βρεθεί ο παραλήπτης (εισαγωγέας) ή αυτός αρνείται να χορηγήσει τα παραπάνω στοιχεία δεν θα επιβάλλονται κυρώσεις, μόνο εφόσον στο φάκελο του συγκεκριμένου πελάτη φυλάσσονται όλα τα στοιχεία όπως (ΦΑΞ αλληλογραφία κλπ) που αποδεικνύουν τις ενέργειες που έχουν γίνει για την απόκτηση των απαραιτήτων στοιχείων και με την προϋπόθεση ότι δεν έχει προηγηθεί διακίνηση αγαθών.

Όμως όλα αυτά δεν επιτρέπεται να γίνουν στις περιπτώσεις παλαιών πελατών για τους οποίους υπάρχουν ήδη στοιχεία από προηγούμενες συναλλαγές.

78. Η Συνένωση του βιβλίου εναπόθεσης και του βιβλίου αποθήκευσης. Υπάρχει μια δυνατότητα για τα βιβλία εναπόθεσης και αποθήκευσης μπορούν αν συνενωθούν ή συγχωνευθούν με την προϋπόθεση ότι από το νέο βιβλίο προκύπτουν τα δεδομένα των συνενωμένων ή συγχωνευμένων βιβλίων (άρθρο 19). Ετσι όταν μια επιχείρηση είναι διαμεταφορική και μαζί αποθηκευτική (κατά επάγγελμα), μπορεί να συνενώσει το βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης με το βιβλίο αποθήκευσης, πρέπει όμως αυτό να τηρείται σε μερίδες κατά παραλήπτη – αποθέτη για να πληρούνται οι προϋποθέσεις των επιμέρους διατάξεων.

Επίσης έχει γίνει δεκτό (ΠΟΔ. 1306/5.12.1995) ότι οι μεταφορικές ή διαμεταφορικές επιχειρήσεις όταν εναποθέτουν προσωρινά αγαθά στις αποθήκες τους και στη συνέχεια λαμβάνουν εντολή από τον πελάτη τους για αποθήκευση ή φύλαξη μπορούν να τηρούν μόνο το βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης.

79. Διορθώσεις – εγγράφων – στο – βιβλίο – προσωρινής εναπόθεσης. Σε περίπτωση που υπάρχει ανάγκη τροποποίησης ή συμπλήρωσης εγγραφής ή οποιασδήποτε μεταβολής τότε χρησιμοποιείται ειδική ένδειξη ή και σήλη παρατηρήσεις όπου θα ενεργείται η σχετική εγγραφή ή σημείωση (Εγκ. ΠΟΔ. 1306/95).

80. Προσωρινή εναπόθεση μη εμπορεύσιμων αγαθών, όπως οικοσκευές κλπ. Όταν παραλαμβάνονται μη εμπορεύσιμα αγαθά, όπως είναι οι οικοσκευές, δεν απαιτείται αναλυτική καταχώρηση των ειδών, αλλά αρκεί η γενική ονομασία π.χ. οικοσκευή. Στις περιπτώσεις που ο παραλήπτης είναι ιδιώτης δεν απαιτείται να αναγράφεται ο ΑΦΜ του (ΠΟΔ. 1306/5.12.1995).

81. Μεταφορά αγαθών μέσω άλλης διαμεταφορικής επιχείρησης. Τρόπος τήρησης βιβλίου και έκδοσης δελτίου αποστολής.

Σε ορισμένες περιπτώσεις οι επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν τη μεταφορά αγαθών από χώρες της ΕΕ προς τη χώρα μας, συμβάλλονται με άλλη (δεύτερη) μεταφορική ή διαμεταφορική επιχείρηση στην οποία αναθέτουν τη μεταφορά εμπορευμάτων (πελατών τους). Κατά την άφιξη στη χώρα μας τα εμπορεύματα μπορεί:

81.1 Να εκφορτώνονται στις εγκαταστάσεις της πρώτης διαμεταφορικής επιχείρησης (εντολέα) και αποστέλλονται από αυτή στους πελάτες της (εισαγωγές). Στην περίπτωση αυτή το βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης πέρα από την αναγραφή των στοιχείων (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία) του εισαγωγέα είναι σκόπιμο να αναγράφονται και τα στοιχεία της επιχείρησης που έκανε τη μεταφορά.

81.2 Να τοποθετούνται προσωρινά στις εγκαταστάσεις της δεύτερης μεσολαβούσας μεταφορικής εταιρίας και ύστερα από εντολή της πρώτης επιχείρησης να αποστέλλονται τα εμπορεύματα στις εγκαταστάσεις του παραλήπτη. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να εκδίδονται δελτία αποστολής από τη δεύτερη - διαμεσολαβούσα μεταφορική εταιρία σε κάθε αποστολή εναποτεθέντων αγαθών στις εγκαταστάσεις του παραλήπτη (εισαγωγέα) του οποίου τα στοιχεία θα έχουν καταχωρηθεί στο βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης. Σ' αυτά τα δελτία αποστολής αναγράφεται μόνο το είδος κατά γενική κατηγορία και η ποσότητα της συσκευασίας καθώς και ο αριθμός και η ημερομηνία του συνοδευτικού στοιχείου του αλλοδαπού αποστολέα εφόσον από τα παραστατικά του αλλοδαπού που σε κάθε περίπτωση ρέπει να απευθύνονται προς τον ίδιο παραλήπτη (εισαγωγέα) ή από τα αντίγραφα αυτών που συνοδεύουν τα διακινούμενα αγαθά προκύπτει η ανάλυση του είδους και της ποσότητας των διακινούμενων αγαθών. Τα αντίγραφα των παραστατικών αυτών φυλάσσονται για όσο χρόνο ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 21 του ΚΒΣ.

Στη συνέχεια πρέπει στις περιπτώσεις αυτές κατά την καταχώρηση στο βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης των στοιχείων του παραλήπτη (εισαγωγέα) να καταχωρούνται συγχρόνως σε ιδιαίτερη στήλη του βιβλίου και τα στοιχεία του εντολέα πελάτη της (πρώτης διαμεταφορικής επιχείρησης). Και σε περίπτωση που η ενδιάμεση δεύτερη μεταφορική ή διαμεταφορική επιχείρηση ενεργεία ως εκμεταλλευτής αποθήκης καθόσον αφορά την τήρηση του πρόσθετου βιβλίου, εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του άρθρου 10 (βιβλίο αποθήκευσης και τα θέματα του και εγκ. ΠΟΔ. 1306/5.12.1995) για την έκδοση των δελτίων αποστολής).

82. — Αποστολή μεταφερομένων αγαθών μέσω υποκαταστήματος της διαμεταφορικής επιχείρησης.

Στην περίπτωση αυτή έχουμε την παραλαβή στις αποθήκες του διαμεταφορέα ένα φορτίο (groupage) και μέρος του οποίου θα αποσταλεί στους πελάτες (εισαγωγές) μέσω υποκαταστήματος του (αποθηκευτικών εγκαταστάσεων) τότε καταχωρούνται στο βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης τα στοιχεί όλων των πελατών του φορτίου αυτού με βάση το υποκατάστημα μέσω του οποίου θα παραδοθούν. Όταν η παραπάνω ποσότητα αποσταλεί στο υποκατάστημα εκδίδεται συνοπτικό δελτίο αποστολής (παρ. 3 ΑΥΟ ΠΟΛ. 1100/95) και τα αγαθά αυτά θα παραχωρηθούν στο βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης του υποκαταστήματος με βάση την προέλευση τους δηλαδή το κεντρικό (ΠΟΛ. 1306/95).

Η περίπτωση λοιπόν της παραγράφου 82 είναι μια περίπτωση σύνθετης μεταφοράς αγαθών δηλαδή από το κεντρικό, στο υποκατάστημα και από εκεί στους πελάτες εισαγωγής.

Παράδειγμα σύνθετης μεταφοράς (όπως αναφέρεται στην Εγκ.ΠΟΛ. 1306/95). Οι μεταφορές θα γίνουν με ένα Ιταλικό αυτοκίνητο No BG 10.425 με διάφορα εμπορεύματα με τους εξής προορισμούς:

ΤΗΝ ΠΑΤΡΑ (2) αποστολές με δύο χωριστά CMR (ένα για κάθε παραλαβή)

ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ (6) αποστολές (οι οποίες αφορούν 6 παραλήπτες) με 2 CMR (που είναι 1 CMR συγκεντρωτικό για τις 5 αποστολές της αποθήκης ΑΘΗΝΩΝ και 1 για άμεση παράδοση στα Οινόφυτα).

Την ΘΕΣ/ΚΗ (5) αποστολές με ένα συγκεντρωτικό CMR.

Το αυτοκίνητο BG-10425 με την άφιξη του έχει να κάνει με τα εξής γεγονότα που έχουν γίνει και πρέπει να αντιμετωπιστούν αναλόγως.

Λοιπόν έχει γίνει λάθος στην Πάτρα και έχει εκφορτωθεί μόνο μια αποστολή ενώ είναι δύο και στην Αθήνα εκφορτώνει τις 5 αποστολές με το συγκεντρωτικό CMR καθώς και την αποστολή που προορίζονταν για την Πάτρα η οποία με αυτοκίνητο εσωτερικών μεταφορών θα αποσταλεί στην Πάτρα.

82.1 Τι υποχρεώσεις έχουν οι αποθήκες ανάλογα με τις αποστολές και τα γεγονότα που έχουν συμβεί;

82.1.1 Η αποθήκη Πατρών πρέπει να καταχωρήσει την εναπόθεση της πρώτης αποστολής με το αυτοκίνητο BG 10.425.

82.1.2 Η αποθήκη Αθηνών πρέπει να καταχωρήσει τις 5 αποστολές (χωριστά κατά εισαγωγέα) που έφθασαν με το αυτοκίνητο BG 10.425. Για την αποστολή που προορίζεται για άμεση παράδοση στα Οινόφυτα εφόσον δεν εκφορτωθεί δεν υπάρχει υποχρέωση καταχώρησης στο βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης ούτε έκδοσης δελτίου αποστολής. Όμως η αποστολή που προορίζονται για Πάτρα καταχωρείται στο βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης, αλλά τελικά εκφορτώθηκε στην αποθήκη Αθηνών με ένδειξη στις παρατηρήσεις «προς επιστροφή στο υποκατάστημα Πατρών» και θα εκδοθεί ΔΑ κατά την επιστροφή. Στην περίπτωση αυτή τα ΔΑ ορίζονται από την παρ. 3 της ΑΥΟ 1041614/324/ΠΟΔ. 1100/4.5.95 .

82.1.3 Η αποθήκη Πατρών έχει υποχρέωση για τα προς επιστροφή είδη από αποθήκη Αθηνών.

Καταχωρούνται στο βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης με ένδειξη στις παρατηρήσεις «από υποκατάστημα Αθηνών». Στην παραπάνω περίπτωση όταν το αυτοκίνητο BG 10425 αφίχθει

στην αποθήκη Αθηνών· έστω· ότι· οι αποστολές· αφορούν· πελάτες Θεσσαλονίκης και γίνεται μεταφόρτωση του φορτίου στο αυτοκίνητο SA 11000 που προορίζεται για Θεσσαλονίκη, τότε εφόσον δεν εκφορτώνονται τα αγαθά στην αποθήκη και μεταφορτώνονται από το ένα αυτοκίνητο στο άλλο, γίνεται δεκτό να μην καταχωρούνται οι παραπάνω αποστολές στο βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης της αποθήκης Αθηνών και αντί της έκδοσης ΔΑ μπορεί να γίνεται σχετική αναφορά της αλλαγής του μεταφορικού μέσου στο CMR, που συνοδεύει τα αγαθά ότι αυτά θα διακινηθούν με το αυτοκίνητο SA 11000 προς τη Θεσσαλονίκη με συνοδευτικό στοιχείο το CMR. Στην περίπτωση που εκφορτωθούν τα αγαθά στην αποθήκη της Αθήνας, στην οποία και παραμείνουν έστω και για λίγο χρόνο και μεταφορτωθούν ύστερα για την αποθήκη Θεσσαλονίκης. Τότε καταχωρούνται στο βιβλίο προσωρινής εναπόθεσης και θα αποσταλούν στην αποθήκη της Θεσσαλονίκης με συνοπτικό Δελτίο Αποστολής.

83. Μη επιβολή κυρώσεων για την πρώτη εφαρμογή του βιβλίου της προσωρινής εναπόθεσης.

Με την Εγκ. ΠΟΛ. 1306/5.12.1995 έγινε δεκτό για το αρχικό διάστημα της υποχρέωσης της τήρησης του βιβλίου προσωρινής εναπόθεσης και μέχρι 31/12/1995 ότι δεν θα επιβάλλονται πρόστιμα ΚΒΣ στις περιπτώσεις που οι υπόχρεοι τήρησαν το πρόσθετο βιβλίο αυτό ή εξέδωσαν τα φορολογικά στοιχεία κατά τρόπο διαφορετικό αυτού που αναφέρεται στην ΑΥΟ ΠΟΛ. 1100/95, με την προϋπόθεση ότι εμφανίστηκαν οι σχετικές συναλλαγές.

84. ΧΩΡΟΙ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ - ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ - ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ.

84.1 Το βιβλίο στάθμευσης.

84.1.1 Αυτό το βιβλίο τηρεί ο εκμεταλλευτής χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων.

Οι καταχωρήσεις αυτού του βιβλίου είναι η χρονολογία και η ώρα της εισόδου, ο αριθμός κυκλοφορίας και κατά την ώρα της εξόδου.

Όταν συμφωνείται μηνιαία ή διαρκής μίσθωση καταχωρείται ο αριθμός κυκλοφορίας, η χρονολογία έναρξης και λήξης της μίσθωσης (με την λήξη) και το ποσό που έχει συμφωνηθεί. Εάν στο πάρκιν σταθμεύουν αυτοκίνητα κατ' εντολή τρίτου π.χ. αυτοκίνητα υπαλλήλων εταιρίας κατόπιν συμφωνίας με την εταιρία στην στήλη παρατηρήσεις σκόπιμο είναι να καταχωρούνται τα στοιχεία του εντολέα – πελάτη.

84.2 Συνένωση Μητρώου Στάθμευσης οχημάτων και ΑΠΥ.

84.2.1 Σύμφωνα με την παρ. 4 του Άρθρου 19 ο επιτηδευματίας μπορεί να συνενώσει ή να συγχωνεύσει μεταξύ άλλων ένα βιβλίο και ένα στοιχείο σε ένα ενιαίο έντυπο που θα δίνει τα δεδομένα των συγχωνευόμενων ή συνενωμένων βιβλίων και στοιχείων.

Ετοι δίνεται η ευχέρεια στους εκμεταλλευτές χώρων στάθμευσης να συνενώνουν το βιβλίο στάθμευσης με την ΑΠΥ σε ένα ενιαίο έντυπο, στο οποίο βέβαια θα αναγράφονται όλα τα απαραίτητα στοιχεία που ορίζονται από τις διατάξεις της παρ. 5 του Άρθρου 10 και της απρ. 2 του Άρθρου 13.

Με δεδομένο ότι η συνένωση αυτή εφαρμόζεται ευρύτατα από τον κλάδο αυτό για τα διερχόμενα οχήματα δημιουργείται η πρακτική ανάγκη τήρησης χωριστού βιβλίου για τα μόνιμα οχήματα, δηλαδή με μηνιαία ή διαρκή μίσθωση το οποίο κατά τη διοικητική πρακτική γίνεται δεκτό, αλλά πρέπει να υπάρχει η προϋπόθεση ότι σ' αυτό δεν θα καταχωρούνται τα μη μόνιμα

οχήματα — αφού — αυτά — κατ' — επιλογή — της — επιχείρησης — παρακολουθούνται στο συνενωμένο «βιβλίο απόδειξη». Η προϋπόθεση αυτή διασφαλίζει τις ελεγκτικές επαληθεύσεις, άλλη διευκολύνει και τις επιχειρήσεις που θέλουν αν εφαρμόσουν αυτό το σύστημα, ο καθορισμός των αντιτύπων όταν είναι περισσότερα από δύο ανήκει στην διακριτική ευχέρεια του επιτηδευματία.

85. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΝΕΝΩΜΕΝΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ — ΑΠΥ
 (Άρθρο 10 παρ. 5θ)

Επωνυμία
 Επάγγελμα
 Διεύθυνση
 ΑΦΜ   ΔΟΥ

ΣΕΙΡΑ	ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ

**ΒΙΒΛΙΟ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΔΕΙΞΗ
 ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

Αριθ.κυκλοφορίας .....

Ημερ.	Εισόδου	Αμοιβή στάθμευσης
	Εξόδου	
Ωρα	Εισόδου	
	Εξόδου	Γεν.Σύνολο με ΦΠΑ

85.01 Δεν επιτρέπεται η τήρηση του βιβλίου στάθμευσης σε μερίδες.

Αν είναι κάτι συγκεκριμένο για το βιβλίο στάθμευσης, είναι ότι δεν μπορεί να τηρείται σε μερίδες, είτε αν η μίσθωση είναι διαρκής είτε όχι αυτή η δυνατότητα δεν υπάρχει γιατί η τήρηση σε μερίδες θα δημιουργήσει πρόβλημα στις

χρονολογικές σειρές και δυσκολίες στα αποτελέσματα των ελεγκτικών επαληθεύσεων (Εγκ. 1072750/416/15.7.1997).

85.02 Τήρηση του βιβλίου στάθμευσης όταν η αμοιβή είναι καθορισμένη ανά ημέρα παραμονής.

Εδώ έχει τεθεί ένα ερώτημα, για το αν γίνεται να μην αναγράφεται η ώρα εξόδου στο συνημμένο έντυπο «ΑΠΥ-Βιβλίο στάθμευσης» όταν η χρέωση των αυτοκινήτων είναι ανά η μέρα (ανεξάρτητα από τις ώρες παραμονής των αυτοκινήτων) και είναι προεκτυπωμένη η ημερήσια χρέωση, έχουν γίνει λοιπόν δεκτά τα εξής:

Στην περίπτωση που η αμοιβή είναι καθορισμένη σε ημερήσια βάση και δεν επηρεάζεται από τις ώρες παραμονής του αυτοκινήτου, η ώρα εξόδου μπορεί στο βιβλίο στάθμευσης να μην αναγράφεται με την προϋπόθεση όμως ότι η αμοιβή για όλα τα αυτοκίνητα είναι καθορισμένη σε ημερησία βάση προεκτυπωμένη στο συνενωμένο έντυπο και θα έχει αναρτηθεί σχετική πινακίδα. Όταν όμως ένα αυτοκίνητο παραμένει περισσότερες ημέρες και με δεδομένο ότι η ημερήσια αμοιβή είναι προεκτυπωμένη τότε κάθε ημέρα θα πρέπει να γίνεται σχετική καταχώρηση στο βιβλίο στάθμευσης και θα εκδίδονται βέβαια τόσες ΑΠΥ όσες και οι ημέρες της παραμονής (Εγκ. 1093828/664/26.10.99) ή θα εκδίδεται κάθε ημέρα διαφορετική «ΑΠΥ-Βιβλίο στάθμευσης».

86. Χώρος στάθμευσης μοτοσικλετών μοτοποδηλάτων.

Από 1/8/96 μετά την τροποποίηση των διατάξεων της παρ. 5 του Άρθρου 10 με το Άρθρο 7 του ΠΔ 134/96 η υποχρέωση τήρησης βιβλίου στάθμευσης επεκτάθηκε και στις περιπτώσεις στάθμευσης μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων. Πρέπει αν σημειωθεί ότι για τις ανάγκες ελέγχου ότι μέχρι 31/7/96 οι εκμεταλλευτές χώρων στάθμευσης δεν είχαν

υποχρέωση να καταχωρούν στο βιβλίο στάθμευσης τις μοτοσικλέτες και τα μοτοποδήλατα αφού οι προηγούμενες διατάξεις αναφέρονται μόνο στα αυτοκίνητα.

Στις ΑΠΥ αναγράφεται μόνο ο αριθμός κυκλοφορίας αντι των στοιχείων του πελάτη, όπως αντιστοίχως ορίζεται για τους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων (Άρθρο 13-Εγκ.ΠΟΛ. 1206/17.7.96).

87. «Μόνιμα» οχήματα σε χώρο στάθμευσης.

Με τις διατάξεις της παρ. 5θ' του Άρθρου 10 ορίζεται ρητά ότι επί μηνιαίας ή διαρκούς μίσθωσης χώρου για τη στάθμευση οχημάτων στο βιβλίο στάθμευσης καταχωρείται με την έναρξη της μίσθωσης ο αριθμός κυκλοφορίας του οχήματος η χρονολογία έναρξης της μίσθωσης, το ποσό που συμφωνείται και η ημερομηνία διακοπής της μίσθωσης (η ένδειξη αυτή παραμένει κενή μέχρι τη διακοπή της μίσθωσης). Δηλαδή ουσιαστικά αν και πρόκειται για νέες διατάξεις ο παραπάνω τρόπος είναι ο ίδιος που ακολουθείται με βάση τη διοικητική πρακτική.

Από 1/8/96 τα ίδια ισχύουν και για τη στάθμευση μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων (προηγουμένως δεν υπήρχε γι' αυτά υποχρέωση τήρησης βιβλίου στάθμευσης).

88. Μη ενημέρωση του βιβλίου στάθμευσής με τα αυτοκίνητα του επιπρεψματία ή των εταιριών και του προσωπικού.

Για τη διάθεση θέσεων στάθμευσης για αυτοκίνητα που ανήκουν στον επιπρεψματία ή στους εταίρους της εταιρίας ή στο προσωπικό, δεν θεωρείται ότι λειτουργεί η επιχείρηση ως εκμεταλλευτής χώρου στάθμευσης και έτσι δεν υπάρχει υποχρέωση ενημέρωσης του πρόσθετου βιβλίου. Τα περιστατικά αυτά ως πραγματικά ερευνώνται πάντα από τον

έλεγχο και πρέπει να αποδεικνύονται από τα ανάλογα στοιχεία, όπως το καταστατικό της εταιρίας και οι καταστάσεις προσωπικού, οι άδεις κυκλοφορίας των αυτοκινήτων κλπ.

Για να μην υπάρχουν αμφισβητήσεις σε περίπτωση τήρησης προσθέτου βιβλίου για διαρκή στάθμευση, μπορεί να καταχωρούνται σε αυτό οι αριθμοί κυκλοφορίας των αυτοκινήτων με σχετική παρατήρηση - σημείωση (Εγγ. 1021879/146 27.2.1997).

Ένα στοιχείο που πρέπει να τονιστεί είναι ότι δεν τίθεται θέματα ιδιοχρησιμοποίησης υπηρεσιών (στοιχείου αυτοπαράδοσης) γιατί η στάθμευση των οχημάτων αυτών δεν εκφεύγει της επιχειρηματικής δραστηριότητας και δεν γίνεται για σκοπούς ξένους προς την επιχείρηση.

89. Εκμίσθωση οικοπέδου ως χώρος στάθμευσης οχημάτων.

Κάποιοι ιδιοκτήτες οικοπέδων εκμίσθώνουν θέσεις πάρκιν σε κατόχους οχημάτων και έτσι υπάρχει το ερώτημα, εάν πρέπει να τηρούν βιβλία του ΚΒΣ ή όχι.

Εφόσον η εκμίσθωση των θέσεων δεν συνοδεύονται από υπηρεσίες φύλαξης ή άλλες υπηρεσίες (παρκαδόρος, γραφείο, τηλέφωνο κλπ) ο κάτοχος του αυτοκινήτου μισθώνει το χώρο με το μήνα «έχει δικό του κλειδί» εισόδου και εξόδου, εάν ο χώρος είναι περιφραγμένος, τότε ο ιδιοκτήτης του χώρου αποκτά εισόδημα από εκμετάλλευση ακινήτων (Α' πηγή) και δεν έχει την υποχρέωση σε τήρηση βιβλίων και έκδοση στοιχείων.

Για την είσπραξη του ενοικίου εκδίδει απλή απόδειξη ενοικίου.

Όταν συντάσσονται μισθωτήρια πρέπει να κατατεθούν στην ΔΥΟ σε 30 ημέρες από την σύνταξή τους (Άρθρο 77 Ν. 2238/94).

Αντίθετα — όταν — προσφέρονται — υπηρεσίες, — υπάρχει — υπεύθυνος του χώρου και γενικά πρόκειται για επιχείρηση εκμετάλλευσης χώρου στάθμευσης πρέπει να τηρείται κατ' αρχήν βιβλίο εσόδων – εξόδων, βιβλίο στάθμευσης οχημάτων και να εκδίδονται ΑΠΥ όπως και σε οποιοδήποτε άλλο πάρκιν (Σχετ. Έγγ 1105074 1643/6.11.97, 1055276/323/3.6.97).

90. ΒΙΒΛΙΟ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ (MONIMΩΝ)

(Άρθρο 10 § 5θ)

Αριθμός Κυκλοφορίας Οχήματος	Διάρκεια Μίσθωσης		Συμφωνούμενο Ποσό κατά μήνα	Παρατηρήσεις	ΑΠΥ Αριθμός αξια
	Έναρξη	Λήξη			
YEE 8434	8-4-02	15-10-02	€ 90		
YZB 1959	8-4-02	10-9-02	€ 90		
ZHI 4509	8-4-02		€ 90		
YBH 8883	9-4-02		€90		

1. Ο αριθμός και η αξία των αθεώρητων ΑΠΥ, όπως ορίζεται στην ΑΥΟ ΠΟΛ. 1071/25.2.2000 αναγράφονται εντός της επόμενης της έκδοσης. Επιπρέπεται, στα μηχανογραφικώς τηρούμενα βιβλία η χειρόγραφη αναγραφή τους (Εγκ.ΠΟΛ. 1137/7.4.2000

2. Στο κέντρο της Αθήνας όπου ισχύουν τα «μονά ζυγά» στην κίνηση των αυτοκινήτων, και όταν μισθώνεται μια θέση από πελάτη που σταθμεύει εναλλάξ, μέρα παρά μέρα, διαφορετικό αυτοκίνητο (μονό ζυγό), τότε στη θέση του αριθμού αναγράφονται και οι δύο αριθμοί των αυτοκινήτων και στη σήλη «παρατηρήσεις» σχετική σημείωση.

91. ΒΙΒΛΙΟ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

(Άρθρο 10 § 51)

	Εισδόου	Εξόδου	Αριθμός κυκλοφορίας	Όνοματεπώνυμο	Διεύθυνση	Παρατηρήσεις	ΑΙΤΥ Αριθμός Αξια
1	10/5/98	12/5/98	AB 3208	Καλκανάς Γιάννης	Γαλάτσι-Πάνου 24	Εγγύηση και εντολή	
2	11/5/98	11/5/98	ΟΕ 2921	Γκιάνης Τάσος	Γαλάτσι Αλαίας 10	ΤΟΥΤΑ ΕΛΛΑΣ	
3	11/5/98	12/5/98	ΑΕ 4208	Κορρές Νίκος	Γαλάτσι Ελπίδος 4	Δωρεάν (υπογραφή)	
4	12/5/98	13/5/98	ΑΕ 4208	Κορρές Νίκος	Γαλάτσι Ελπίδος 4	Προσωρινή έξοδος προς βαφή για συνέχιση επισκευής Ανάριθμο	
5	12/5/98	12/5/98	ΥΒ 9208	Καλός Γιώργος	N.Ιωνία-Παλαμά 4		
6	13/5/98		FIAT 128	Τάνος Κώστας	N.Ιωνία-Ηρούς 8		

1. Ο αριθμός και η αξια των αθεώρητων ΑΙΤΥ, όπως ορίζεται στην ΑΥΟ ΠΟΛ. 1071/25.2.2000, αναγράφονται εντός της επόμενης της έκδοσης. Επιτρέπεται στα μηχανογραφικώς τηρούμενα βιβλία η χειρόγραφη αναγραφή τους (Εγκ. ΠΟΛ. 1137/7.4.2000).

92. Υποχρέωση τήρησης βιβλίου εισερχομένων οχημάτων.

Την υποχρέωση τήρησης αυτού του βιβλίου, έχει κάθε επιχείρηση ή κλάδος επιχείρησης που πραγματοποιεί εργασίες επισκευής ή συντήρησης σε αυτοκίνητα, μοτοσικλέτες, γεωργικά μηχανήματα και λοιπά αυτοκινούμενα οχήματα. Από 1/8/96 αυτή η υποχρέωση τήρησης βιβλίου εισερχομένων οχημάτων επεκτάθηκε και στα μοτοποδήλατα (Άρθρο 10 όπως ισχύει με το Άρθρο 7 του ΠΔ 134/96). Άρα τέτοιο βιβλίο τηρείται από τα γενικά συνεργεία, στις ηλεκτρονικές εργασίες, στις βαφές, στις τοποθετήσεις εξατμίσεων, ελαστικών ραδιόφωνων, μαγνητοφώνων, ταπετσαριών, καθρεπτών,

συστημάτων συναγερμού, καθώς και από τα πλυντήρια και οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση, η οποία κάνει εργασίες επισκευής ή συντήρησης ή ελέγχου επί των εξαρτημάτων μερών της μηχανής και της καρότσας των αυτοκινήτων μοτοσικλετών μοτοποδηλάτων και λοιπών αυτοκινούμενων μηχανημάτων (Σχετ. 105102 Εγκ. ΚΒΣ)

93. Χρόνος – Τρόπος καταχώρησης στο βιβλίο εισερχομένων.

Η καταχώρηση στο βιβλίο εισερχομένων οχημάτων γίνεται όταν το όχημα εισέλθει και σταθμεύσει στον κύριο χώρο του συνεργείου και αποχωρήσει ο οδηγός του ή αρχίσει η διαδικασία της επισκευής.

Εφόσον το όχημα καταχωρηθεί και δεν γίνει η επισκευή για οποιοδήποτε λόγο, γίνεται ανάλογη αναφορά και υπογράφει ο πελάτης. Επίσης αν δεν λαμβάνεται αμοιβή αναγράφεται σε ειδική στήλη του βιβλίου αυτού η ένδειξη «δωρεάν» και ο πελάτης υπογράφει παραπλεύρως και εκδίδεται ΑΠΥ σύμφωνα με το Άρθρο 13. Η απόδειξη αυτή εκδίδεται και ως στοιχείο αυτοπαράδοσης με αξία ίση με το σύνολο των εξόδων που αντιστοιχούν στην δωρεάν εργασία που προσφέρεται (θέματα 21, 22 Άρθρου 14).

94. Υποχρέωση ενημέρωσης του βιβλίου εισερχομένων και όταν τα αυτοκίνητα βρίσκονται κοντά στην είσοδο του χώρου.

Ο επιτηδευματίας που διατηρεί συνεργείο επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων έχει την υποχρέωση να καταχωρεί στο βιβλίο εισερχομένων οχημάτων κάθε όχημα που έχει εισέλθει και σταθμεύσει στον κύριο χώρο του συνεργείου και έχει αποχωρήσει ο οδηγός του ή έχει αρχίσει η εργασία επισκευής. Ο κύριος χώρος του συνεργείου θεωρείται και αυτός κοντά στην

είσοδο και έτσι κάθε όχημα που σταθμεύσει για επισκευή ή συντήρηση στην είσοδο του συνεργείου έστω και αν δεν μπαίνει σε αυτόν το χώρο πρέπει να καταχωρείται στο πιο πάνω βιβλίο εισερχομένων εφόσον βεβαιώς έχει η επισκευή ή έχει αποχωρήσει ο οδηγός του.

95. Επισκευή οχημάτων εντός εγγύησης.

Ο επιτηδευματίας που διατηρεί συνεργείο επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσυκλετών μοτοποδηλάτων, γεωργικών και λουπών αυτοκινούμενων οχημάτων τηρεί βιβλίο εισερχομένων (Άρθρο 10). Η υποχρέωση αυτή υπάρχει ανεξάρτητα εάν η επισκευή ή η συντήρηση γίνεται με αμοιβή, δωρεάν, λόγω εγγύησης ή με την εντολή τρίτου.

Όταν επισκευάζονται οχήματα εντός εγγύησης κατ' εντολή και για λογαριασμό τρίτου, κρίνεται σκόπιμο για λόγους διασφάλισης των ελεγκτικών επαληθεύσεων να αναγράφεται, εκτός των στοιχείων του κατόχου του οχήματος κα η επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του εντολέα, εφόσον με αυτόν έχει γίνει η σύμβαση επισκευής των οχημάτων εντός εγγύησης, αυτό, θα καταβάλει την ανάλογη αμοιβή και προς αυτόν θα εκδοθούν οι ΑΠΥ.

96. Συνεργεί μοτοποδηλάτω, ποδηλάτων.

Από 1/8/96 η υποχρέωση τήρησης βιβλίου εισερχομένων επεκτάθηκε και στους επισκευαστές μοτοποδηλάτων (όπως ισχύει με το άρθρο 7 του ΠΔ 134/96). Για τους επισκευαστές ποδηλάτων δεν υπάρχει υποχρέωση τήρησης του βιβλίου εισερχομένων.

Για τις ανάγκες του ελέγχου, αναφέρεται ότι οι διατάξεις που ισχυαν μέχρι 31/7/96 για την υποχρέωση τήρησης βιβλίου εισερχομένων δεν ανέφεραν τα μοτοποδήλατα αλλά

μόνο—τις—μοτοσικλέτες.—Η—διάκριση—του—τι—θεωρείται—
μοτοποδήλατο και τι μοτοσικλέτα αναφέρεται στο Ν. 614/77.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του νόμου αυτού, μοτοσικλέτα είναι το δίτροχο όχημα με ή χωρίς κάνιστρο εφοδιασμένο με πρωθητικό κινητήρα ως και το τρίτροχο όχημα με απόβαρο που δεν ξεπερνά τα 400 χιλιόγραμμα.

Μοτοποδήλατο είναι το δίτροχο ή τρίτροχο όχημα εφοδιασμένο με κινητήρα εσωτερικής καύσης, ο οποίος έχει ικανότητα κυλινδρισμού που δεν υπερβαίνει τα 50 κυβικά εκατοστά. Είσι σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές τα δίκυκλα με κυλινδρισμό κάτω των 50 κυβικών εκατοστών είναι μοτοποδήλατα και τα άνω 50 κυβικών εκατοστών είναι μοτοσυκλέτες. Σχετ. Εγγ. Σ3572/145/29.1.88 προς Σωματείο επισκευαστών μοτοποδηλάτων (Σχετ. 105102 Εγκ. ΚΒΣ)

97. Προσωρινή έξοδος οχημάτων από συνεργείο.

Το βιβλίο εισερχομένων οχημάτων ενημερώνεται με την είσοδο και έξοδο του οχήματος. Όμως δημιουργείται πρόβλημα όταν το όχημα εξέρχεται από το συνεργείο προσωρινά χωρίς να έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες επισκευής όταν πρόκειται δηλαδή να γίνουν εργασίες σε άλλα συνεργεία π.χ. ζυζοστάθμιση, βαφή κλπ και αργότερα επανέρχεται για ολοκλήρωση των εργασιών.

Στην περίπτωση αυτή πρέπει να ενημερώνεται το βιβλίο σε κάθε έξοδο και είσοδο του οχήματος και να γίνονται ανάλογες σημειώσεις στην στήλη των παρατηρήσεων του βιβλίου εισερχομένων π.χ. όπως «εξήλθε προσωρινά για ζυγοστάθμιση» και όταν επιστρέψει θα σημειώνεται το «για συνέχεια επισκευής» (Σχετ. εγγ.Π. 1970/14/1.4.1987 και 10 5 10 8 εγκ. ΚΒΣ).

98. Διασκευή μοτοσυκλετών ή αυτοκινήτων από εμπορική επιχείρηση.

Όταν μια εμπορική επιχείρηση αυτοκινήτων ή μοτοσυκλετών διασκευάζει κάποια από τα αυτοκίνητα ή τις μοτοσυκλέτες σε δικό της συνεργείο (τμήμα της) δεν έχει υποχρέωση να τηρεί βιβλίο εισερχομένων οχημάτων. Εάν επισκευάζει και οχήματα τρίτων, τότε στο ήδη τηρούμενο βιβλίο εισερχομένων και μόνο για αποφυγή αμφισβητήσεων, όταν δεν προκύπτει με ευκολία ότι τα οχήματα είναι δικά της μπορεί να τα καταχωρεί σ' αυτό με ανάλογη παρατήρηση (Σχετ. Εγγ. 1130283/1078/22.1.1997).

99. Λιπαντήρια – αλλαγή λαδιών.

Τι σχέση έχει η λίπανση (αλλαγή λαδιών) και το βιβλίο εισερχομένων οχημάτων; Έχει γίνει δεκτό ότι η λίπανση λαμβάνεται υπόψην σαν συντήρηση του οχήματος και έτσι υπάρχει και η υποχρέωση για την τήρηση του βιβλίου εισερχομένων οχημάτων. Στις συναλλαγές όμως με τα πρατήρια υγρών καυσίμων, γίνεται το εξής: επειδή έχουν το δικό τους τρόπο λειτουργίας δεν λαμβάνουν ειδική αμοιβή για την αλλαγή λαδιών και να τα διαθέτουν στην τιμή πώλησης με ή χωρίς τοποθέτηση, έτσι σε αυτές τις περιπτώσεις μπορεί να μην τηρείται βιβλίο εισερχομένων οχημάτων, με την προϋπόθεση ότι θα υπάρχει σχετική τοποθετημένη πινακίδα στο χώρο του λιπαντηρίου με τις τιμές πώλησης των διαφόρων τύπων λιπαντικών, επίσης στις περιπτώσεις που λαμβάνεται ειδική αμοιβή για την αλλαγή λαδιών ή αυτή επριλαμβάνεται στην τιμή χρέωσης τους στον πελάτη τότε τηρείται βιβλίο εισερχομένων οχημάτων (Σχετ. 105 10 3 Εγκ.ΚΒΣ).

100. Βιβλίο εισερχομένων οχημάτων στα πλυντήρια.

Στο θέμα 99 αναφέρθηκε ότι επιτρέπεται να μην τηρείται βιβλίο εισερχομένων οχημάτων στα πλυντήρια, στις άλλες περιπτώσεις πρέπει να τηρείται το βιβλίο αυτό.

Έχει γίνει όμως δεκτό ειδικά για τους εκμεταλλευτές πλυντηρίου οχημάτων να μην αναγράφουν στο βιβλίο εισερχομένων οχημάτων το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του κατόχου. Αναγράφουν δηλαδή μόνο τη χρονολογία είσοδο έξοδο και τον αριθμό κυκλοφορίας του αυτοκινήτου ή της μοτοσικλέτας ή του μοτοποδηλάτου κατά περίπτωση (σχετ. Εγκ. 3/24.11.92 10 5 10 και ΠΟΔ. 1206/7.7.97).

101. Επιχειρήσεις πώλησης και παράλληλα τοποθέτησης από αυτές εξατμίσεων ελαστικών και λοιπών εξαρτημάτων.

Για τις επιχειρήσεις που παράλληλα με την πώληση των εξατμίσεων ελαστικών και λοιπών εξαρτημάτων κάνουν και την τοποθέτηση τους, επειδή οι εργασίες αυτές εντάσσονται στη συντήρηση του οχήματος έχει γίνει παγίως δεκτό ότι υπάρχει η πιο πάνω υποχρέωση και ως εκ τούτου πρέπει να τηρούν το βιβλίο εισερχομένων οχημάτων για την εργασία αυτή.

Στην περίπτωση κατά την οποία για την εργασία της τοποθέτησης δεν λαμβάνει ιδιαίτερη αμοιβή για οποιοδήποτε λόγο γράφεται σε ειδική στήλη του βιβλίου αυτοί η ένδειξη δωρεάν και υπογράφει παραπλεύρως ο πελάτης (σχετ. 10.5.10.4 Εγκ. ΚΒΣ).

102. Επιχειρήσεις πώλησης και παράλληλα τοποθέτησης από αυτές ραδιοφώνων, ραδιομαγνητοφώνων, συστημάτων συναγερμού, οργάνων ακριβείας. Σύμφωνα με τα όσα έχουν γίνει δεκτά από τη Διοίκηση για τις παραπάνω επιχειρήσεις, επειδή οι εργασίες τους εντάσσονται και αυτές στη συντήρηση του αυτοκινήτου, υπάρχει η υποχρέωση τήρησης βιβλίου εισερχομένων οχημάτων και για αυτές τις εργασίες. Όπως και

στην προηγουμένη περιπτώση εφόσον δεν λαμβάνεται ιδιαίτερη αμοιβή για οποιοδήποτε λόγο θα γράφεται σε ειδική στήλη του βιβλίου αυτού η ένδειξη δωρεάν και θα υπογράφει παραπλεύρως ο πελάτης. Αναφορικά με τις επιχειρήσεις της παραγράφου αυτής επειδή υπήρξε για αρκετό χρονικό διάστημα μπέρδεμα για το αν υπάρχει ή όχι υποχρέωση στην τήρηση βιβλίου εισερχομένων αυτοκινήτων για τις εργασίες τοποθέτησης ραδιοφώνων ραδιομαγνητοφώνων συστημάτων συναγερμού οργάνων ακριβείας δεν θα καταλογίζονται παραβάσεις για τη μη τήρηση βιβλίου εισερχομένων για το χρονικό διάστημα μέχρι 31/12/1992.

Όμως μετά την 1/1/1993 όσες από τις παραπάνω επιχειρήσεις δεν τηρούν βιβλίο εισερχομένων πρέπει να θεωρήσουν και να τηρήσουν το βιβλίο αυτό για την αποφυγή επιβολής κυρώσεων (προστίμων) 10.5.105 Εγκ. ΚΒΣ.

103. Επισκευή ή συντήρηση μερών ή εξαρτημάτων οχημάτων, χωρίς την εισαγωγή τους στο συνεργείο (Βουλκανιζατέρ κλπ).

Στις συναλλαγές παρατηρείται πολλές φορές να γίνεται επισκευή ή συντήρηση μερών ή εξαρτημάτων οχημάτων τα οποία φέρνουν στο συνεργείο χωρίς το όχημα είτε ο ιδιοκτήτης του οχήματος είτε άλλο συνεργείο (.x. η επισκευή ελαστικού, ρεκτιφιέ μηχανής κλπ).

Στις περιπτώσεις αυτές που εν εισάγεται και το όχημα στο συνεργείο δεν υπάρχει υποχρέωση κατάχρησης στο βιβλίο εισερχομένων.

Επίσης όταν τα μέρη ή εξαρτήματα οχημάτων αποστέλλονται από άλλο συνεργείο (π.χ. αποστολή μηχανής για ρεκτιφιέ) πρέπει να συνοδεύονται με δελτίο αποστολής (10.5.10.6 Εγκ.ΚΒΣ).

104. Συνεργεία επιχειρήσεων που παρέχουν υπηρεσίες σε πελάτες τους χωρίς αμοιβή λόγο ανειλημμένης (συμβατικής) υποχρέωσης.

Τα συνεργεία των επιχειρήσεων πώλησης καινούργιων αυτοκινήτων που αποκλειστικά ασχολούνται με την αποκλήρωση και την ενέργεια άλλων εργασιών, για να είναι σε θέση τα αυτοκίνητα αυτά να κινηθούν και να παραδοθούν. Εποιμα στους αγοραστές, καθώς και με εργασίες που παρέχονται λόγω ανειλημμένης (συμβατικής) υποχρέωσης, χωρίς καμία αμοιβή δηλαδή η εργασία που γίνεται στο συνεργείο δεν έχει τα εννοιολογικά στοιχεία της επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων συμφωνά με τις διατάξεις του Άρθρου 10 δεν έχουν υποχρέωση τήρησης βιβλίου εισερχομένων αυτοκινήτων (10.5.10.7 Εγκ.ΚΒΣ).

105. Επιχειρήσεις πώλησης μεταχειρισμένων αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων (Άρθρο 10).

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του Άρθρου 10 βιβλίο εισερχομένων αυτοκινήτων τηρεί και ο επιτηδευματίας που διατηρεί επιχειρηση πώλησης μεταχειρισμένων αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων για λογαριασμό του ή για λογαριασμό τρίτων. Η υποχρέωση καταχώρησης στο βιβλίο εισερχομένων και των μοτοποδηλάτων ισχύει από την 1/8/96 μετά την τροποποίηση των πιο πάνω διατάξεων με το Άρθρο 7 του ΠΔ 134/96.

Μεταχειρισμένο όχημα θεωρείται κάθε όχημα το οποίο έχει χρησιμοποιηθεί (κυκλοφορήσει) έστω και ελάχιστα.

Υποχρέωση τήρησης του βιβλίου αυτού έχουν και οι εισαγωγείς μεταχειρισμένων οχημάτων αφού οι διατάξεις αναφέρονται σε επιχειρήσεις πώλησης μεταχειρισμένων οχημάτων και όχι μόνο ρητά δεν έχουν εξαιρεθεί αλλά

— αντιθέτως — η — Διοίκηση — (Σχετ.: — Έγγ.— 1086096/640/6.8.1996) — δέχεται ότι σαφώς έχουν αυτήν την υποχρέωση.

106. Επιχειρήσεις πώλησης μεταχειρισμένων αυτοκινήτων με υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης.

Οι επιχειρήσεις που πωλούν μεταχειρισμένα αυτοκίνητα πρέπει να τηρούν βιβλίο εισερχομένων.

Η πιθανή υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης δεν υποκαθιστά την υποχρέωση τήρησης βιβλίου εισερχομένων καθότι τα δεδομένα τα οποία καταχωρούνται στο βιβλίο αποθήκης είναι διαφορετικά από τα δεδομένα τα οποία αναγράφονται στο βιβλίο εισερχομένων όπως επίσης διαφορετικός είναι και ο χρόνος ενημέρωσης τους. Ο υπόχρεος μπορεί να συγχωνεύσει τα δύο βιβλία σε ένα αλλά πρακτικά αυτό θεωρείται χειρόγραφη τήρηση ή άμεση ενημέρωση και εκτύπωση όταν τηρείται μηχανογραφικά αφού τα πρόσθετα βιβλία δεν έχουν μεταγενέστερο χρόνο εκτύπωσης από αυτόν της ενημέρωσης.

107. Τήρηση μητρώου εισερχομένων αυτοκινήτων για αυτοκίνητα που έχουν κατασχεθεί.

Ποια είναι η έννοια του κατασχεμένου αυτοκινήτου; Πως αντιμετωπίζεται η διοίκηση λοιπών αναφέρει και το θέμα 105 αυτοκίνητο που έχει κυκλοφορήσει έστω και ελάχιστα θεωρείται μεταχειρισμένο, έτσι λοιπόν και το κατασχεμένο αυτοκίνητο θεωρείται μεταχειρισμένο γιατί δεν υπάρχει περίπτωση να μην έχει κυκλοφορήσει αλλά και η έννοια του μεταχειρισμένου (κατασχεμένου) αυτοκινήτου δημιουργεί την υποχρέωση τήρησης μητρώου εισερχομένων.

Τα αυτοκίνητα λοιπόν που προέρχονται από κατάσχεση καταχωρούνται στο βιβλίο εισερχομένων ως μεταχειρισμένα αν η καταχώρηση τους στο βιβλίο αποθήκης δεν καλύπτει το

βιβλίο εισερχομένων εκτός και αν γίνει συνένωση των δύο βιβλίων και προκύπτουν τα δεδομένα των διατάξεων αυτών (Εγγ. 1087120/701/4.9.1995).

Πάντος υπάρχει η εξής έννοια που αναφέρει ότι η υποχρέωση καταχώρησης των κατασχεμένων αυτοκινήτων στο βιβλίο εισερχομένων, δεν καταλαμβάνει τις επιχειρήσεις πώλησης καινούριων αυτοκινήτων, εκτός εάν διατηρούν τμήμα πώλησης μεταχειρισμένων αφού ρητά οι διατάξεις (Άρθρο 10) αναφέρονται σε «επιτηδευματία που διατηρεί επιχείρηση πώλησης μεταχειρισμένων αυτοκινήτων, μοσοσυκλετών και μοτοποδηλάτων για λογαριασμό του ή για λογαριασμό τρίτου» γεγονός που δεν συμβαίνει στην επιχείρηση πώλησης καινούργιων οχημάτων έστω και αν προέρχονται λόγω κατάσχεσης στην επιχείρηση κάποια από τα πωληθέντα.

108. Αγορά μεταχειρισμένων αυτοκίνητων προς διάλυση.

Η υποχρέωση τήρησης βιβλίου εισερχομένων μεταχειρισμένων αυτοκίνητων υπάρχει ακόμη και αν το αγορασμένο αυτοκίνητο προορίζεται για διάλυση. Στη σήλη παρατηρήσεις σημειώνεται η ένδειξη διάλυση σε εξαρτήματα ή ανταλλακτικά για λόγους διασφάλισης των ελεγκτικών επαληθεύσεων (σκετ. Εγγ 1060430/523/13.7.1992). Εάν δεν αγοραστεί ολόκληρο το όχημα άλλα εξαρτήματα ανταλλακτικά και τμήματα του δεν δημιουργείται υποχρέωση καταχώρησης σε κάποιο βιβλίο.

109. Παραλαβή μεταχειρισμένων αυτοκινήτων για «απόσυρση».

Τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα που παραλαμβάνονται από τους αγοραστές των καινούργιων «μέσω της πολιτικής πωλήσεων με αποσύρσεις» πρέπει να καταχωρούνται στο βιβλίο εισερχομένων αυτοκίνητων.

Διευκρινίζεται ότι για τα αυτοκίνητα αυτά δεν υπάρχει υποχρέωση να εκδοθεί δελτίο ποσοτικής παραλαβής αλλά αρκεί η καταχώρηση τους στο βιβλίο των εισερχομένων (εγγ 1128546/813/17.12.1998).

Σε περίπτωση που τα αυτοκίνητα δεν πωλούνται τελικά και πάνε για διάλυση γίνονται όσα ορίζει το θέμα 108.

110. Μεταχειρισμένα αυτοκίνητα σε εγκαταστάσεις τρίτων. Βιβλίο εισερχομένων οχημάτων.

Στο ερώτημα για το αν υπάρχει υποχρέωση παρακολούθησης μεταχειρισμένων αυτοκινήτων, στο βιβλίο εισερχομένων όταν αυτά δεν έρχονται στις εγκαταστάσεις αλλά απ' ευθείας με την αγορά τους παραδίδονται ή παρακολουθούνται από αντιπροσώπους - εμπόρους προς επίδειξη σε υποψηφίους πελάτες.

Όταν τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα βρίσκονται σε επαγγελματικές εγκαταστάσεις τρίτων (με σκοπό την επίδειξη) και η επιχείρηση που τα εμπορεύεται δεν έχει επαγγελματική εγκατάσταση στους χώρους αυτούς δεν έχει υποχρέωση τήρησης (στους χώρους αυτούς) του πρόσθετου βιβλίου εισερχομένων αυτοκινήτων. Εάν η επιχείρηση ακολουθεί το ειδικό καθεστώς του άρθρου 36^α του ΦΠΑ (Ν 1642/86) και δεν τηρεί ειδικό βιβλίο (θέμα 314 Άρθρο 12) τότε επιβάλλεται να καταχωρούνται στο βιβλίο εισερχομένων που τηρείται στην έδρα, με σχετική παρατήρηση του χώρου που βρίσκονται.

Ο αντιπρόσωπος εφόσον εμπορεύεται μεταχειρισμένα αυτοκίνητα για λογαριασμό τρίτων ή για δικό του λογαριασμό πρέπει να ενημερώνει το τηρούμενο βιβλίο εισερχομένων και με το πιο πάνω αυτοκίνητα με αναγραφή και του σκοπού «προς επίδειξη» (Σχετ. Εγγ 1116216/900/15.11.1996).

Σημειώνεται ότι δημιουργείται θέμα εάν η επιχείρηση πώλησης των μεταχειρισμένων αυτοκινήτων δεν ακολουθεί το ειδικό καθεστώς μεταχειρισμένων περιθωρίου κέρδους και δεν εισέρχονται τα αυτοκίνητα στις εγκαταστάσεις της παρά πωλούνται από εγκαταστάσεις τρίτων, για λογαριασμό της εάν πρέπει να τηρεί βιβλίο εισερχομένων.

Η διοίκηση θεωρεί ότι πρέπει να τηρείται και στην περίπτωση αυτή βιβλίο εισερχομένων με σχετική παρατήρηση του χώρου στο οποίο βρίσκονται (σχετ. Εγγ 1053721/361/20.5.1998).

Σύμφωνα με την εξής άποψη από τις διατάξεις συμπεραίνεται ότι το βιβλίο εισερχομένων αυτοκινήτων τηρείται μόνο στο χώρο που βρίσκονται τα αυτοκίνητα και δεν αναπληρώνει λογιστικές εγγραφές οι οποίες εξάλλου πρέπει να γίνουν στα λογιστικά βιβλία με ενημέρωση λογαριασμών εμπόρευμάτων σε εγκαταστάσεις τρίτων. Το βιβλίο εισερχομένων ενημερώνεται με την είσοδο και έξοδο του αυτοκινήτου, αναφέρουν οι διατάξεις (Άρθρο 10) εννοώντας βέβαια την φυσική είσοδο και έξοδο των αυτοκινήτων γι' αυτό δεν δημιουργείται υποχρέωση να τηρείται το βιβλίο αυτό σε χώρους που δεν υπάρχουν αυτοκίνητα. Αρκεί δηλαδή η τήρηση τέτοιου βιβλίου από τον αντιπρόσωπο. Πάντως το βιβλίο πρέπει να τηρείται έως οριστικοποιηθεί είτε νομοθετικά είτε δικαστηριακά.

111. Χώρος αποθήκευσης μεταχειρισμένων οχημάτων.

Το βιβλίο εισερχομένων οχημάτων, μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων τηρείται σε κάθε επαγγελματική εγκατάσταση που ασκείται η δραστηριότητα της πώλησης των μεταχειρισμένων αυτών οχημάτων κλπ (κεντρικό ή υποκατάστημα).

Όταν θύμως μια επιχείρηση χρησιμοποιεί ένα χώρο μόνο προς αποθήκευση στον οποίο δεν πραγματοποιούνται συναλλαγές ή έκθεση των οχημάτων δηλαδή στον χώρο αυτό δεν γίνονται πράξεις που να του δίνουν την έννοια του υποκαταστήματος, τότε στο χώρο αυτό (αποθήκη) δεν υπάρχει υποχρέωση τήρησης βιβλίου εισερχομένων. Τα οχήματα καταχωρούνται στο βιβλίο εισερχομένων της έδρας ή του υποκαταστήματος που ανήκει ο χώρος αυτός με σχετική παρατήρηση του χώρου στον οποίο βρίσκονται (Εγγ. 1102431/621/17.10.1997).

112. Επιχείρηση πώλησης μεταχειρισμένων τρακτέρ και γεωργικών μηχανημάτων. Υποχρέωση τήρησης βιβλίου εισερχομένων οχημάτων έχει ο επιτηδευματίας που πουλάει μεταχειρισμένα αυτοκίνητα, μοτοσυκλέτες και μοτοποδήλατα για λογαριασμό του ή για λογαριασμό τρίτων (Άρθρο 10).

Η αναφορά στις διατάξεις είναι περιοριστική στα αυτοκίνητα, μοτοσυκλέτες και μοτοποδήλατα, γεγονός που σημαίνει ότι δεν δημιουργείται υποχρέωση τήρησης βιβλίου εισερχομένων από επιχειρήσεις πώλησης μεταχειρισμένων γεωργικών μηχανημάτων και τρακτέρ (Σχετ. Εγγ 1130811/1084/23.1.1997).

113. Βιβλίο πρέσας εκκοκιστηρίου βαμβάκιου.

113.1 Ο εκμεταλλευτής εκκοκιστηρίου βαμβακιού τηρεί βιβλίο πρέσας στο οποίο καταχωρεί τον αύξοντα αριθμό κάθε δέματος εκκοκιζομένου βαμβακιού το βάρος του και τα στοιχεία του δικαιούχου.

113.2 Στην τήρηση του βιβλίου αυτού υποχρεούνται οι εκμεταλλευτές εκκοκιστηρίων βαμβακιού μη παιζοντας ρόλο εάν η εκκοκίση βαμβακιού ενεργείται για λογαριασμό του ή για λογαριασμό τρίτων (10.5.7 Εγκ. ΚΒΣ).

113.3=Όταν=ο=εκμεταλλευτής=του=εκκοκιστηρίου=έχει= πολλές πρέσες, μπορεί να τηρεί χωριστό βιβλίο για κάθε πρέσα (μηχανήματος), δεδομένου ότι και οι διατάξεις αναφέρονται «σε βιβλίο πρέσας» σε ενικό αριθμό. Στην περίπτωση αυτή κατά τη θεώρηση του κάθε βιβλίου θα αναγράφεται και ο αριθμός της πρέσας.

Στη συνέχεια παραθέτουμε ενδεικτικό υπόδειγμα.

α/α	Χρονολογία	Δέματος		Στοιχεία δικαιούχου		ΑΙΤΥ Αριθμός Αξια
		α.α	Κιλά	Ονοματεπώνυμο	Διεύθυνση	
1	4/9/02	1	350	Δ.Αντωνιάδης	Αράχωβα	
2	4/9/02	2	300	Δ.Αντωνιάδης	Αράχωβα	
3	4/9/02	3	250	Κ.Γρηγορίου	Νιοχώρι	

1. Ο αριθμός και η αξια των αθεώρητων ΑΙΤΥ, όπως ορίζεται στην ΑΥΟ ΠΟΛ. 1071/25.2.2000 αναγράφονται εντός της επόμενης της έκδοσης. Επιτρέπεται στα μηχανογραφικώς παρούμενα βιβλία ή κειρόγραφη αναγραφή τους (Εγκ.ΠΟΛ. 1137/7.4.2000).

114. Βιβλία και στοιχεία ασφαλιστικών επιχειρήσεων Εγκ.Υπ.Οικ. Α 9934/197/ΠΟΛ.176/23.6.1977 (Η διαταγή αυτή θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται και με το νέο ΚΒΣ σύμφωνα με την (εγκ. 1055412/4181 ΠΟΛ. 1105/12.6.1992).

114.1 Σύμφωνα με αυτές τις εγκυκλίους αναφέρονται τα εξής: Εκτιμώντας τους επικαλούμενους από τους εκπροσώπους των ασφαλιστικών επιχειρήσεων λόγους για τους οποίους πράγματι είναι εξαιρετικά δυσχερής ή επακριβής αυτών συμμόρφωση προς τις επιβαλλόμενες από το νέο ΚΦΣ ανωτέρω υποχρεώσεις και έχοντας υπόψην τις διατάξεις των περιπτώσεων ι, ια, ιβ και ιδ του άρθρου 49 του ΠΔ 99/1977 «περί ΚΦΣ» ως ισχύει ως και την από 8/6/77 σύμφωνο γνώμη της επιτροπής λογιστικών βιβλίων Εγκρίνουμε:

114.1.1 Την ενημέρωση του βιβλίου ασφαλιστηρίων συμβολαίων εντός 5 ημερών από την σύνταξή του συμβολαίου ή της πρόσθετης πράξης.

114.1.2 Την έκδοση των όσων ορίζονται από την παράγραφο 11 του άρθρου 13 του ανωτέρω κώδικα θεωρημένων αποδείξεων για τα ασφάλιστρα, τις επιστροφές ασφαλιστρών και τις παρεχόμενες εκπτώσεις, για τα ασφάλιστρα μόνο των κλάδων ασφαλίσεως:

114.1.1.1 Μεταφοράς αγαθών γενικώς (εσωτερικού – εξωτερικού)

114.1.1.2 Προσωπικών ατυχημάτων ταξιδιωτών

114.1.1.3 Χρηματαποστολών.

114.1.3 Εάν τα σχετικά ασφαλιστήρια συμβόλαια και οι πρόσθετες πράξεις σ' όλες τις παραπάνω περιπτώσεις συντάσσονται σε θεωρημένα από τον Οικον. Έφορο έντυπα και περιλαμβάνουν τα ασφάλιστρα τις επιστροφές και τις εκπτώσεις για τα ασφάλιστρα πρέπει να γίνει η έκδοση θεωρημένων αποδείξεων.

114.1.4 Την καταχώρηση των προασφαλιστηρίων του κλάδου μεταφορών και των προσωρινών δελτίων αναλήψεων κινδύνων (SLIPS) πλοίων και αεροσκαφών αμέσως μετά την ανάληψη του σχετικού κινδύνου σε θεωρημένο από οικον. Εάν τα σχετικά προασφαλιστήρια και τα προσωρινά δελτία αναλήψεως κινδύνων συντάσσονται σε θεωρημένα έντυπα από τον Οικον. Έφορο και πρέπει να καταχωρηθούν σε θεωρημένο βιβλίο.

114.1.5 Την έκδοση μη θεωρημένων αποδείξεων για τα ασφάλιστρα της επιστροφής ασφαλιστρών και τις παρεχόμερνες εκπτώσεις επί των ασφαλιστρών για όλους τους υπολοίπους κλάδους ασφαλίσεων. Στις περιπτώσεις που τα ασφάλιστρα, οι

επιστροφές-ασφαλιστρων-και=οι=εκπώσεις-για=τα=ασφάλιστρα αναγράφονται στα σχετικά ασφαλιστήρια συμβόλαια ή στις πρόσθετες πράξεις πρέπει να γίνεται η έκδοση αποδείξεων.

114.1.6 Τη λήψη απόδειξη καταβολής της αποζημιώσεως (υπογεγραμμένη) ή τη συμβολαιογραφική εξόφληση αυτής.

114.1.7 Την έκδοση το αργότερο μέσα στον μήνα Φεβρουάριο υπό των ασφαλιστικών επιχειρήσεων θεωρημένων από τον Οικον. Έφορο Τριπλότυπων εκκαθαρίσεων για τις προμήθειες και λοιπά δικαιώματα που παρασκέθηκαν απ' αυτές κατά το προηγούμενο έτος στους πράκτορες παραγωγούς ασφαλειών και ασφαλειομεσίτες στις οποίες θα αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και το ποσό της προμήθειας. Το ένα αντίτυπο της εκκαθαρίσεως θα παραδίνεται ή θα αποστέλλεται στο δικαιούχο της προμήθειας το άλλο θα υποβάλλεται στον Οικον. Έφορο, αντί ατομικής καταστάσεως και το τρίτο θα διαφυλάσσεται από την ασφαλιστική επιχείρηση (οι ατομικές καταστάσεις έχουν πλέον καταρτηθεί αλλά οι εκκαθαρίσεις μπορούν αν θεωρούνται διπλότυπες, τα ποσά των εκκαθαρίσεων υποβάλλονται στις συγκεντρωτικές καταστάσεις προμηθευτών, χωρίς να υποβάλλονται πλέον αντίτυπα των εκκαθαρίσεων).

114.1.8 Το οφειλόμενο χαρτόσημο για τις χορηγούμενες προμήθειες κατά τρίμηνο θα αποδίδεται από τις ασφαλιστικές μέσω δηλώσεων που θα υποβάλλονται μέσα στις προθεσμίες του άρθρου 30 του ΚΦΣ. Στις περιπώσεις αυτές πρέπει να γίνεται έκδοση τιμολογίου από τους δικαιούχους των προμηθειών.

114.1.9 Οι ανωτέρω ρυθμίσεις ισχύουν και για τους πράκτορες των ασφαλιστικών επιχειρήσεων οι οποίοι με την

ιδιότητα τους συνάπτουν ασφαλιστήρια συμβόλαια ή πρόσθετες πράξεις.

114.1.9 Όλα αυτά ισχύουν από 1/8/1997 από 1/5-31/7/1977 γι' αυτό το χρονικό διάστημα έχει εγκριθεί να συνεχιστεί η έκδοση κάτω από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και των πρακτόρων αυτών των στοιχείων των οριζομένων κάτω από την παρ.8 του Άρθρου 31 του ΝΔ 4/1968 περί ΚΦΣ.

Η υποχρέωση για τήρηση βιβλίων ισχύει και για τους πράκτορες ασφαλιστικών επιχειρήσεων οι οποίοι με την ιδιότητα τους συνάπτουν ασφαλιστήρια συμβόλαια ή πρόσθετες πράξεις (10.5.11 Εγκ.ΚΒΣ).

115. Χρόνος εκτύπωσης των πρόσθετων βιβλίων των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων.

Μέχρι της 16/11/1999 υπήρχε υποχρέωση εκτύπωσης των πρόσθετων βιβλίων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων μέσα στην προθεσμία ενημέρωσης τους δηλαδή μέσα σε 5 ημέρες. Από τις 17/11/1999 σύμφωνα με τις νέες διατάξεις της παρ. 6 του Άρθρου 24 του ΚΒΣ και με βάση ότι η ενημέρωση τους πραγματοποιείται από εκδιδόμενα παραστατικά (συμβόλαια αποδείξεις) μπορούν αν εκτυπώνονται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα με την προϋπόθεση ότι όταν ζητηθούν θα είναι δυνατή η εκτύπωση τους σε αθεώρητο χαρτί μέχρι την προθεσμία ενημέρωσης αυτών.

116. Η καταχώρηση προασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Τα αθεώρητα προασφαλιστήρια συμβόλαια της Εγκυκλίου Α9934/1971/23.6.77 τα οποία σύμφωνα με την περίπτωση που αναφέρεται στο θέμα 114 και συγκεκριμένα στο θέμα 114.1 της διαταγής στην οποία αναφέρεται πρέπει αν καταχωρούνται σε ειδικό θεωρημένο βιβλίο. Με την Εγγ 1114089/843/12-99 γίνεται δεκτό ότι μπορεί λόγιο του

σκοπού που εξυπηρετεί η καταχώρηση τους (παρακολούθηση της συναλλαγής) αντί να καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο να καταχωρούνται χωριστά στο βιβλίο ασφαλιστηρίων συμβολαίων που τηρείται για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια της παρ. 5 του Άρθρου 10 του ΚΒΣ.

117. Παραγωγοί ασφαλίσεων, Ασφαλιστικοί σύμβουλοι, η έννοια.

Τα πρόσωπα που διαμεσολαβούν για τη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων είναι οι ασφαλιστικοί πράκτορες, οι μεσίτες ασφαλίσεων, οι ασφαλιστικοί σύμβουλοι (τέως «παραγωγοί ασφαλίσεων») καθώς και οι συντονιστές ασφαλιστικών συμβούλων (Άρθρο 11 Ν. 2170/93).

Σαν ασφαλιστικός σύμβουλος σύμφωνα με το άρθρο 13 του Ν. 2170/93 που αντικατέστησε το άρθρο 16 του Ν. 1569/85 θεωρείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο μελετά την αγορά παρουσιάζει και προτείνει λύσεις ασφαλιστικής κάλυψης των αναγκών των πελατών με ασφαλιστικές συμβάσεις για λογαριασμό ασφαλιστικών επιχειρήσεων ή ασφαλιστικών πρακτόρων ή μεσιτών, με βάση σύμβαση έναντι προμήθειας για την προσάρτηση εργασιών. Ο ασφαλιστικός σύμβουλος δεν έχει δικαίωμα υπογραφής ασφαλιστηρίων.

Η σχέση που συνδέει τον ασφαλιστικό σύμβουλο με την ασφαλιστική επιχείρηση ή τον ασφαλιστικό πράκτορα ή το μεσίτη ασφαλίσεων είναι σύμβαση έργου.

Οι ασφαλιστικοί σύμβουλοι όπως αναφέρονται στα Άρθρα 11 και 13 του Ν. 2170/93 είναι εκείνοι που αντικατέστησαν στην ασφαλιστική αγορά τους παραγωγούς ασφαλίσεων, με την Εγκ. ΠΟΛ. 1087/16.3.1998 έγινε δεκτό όπως οι εργασίες τους

απαλλάσσονται από το ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του Άρθρου 18 του Ν. 1642/86.

Επίσης με το ίδιο σκεπτικό προς τους ασφαλιστικούς συμβούλους εκδίδονται εκκαθαρίσεις για την αμοιβή που καταβάλλεται από τις ασφαλιστικές εταιρίες.

118. Θεώρηση των πρόσθετων βιβλίων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων τρόπος εκτύπωσης.

Μέχρι την εφαρμογή του συστήματος «TAXIS» τα βιβλία αυτά θεωρούνται από τις ΔΥΟ σε σειρές ανά κλάδο π.χ. βιβλίο ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου πυρός, κλάδου ζωής κλπ χωρίς αυτό να είναι σύμφωνο με τις διατάξεις του Κώδικα. Μετά την εφαρμογή του συστήματος TAXIS δεν γίνεται πλέον να θεωρούνται τα βιβλία αυτά ανά κλάδο αφού δεν υπάρχει αντίστοιχος κώδικας πρέπει πλέον να θεωρούνται ενταία για όλους τους κλάδους π.χ. «βιβλίο ασφαλιστηρίων συμβολαίων» και κρατά την εκτύπωση τους είναι δυνατόν για διευκόλυνση των επιχειρήσεων να εκτυπώνονται ανά κλάδο οι πράξεις του προηγουμένου μήνα κατά χρονολογική σειρά.

119. Βιβλίο διάθεσης λαχείων.

Ο πράκτορας κρατικών λαχείων από 1/7/1992 υποχρεούται στην τήρηση βιβλίου διάθεσης λαχείων στο οποίο πρέπει να καταχωρεί με την παραλαβή των λαχείων κάθε κλήρωσης τους αριθμούς των λαχείων που προορίζονται να πωληθούν λιανικώς από τον ίδιο.

Πράκτορες κρατικών λαχείων (για να υπάρχει η υποχρέωση τήρησης βιβλίου διάθεσης λαχείων) θεωρούνται εκείνοι που προμηθεύονται τα λαχεία απευθείας από τη Δ/νση κρατικών Λαχείων του Υπουργείου Οικονομικών και διαθέτουν ειδική άδεια από τη Δ/νση αυτή (με άλλα λόγια δεν ισχύουν οι διατάξεις αυτές για τα περιφερειακά πρακτορεία ΠΡΟΠΟ

λαχείων αλλά τα κεντρικά πρακτορεία που πωλούν τα λαχεία χονδρικά).

Μετά την καθιέρωση του βιβλίου αυτού και τη συγκεκριμένη αντιμετώπιση της φορολογίας των πρακτόρων κρατικών λαχείων στην φορολογία εισοδήματος (Ν. 2065/1992 Άρθρο 10) και λόγω ότι δεν υπάρχει φορολογικό ενδιαφέρον για τους πλανόδιους λαχειοπολήτες δεν υπάρχει πλέον η απαίτηση για υποβολή κατά έτος, καταστάσεων λαχείων από τους πράκτορες 10.5.12 Εγκ. ΚΒΣ.

120. ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΑΣΘΕΝΩΝ (ΙΑΤΡΩΝ)

Άρθρο 64 Ν. 2065/92 ΑΥΟ 1089300/720 ΠΟΛ.1191/17.9.92 ΦΕΚ 575β Εγκ. 1100949/789 ΠΟΛ. 1216/12.10.92. Η τήρηση του βιβλίου επίσκεψης ασθενών καθιερώθηκε με την § 11 του άρθρου 64 του Ν. 2065/92 και άρχισε να ισχύει από 1/9/92 σύμφωνα με την § 12 του ίδιου άρθρου.

120.1 Από ποιους τηρείται: Από όλους τους γιατρούς ακόμα και από της εταιρίας που συνιστούν οι γιατροί με αντικείμενο φυσικά την παροχή υπηρεσιών γιατρού. Τα διαγνωστικά κέντρα έχουν τις υποχρεώσεις των όσων ορίζονται από το Άρθρο 10.

Οι οδοντογιατροί και οι κτηνιατροί (ΑΥΟ ΠΟΛ. 1191/92) δεν έχουν την υποχρέωση τήρησης βιβλίου επίσκεψης ασθενών.

Επίσης δεν υπάρχει υποχρέωση τήρησης όταν παρέχονται ιατρικές υπηρεσίες εκτός των εγκαταστάσεων του γιατρού π.χ. στα σπίτια των ασθενών ή σε άλλους χώρους όπως σχολεία, εργοστάσια κλπ (ΠΟΛ. 1216/92). Ακόμα όταν παρέχονται ιατρικές υπηρεσίες π.χ. αναισθησιολόγοι χειρουργοί κλπ σε κλινικές, θεραπευτήρια ή νοσοκομεία έστω

και αν λαμβάνεται ιδιαιτέρα αμοιβή από τον ασθενή, γιατί αφενός στην περίπτωση αυτή ενημερώνουν τα νοσοκομεία το μεριδολόγιο ιατρών (άρθρο 10) και αφετέρου όπως προκύπτει από τις διατάξεις της § 11 του Άρθρου 64 του Ν. 2065/92 αλλά και από την ΑΥΟ 1191/92 το βιβλίο αυτό τηρείται στο Ιατρείο ή εργαστήριο κλπ αλλά όχι εκτός του χώρου του γιατρού.

120.2 Τι αναγράφεται σ' αυτό.

Στο βιβλίο αυτό καταχωρούνται για κάθε ασθενή το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνσή του, η χρονολογία επίσκεψης και ο αριθμός της ΑΙΤΥ όταν αυτή εκδοθεί (ΑΥΟ ΠΟΛ. 1191/92).

Όταν εκδίδεται μια απόδειξη για περισσότερες από μια επισκέψεις του ίδιου ασθενή τότε αυτή αναγράφεται σε όλες τις επισκέψεις που καλύπτονται από αυτήν (π.χ. επισκέψεις) εγκύου και είσπραξη αμοιβής για όλες τις επισκέψεις μαζί με το τοκετό κλπ Εγκ. ΠΟΛ. 1216/92.

Σε εξέταση από εργαστηριακούς γιατρούς (μικροβιολόγοι, ακτινολόγοι κλπ) τα στοιχεία του ασθενή αναγράφονται μόνο κατά την ημέρα που έγινε η εξέταση, όχι και όταν παραδίδονται οι εξετάσεις. Το ίδιο ισχύει και όταν οι εργαστηριακές αυτές εξετάσεις μέσα σε λίγες ημέρες από την σύνταξη τους παραδίδονται για να δειχθούν στον γιατρό που έδωσε την εντολή να γίνουν και εφόσον φυσικά δεν καταβάλλεται αμοιβή, για την επίσκεψη αυτή (Εγκ.ΠΟΛ. 1216/92).

Για τις εξετάσεις ασθενών και την παροχή ιατρικών συμβουλών δωρεάν θα γίνεται δεκτή η καταχώρηση στο βιβλίο ασθενών και θα εκδίδονται θεωρημένες ΑΙΤΥ με την ένδειξη «δωρεάν».

120.3 Ποιοί ασθενείς δεν αναγράφονται στο βιβλίο.

Οι γιατροί που έχει κάνει σύμβαση με το Δημόσιο ή έχουν σύμβαση μίσθωσης εργασίας (μισθωτοί) ή μίσθωσης έργου με ασφαλιστικά ταμεία (ΙΚΑ, ΤΕΒΕ κλπ) και έχουν την υποχρέωση να δέχονται τους ασφαλισμένους αυτούς στο Ιατρείο τους χωρίς να λαμβάνεται ιδιαίτερη αμοιβή κατά επίσκεψη από τους ασθενείς δεν υποχρεούνται να καταχωρούν τα στοιχεία των ασθενών αυτών στο τηρούμενο βιβλίο (όταν λαμβάνεται μέρος αμοιβής ή ποσοστού συμμετοχής ενημερώνεται κανονικά το βιβλίο). Η ιδιότητα των ασθενών αυτών ως ασφαλισμένων στο Δημόσιο ή σε κάποιο ταμείο θα αποδεικνύεται από το ατομικό βιβλιάριο υγείας, από το οποίο θα έχει αποκοπεί η σχετική απόδειξη ή από αναγραφή στο ασφαλιστικό βιβλιάριο του ονοματεπώνυμου του οικογενειακού γιατρού. Για όλους τους άλλους ασθενείς ακόμα και αυτούς που δέχεται ο γιατρός δωρεάν υποχρεούται να τους καταχωρεί στο βιβλίο ασθενών (ΑΥΟ ΠΟΛ. 1216/92).

120.4 Τόπος τήρησης: Τηρείται στο χώρο εξέτασης του ασθενή ή στο χώρο παροχής σ' αυτόν των ιατρικών συμβουλών (ιατρείο, εργαστήριο κλπ). Για τις επισκέψεις ασθενών στο σπίτι ή σε άλλους χώρους όπως σε σχολεία αθλητικούς συλλόγους δεν προκύπτει υποχρέωση τήρησης βιβλίου ασθενών (Εγκ.ΠΟΛ. 1216/92).

120.5 Χρόνος ενημέρωσης: χρόνος ενημέρωσης: Ενημερώνεται με την είσοδο του ασθενούς στον χώρο εξέτασης ή παροχής των ιατρικών υπηρεσιών και συμβούλων (ΑΥΟ ΠΟΛ. 1191/92).

120.6 Δυνατότητα καταχώρησης των δεδομένων του βιβλίου επίσκεψης ασθενών στο τηρούμενο βιβλίο εσόδων – εξόδων: Από τις διατάξεις του Άρθρου 64 του Ν. 2065/92

παρέχεται η δυνατότητα να μην τηρείται το βιβλίο ασθενών αλλά να αναπληρώνεται αυτό από το βιβλίο εσόδων εξόδων. Αυτό όμως μπορεί να γίνει με τις εξής προϋποθέσεις:

120.6.1 Ατρόπος: Να ενημερώνεται το βιβλίο στη στήλη των εσόδων αμέσως με την είσοδο του ασθενή. Δηλαδή να αναγράφεται η χρονολογία και στη στήλη της αιτιολογίας το ονοματεπώνυμο και η Δ/νση του ασθενή. Στη συνέχεια με την έκδοση της ΑΠΥ θα συμπληρωθεί ο αριθμός της στο τηρούμενο βιβλίο και το ποσό της αμοιβής. Ο τρόπος αυτός εξυπηρετεί τους γιατρούς που αμειβονται σε κάθε επίσκεψη, δεν μπορεί πρακτικά να τηρηθεί από τους γιατρούς που αμειβονται με διαφορετικό τρόπο.

120.6.2. Β' τρόπος: Να χωριστεί το βιβλίο Εσόδων – Εξόδων στα δύο. Δηλαδή από τη μέση και πίσω με την κατάλληλη γραμμογράφηση να τηρείται ως βιβλίο ασθενών και στο πρώτο μέρος για αναγραφή των Εσόδων – Εξόδων. Σημειώνουμε ότι για την περίπτωση αυτή ή όταν τηρείται χωριστό βιβλίο Ασθενών ότι επιτρέπεται όπως εξάλλου είναι γνωστό, τα έσοδα να καταχωρούνται ημερησίως με αναγραφή του πρώτου και του τελευταίου αριθμού των ΑΠΥ και όχι όπως, πάρα πολλοί γιατροί νομίζουν ότι είναι υποχρεωμένοι να καταχωρούν την κάθε απόδειξη χωριστά.

120.7 Παραβάσεις: Για κάθε παράβαση σχετικά με το βιβλίο Ασθενών εφαρμόζονται οι διατάξεις του ΚΒΣ όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του Άρθρου 64 του Ν. 2065/92. Δηλαδή αν διαπιστωθεί ότι ένας γιατρός δεν καταχώρησε π.χ. 15 ασθενείς – πελάτες του τα πρόστιμα που θα πρέπει αν πληρώσει θα είναι 15.

— Ειδικά = για το διάστημα = 1/9-30/9/92 = ζητήθηκε με την Εγκ. 1100949/989 ΠΟΛ. 1216/2.10.92 από τις ΔΥΟ να μην επιβάλουν πρόστιμα, στα πλαίσια της χρηστής Διοίκησης.

121. Ασθενείς που εξετάζονται από ιατροδικαστές κατ' εντολή των ανακριτικών αρχών.

Όταν οι γιατροί δέχονται ασθενείς ασφαλισμένους του Δημοσίου, χωρίς αν λαμβάνουν ιδιαίτερη αμοιβή δεν υποχρεούνται να τους καταχωρήσουν στο βιβλίο επίσκεψης ασθενών (Εγκ. ΠΟΛ. 1216/92).

Σύμφωνα λοιπόν με την αναλογία των παραπάνω, γίνεται δεκτό ότι και οι ασθενείς που εξετάζονται από ιατροδικαστές στο Ιατρείο του, έπειτα από σχετική εντολή ανακριτικών ή εισαγγελικών αρχών όταν δεν καταβάλλουν αμοιβή οι ασθενείς, αλλά αμείβονται οι ιατροδικαστές από το Δημόσιο μπορούν να μη καταχωρούνται στο βιβλίο επίσκεψης ασθενών, επειδή και στις περιπτώσεις αυτές εντολέας είναι το δημόσιο. Εννοείται βέβαια ότι θα υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για την εξέταση (πραγματογνωμοσύνη) αυτή, έγγραφη εντολή της αρμόδιας εισαγγελικής ή ανακριτικής αρχής (Σχετ. Εγγ. 1117135/719/29.10.1998).

122. Τήρηση του βιβλίου επίσκεψης ασθενών από γιατρούς που συνεργάζονται με διαγνωστικά κέντρα.

122.1 1η Περιπτώση. Αμοιβή από το διαγνωστικό κέντρο. Οι συνεργαζόμενοι γιατροί με διαγνωστικό κέντρο, οι οποίοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους στις επαγγελματικές εγκαταστάσεις του διαγνωστικού κέντρου και αμείβονται από αυτό και όχι από τους ασθενείς που εξετάζουν, δεν έχουν υποχρέωση τήρησης του βιβλίου επίσκεψης ασθενών. Οι ασθενείς αυτοί καταχωρούνται στο βιβλίο επίσκεψης ασθενών

που τηρεί το διαγνωστικό κέντρο, γιατί είναι δικοί του πελάτες

(Σχετ. Εγγ. 1077479/491/7.7.1998).

122.2 2^η Περίπτωση Αμοιβή από τον ασθενή ασφαλισμένο. Για την περίπτωση αυτή σημειώνεται ότι η εξέταση των ασθενών ασφαλισμένων σε διάφορα ασφαλιστικά ταμεία από γιατρούς που συνεργάζονται με διαγνωστικό κέντρο και εργάζονται στο χώρο του κέντρου και όχι σε δικό τους ατομικό χώρο με την έννοια της ιδιαίτερης επαγγελματικής εγκατάστασης και με μηχανήματα του κέντρου, δεν θεωρείται ότι οι γιατροί αυτοί αποκτούν στο χώρο του διαγνωστικού κέντρου επαγγελματική εγκατάσταση (υποκατάστημα) και φυσικά δεν έχουν υποχρέωση να τηρούν βιβλία υποκαταστήματος (εσόδων – εξόδων και βιβλίο επίσκεψης ασθενών). Διευκρινίζεται επίσης ότι δεν έχουν υποχρέωση να καταχωρούν τους ασθενείς που εξετάζουν στο διαγνωστικό κέντρο στο βιβλίο επίσκεψης ασθενών της έδρας τους γιατί πρόκειται για παροχή υπηρεσίας εκτός της επαγγελματικής τους εγκατάστασης.

Το διαγνωστικό κέντρο πρέπει να καταχωρεί στο βιβλίο επίσκεψης ασθενών για διευκόλυνση του ελέγχου τους ασθενείς ασφαλισμένους των ασφαλιστικών ταμείων που εξετάζονται από τους συνεργαζόμενους γιατρούς, με αναγραφή πέρα των δεδομένων που ορίζονται από τις διατάξεις του κώδικα και του ονοματεπωνύμου του συνεργαζόμενου γιατρού και του ασφαλιστικού φορέα του ασθενή (σχετ. Εγγ. 1038623/299/15.5.95).

123. Εξέταση ασθενών κατ' εντολή τρίτου (εταιρείας).

Όταν ένας γιατρός εξετάζει ασθενείς εργαζόμενους στο ιατρείο του κατ' εντολή της εταιρείας στην οποία εργάζονται και αμείβονται από αυτήν έχει υποχρέωση να καταχωρεί στο βιβλίο

επίσκεψης—ασθενών—Τα—φυσικά—πρόσωπα—και—επιπλέον—αναγράφει και στα στοιχεία της εταιρίας (εντολέας) και του αριθμού της ΑΠΥ όταν αυτή εκδοθεί. Σημειώνεται ότι η ΑΠΥ θα εκδίδεται κατά το χρόνο είσπραξης προς την εταιρία η οποία ουσιαστικά είναι ο πελάτης και κατ' εντολή της ο γιατρός εξετάζει τους εργαζόμενους τους ασθενείς (σχετ. Εγγ. 1034881/302/20.4.2000).

124. Εταιρίες με αντικείμενο παροχής υπηρεσιών ιατρού.

Οι εταιρίες που συνιστούν γιατροί και έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες γιατρών και όχι κλινικών ή διαγνωστικών κέντρων τηρούν βιβλίο επίσκεψης ασθενών όπως και τα φυσικά πρόσωπα (εγκ. ΠΟΛ. 1216/12.10.92).

125. Δεν τηρείται βιβλίο επίσκεψης ασθενών σε παροχή παραϊατρικών υπηρεσιών.

Ο γιατρός έχει την υποχρέωση να τηρεί βιβλίο επίσκεψης ασθενών (Άρθρο 64 Ν. 2065/92). Οι φορολογικές διατάξεις ερμηνεύονται στενά γραμματικά (ΣτΕ 3422/75, 645/83).

Άρα με βάση ότι οι διατάξεις για την τήρηση βιβλίου επίσκεψης ασθενών αναφέρονται σε γιατρούς και μόνο δεν υπάρχει υποχρέωση τήρησης του για παροχή παραϊατρικών υπηρεσιών π.χ θεραπεία λόγου και γενικά παρόμοιων υπηρεσιών από πρόσωπα τα οποία δεν έχουν την ιδιότητα του γιατρού.

125.1 Οι Λογοθεραπευτές. Δεν τηρούν πρόσθετα βιβλία. Οι λογοθεραπευτές απασχολούνται με την θεραπεία του λόγου, της ομιλίας, της επικοινωνίας και τις δυσλεξίας. Η λογοθεραπεία είναι ψυχοθεραπευτική μέθοδος κατά την οποία δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην πνευματική ζωή του ατόμου με τη χρησιμοποίηση της πειθούς, της υποβολής, της προτροπής

καὶ γενικά μέχρι σήμερα ὄλα αυτά δεν εντάσσονται στα Ιατρικά επαγγέλματα. Σαν παραϊατρικό επάγγελμα λοιπόν δεν δημιουργεῖ υποχρέωση τήρησης βιβλίου επίσκεψης ασθενών (βλέπε θέμα 125).

Επίσης δεν υπάρχει υποχρέωση τήρησης κάποιου άλλου πρόσθετου βιβλίου (μητρώου μαθητών ή βιβλίο επίσκεψης ασθενών διαγνωστικού κέντρου ή κλινικής καθώς δεν θεωρείται ότι παρέχεται εκπαίδευση ή ότι λειτουργούν ως διαγνωστικά κέντρα ή κλινικές.

125.2 Κέντρα θεραπείας λόγου τα οποία προσφέρουν ιατρικές υπηρεσίες μέσω ιατρών. Τα κέντρα θεραπείας λόγου δεν έχουν υποχρέωση τήρησης βιβλίου επίσκεψης ασθενών με βάση το ότι η δραστηριότητα τους θεωρείται σαν παραϊατρική. Όταν όμως απασχολούν γιατρούς (παιδίατρο, ωτορινολαρυγγολόγο, ψυχίατρο κλπ) έχουν υποχρέωση τήρησης του βιβλίου επίσκεψης ασθενών για τις επισκέψεις, (εξετάσεις) που πραγματοποιούν οι ασθενείς στους γιατρούς δεδομένου πλέον ότι παρέχονται υπηρεσίες γιατρού μέσω των απασχολούμενων στο κέντρο Ιατρών (σχετ. εγγρ. 1010709/74/25.5.94).

126. Βιβλίο εισερχομένων σκαφών θαλάσσης για επισκευή.

126.1 Με την νέα περίπτωση ιγ' της § 5 του άρθρου 10 που προστέθηκε με το άρθρο 43 του Ν. 2214/94 υποχρεώνεται ο επιτηδευματίας, ο οποίος εκμεταλλεύεται συνεργείο επισκευής και συντήρησης σκαφών θαλάσσης να τηρήσει βιβλίο εισερχομένων σκαφών από 1/1/1995. Το βιβλίο αυτό είναι αντίστοιχο με το βιβλίο εισερχομένων αυτοκινήτου.

126.2 Σκάφη θαλάσσης (για την εφαρμογή της διάταξης αυτής) θεωρούνται τα σκάφη αναψυχής ανοικτού τύπου

(φουσκωτά και μη) – ανεξάρτητα = από – το – εάν = είναι – ταχύπλοα – ή – όχι, ή εάν έχουν χώρο ενδιαίτησης καθώς και τα jet ski. Διευκρινίζεται ότι δεν υπάρχει υποχρέωση τήρησης του βιβλίου αυτού για πλοία αλιευτικά, φορτηγά επιβατικά, τουριστικά και επιβατικά οχηματαγωγά (σχετ. εγγρ. 1119083/946/99).

126.3 Επισκευή και συντήρηση θεωρείται κάθε εργασία που γίνεται για το σκάφος και αφορά επισκευή αντικατάσταση, συντήρηση, προσθήκη, έλεγχο, βάψιμο κλπ.

126.4 Επισημαίνεται ότι δεν υπάρχει υποχρέωση τήρησης προσθέτου βιβλίου από τους επισκευαστές μηχανών θαλάσσης.

126.5 Τρόπος τήρησης. Στο βιβλίο αυτό καταχωρούνται: η χρονολογία εισόδου και εξόδου, το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία του κατόχου, η διεύθυνση του, ο αριθμός νηολόγησης του σκάφους και αν δεν υπάρχει τέτοιος αριθμός το όνομα του σκάφους και ακόμη και αν δεν υπάρχει και αυτό τότε γίνεται γενική περιγραφή του σκάφους όπως π.χ. ταχύπλοο, φουσκωτό, μέτρα κλπ.

126.6 Όταν η επισκευή γίνεται δωρεάν πρέπει να εκδοθεί ΑΠΥ με την ένδειξη δωρεάν και αν οι υπηρεσίες αυτές έχουν προσφερθεί για σκοπούς ασχέτους από την δραστηριότητα, πρέπει να σημειωθεί ότι η ΑΠΥ εκδίδεται και ως στοιχείο αυτοπαράδοσης και να υπολογιστεί ο ΦΠΑ του κόστους των προσφερομένων υπηρεσιών. Δεν υπάρχει από τη διάταξη αυτή υποχρέωση για την αναγραφή της ένδειξης δωρεάν στο βιβλίο και υπογραφή του πελάτη, όπως συμβαίνει στο βιβλίο εισερχομένων αυτοκίνητων, πράγμα ορθό κατά γενική γνώμη, όμως με την εγκύκλιο του νόμου αυτού αναφέρεται ότι η αναγραφή της ένδειξης δωρεών κρίνεται σκόπιμη, καθώς και η υπογραφή του πελάτη. Η μη αναγραφή

τους - όμως = από = την = άλλη = δεν = αποτελεί = παράβαση = αφού = κάτι
τέτοιο δεν είναι υποχρεωτικό.

126.7 Στην περίπτωση που το σκάφος εξέλθει προσωρινά από το συνεργείο ενημερώνεται το βιβλίο με κάθε είσοδο και έξοδο του σκάφους και γίνονται οι ανάλογες σημειώσεις στην στήλη παρατηρήσεων του βιβλίου.

126.8 Για την έκδοση ΑΠΥ αναφέρονται στο άρθρο 13 και θέμα 208

126.9 Παραδείγματα βιβλίου εισερχομένων σκαφών θαλάσσης.

Υπόδειγμα βιβλίου εισερχόμενων σκαφών (στο θ. 140)

(Άρθρο 10 § 5 περίπτ. Ιγ')

α/α	Χρονολογία		Αριθμός νηολόγησης ή όνομα σκάφους	Στοιχεία Πελάτη		Παρατηρήσεις	ΑΠΥ Αριθμός Αξια
	Εισόδου	Εξόδου		Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία	Διεύθυνση		
1	22/1/02	30/1/02	ΑΠ 8844	Μ. Σαΐτης	Θράκης 15 Φάληρο	-	
2	26/1/02	27/1/02	ΑΠ 2536	Μ. Σταρά	Αρμοδίου 20, Ζωγράφου	Προσωρινή έξοδος προς βαφή	
3	26/1/02	26/1/02	Άτζελα	Β. Κορρές	Ελπίδος 7, Καλαμάκι	Επισκευή Δωρεάν (υπογραφή) ΑΠΥ No 15	
4	26/1/02		JET SKI	I.Θαλασσινός	Σύμης 9 Πειραιάς	Χωρίς όνομα και αριθμό	
5	29/1/02		ΑΠ 2536	Μ.Σταρά	Αρμοδίου 20, Ζωγράφου	Για συνέχιση επισκευής	

Υπόδειγμα βιβλίου στάθμευσης σκαφών (στο θ. 141)**(Άρθρο 10 § 5 περίπτ. Ιστ')**

α/α	Χρονολογία		Αριθμός νηολόγησης	ΑΦΜ Κατόχου	Διάρκεια μίσθωσης		Συμφωνούμενο ποσό	Παρατηρήσεις	ΑΠΥ αριθμός αξιας
	Εισόδου	Εξόδου			Έναρξη	Λήξη			
1	10/1/02	11/1/02	ΑΠ 2136	21531677					
2	11/1/02	13/1/02	«ΑΡΓΩ»	00181920				Χωρίς αριθμό	
3	-		ΑΠ 3125	24124216	18/1/02	18/4/02	60 μηνιαίως	-	
4	-		ΑΠ 1214	123519181	20/1/02		85 μηνιαίως	-	

Παρατήρηση: Η αναγραφή του ΑΦΜ του κατόχου του σκάφους απαιτείται από 1/8/1996 και μετά. Βλέπε άρθρο 10 § 5 στ.

1. Ο αριθμός και η αξια των αθεώρητων ΑΠΥ, όπως ορίζεται στην ΑΥΟ ΠΟΛ. 1071/25.2.2000, αναγράφονται εντός της επόμενης της έκδοσης. Επιτρέπεται, στα μηχανογραφικώς τηρούμενα βιβλία η χειρόγραφη αναγραφή τους (Εγκ.ΠΟΛ. 1137/7.4.2000).

127. ΒΙΒΛΙΟ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ Η ΦΥΛΑΞΗΣ ΣΚΑΦΩΝ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

127.1 Με τη νέα περίπτωση ιστ' της παρ. 5 του Άρθρου 10 που προστέθηκε με το Άρθρο 43 του Ν.2214/94, ο εκμεταλλευτής χώρου στάθμευσης σκαφών θαλάσσης, έχει την υποχρέωση να τηρεί βιβλίο στάθμευσης. Το βιβλίο αυτό όπως έγινε δεκτό από την Εγκύκλιο του ΚΒΣ του Ν. 2214/94 τηρείται μόνο από τους εκμεταλλευτές θαλάσσιων χώρων στάθμευσης σκαφών θαλάσσης. Από την 1/8/96 η υποχρέωση αυτή επεκτάθηκε σε όλους τους χώρους στάθμευσης ή φύλαξης σκαφών, όπου και αν λειτουργούν, είτε στη ξηρά, είτε στη θάλασσα (όπως ισχύει με το άρθρο 7 του Π.Δ. 134/96).

127.2 Σκάφη θαλάσσης (για να εφαρμοστεί η διάταξη αυτής θεωρούνται τα σκάφη ανοικτού τύπου (φουσκωτά και μη) ανεξάρτητα από το εάν είναι ταχύπλοα ή όχι ή αν έχουν χώρους ενδιαίτησης.

127.3 Υποχρέωσης τήρησης βιβλίου = στάθμευσης σκαφών = έχουν και οι δήμοι ή οι κοινότητες, οι οποίοι εκμεταλλεύονται τους παραπάνω χώρους εφόσον για τη δραστηριότητα τους υπάγονται σε ΦΠΑ, πότε σύμφωνα με το Άρθρο 3 του ΚΒΣ αποκτούν την έννοια του επιτηδευματία. Όταν ο Δήμος ή η Κοινότητα έχει παραχωρήσει την εκμετάλλευση σε άλλο πρόσωπο τότε το βιβλίο τηρείται από τον εκμεταλλευτή του χώρου αυτού.

127.4 Τρόπος τήρησης: Στο βιβλίο αυτό καταχωρούνται τα εξής: η ημερομηνία εισόδου και εξόδου του σκάφους. Ο ΑΦΜ του κατόχου, όταν πρόκειται για αλλοδαπούς λαμβάνεται υπόψιν ότι αντί του ΑΦΜ θα πρέπει να σημειώνεται η ένδειξη «ΑΛΛΟΔΑΠΟΣ» και ο αριθμός του διαβατηρίου του ή άλλου στοιχείου που επιδεικνύει, ο αριθμός νηολόγησης του σκάφους και όταν δεν υπάρχει τέτοιος αριθμός το όνομα του σκάφους. Επίσης στην περίπτωση που δεν υπάρχει ούτε όνομα σκάφους, τότε γράφεται το ονοματεπώνυμο του κατόχου του σκάφους, το μήκος του σκάφους και η γενική περιγραφή του (ιστιοφόρο, φουσκωτό κλπ).

127.5 Μηνιαία ή διαρκής μίσθωση: εδώ καταχωρείται η χρονολογία της έναρξης ή λήξης της μίσθωσης, το ποσό που συμφωνείται και ο αριθμός νηολόγησης του σκάφους, στην περίπτωση που δεν υπάρχει αριθμός νηολόγησης ισχύουν κατ' αναλογία τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω.

127.6 Το βιβλίο αυτό ενημερώνεται με την είσοδο και έξοδο του σκάφους. Στην περίπτωση διαρκούς παροχής υπηρεσιών το βιβλίο δεν ενημερώνεται με την είσοδο ή έξοδο του σκάφους.

128. Βιβλίο πελατών φυσιοθεραπευτή.

128.1 Με τηνέα περίπτωση¹⁰ της παρ. 5 του Άρθρου

10, που προστέθηκε με το άρθρο 43 του Ν. 2214/94 και ισχύει από την 1/1/95 ο φυσιοθεραπευτής έχει την υποχρέωση της τήρησης βιβλίου πελατών για τους πελάτες που τον επισκέπτονται στην επαγγελματική του εγκατάσταση. Δεν υπάρχει υποχρέωση της τήρησης του βιβλίου αυτού για τους πελάτες που επισκέπτεται στο σπίτι τους ή σε άλλους χώρους (π.χ. αθλητικούς συλλόγους).

128.2 Τρόπος τήρησης: στο βιβλίο αυτό καταχωρούνται: το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του πελάτη, το είδος της υπηρεσίας που του παρέχει, η χρονολογία της επίσκεψης και ο αριθμός της ΑΠΥ. Όταν μια απόδειξη εκδίδεται για περισσότερες από μια επίσκεψη του ίδιου πελάτη, ο αριθμός αυτός αναγράφεται στις επισκέψεις που καλύπτονται από αυτές.

128.3 Διαρκής παροχή υπηρεσίας: σε αυτήν την περίπτωση η αμοιβή καταβάλλεται κατόπιν συμφωνίας, στο βιβλίο καταχωρούνται: το ονοματεπώνυμο του πελάτη, η διεύθυνση του, το ποσό που συμφωνείται και η χρονολογία έναρξης και διακοπής της παροχής υπηρεσίας.

128.4 Οι φυσιοθεραπευτές υποχρεώνονται κατ' αρχήν να καταχωρούν όλους τους πελάτες που δέχονται με ή χωρίς αμοιβή: Ειδικά οι φυσιοθεραπευτές που έχουν σύμβαση με το Δημόσιο και με άλλα ασφαλιστικά ταμεία (ΙΚΑ, ΤΕΒΕ κλπ) και έχουν την υποχρέωση να δέχονται τους ασφαλισμένους αυτούς στο ιατρείο τους, χωρίς να λαμβάνουν ιδιαίτερη αμοιβή από τους πελάτες αυτούς, δεν υποχρεούνται να καταχωρούν τα στοιχεία τους στο τηρούμενο βιβλίο. Η ιδιότητα των ασθενών σαν ασφαλισμένων στο Δημόσιο ή σε κάποιο ταμείο θα

αποδεικνύεται από το ατομικό βιβλιάριο = υγείας = από το οποίο θα έχει αποκοπεί η σχετική απόδειξη.

Στις περιπτώσεις που οι ασφαλιζόμενοι καταβάλουν επιπλέον αμοιβή ή ποσοστό συμμετοχής εννοείται ότι θα ενημερώνεται το βιβλίο πελατών (σχετ. Εγγ. 107/594/409/15.7.1997).

128.5 Ενημερώνεται με την έναρξη της παροχής των υπηρεσιών, δηλαδή αφού ο πελάτης μπει στο χώρο όπου προσφέρονται οι υπηρεσίες και όχι όταν βρίσκεται στο χώρο αναμονής.

129. Βιβλίο παράδοσης φαρμάκων σε ασφαλισμένους που θα προσκομίσουν τη συνταγή εκ των υστέρων.

AYO 1044425/323 ΠΟ. 1127/10.4.1996 και αναφέροντα τα εξής:

129.1 Παρέχεται η δυνατότητα στα φαρμακεία για τη διάθεση φαρμάκων και λοιπών συναφών ειδών σε ασφαλισμένους ασφαλιστικών ταμείων, οι οποίοι πρόκειται εκ των υστέρων και όχι σε χρόνο μεγαλύτερο των 5 ημερών να καλύψουν τη συναλλαγή με συνταγολόγιο του οικείου ασφαλιστικού ταμείου αντί της προβλεπόμενης διαδικασίας (έκδοσης απόδειξης Λιανικής πώλησης ή απόδειξης επιστροφής και νέου στοιχείου πώλησης, να τηρούν θεωρημένο βιβλίο παράδοσης φαρμάκων.

129.2 Στο βιβλίο αυτό καταχωρούνται: ΜΕ την παράδοση των φαρμάκων, η ημερομηνία χορήγησης, το ονοματεπώνυμο και το οικείο ασφαλιστικό Ταμείο του ασφαλισμένου πελάτη καθώς και το είδος των φαρμάκων.

129.3 Με την προσκόμιση του συνταγολογίου ο αύξων αριθμός αυτού και της εκδιδόμενης απόδειξης λιανικής πώλησης.

129.4 Στις πιο πάνω περιπτώσεις οι απόδειξεις λιανικής πώλησης μπορούν να εκδοθούν μέχρι την Πέμπτη μέρα από την παράδοση και όχι αργότερα από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου.

129.5 Με την Εγκ. 1052483/382 ΠΟΔ. 1140/8.5.1996 έγινε δεκτό ότι:

129.5.1 Ο χρόνος των πέντε ημερών εντός του οποίου πρέπει αν εκδοθεί η απόδειξη λιανικής πώλησης αφορά εργάσιμες ημέρες.

129.5.2 Σε περίπτωση που εντός του προβλεπόμενου χρόνου των πέντε εργάσιμων ημερών δεν προσκομιστεί από τον ασφαλισμένο το συνταγολόγιο τότε εκδίδεται υποχρεωτικά απόδειξη λιανικής πώλησης για την συνολική αξία των φαρμάκων.

129.5.3 Αντί της τήρησης του βιβλίου αυτού, του οποίου η τήρηση δεν είναι υποχρεωτική, εφόσον εκδίδονται με την παράδοση των φαρμάκων ΑΛΠ και με την προσκόμιση της συνταγής να εκδίδεται απόδειξη επιστροφής και στη συνέχεια τιμολόγιο προς το Ασφαλιστικό Ταμείο.

130. ΒΙΒΛΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

130.1 Με την νέα περίπτωση ιζ' της παρ. 5 του άρθρου 10 (έναρξη ισχύος 1/8/96) καθιερώθηκε για τους εκμεταλλευτές αυτοκινούμενων μηχανημάτων έργων η υποχρέωση τήρησης βιβλίου έργων για κάθε μηχάνημα.

130.2 Το βιβλίο έργων τηρείται από τους εκμεταλλευτές αυτοκινούμενων μηχανημάτων εφόσον εργάζονται σε τρίτους έναντι αμοιβής δηλαδή δεν τηρείται τέτοιο βιβλίο για (ιδιωτική χρήση) μηχανήματα επιχειρήσεων που εργάζονται σε ίδια έργα.

130.3 Το βιβλίο αυτό τηρείται στο μηχάνημα.

130.4 Στο βιβλίο αυτό καταχωρούνται: το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία και η διεύθυνση του εργοδότη, η διεύθυνση και η θέση του έργου, το είδος του έργου, το ποσό της αμοιβής που συμφωνείται η χρονολογία έναρξης και λήξης του έργου. Σε ωριαία αμοιβή αναγράφεται κάθε φορά η ώρα έναρξης και λήξης της εργασίας.

130.5 Η ενημέρωση του βιβλίου έργων γίνεται με την έναρξη του έργου και σε περίπτωση ωριαίας αμοιβής με την έναρξη και λήξη της εργασίας (άρθρο 17).

130.6 Ο σκοπός της καθιέρωσης του βιβλίου έργων είναι ο έλεγχος των εσόδων των επαγγελματιών της κατηγορίας αυτής, αλλά και ο αποκλεισμός της έκδοσης εικονικών στοιχείων.

130.7 Το βιβλίο έργων πρέπει να τηρείται στο αυτοκινούμενο μηχάνημα και να είναι ενημερωμένο πριν από την έναρξη των εργασιών.

130.8 Αυτοκινούμενα μηχανήματα που έχουν την υποχρέωση αυτή είναι τα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται σε κάθε είδους έργο. Τα μηχανήματα αναφέρονται αναλυτικά στο θέμα 130 και οι υποχρεώσεις. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν όλα τα αυτοκινούμενα μηχανήματα έργων, τα οποία εργάζονται σε κάθε είδους εργοτάξια τρίτων έναντι συμφωνίας εκτέλεσης ορισμένου έργου. Πολλά όμως από τα μηχανήματα δεν εργάζονται σε έργα τρίτων έναντι αμοιβής, είτε γιατί ανήκουν σε μεγάλες κατασκευαστικές επιχειρήσεις, είτε σε δημιοσίους οργανισμούς ή υπηρεσίες και εργάζονται σε έργα που εκτελούνται από τις ίδιες τις επιχειρήσεις ή οργανισμούς και όπως είναι φυσικό δεν δημιουργείται υποχρέωση τήρησης βιβλίου έργων, αφού αυτό τηρείται όπως προαναφέραμε από

τον εκμεταλλευτή αυτοκινούμενων μηχανημάτων όταν εργάζονται σε έργα τρίτων.

130.9 Το πρόσωπο που έχει την υποχρέωση τήρησης του βιβλίου έργων είναι εκείνο, το οποίο αποκτά έσοδα από την εκμετάλλευση των μηχανημάτων αυτών (παροχή υπηρεσίας) (Εγκ. ΠΟΛ. 1206/17.7.96). Στην έννοια των αυτοκινούμενων μηχανημάτων περιλαμβάνονται τα αυτοκινούμενα μηχανήματα και δεν περιλαμβάνονται τα εργαλεία χειρός (αλυσιοπρίονα κλπ) ή μη αυτοκινούμενα εργαλεία (σχετ. Εγγ. 1089359/751/10.10.2000).

130.10 Παρέλκει η τήρηση του ανωτέρω βιβλίου από τους επιτηδευματίες που αναλαμβάνουν την κατασκευή έργων (δημοσίων ή ιδιωτικών), για τα μηχανήματα που χρησιμοποιούν για την εκτέλεση τμήματος εργασιών (π.χ. εκσκαφές, επιχωματώσεις κλπ) που εμπίπτει στο συνολικό έργο το οποίο τείτε κατασκευάζουν οι ίδιοι ή κοινοπραξία που συμμετέχουν (Εγκ.ΠΟΛ. 1206/17.7.96).

130.11 Στην περίπτωση παραχώρησης της χρήσης λόγω μισθώσεως κλπ την υποχρέωση τήρησης του ανωτέρω βιβλίου έχει εκείνος, ο οποίος έχει βάση της σύμβασης τη χρήση. Το πρόσωπο αυτό εφόσον εμπίπτει στην παραπάνω εξαίρεση (κατασκευαστής δημοσίων ή ιδιωτικών τεχνικών έργων) δεν έχει υποχρέωση τήρησης του βιβλίου αυτού και στην περίπτωση αυτή. Τα ανωτέρω πρέπει να αποδεικνύονται από σύμβαση η οποία να έχει κατατεθεί στον αρμόδιο προϊστάμενο ΔΥΟ (Εγκ.ΠΟΛ. 1206/17.7.96).

130.12 Από την πλευρά των ελεγκτικών οργάνων εφίσταται η προσοχή πριν από τον καταλογισμό παραβάσεων να εξετάζουν τις προαναφερθέντες περιπτώσεις τις σχετικές άδεις ή άλλα στοιχεία (συμβάσεις, κοινοπρακτικά κλπ), ώστε να

μην καταλογίζονται παραβάσεις σε πρόσωπα μη υποκείμενα στην παραπάνω υποχρέωση (Εγκ.ΠΟΛ. 1206/17.7.96).

130.13 Υπόδειγμα βιβλίου έργου σε επόμενη σελίδα. Αν ένας εκμεταλλευτής έχει 5 αυτοκινούμενα μηχανήματα έργων πρέπει να τηρεί 5 βιβλία, δηλαδή ένα για κάθε μηχάνημα. Στην αρχή κάθε βιβλίου σωστό είναι να αναγράφονται τα στοιχεία του μηχανήματος (ονομασία, τύπος, αριθμός). Κατά τη θεώρηση στη ΔΥΟ και στην πράξη θεώρησης πρέπει να αναγράφεται και ο αριθμός του μηχανήματος (σχετ. Εγκ. ΠΟΛ. 12065/7.7.96).

131. Ποια θεωρούνται μηχανήματα έργων για τη τήρηση βιβλίου έργων.

Μηχανήματα έργων (για την εφαρμογή της παραπάνω υποχρέωσης) θεωρούνται εκείνα τα οποία εμπίπτουν τις διατάξεις του Άρθρου 20 του Ν. 2552/1992 (ΦΕΚ 94Α') ΤΑ μηχανήματα αυτά όπως τα έχει κρίνει η αρμόδια Επιτροπή Μετάταξης Οχημάτων Αμφισβητούμενου χαρακτήρα (κοιν. ΥΔΕ/0/232/1992 ΦΕΚ 119Β') τα οποία αναφέρονται στον ακόλουθο πίνακα Εγκ. ΠΟΛ. 1069/12.3.2001.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΥΤΟΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ

ΕΡΓΩΝ & ΚΩΔΙΚΟΙ ΑΥΤΩΝ (στο Θ. 147)

1. ΦΟΡΤΩΤΗΣ	41. ΧΟΡΤΟΚΟΠΙΤΙΚΟ
2. ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ	42. ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΟ ΖΕΥΤΟΣ
3. ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ-ΦΟΡΤΩΤΗΣ	43. ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΟ
4. ΤΡΑΚΤΕΡ-ΚΟΜΠΙΡΕΣΕΡ	44. ΛΑΔΑΤΟΔΙΑΝΟΜΕΑΣ
5. ΦΟΡΤΩΤΗΣ-ΚΟΜΠΙΡΕΣΕΡ	45. ΓΕΡΑΝΟΓΕΦΥΡΑ ΑΥΤΟΚΙΝΟΥΜΕΝΗ
6. ΠΡΟΩΘΗΤΗΣ	46. ΚΑΔΟΠΑΥΝΤΗΡΙΟ
7. ΙΣΟΠΕΔΩΤΗΣ	47. ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΤΙΚΟ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ
8. ΓΕΡΑΝΟΣ	48. ΕΚΤΟΣΣΕΥΤΗΣ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ
9. ΑΝΤΑΙΑ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ (1)	49. ΕΚΤΟΣΣΕΥΤΗΣ ΚΟΝΙΑΜΑΤΟΣ
10. ΜΠΕΤΟΝΙΕΡΑ ΑΥΤΟΦΟΡΤΩΝΟΜΕΝΗ	50. ΑΜΜΟΒΟΛΙΣΤΙΚΟ
11. ΟΔΟΣΤΡΩΤΗΡΑΣ	51. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ
12. ΓΕΩΤΡΥΠΑΝΟ	52. ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΤΙΚΟ ΤΡΕΝΩΝ
13. ΣΦΥΡΑ ΥΔΡΑΥΛΙΚΗ	53. ΜΠΕΤΟΝΙΕΡΑ ΣΗΡΑΓΤΩΝ
14. ΑΣΦΑΛΤΟΔΙΑΝΟΜΕΑΣ (ΦΕΤΝΕΡΑΛ)	54. ΦΟΡΤΩΤΗΣ ΕΥΛΕΙΑΣ
15. ΕΠΟΥΛΩΤΙΚΟ ΛΑΚΚΩΝ	55. ΓΕΡΑΝΟΣ ΑΕΡΟΣΥΜΠΙΕΣΤΗΣ
16. ΔΙΑΣΤΡΩΤΗΡΑΣ ΑΣΦ/ΜΙΓΜΑΤΟΣ (ΦΙΝΙΣΙΕΡ)	56. ΦΟΡΤΩΤΗΣ-ΑΚΤΟΚΑΦΑΡΙΣΤΗΣ
17. ΣΑΡΩΦΡΟ	57. ΥΓΡΟΔΙΑΣΚΟΡΙΣΤΗΣ
18. ΑΠΟΞΕΣΤΗΣ (ΣΚΡΕΙΠΕΡ)	58. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ ΜΠΕΤΟΥ
19. ΔΙΑΓΡΑΜΜΙΣΤΙΚΟ	59. ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΟ
20. ΕΚΧΙΟΝΙΣΤΙΚΟ	60. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ ΜΠΕΤΟΥ
21. ΓΟΜΩΤΗΣ	61. ΨΗΦΙΔΙΑΝΟΜΕΑΣ
22. ΚΑΛΑΘΟΦΟΡΟ	62. ΑΦΡΟΔΙΑΣΤΡΩΤΗΡΑΣ
23. ΚΟΣΚΙΝΟ ΜΗΧΑΝΙΚΟ	63. ΛΙΠΙΑΝΤΗΣ
24. ΛΟΠΙΑ (Σ.Σ. Ένδειξη χωρίς ενδιαφέρον)	64. ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΤΙΚΟ ΒΑΡΕΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ
25. ΓΕΡΑΝΟΣ-ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ	65. ΕΠΙΕΞΕΡΓΑΣΤΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ
26. ΠΕΡΟΝΟΦΟΡΟ	66. ΠΡΕΣΑ ΣΚΡΑΠ
27. ΑΣΦΑΛΤΟΚΟΠΙΤΗΣ	67. ΠΡΕΣΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ
28. ΕΡΙΤΟΑΣΙΑΚΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ (ΤΑΜΙΕΡ)	68. ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ
29. ΑΚΤΟΚΑΦΑΡΙΣΤΗΣ	69. ΠΟΛΥΜΗΧΑΝΗΜΑ
30. ΧΙΟΝΟΔΙΑΣΤΡΩΤΗΡΑΣ	70. ΑΝΑΒΑΤΟΡΙΟ ΦΑΓΗΤΩΝ ΕΠ/ΤΩΝ Α/ΦΩΝ
31. ΔΙΑΣΤΡΩΤΗΡΑΣ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ	71. ΑΝΑΒΑΤΟΡΙΟ ΑΣΘΕΝΩΝ ΕΠ/ΤΩΝ ΑΦ/ΩΝ
32. ΑΝΑΚΥΚΛΩΤΗΣ ΑΣΦΑΛΤΟΥ	72. ΠΛΑΥΝΤΙΚΟ ΠΙΣΤΑΣ
33. ΑΝΤΑΙΑ ΚΑΥΣΙΜΟΥ (ΝΤΙΣΜΠΙΕΝΣΕΡ)	73. ΟΛΣΦΗΡΟΜΕΤΡΟ
34. ΚΛΙΜΑΚΟΦΟΡΟ	74. ΣΠΑΣΤΗΡΑΣ ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ, ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ
35. ΑΝΑΒΑΤΟΡΙΟ	75. ΜΕΤΑΤ. ΚΑΡΟΤΣ ΑΠΟΣΚ. ΕΠΙΒ. ΑΦ/ΩΝ
36. ΠΑΣΣΑΛΟΜΗΧΑΝΗΤΗΣ	76. ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΑΣΗΣ
37. ΔΙΑΤΡΗΤΙΚΟ	77. ΚΑΤΑΒΡΕΧΤΗΡΑΣ
38. ΔΙΑΤΡΗΤΙΚΟ ΦΟΡΕΙΟ	78. ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΟ Α/ΦΩΝ ΜΕ ΝΕΡΟ
39. ΣΠΑΣΤΗΡΑΣ	79. ΕΝΤΟΠΙΣΤΗΣ ΔΙΑΡΡΟΩΝ
40. ΑΕΡΟΣΥΜΠΙΕΣΤΗΣ	80. ΕΞΕΔΑΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(1) Με την ΠΟΔ. 1219/31.7.1996 αναφέρεται ότι η υποχρέωση τήρησης του βιβλίου έργων καταλαμβάνει και τις επικειμένεις που χρησιμοποιούν τα μηχανήματα αυτά κατά την πώληση - τοποθέτηση των ειδών που εμπορεύονται.

γ) Υπόδειγμα ΒΙΒΛΙΟ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (ΑΥΟ
ΠΟΛ. 1127/96)

ΗΜ/ΝΙΑ	ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΣ ΠΕΛΑΤΗΣ		ΕΙΔΟΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ		ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΤ/ΠΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΛΠ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΣΦ/ΤΑΜΕΙΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ			

η. Υπόδειγμα Βιβλίου Έργων (Άρθρο 10 § 51ζ)

α/α	Ονοματεπώνυμο ή επωνυμία Διεύθυνση Εργοδότη	Διεύθυνση και Θέση Έργου	Είδος Έργου	Αριθμή	Χρονολογία ή ώρα		ΑΠΥ Αριθμός Αξια	Παρατηρήσεις
					Έναρξης	Λήξης		
1	Καρράς Κων/νος Ελπίδος 10 Ν.Ηράκλειο	Νίκης 20 Ν.Σμύρνη	Εκσκαφές ουκοδομής	€ 146 ημερησίως	6/8/02	9/8/02		
2	Γρηγορίου Απόστολος Θράκης 5 Γαλάτι	Βάλτου 2 Γαλάτι	Κατεδάφιση	€ 30 αν ώρα	10/8/02 8.40	12.10		
3								

1. Ο αριθμός και η αξια των αθεώρητων ΑΠΥ, όπως ορίζεται στην ΑΥΟ ΠΟΛ 1071/25.2.2000 αναγράφονται εντός της επόμενης της έκδοσης. Επιτρέπεται, στα μηχανογραφικώς τηρούμενα βιβλία η χειρόγραφη αναγραφή τους (Εγκ. ΠΟΛ. 1137/7.4.2000).

132. Ποια μηχανήματα δεν θεωρούνται μηχανήματα έργων για την τήρηση βιβλίου έργων:

Δεν περιλαμβάνονται στην υποχρέωση τήρησης βιβλίου έργων:

132.1 Τα φορτηγά αυτοκίνητα Δημοσίας Χρήσης έστω και αν έχουν ανυψωτικό μηχάνημα δεδομένου ότι οι διατάξεις καταλαμβάνουν τους εκμεταλλευτές των αυτοκινούμενων

μηχανημάτων έργων που εμπίπτουν στις διατάξεις του Άρθρου 20 του Ν. 2052/92 (Υπουργείο Δημοσίων Έργων) (Εγγ. 1036299/226/8.4.1997).

132.2. Τα φορτηγά αυτοκίνητα – βυτιοφόρα μεταφοράς σκυροδέματος δεν περιλαμβάνονται στην έννοια της «αυτοκινούμενης μπετονιέρας» (Εγκ. ΠΟΔ. 1219/31.7.96).

132.3 Τα ρυμουλκούμενα κομπρεσέρ δεδομένου ότι η διάταξη (Άρθρο 10 του ΚΒΣ) αναφέρεται σε αυτοκινούμενα μηχανήματα έργων και δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Άρθρου 20 του Ν. 2052/92 (ΦΕΚ 94Α') Νόμος Υπουργείου Δημοσίων Έργων (Εγγ. 1092216/680/9.9.96).

133. Συνένωση βιβλίου έργων με το στοιχείο διακίνησης.

Με τις διατάξεις του Άρθρου 19 του ΚΒΣ και προς διευκόλυνση των συναλλαγών παρέχεται η δυνατότητα μη τήρησης ιδιαίτερου βιβλίου αυτοκινούμενων μηχανημάτων έργων εφόσον τηρείται συνενωμένο με το στοιχείο διακίνησης (ΔΑ ή Τ-ΔΑ) και με την προϋπόθεση ότι θα παρέχονται όλα τα δεδομένα, τόσο του βιβλίου έργων όσο και του στοιχείου διακίνησης.

Το συνενωμένο αυτό έντυπο πρέπει να είναι τουλάχιστον τριπλότυπο δεδομένου ότι το πρωτότυπο παραδίδεται στον παραλήπτη πελάτη, για να υπάρχει έτσι η δυνατότητα στο δεύτερο αντίγραφο, το οποίο θα προορίζεται για το μηχάνημα (π.χ. αντλία σκυροδέματος) να αναγράφονται τα συμπληρωματικά στοιχεία που απαιτούνται. Το αντίγραφο αυτό θα βρίσκεται για όσο χρόνο διαρκεί η λειτουργία του μηχανήματος στο χώρο λειτουργίας.

Κατά τη θεώρηση του συνενωμένου ΔΑ ή Τ-ΔΑ με το βιβλίο αυτοκινούμενων μηχανημάτων έργων, θα γνωστοποιούνται οι αριθμοί των μηχανημάτων που

χρησιμοποιείται επιχείρηση επίσης είναι δυνατή η θεώρηση περισσοτέρων σειρών, όσων και των μηχανημάτων ή η εκ των υστέρων γνωστοποίηση του αριθμού νέου μηχανήματος), για το οποίο θα χρησιμοποιηθεί ήδη θεωρημένο στέλεχος (Εγκ. ΠΟΔ. 1219/31.7.96).

Η παραπάνω συνένωση στην πράξη είναι δύσκολη και πιθανόν μπορεί να εφαρμοστεί μόνο σε περιπτώσεις αντλιών σκυροδέματος.

134. Επιχείρηση παραγωγής και εμπορίας έτοιμου σκυροδέματος καθώς και κατασκευής τεχνικών έργων. Βιβλίο έργων.

Σε ερώτηση σχετικά με την υποχρέωση τήρησης βιβλίου έργων από την προαναφερόμενη επιχείρηση το Υπ. Οικ. Με το Εγγ. 1089046/660/12.8.1996) η οποία αναφέρει τα εξής:

Για την τοποθέτηση άντληση ετοίμου σκυροδέματος, δεδομένου ότι πρόκειται για παροχή υπηρεσίας και όχι για κατασκευή έργου, η επιχείρηση έχει σε όλες τις περιπτώσεις υποχρέωση τήρησης του βιβλίου έργων για την αντλία σκυροδέματος, ανεξάρτητα από το εάν λαμβάνει ιδιαίτερη αμοιβή ή όχι για την άντληση του σκυροδέματος.

Για το φορτηγό αυτοκίνητο - μπετονιέρα δεν έχει υποχρέωση τήρησης του βιβλίου έργων, δεδομένου ότι πρόκειται για απλή μεταφορά.

Όταν αναλαμβάνει την κατασκευή δημόσιων ή ιδιωτικών τεχνικών έργων δεν έχει υποχρέωση τήρησης του βιβλίου έργων, για τα μηχανήματα που χρησιμοποιεί κατά την εκτέλεση των έργων αυτών ανεξάρτητα από το εάν τα υλικά αυτά είναι ή όχι του πελάτη.

135. Ανάδοχοι, υπεργολάβοι έργων. Βιβλίο έργων

— Με την Έγκ. 1206/17.7.96 διευκρινίζεται ότι ο ανάδοχος του έργου δεν έχει σε καμία περίπτωση υποχρέωση τήρησης του βιβλίου έργων, τόσο για τα δικά του μηχανήματα που χρησιμοποιεί όσο και για τα μηχανήματα που χρησιμοποιούν οι υπεργολάβοι για την εκτέλεση των εργασιών που έχουν αναλάβει. Ο υπεργολάβος επίσης δεν έχει υποχρέωση τήρησης του βιβλίου έργων για τα μηχανήματα που χρησιμοποιεί για την εκτέλεση των εργασιών κατασκευής του έργου ή τμήματος έργου. Αν όμως η ανάθεση έργου σε υπεργολάβο αφορά παροχή υπηρεσίας (π.χ. εκσκαφές κλπ) η οποία δεν χαρακτηρίζονται ως κατασκευή έργου, τότε υπάρχει υποχρέωση τήρησης του εν λόγω βιβλίου (Έγγ. 1084786/622/6.8.1996) προς τον Σύνδεσμο Ανωνύμων Τεχνικών Εταιριών.

136. Αμοιβή που αναγράφεται στο βιβλίο έργων.

Στο βιβλίο έργων των αυτοκινούμενων μηχανημάτων έργων αναγράφεται εκτός των άλλων και το ποσό της αμοιβής που συμφωνείται.

Η συμφωνία δεν είναι υποχρεωτικό να είναι έγγραφη άρα αναγράφεται στο βιβλίο αυτό το ποσό της αμοιβής και όταν η συμφωνία είναι προφορική.

Εάν η αμοιβή δεν είναι εκ των προτέρων γνωστή δεδομένου ότι το βιβλίο έργων ενημερώνεται με την έναρξη του έργου (Άρθρο 17) αναγράφεται η πιθανή αμοιβή και η συμφωνούμενη αμοιβή αναγράφεται όταν γίνει γνωστή (Σχετ. Έγγ. 1105832/769/27.9.96).

137. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΦΠΑ ΒΙΒΛΙΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΟΘΗΚΗΣ

137.1 Με τις διατάξεις του Άρθρου 26 του Ν. 2859/2000 ΦΠΑ καθιερώνεται καθεστώς φορολογικής αποθήκευσης. Σαν

καθεστώς φορολογικής αποθήκευσης θεωρείται το φορολογικό καθεστώς αναστολής της καταβολής ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του Άρθρου.

Η φορολογική αποθήκη θεωρείται κάθε μέρος που με άδεια της αρμόδιας αρχής θα αποθηκεύονται αγαθά από τον εκμεταλλευτή φορολογικής αποθήκης κατά την άσκηση της δραστηριότητάς του.

Ο εκμεταλλευτής φορολογικής αποθήκης θεωρείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει λάβει άδεια από την αρμόδια αρχή να αποθηκεύει σε φορολογική αποθήκη αγαθά δικής του κυριότητας ή τρίτων.

Για τη λειτουργία των φορολογικών αποθηκών χορηγείται άδεια από τη Διεύθυνση ΦΠΑ, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που έχουν ορισθεί με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Η άδεια αυτή ανακαλείται από την ίδια αρχή, με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην σχετική Υπουργική απόφαση.

137.2 Ο τρόπος τήρησης των φορολογικών αποθηκών, για να τεθούν αγαθά σε καθεστώς αναστολής ΦΠΑ έχουν θεσπιστεί ειδικές διατάξεις οι οποίες δεν θα παρουσιαστούν εδώ, δύμως για όποιον ενδιαφέρεται μπορεί να αναζητήσεις τις εξής διατάξεις – αποφάσεις:

137.2.1. Άρθρο 26 Ν. 2859/2000

137.2.2 ΑΥΟ 1000887/2569/3 ΠΟΛ. 1004/2.1.1997

137.2.3 ΑΥΟ 1107155/5809/1231/14.10.1997

137.2.4 ΑΥΟ 1012790/1591/3.2.1997

137.3 Από τις διατάξεις αποφάσεις αυτές παραθέτουμε μόνο τα θέματα του ειδικού βιβλίου φορολογικής αποθήκης.

Άρθρο 26 Ν. 2859/2000: Ο εκμεταλλευτής φορολογικής αποθήκης υποχρεούται όπως τηρεί για κάθε

αποθήκη ειδικό θεωρημένο βιβλίο φορολογικής αποθήκης για την παρακολούθηση των εργασιών του, στο οποίο καταχωρούνται τόσο τα αγαθά κυριότητα τους όσο και κατά εναπόθεση όλα τα αγαθά που εισέρχονται και εξέρχονται από αυτήν.

Οι ενδείξεις αυτού του ειδικού βιβλίου μπορούν να καταχωρούνται αντί στο ειδικό θεωρημένο βιβλίο μπορούν να καταχωρούνται σε ειδικές στήλες στο προβλεπόμενο από τις διατάξεις του ΚΒΣ βιβλίο αποθήκης.

137.4 Βιβλίο φορολογικής αποθήκης: Δίνονται οι εξής διατάξεις του Άρθρου 23 της ΑΥΟ ΠΟΛ. 1004/2.1.1997 για την υποχρέωση τήρησης του βιβλίου της φορολογικής αποθήκης.

137.4.1 Στη φορολογική αποθήκη τηρείται ειδικό θεωρημένο «βιβλίο φορολογικής αποθήκης». Το βιβλίο αυτό τηρείται σε μερίδες κατ' είδος και ποσότητα και κατά την εισαγωγή και εξαγωγή, με αναγράφη και το εκάστοτε προκύπτοντος υπολοίπου για τα αγαθά κυριότητας τους. Τα αγαθά των εναποθετών παρακολουθούνται και κατά εναποθέτη

137.4.2 Το βιβλίο φορολογικής αποθήκης θεωρείται από τον προϊστάμενο της ΔΥΟ του κεντρικού ή από τον προϊστάμενο της ΔΥΟ στην χωρική αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται η φορολογική αποθήκη.

137.4.3 Ενημερώνεται τόσο με χειρόγραφο τρόπο όσο και με μηχανογραφημένο μέσα στην επόμενη ημέρα της εισόδου και εξόδου των αγαθών με βάση το σχετικό δικαιολογητικό εισόδου ή εξόδου. Εκτυπώνεται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα με την κίνηση του μήνα που αφορά με την προϋπόθεση ότι όταν ζητηθεί από τον προϊστάμενο της ΔΥΟ ή άλλο εξουσιοδοτημένο από αυτόν υπάλληλο, είναι δυνατή η

εκτύπωση σε αθεώρητο χαρτί αμέσως των υπολοίπων και εντός δύο ημερών ή πλήρης εκτύπωση όλων ή μερικών των μερίδων του. εφόσον είναι αντικείμενικά αδύνατη η εκτύπωση αυτή στην παραπάνω προθεσμία για λόγους που σχετίζονται με τον απαιτούμενο χρόνο ή την ποσότητα των εντύπων. Ο προϊστάμενος της ΔΥΟ ή εξουσιοδοτημένος από αυτόν υπάλληλος μπορεί να την παρατείνει μέχρι δεκαπέντε ημέρες.

137.4.4 Εφόσον στην φορολογική αποθήκη τηρείται βιβλίο αποθήκης (προαιρετικά ή υποχρεωτικά) σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΒΣ μπορεί να μη τηρείται το παραπάνω βιβλίο με την προϋπόθεση ότι τα δεδομένα του βιβλίου αυτού θα καταχωρούνται εντός της επόμενης σε ειδικές στήλες του βιβλίου αποθήκης του ΚΒΣ και κατά τη θεώρηση του θα θεωρείται ως βιβλίο αποθήκης φορολογικής αποθήκης.

137.4.5 Εάν η φορολογική αποθήκη είναι εκτός κεντρικού, το βιβλίο τηρείται διπλότυπο και το ένα αντίγραφο του αποστέλλεται στο κεντρικό εντός 15 ημερών από τη λήξη του μήνα που αφορά και με μηχανογραφικής τήρησης από την λήξη του μήνα εκτύπωσης.

Εάν στο κεντρικό τηρείται βιβλίο αποθήκης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ΚΒΣ, το βιβλίο αυτό μπορεί να τηρείται σε απλούν και η κίνηση της φορολογικής αποθήκης να παρακολουθείται σε ιδιαίτερες στήλες ή μερίδες του βιβλίου αποθήκης του κεντρικού.

137.4.6 Σε περίπτωση μη τήρησης ή επί πλημελλούς τήρησης του βιβλίου αυτού επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 1 του Άρθρου 32 του Π.Δ. 186/92 (Άρθρο 5 Ν. 2523/97 Γενικά – απλή παράβαση. Μια για κάθε διαχειριστική περίοδο).

137.5 Αναγράφη πρόσθετων δεδομένων στα φορολογικά στοιχεία Άρθρο 2 ΑΥΟ 1107155/5809/1231/14.10.97. Για την απαλλαγή από το ΦΠΑ που προβλέπεται από την παράγραφο 6 του Άρθρου 21 του Ν. 1642/86, όπως ισχύει ο προμηθευτής υποχρεούται να αναγράφει απαραίτητα στα φορολογικά παραστατικά που εκδίδει για την παράδοση εκτός από τα στοιχεία που προβλέπονται από τον ΚΒΣ και:

137.5.1 Τον ΑΦΜ, επωνυμία, Δ/νση και τον αριθμό έγκρισης λειτουργίας της φορολογικής αποθήκης.

137.6 Τον ΑΦΜ επωνυμία Δ/νση και τον αριθμό αδείας του εγκεκριμένου εναποθέτη εφόσον εναποθέτει προϊόντα σε αποθήκη τρίτου και

137.7 Την ένδειξη «χωρὶς ΦΠΑ, ως ΑΥΟ 1107155/5809/1231/14.10.97»

138. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ

138.1 Ημερολόγιο διαφημίσεων μέσων μαζικής ενημέρωσης. Υποβολή αντιτύπου ή δισκετών CD κλπ στην ΔΥΟ.

138.2 Άρθρο 12 Ν. 2328/95 όπως ισχύει με το άρθρο 33 του Ν. 2429/96 (ΦΕΚ 155^{Α'}) Σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού: Οι υπόχρεοι είναι οι ραδιοφωνικοί ή τηλεοπτικοί σταθμοί, εφημερίδες ή περιοδικά εφόσον έχουν υποχρέωση καταβολής ειδικού φόρου διαφημίσεων ή αγγελιοσήμου, τα μέσα ενημέρωσης υποχρεούνται να τηρούν τριπλότυπο αναλυτικό ημερολόγιο διαφημίσεων θεωρημένο από την αρμόδια ΔΟΥ στο οποίο εμφανίζονται ανά ημέρα ή ανά έκδοση οι διαφημίσεις που πραγματοποιούνται.

Στο ημερολόγιο αυτό θα αναγράφονται ο διαφημιστής, ο διαφημιζόμενος, το προϊόν ή η υπηρεσία που διαφημίζεται, η αξία με βάση τον τιμοκατάλογο και το τιμολόγιο, τα στοιχεία

του παραστατικού που εκδόθηκε για την καταβολή του φόρου και του αγγελιοσήμου και το ποσό αυτών, καθώς και τα στοιχεία κάθε άλλης ειδικής επιβάρυνσης. Επίσης θα αναγράφεται και ο ακριβής χώρος ή θέση ή χρόνος κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε η διαφήμιση. Στο ίδιο ημερολόγιο θα αναγράφονται οι καταχωρήσεις κατά την παρ. 8 του Άρθρου αυτού με εξαίρεση τις μικρές αγγελίες και τα κανονικά για τα οποία τα έντυπα μέσα θα υποβάλουν δηλώσεις στον ΕΔΟΠΕΑΠ ή στο ΤΣΠΕΑΘ κατά περίπτωση.

Το μέσο ενημέρωσης υποβάλλει μέσα στον επόμενο μήνα από το τέλος κάθε διμήνου στην αρμόδια για το σκοπό αυτό Δ.Ο.Υ. το ένα αντίτυπο του ημερολογίου που τίμρησε για όλο το προηγούμενο ημερολογιακό διμήνο. Το δεύτερο στο νομιμοποιούμενο για τον έλεγχον του αγγελιοσήμου ΤΣΠΕΑΘ Επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται περισσότερα από ένα μέσα ενημέρωσης, υποχρεούνται στην τίμρηση του παραπάνω ημερολογίου ξεχωριστά για καθένα από τα μέσα αυτά.

Η μη τίμρηση των διατάξεων της παραγράφου αυτής που αναφέρονται στον τρόπο και το χρόνο έκδοσης και στο περιεχόμενο των τιμολογίων καθώς και στην σύνταξη και υποβολή στην ΔΥΟ και το ΤΣΠΕΑΘ των προβλεπόμενων καταστάσεων δηλώσεων και ημερολογίων συνιστά παράβαση του ΚΒΣ, οπότε και εφαρμόζονται οι φορολογικές διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

Σε περίπτωση που δεν έχει καταβληθεί από το διαφημιστή ή το διαφημιζόμενο εγκαίρως και προσηκόντως, ο ειδικός φόρος και το αγγελιοσήμο για τις διαφημίσεις και οι τυχόν άλλες επιβαρύνσεις που αντιστοιχούν στις συγκεκριμένες συναλλαγές ανεξάρτητα από τις άλλες συνέπειες οι σχετικές διαφημίσεις δαπάνες δεν εκπίπουν από τα ακαθάριστα έσοδα

του διαφημιστή και του διαφημιζόμενου ἐστω και αν στη δεύτερη περίπτωση μεσολαβεί διαφημιστής.

138.3 Άρθρο 3 ΑΥΟ ΠΟΛ. 1217/29.7.1996 η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των προηγουμένων διατάξεων και έχει ως εξής:

Τήρηση και υποβολή βιβλίου ημερολογίου διαφημίσεων: τα όσα αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 12 του Ν. 2328/1995 όπως ισχύει, μέσα ενημέρωσης, για τις (από τη δημοσίευση του Ν. 2429/1996 στην Εφημερίδα της κυβερνήσεως (10.7.96) διαφημίσεις υποχρεούνται να τηρούν τριπλότυπο αναλυτικό ημερολόγιο διαφημίσεων (εξωλογιστικό) θεωρημένο από την αρμόδια ΔΥΟ, στο οποίο να εμφανίζονται ανά ημέρα ή ανά έκδοση οι διαφημίσεις που πραγματοποιούνται.

Στο ημερολόγιο αυτό αναγράφονται το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία και ο ΑΦΜ του διαφημιστή και του διαφημιζόμενου, το προϊόν ή η υπηρεσία που διαφημίζεται η αξία με βάση τον τιμοκατάλογο και ο αριθμός η σειρά και η ημερομηνία του τιμολογίου η αξία του τιμολογίου χωρίς ΦΠΑ, τα στοιχεία των παραστατικών που εκδόθηκαν για την καταβολή του φόρου και του αγγελιοσήμου (Αριθμός παραστατικού, ημερομηνία, κωδικός και επωνυμία της τράπεζας πουσό φόρου και πουσό αγγελιοσήμου). Όταν εκδίδεται τιμολόγιο για περισσότερες από μια διαφημίσεις τότε η συνολική αξία του τιμολογίου χωρίς ΦΠΑ αναγράφεται μόνο στην τελευταία καταχώρηση, ενώ στις προηγούμενες αναγράφεται μόνο ο αριθμός και η ημερομηνία του τιμολογίου. Ανάλογα αναγράφονται και τα δεδομένα των παραστατικών καταβολής. Επίσης αναγράφεται και ο ακριβής χώρος η θέση ή

χρόνος κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε η διαφήμιση, καθώς και κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών.

Στην περίπτωση, κατά την οποία ο υπόχρεος απαλλάσσεται του ειδικού φόρου διαφημίσεων ή του αγγελιοσήμου θα αναγράφεται η ένδειξη απαλλαγής και η ρποβλέουσα αυτήν απαλλακτική διάταξη ή η σχετική βεβαίωση της αρμοδίας Δ.Ο.Υ. του ΤΣΠΕΑΘ, κατά περίπτωση.

Σε κάθε σελίδα του ημερολογίου εμφανίζονται τα προοδευτικά αθροίσματα για τις αξίες των τιμολογίων του φόρου και του αγγελιοσήμου.

Στο ημερολόγιο αναγράφονται εντύπως ή με σφραγίδα ή με την χρήση Η/Υ τα πλήρη στοιχεία του επιτηδευματία, ο οποίος εκμεταλλεύεται τα μέσα ενημέρωσης και επί πλέον ο αύξων αριθμός εκμετάλλευσης και ο εμπορικός τίτλος του συγκεκριμένου μέσου (π.χ. ραδιόφωνο «Η ΦΩΝΗ», Τηλεόραση «Η ΦΩΝΗ» κλπ). Επιχείρησης που εκμεταλλεύονται περισσότερα από ένα μέσα ενημέρωσης υποχρεούνται στην ιήρηση του παραπάνω ημερολογίου ξεχωριστά για το καθένα από τα μέσα αυτά.

Η ενημέρωση των κατά περίπτωση δεδομένων του βιβλίου αυτού γίνεται εντός πέντε ημερών από την καταχώρηση ή τη μετάδοση της διαφήμισης από την έκδοση του τιμολογίου και από τη λήψη του παραστατικού καταβολής του φόρου και του αγγελιοσήμου.

Ειδικά για την πρώτη εφαρμογή η ενημέρωση αυτή επιτρέπεται να γίνει μέχρι 10/9/96.

Η εκτύπωση του ημερολογίου διαφημίσεων όταν αυτό τηρείται μηχανογραφικά γίνεται μέσα στο μήνα που ακολουθεί κάθε ημερολογιακό δίμηνο που μεταδόθηκαν ή καταχωρήθηκαν οι διαφημίσεις με την προϋπόθεση ότι είναι

δυνατή ή άμεση εκτύπωση σε αθεώρητο χαρτί του ημερολογίου αυτού, μόλις αυτό ζητηθεί από τον έλεγχο.

Για τη μη τήρηση ή με διαφορετικό τρόπο τήρηση για τη μη ενημέρωση ή εκπρόθεσμη ενημέρωση του ημερολογίου αυτού ή γενικά για παραβάσεις ή παρατυπίες μέσα στην εφαρμογή της διατάξεως αυτής, έχουν εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του ΠΔ 186/1992 (ΚΒΣ) όπως αυτές ισχύουν.

Το μέσο ενημέρωσης υποβάλει για κάθε ημερολογιακό διμήνιο και μέσα στον επόμενο μήνα από τη λήξη τους διμήνου ένα αντίτυπο του καθενός τηρούμενο ημερολογίου διαφημίσεων στην Δ.Ο.Υ. της έδρας και ένα στο ΤΣΠΕΑΘ ή στον ΕΔΟΕΑΠ, κατά περίπτωση (Με την Εγκ. ΠΟΛ. 1238/19.8.1996 έγινε δεκτό ότι το αντίτυπο του ημερολογίου υποβάλλεται μέχρι την 15^η ημέρα του μεθεπομένου μήνα από την λήξη του ημερολογιακού διμήνου π.χ. το διμήνιο Ιανουαρίου – Φεβρουαρίου υποβάλλεται μέχρι 15 Απριλίου).

Ειδικά για την Δ.Ο.Υ. οι υπόχρεοι οι οποίοι τηρούν το ημερολόγιο αυτό μηχανογραφικά υποβάλουν ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης δεδομένων στα οποία περιέχονται όλα τα δεδομένα του ημερολογίου αυτού.

Η μη τήρηση των διατάξεων που αναφέρονται στον τρόπο και το χρόνο έκδοσης και στο περιεχόμενο των τιμολογίων καθώς και στην σύνταξη και υποβολή στην ΔΥΟ, το ΤΣΠΕΑΘ και τον ΕΔΟΕΑΠ των προβλεπόμενων καταστάσεων, δηλώσεων μικρών αγγελιών και κοινωνικών και ημερολογίων συνιστά παράβαση του ΚΒΣ. Στην περίπτωση που η παράβαση αναφέρεται σε μη υποβολή ή ανακριβή ή πλημμελή ή εκπρόθεσμη υποβολή στο ΤΣΠΕΑΘ και στον ΕΔΟΕΑΠ των προβλεπόμενων καταστάσεων, δηλώσεων και ημερολογίων το

πρόστιμο-επιβάλλεται από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. της έδρας του παραβάτη μετά από σχετικό σημείωμα του ΤΣΠΕΑΘ.

139. Τα χαρακτηριστικά των αποδεκτών μέσων που χρησιμοποιούνται για την υποβολή του ημερολογίου σε μαγνητική μορφή έχουν ως εξής:

**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ (RECORD) ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ FILE01
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ
(N. 2328/95 ΑΡΘΡΟ 12)**

Τύπος Record	01	ΕΠΙΚΕΦΑΛΙΔΑ	HEADER RECORD
--------------	----	-------------	---------------

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΔΙΟΥ	ΕΙΔΟΣ	ΜΗΚΟΣ
ΑΦΜ επιχείρησης εκμ/σης μέσων ενημέρωσης	Αριθμ.	8
Επωνυμία επιχ/εκμ/σης μέσων ενημέρωσης	Αλφαριθμ.	60
Α/Α εκμετάλλευσης (1,2,3...)	Αριθμ.	1
Διακριτικός τίτλος της συγκεκριμένης εκμετάλλευσης	Αλφαριθμ	50
Δ.Ο.Υ. υποβολής (κωδικός)	Αριθμ.	4
Τηλέφωνο επιχ. Εκμετάλλευσης ΜΜΕ	Αλφαριθμ.	11
ΦΑΞ επιχ εκμετάλλευσης ΜΜΕ	Αλφαριθμ	11
Έτος που αφορά το ημερολόγιο	Αριθμ	4
Τετράμηνο (1,2 ή 3)	Αριθμ	1
ΑΠΟ ημερομηνία (ΕΕΕΕ ΜΜ ΗΗ)	Αριθμ	8
ΕΩΣ ημερομηνία (ΕΕΕΕ ΜΜ ΗΗ)	Αριθμ	8
KENO (FILLER)	Αλφαριθμ	354
ΣΥΝΟΛΟ		520

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ-ΕΓΓΡΑΦΗΣ (RECORD) ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ FILE01**ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ**

(N. 2328/95 ΑΡΘΡΟ 12)

Τύπος Record	02	ΕΠΙΚΕΦΑΛΙΔΑ	DETAIL RECORD
--------------	----	-------------	---------------

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΔΙΟΥ	ΕΙΔΟΣ	ΜΗΚΟΣ
Ημερομηνία διαφήμισης (ΜΜ ΗΗ)	Αριθμ.	4
ΑΦΜ διαφημιζόμενου (ή ενδιάμεσου διαφημιστή)	Αριθμ.	8
Επωνυμία ή ονοματεπ. Διαφημιζόμενου (ή ενδιάμ.)	Αλφαριθμ.	50
Προϊόν ή υπηρεσία που διαφημίζεται	Αλφαριθμ.	50
ΑΞΑΙ διαφήμισης βάσει τιμοκαταλόγου	Αριθμ.	12
Ημερομηνία Τιμολογίου (ΕΕΕΕ ΜΜ ΗΗ)	Αριθμ.	8
Αριθμός παραστατικού	-	-
= Σειρά τιμολογίου	Αλφαριθμ.	3
= Αριθμός τιμολογίου	Αριθμ.	8
Αξία τιμολογίου (χωρίς ΦΠΑ)	Αριθμ.	12
Φόρος	Αριθμ.	12
Στοιχεία παραστατικού πληρωμής φόρου	-	-
= Κωδικός Τραπέζης (Εθνικής = 01)	Αριθμ.	2
= Κωδικός υποκαταστήματος συναλλαγής	Αριθμ.	3
= Ημερομηνία καταβολής (ΕΕΕΕ ΜΜ ΗΗ)	Αριθμ.	8
= Αριθμός εντύπου	Αριθμ.	7
= Ποσό καταβληθέντος φόρου	Αριθμ.	12
= Ένδειξη απαλλαγής φόρου (Ν=ναι, Ο=όχι)	Αλφαριθμ.	1
Η ένδειξη αυτή υποχρεωτικά συμπληρωμένη αν φόρος = μηδέν		
= KENO (FILLER)	Αλφαριθμ.	10
Λοιπές πληροφορίες (Ακριβής χώρος ή θέση ή χρόνος κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε η διαφήμιση και κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών άρθρο 9)	Αλφαριθμ.	180
KENO (FILLER)	Αλφαριθμ.	130
ΣΥΝΟΛΟ		520

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ (RECORD)-ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ FILE01

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ

(Ν. 2328/95 ΑΡΘΡΟ 12)

Τύπος Record	03	ΤΕΛΙΚΗ ΕΓΓΡΑΦΗ	TRAILER RECORD
--------------	----	----------------	----------------

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΔΙΟΥ	ΕΙΔΟΣ	ΜΗΚΟΣ
ΑΦΜ επιχειρησης εκμ/στης μέσων ενημέρωσης	Αριθμ.	8
Α/Α εκμετάλλευσης (1,2,3...)	Αριθμ.	1
Έτος (που αφορά το τιμολόγιο)	Αριθμ.	4
Διμήνιο (1,2,3,...,6)	Αριθμ.	1
Σύνολο αναλυτικών γραμμών	Αριθμ.	5
Σύνολο αξίας τιμολογίων (χωρίς ΦΠΑ)	Αριθμ.	12
Σύνολο φόρου	Αριθμ.	12
KENO (FILLER)	Αριθμ.	477
ΣΥΝΟΛΟ		520

140. Ποτέ δεν ενημερώνεται ή δεν τηρείται ημερολόγιο διαφημίσεων. Όταν τα ΜΜΕ απαλλάσσονται από την καταβολή του ειδικού φόρου και αγγελιοσήμου στο σύνολο ή για συγκεκριμένες πράξεις δεν έχουν υποχρέωση, για τις πράξεις αυτές να τηρούν ημερολόγιο διαφημίσεων (Εγγ. 1130809/10821/9.1.1997).

Στο ημερολόγιο δεν υπάρχει υποχρέωση καταχώρησης των μικρών αγγελιών και των κοινωνικών, για τα οποία τα έντυπα μέσα υποβάλλουν δηλώσεις στον ΕΔΟΕΑΠ ή στο ΤΣΠΕΑΘ (Ταμεία δημοσιογράφων) Άρθρο 12 Ν. 2328/95. Αντίθετα καταχωρούνται οι δημοσιεύσεις Ισολογισμών, πλειστηριασμών και γενικά καταχωρήσεις με πληρωμή που δεν χαρακτηρίζονται διαφημίσεις (Άρθρο 12 Ν. 2328/95).

ΜΕΡΟΣ 2
ΑΡΘΡΟ 13 (Α)
ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σε αυτό το μέρος θα κάνουμε αναφορά πάνω στα ειδικά στοιχεία όλα όσα αφορούν και για το τι μιλάνε, τα ειδικά στοιχεία είναι μια ειδική κατηγορία πληροφοριών, είναι διατάξεις που αναφέρονται μόνο στα διετία κίνησης τουριστικών λεωφορείων και στα Δελτία Συμμετοχής σε εκδρομή ή σε περιήγηση.

2.1 Ειδικά στοιχεία που έχουν καθιερωθεί με αποφάσεις του υπουργού οικονομικών. Το άρθρο λοιπόν 13^α με τον τίτλο ειδικά στοιχεία έχει να κάνει με μέσα μεταφοράς όπως τα λεωφορεία και αναφερόμαστε γύρω από τα Δελτία κίνησης τουριστικών λεωφορείων και στα Δελτία συμμετοχής σε εκδρομές ή περιηγήσεις. Τα στοιχεία του άρθρου 13^α έχουν και άλλους εφαρμογή και σε άλλους τομείς που θα τους αναφέρουμε ευθύς παρακάτω. Τα στοιχεία και οι διατάξεις του άρθρου 13^α έχουν εκδοθεί μέσα από την εξουσιοδότηση που έχει το άρθρο 38 και έτσι γίνεται η καθιέρωση των ειδικών στοιχείων.

Οι αποφάσεις αυτές που έχουν εκδοθεί έχουν τυπική ισχύ νόμου και είναι οι ακόλουθες:

2.1.1. Ειδικά στοιχεία πώλησης αεροπορικών εισιτηρίων όπως η απόδειξη πώλησης το πιστωτικό τιμολόγιο και η εκκαθάριση.

2.1.2 Ειδικά στοιχεία πώλησης εισιτηρίων αστικών και υπεραστικών συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους. Πρέπει να υπάρχει απόδειξη παραδοθέντων εισιτηρίων – εκκαθάριση.

2.1.3 Ειδικά στοιχεία για την διάθεση των τηλεκαρτών.

2.1.4 Πώληση εντύπου παραβολών από τις Δ.Ο.Υ.

2.1.5 Ειδικά στοιχεία για διάθεση κάρτας στάθμευσης σε δημοτικές θέσεις.

Απόδειξη παραδοθέντων καρτών – εκκαθάριση.

2.1.6 Εισιτήριο εισόδου στα κέντρα διασκέδασης και σε παρόμοια καταστήματα

2.1.7 Ειδικά στοιχεία και βιβλία που τηρούν τα καζίνο.

22.1 Εισιτήριο εισόδου στα καζίνο.

2.2.1 Σε τι υποχρεώνονται οι εκμεταλλευτές τουριστικών λεωφορείων.

Οι εκμεταλλευτές τουριστικών λεωφορείων έχουν την υποχρέωση να εκδίδουν τριπλότυπο δελτίο κίνησης σε κινητά φύλλα πριν την έναρξη της διαδρομής του λεωφορείου για την κάθε μεταφορά προσώπων για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων.

Στο δελτίο αυτό πρέπει να αναγράφονται η χρονολογία η ώρα ο τόπος της εκκίνησης, ο αριθμός κυκλοφορίας του αυτοκινήτου. Ο τόπος προορισμού ο συνολικός αριθμός των επιβατών και κάθε μεταβολή που γίνεται κατά την διάρκεια της διαδρομής, τα πλήρη στοιχεία του προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργείται η μεταφορά και μόνο όταν πρόκειται για εκδρομή ή χρονική διάρκεια της. Το δελτίο αυτό φέρεται επί του αυτοκινήτου ακόμη και αν έχει ολοκληρωθεί της μεταφοράς. Το πρώτο αντίτυπο παραδίδεται στο πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου έγινε η μεταφορά.

Το δεύτερο αντίτυπο θα αποσταλεί στην Δ.Ο.Υ. που είναι αρμόδια και στην περίοδο που γίνονται συγκεντρωτικές

καταστάσεις για το συγκεκριμένο πρόσωπο και με την προϋπόθεση ότι είναι επιτηδευματίας.

Μια περίπτωση που το δελτίο κίνησης δεν χρειάζεται να εκδοθεί είναι όταν στους επιβάτες κατά την διάρκεια εκκίνησης τουριστικού λεωφορείου να λαμβάνουν θεωρημένες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών και το ίδιο ισχύει και στις περιπτώσεις μεταφοράς προσωπικού επιχειρήσεων ή μαθητών σχολείων, εφόσον επί τουριστικού λεωφορείου υπάρχει θεωρημένο από την αρμόδια ΔΥΟ συμφωνητικό μεταφοράς.

2.2.2 Όταν υπάρχει περίπτωση παροχής υπηρεσιών από πρόσωπα που είναι εκμεταλλευτές τουριστικών ή ταξιδιωτικών γραφείων σε άτομα τα οποία έχουν προμηθευτεί δελτία συμμετοχής σε εκδρομές ή σε περιηγήσεις και τα δελτία συμμετοχής τα έχουν προμηθευτεί από τρίτους (π.χ. τουρλιντερς, υπαλλήλους ξενοδοχείων) για λογαριασμό τουριστικού γραφείου ή ταξιδιωτικού γραφείου μπορεί να μη γίνεται η έκδοση από το πρόσωπο εκμεταλλευτή του γραφείου να γίνεται η έκδοση απόδειξης παροχής υπηρεσιών που ορίζονται από τον ΚΒΣ εφόσον όμως έχει γίνει η έκδοση απόδειξης παροχής υπηρεσιών για το σύνολο των δελτίων της κάθε εκδρομής τα οποία διαφυλάσσονται ως στοιχεία που έχουν φορολογική αξία.

2.3.1 Ποια στοιχεία υπάρχουν γύρω από το ΔΕΛΤΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ.

2.3.2 Οι διατάξεις για το δελτίο κίνησης τουριστικών λεωφορείων.

2.3.3 Από ποια στιγμή (ημερομηνία) έχει εφαρμογή ισχύς το δελτίο κίνησης των τουριστικών λεωφορείων.

2.3.4 Ποιο είναι οι υπόχρεοι σε έκδοση δελτίου κίνησης.

2.3.5 Ποιοι είναι οι τρόποι έκδοσης δελτίου κίνησης.

Ποιο οι τρόποι παράδοσης αντιτύπων.

2.3.6 Τι αναγράφει ένα δελτίο κίνησης.

2.3.7 ΠΟΤΕ ΔΕΝ γίνεται η έκδοση δελτίου κινήσεως.

2.3.8 Η περίπτωση δελτίου κινήσεως που η χρησιμότητα του είναι για πολλαπλές διαδρομές.

2.3.9 Παράδειγμα όψεως δελτίου κινήσεως.

2.3.10 Η περίπτωση μίσθωσης τουριστικού λεωφορείου και η υποχρέωση έκδοσης δελτίου κίνησης.

Γενικώς το θέμα σε αυτό το άρθρο έχει αν κάνει με τις μεταφορές και τι στοιχεία εκδίδονται αναλόγως με την περίπτωση που υπάρχει την κάθε φορά τον πρωταγωνιστικό ρόλο παίζουν τα στοιχεία το δελτίο κίνησης σε κινητά φύλα και οι περιπώσεις που θα εκδοθεί ιδιαιτέρως στα τουριστικά λεωφορεία το δελτίο κίνησης πρέπει να εκδίδεται κατά κανόνα που εξαίρεση αυτό αποτελεί η περίπτωση του όταν εκδίδονται και παραδίδονται κατά την εκκίνηση του λεωφορείου στους επιβάτες απόδειξης παροχής υπηρεσιών με την προϋπόθεση ότι γι' αυτό το λεωφορείο υπάρχει θεωρημένο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. συμφωνητικό μεταφοράς.

2.3.2 Οι διατάξεις γύρω από το δελτίο κίνησης τουριστικών λεωφορείων. Το νέο άρθρο 13^a έχει προστεθεί στον ΚΒΣ μέσω των διατάξεων της παραγράφου 12 του άρθρου 43 του Νόμου 2214/94 και έτσι με αυτόν τον τρόπο καθιερώθηκε το ΔΚΤΔ το Δελτίο κίνησης τουριστικών λεωφορείων, ταυτόχρονα με τις διατάξεις που έχει η παράγραφος 35 που είναι στο ίδιο άρθρο έχουν καταργηθεί η ΑΥΟ 10123858/230 ΠΟΛ. 1062/23.3.1990 (ΦΕΚ 245β') σύμφωνα με αυτά είχαν

καθιερώθει το δελτίο εκδρομών το οποίο έχειδιδα τα τουριστικά και ταξιδιωτικά γραφεία.

2.3.3. Η ημερομηνία έναρξης ισχύος του δελτίου κίνησης.

Χρονολογικά πριν καθιερώθει το δελτίο κίνησης ίσχυε το δελτίο εκδρομών, με πιο συγκεκριμένες ημερομηνίες και καθιερωτικές διατάξεις το δελτίο εκδρομών ίσχυε έως την ημερομηνία 1/7/1994 εκείνη την ημερομηνία καταργήθηκε και ταυτόχρονα γινόταν η καθιέρωση του δελτίου κίνησης με τις διατάξεις της περ. 1ε του άρθρου 66 του Νόμου 2214/94 το δελτίο κίνησης καθιερώθηκε 1/7/94 και ταυτόχρονα το δελτίο εκδρομών καταργήθηκε. Με την Ερμ.Εγκ. ΚΒΣ του Νόμου 2214/94 (ΠΟΔ. 1163/94) δόθηκε η δυνατότητα να αρχίσει η έκδοση του δελτίου κίνησης από την 11/7/1994 χωρίς για το ενδιάμεσο διάστημα να θεωρηθεί ότι υπάρχει κάποια παραβίαση και έτσι δοθεί ο απαιτούμενος χρόνος για την τύπωση του δελτίου αυτών.

2.3.4 Ποιοι είναι οι υπόχρεοι σε έκδοση δελτίου κίνησης.

Οι εκμεταλλευτές τουριστικών λεωφορείων είναι υπόχρεοι σε έκδοση δελτίου κίνησης και είναι υποχρεωμένοι να το εκδώσουν πριν από την εκκίνηση του λεωφορείου γιατί κάθε μεταφορά προσώπων και για ανεξάρτητη για το αν η μεταφορά των προσώπων για λογαριασμό των ίδιων προσώπων ή γίνεται η μεταφορά για λογαριασμό τρίτων προσώπων. Η υποχρέωση για την έκδοση του δελτίου κίνησης ισχύει και για τις ξενοδοχειακές μονάδες που διαθέτουν τουριστικά λεωφορεία με σκοπό τις εκδρομές, τις περιηγήσεις των πελατών τους, αυτή η υποχρέωση ισχύει και για τα λεωφορεία του ΚΤΕΛ όταν πραγματοποιούν εκδρομές ή μεταφορές προσώπων πέραν των καθορισμένων συγκοινωνιακών γραμμών.

2.3.4.1 Οι υπόχρεοι έκδοσης ΔΚ ονοματικά:

1) Οι εκμεταλλευτές τουριστικών λεωφορείων

2) Οι ξενοδοχειακές μονάδες που διαθέτουν τουριστικά λεωφορεία

3) Τα ΚΤΕΛ για μεταφορές – εκδρομές πέραν των γραμμών δρομολογίων

2.3.5 Οι τρόποι έκδοσης Δελτίου κίνησης και οι τρόποι παράδοσης των αντιτύπων.

Το δελτίο κίνησης εκδίδεται τουλάχιστον σε τριπλότυπο και είναι θεωρημένα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ΚΒΣ όπως ισχύουν επίσης θα παραμείνει πάνω στο λεωφορείο κατά όλη την διάρκεια της διαδρομής είτε πρόκειται για μεταφορά προσώπων είτε πρόκειται για εκδρομή. Το δελτίο κίνησης γίνεται η έκδοση του σε κινητά φύλλα ή από στέλεχος από μπλοκ και υπάρχει η δυνατότητα αποκοπής του κάθε δελτίου κίνησης έτσι ώστε όποια μεταβολή γίνεται κατά την διάρκεια της διαδρομής να γίνεται να αναγραφεί σε όλα τα αντίτυπα και όχι μόνο στο πρωτότυπο όπως γινόταν με το παλαιότερο δελτίο εκδρομής που ισχύει και δεν γίνονταν αλλαγές.

Αν ο εκμεταλλευτής τουριστικών λεωφορείων έχει στην διάθεση του περισσότερα από ένα τουριστικά λεωφορεία, δεν χρειάζεται να έχει ιδιαίτερη σειρά δελτίων κίνησης για το κάθε λεωφορείο που διαθέτει, γιατί αυτά εκδίδονται από κινητά φύλλα σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 18 του ΚΒΣ επιτρέπεται μετά από γνωστοποίηση στον προϊστάμενο της ΔΥΟ η χρησιμοποίηση διαφορετικών σειρών για κάθε λεωφορείο, όταν αυτό κρίνεται ότι είναι απαραίτητο από τον επιτηδευματία και γίνεται για λόγους που είναι οργανωτικοί.

Όταν η μεταφορά έχει ολοκληρωθεί και έχει ολοκληρωθεί σε ένα χρονικό διάστημα που είναι λογικό και όχι μεγαλύτερο των 15 (δεκαπέντε) ημερών, το πρώτο αντίτυπο από το τριπλότυπο του δελτίου κίνησης παραδίδεται στο πρόσωπο για το οποίο έγινε η μεταφορά σε περίπτωση που η μεταφορά γίνεται για ίδιο λογαριασμό τότε το πρώτο αντίτυπο παραμένει και φυλάσσεται από τον εκμεταλλευτή του τουριστικού λεωφορείο.

Όσον αφορά το δεύτερο αντίτυπο του δελτίου κίνησης όταν η μεταφορά γίνει για λογαριασμό τρίτου προσώπου επιτηδευματία είναι ρητά υποχρεωτικό με απόδειξη και συγκεντρωτικά και για τον κάθε επιτηδευματία το δεύτερο αντίτυπο του δελτίου κίνησης αν αποσταλεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. σε χρόνο υποβολής των συγκεντρωτικών καταστάσεων και πιο συγκεκριμένα μέχρι 25 Μαΐου του επόμενου έτους και η κάθε Δ.Ο.Υ. πρέπει να είναι η Δ.Ο.Υ. που είναι αρμόδια για τον κάθε αντισυμβαλλόμενο επιτηδευματία.

Όταν ο σκοπός μετακίνησης ή μεταφοράς έχει ως αντικείμενο τους συλλόγους, τα σωματεία, τα σχολεία ή για ίδιο λογαριασμό ή για τον λογαριασμό γραφείου του εξωτερικού τότε πολλή απλά τα αντίτυπα του δελτίου κίνησης δεν υποβάλλονται στην αρμόδια ΔΥΟ γιατί τα πρόσωπα αυτά (σύλλογοι σωματεία, σχολεία) δεν είναι επιτηδευματίες και έτσι δεν χρειάζεται η υποβολή τον αντιτύπου των δελτίων κίνησης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. για πρόσωπα που δεν είναι επιτηδευματίες τα αντίτυπα αυτά αντιθέτως παραμένουν και φυλάσσονται από τον εκμεταλλευτή του τουριστικού λεωφορείο.

Όσα λοιπόν αντίτυπα αφορούν επιτηδευματίες παραδίδονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ του κάθε επιτηδευματία το κάθε αντίτυπο φυλάσσεται στο εκάστοτε φάκελο επιτηδευματία

ή αρχειοθετούνται με τέτοιο τρόπο ώστε σε περίπτωση ελέγχου να μπορούν να γίνουν οι απαραίτητες ελεγκτικές επαληθεύσεις.

2.3.6 Σε ένα δελτίο κίνησης τι αναγράφεται

Τα στοιχεία που αναγράφονται σε ένα δελτίο κίνησης είναι τα ακόλουθα:

Η χρονολογία που θα γίνει το δρομολόγιο.

Η ώρα έναρξης του δρομολογίου του λεωφορείου

Ο τόπος εκκίνησης του δρομολογίου του λεωφορείου

Ο προορισμός του δρομολογίου του λεωφορείου

Ο αριθμός κυκλοφορίας που έχει το λεωφορείο

Ο συνολικός αριθμός των επιβατών του λεωφορείου

Και η κάθε μεταβολή που γίνεται κατά την διάρκεια της διαδρομής.

Και όταν γίνεται η μεταφορά για λογαριασμό τρίτου τότε πρέπει να αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία του τρίτου προσώπου είτε πρόκειται για τουριστική επιχείρηση είτε πρόκειται για συλλόγους σωματεία και για σχολεία. Όπως έχουμε αναφέρει με τους τρόπους έκδοσης του δελτίου κίνησης και της παράδοσης του στην αρμόδια ΔΥΟ για όταν πρόκειται για αναγραφή ΑΦΜ και για αντισυμβαλλόμενο πρόσωπο να είναι επιτηδευματίας μάλιστα πιο συγκεκριμένα είπαμε ότι είναι και μέχρι 25 Μαΐου του επόμενου έτους όλα αυτά αναφέρονται ξανά γιατί προκύπτουν νέα στοιχεία πάνω σε αυτά πιο συγκεκριμένα με την εγκύκλιο 1083149/871 ΠΟΛ. 1231/10.10.1994 έχει γίνει επιτρεπτό το ΑΦΜ του αντισυμβαλλόμενου προσώπου επιτηδευματία να αναγράφεται με την ολοκλήρωση της μεταφοράς και πριν από την παράδοση του πρώτου αντιτύπου σε αυτόν.

2.3.7 Σε ποιες περιπτώσεις δεν απαιτείται η έκδοση του δελτίου κίνησης.

Αν και το δελτίο κίνησης πρέπει να εκδίδεται και να τηρούνται όλα τα στοιχεία υπάρχουν και ορισμένες περιπτώσεις που αποτελούν την εξαίρεση του κανόνα και λόγο της φύσης της οποίας έχουν δεν υπάρχει η απαίτηση για έκδοση του δελτίου κίνησης. Οι περιπτώσεις αυτές είναι:

2.3.7.1 Οι διαδρομές με σκοπό τα θαλάσσια μπάνια και είναι διαδρομές τύπου συγκοινωνίας.

2.3.7.2. Οι μεταφορές προσωπικού επιχειρήσεων ή μεταφορές μαθητών

2.3.7.3. Η μεταφορά προσωπικού των ξενοδοχείων.

Για τις περιπτώσεις λοιπόν (2.3.7.1) γίνεται η έκδοση θεωρημένων αποδείξεων παροχής υπηρεσιών (ΑΠΥ) Για τις περιπτώσεις (2.3.7.2) πρέπει να υπάρχει από την αρμόδια ΔΥΟ θεωρημένο συμφωνητικό μεταφοράς σε αυτό το συμφωνητικό πρέπει και να υπάρχει με σαφήνεια η πρόσφορά των υπηρεσιών και η συμφωνημένη αμοιβή. Για τις περιπτώσεις (2.3.7.3). Το προσωπικό ξενοδοχείων αν μεταφέρονται με τουριστικά λεωφορεία που ανήκουν στα ξενοδοχεία και η μεταφορά γίνεται πέρα από περιηγήσεις και εκδρομές αντί για την έκδοση δελτίου κίνησης γίνεται απλώς γνωστοποίηση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

2.3.8.1 Το Δελτίο κίνησης για πολλές διαδρομές.

Όταν γίνονται πολλές διαδρομές και επαναλαμβανόμενες για λογαριασμό ίδιου προσώπου ή για πελάτη αντί να γίνονται οι εκδόσεις πολλών δελτίων κίνησης γίνεται η έκδοση ενός κατάλληλα γραμμογραφημένου ημερησίου δελτίου κίνησης πολλαπλών διαδρομών με την προϋπόθεση ότι για κάθε

διαδρομή αναγράφονται τα δεδομένα που ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 13^α του ΚΒΣ.

2.3.9 Παραδείγματα δελτίου κίνησης και δελτίου κίνησης για πολλαπλές διαδρομές.

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ή ΕΠΩΝΥΜΙΑ	No..... Σειρά
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	
ΑΦΜ	
Δ.Ο.Υ.	
ΔΕΛΤΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ	
Αριθμός Κυκλοφορίας Λεωφορείου:.....	
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΛΑΤΗ	
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜ ή ΕΠΩΝΥΜΙΑ.....	
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ.....	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ.....
ΑΦΜ.....	ΔΟΥ.....
ΕΙΔΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ:	
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ:.....	ΩΡΑ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ:.....
ΤΟΠΟΣ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ:.....	
ΤΟΠΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ:.....	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ:.....	
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗΣ:.....	
ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ:	

Υπόδειγμα δελτίου κίνησης πολλαπλών διαδρομών

Επωνυμία εκδότη	No.....ΣΕΙΡΑ.....
Επάγγελμα	Ημερομηνία / / 1999
Δ/νση ΑΦΜ ΔΥΟ	Πελάτης.....
ΔΕΛΤΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (πολλαπλών διαδρομών)	Δ/νση..... ΑΦΜ..... ΔΟΥ.....

Αριθμός κυκλοφορίας λεωφορείου:

1	ΕΙΔΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΩΡΑ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΤΟΜΩΝ	ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
2						
3						
4						
5						
6						
7						

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πηγή στοιχείων

Κάδικας φορολογικών βιβλίων και στοιχείων του ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΡ.
ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΠΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΤΟ ΤΡΙΤΟΜΟ ΒΙΒΛΙΟ 1500 σελίδων που διαθέτουν 3200 θέματα και την
ανάλυση των άρθρων 1-40.